

power technologies

automation technologies

TILLÄGGSKLAUSUL

Framåtsyftande information

ABB-koncernens årsredovisning 2002 publiceras på engelska, tyska, svenska och franska och innehåller framåtsyftande information. Den engelska versionen är den bindande. I Verksamhetsöversikten finns sådan information i "Brev till aktieägarna", "Power Technologies", "Automation Technologies", "Oil, Gas and Petrochemicals" och "Verksamhetsförbättring" samt i denna finansiella översikt, där sådan information finns i "Verksamhetsöversikt, finansiell översikt och prognoser". Vidare orden "tror", "kan", "kommer", "beräknas", "fortsätta", "anta", "avse", "förvänta", och liknande ord har till syfte att identifiera framåtsyftande uttalanden. Vi baserar dessa framåtsyftande uttalanden främst på nuvarande förväntningar, uppskattningar om framtida händelser, finansiella trender och ekonomiska förhållanden som påverkar vår verksamhet. Dessa framåtsyftande uttalanden är utsatta för risker, osäkerheter och antaganden som bland annat inkluderar (i) svårigheter att förutspå framtida marknadsförhållanden och ekonomiska förhållanden, (ii) effekter av statliga förändringar av lagar, regleringar, policies, skatte- och redovisningsstandarder och praxis, (iii) vår förmåga att avyttra vissa av våra icke kärnverksamheter på villkor som är acceptabla för oss, (iv) vår förmåga att ytterligare minska vår skuldsättning enligt plan, (v) utgången av asbestrelaterade

skadeståndsanspråk gentemot vårt dotterbolag Combustion Engineering på för oss tillfredsställande villkor, (vi) effekterna av konkurrensen på de produktmarknader och de geografiska marknader på vilka vi verkar, (vii) vår förmåga att förutspå och reagera på tekniska förändringar och utveckla industristandards på marknader där vi verkar, (viii) timingen när det gäller utvecklingen av nya produkter, teknologier och tjänster som är användbara för våra kunder, (ix) oförutsedda konjunkturmässiga nedgångar i flera av de branscher till vilka vi levererar, (x) den inneboende risk i stora långtidsprojekt som är en del av vår verksamhet, (xi) svårigheter i att vara verksam i utvecklingsländer och (xii) andra faktorer beskrivna i dokument vi kan registrera hos Securities och Exchange Commission från tid till annan, inklusive våra årsredovisningar i dokument "20-F". Fastän vi anser att förväntningar återgivna i framåtsyftande uttalanden baseras på rationella antaganden, ger vi inga garantier att de uppfylls.

Vi åtar oss inte förpliktelsen att officiellt uppdatera eller ändra några framåtsyftande uttalanden på grund av ny information, framtida händelser eller liknande. Med hänsyn till dessa risker och osäkerheter är det inte säkert att framåtsyftande information, händelser och omständigheter presenterade i denna årsredovisning verkligen inträffar. Det faktiska resultatet och prestationen kan skilja sig avsevärt från våra framåtsyftande uttalanden.

ABB-koncernens kompletta årsredovisning 2002 består av denna Finansiella översikt och en Verksamhetsöversikt. Verksamhetsöversikten kan beställas hos Investor Relations, se adress på baksidan av denna rapport. Det går också att ladda ner hela rapporten från www.abb.com eller www.abb.se/aktie. ABB publicerar också årligen en rapport om Hållbar utveckling (juni) och en Teknikrapport (november). Även dessa rapporter kan beställas via kontaktinformationen på baksidan av denna rapport eller via ABB:s webbplats.

ABB-koncernens finansiella översikt

Verksamhetsöversikt, finansiell översikt och prognoser

- 2 Verksamheten i korthet
- 4 Tillämpning av väsentliga redovisnings- och värderingsprinciper
- 8 Redovisning av avvecklad e verksamheter
- 9 Nya redovisningsprinciper
- 11 Omstruktureringskostnader
- 12 Förvärv, investeringar och avyttringar
- 14 Finansiella data i sammandrag
- 16 Analys av koncernens verksamheter
- 22 Divisioner
- 30 Avvecklade verksamheter
- 33 Likviditet och kapital
- 36 Finansiell ställning
- 40 Kontraktsenliga och kommersiella åtaganden
- 42 Närstående och vissa andra parter
- 42 Ansvarsförbindelser och åtgärdsförpliktelser

47 ABB Koncernens finansiella redovisning Noter till koncernbokslutet

- 51 Not 1 Bolaget och ledningens verksamhetsöversikt
- 51 Not 2 Viktiga redovisningsprinciper
- 58 Not 3 Avvecklade verksamheter
- 59 Not 4 Förvärv, investeringar och avyttringar
- 60 Not 5 Kortfristiga placeringar
- 61 Not 6 Finansiella instrument
- 62 Not 7 Fordringar
- 64 Not 8 Varulager
- 64 Not 9 Förutbetalda kostnader och övrigt
- 64 Not 10 Finansiella fordringar
- 65 Not 11 Materiala anläggningstillgångar
- 65 Not 12 Goodwill och övriga immateriella tillgångar
- 66 Not 13 Intressebolag
- 67 Not 14 Upplåning
- 69 Not 15 Upplupna kostnader och övriga skulder
- 70 Not 16 Leasing
- 71 Not 17 Åtaganden och ansvarsförbindelser
- 75 Not 18 Skatter
- 76 Not 19 Övriga skulder
- 76 Not 20 Ersättning till anställda
- 79 Not 21 Chefsoptionsprogram
- 81 Not 22 Eget kapital
- 81 Not 23 Resultat per aktie
- 82 Not 24 Omstruktureringskostnader
- 83 Not 25 Information per division och region
- 87 ABB-koncernens revisionsberättelse

88 Bokslut för ABB Ltd. Zürich Noter till bokslutet

- 89 Not 1 Allmänt
- 89 Not 2 Likvida medel
- 89 Not 3 Fordringar
- 89 Not 4 Lån till dotterbolag
- 89 Not 5 Aktier och andelar
- 89 Not 6 Kortfristiga skulder
- 89 Not 7 Obligationer
- 90 Not 8 Eget kapital
- 90 Not 9 Hypotek
- 90 Not 10 Ansvarsförbindelser
- 90 Not 11 Kreditavtal
- 91 Förslag till vinstdisposition
- 92 Revisionsberättelse

93 Aktieinformation

- 97 ABB-koncernens utveckling
- 98 Valutakurser

Verksamhetsöversikt, finansiell översikt och prognoser

Verksamheten i korthet

Vi är en global leverantör av kraft- och automationstekniker som gör det möjligt för kraft- och industriföretag att öka prestandan och samtidigt minska miljöeffekter.

Under 2001 organiserade vi vår globala verksamhet efter kundgrupper och ersatte de tidigare affärssegmenten med fyra kunddivisioner, två produktdivisioner samt en division för finansiella tjänster (Financial Services). De fyra kunddivisionerna - Utilities, Process Industries, Manufacturing and Consumer Industries samt Oil, Gas and Petrochemicals - betjänade slutkunderna med produkter, system och tjänster. De två produktdivisionerna - Power Technology Products och Automation Technology Products - betjänade externa marknadskanaler och samarbetspartners som grossister, distributörer, slutprodukttillverkare (OEM:s) och systemintegratörer direkt och slutkunder indirekt via kunddivisionerna. Divisionen Financial Services tillhandahöll tjänster och projektstöd för våra interna kunder såväl som för externa kunder.

Divisionen Utilities betjänade el-, gas- och vattenföretag - både statliga och privata med global eller lokal verksamhet på avreglerade eller reglerade marknader - med ett brett utbud av produkter, tjänster och system. Våra kunder var huvudsakligen kraftverk, ägare och operatörer av kraftöverföringssystem, kraftföretag och lokala distributionsföretag. Divisionen Utilities hade cirka 14 800 medarbetare per den 31 december 2002.

I april 2002 slog vi samman våra divisioner Process Industries och Manufacturing and Consumer Industries till en ny division - Industries. Divisionen Industries betjänade industrier inom kemi, läkemedel och bioteknik, marina system, metall, gruvor, cement, papper, petroleum, telekommunikation, livsmedel och drycker, elektronik, distribution samt fordons- och tryckeriindustrin med applikationsspecifik kraft- och automationsteknik. Divisionen Industries hade cirka 23 300 medarbetare per den 31 december 2002.

Divisionen Power Technology Products täckte hela spektrat av teknik för kraftöverföring och kraftdistribution, inklusive transformatorer, ställverk, brytare, kondensatorer och kablar samt andra produkter, plattformar och tekniker för hög- och mellanspänningsapplikationer. Kraftprodukterna används inom industriella och kommersiella applikationer samt kraftanläggningar. Dessa produkter såldes via Bolagets slutkundsdivisioner samt via externa marknadskanaler och samarbetspartners som grossister, distributörer, slutprodukttillverkare (OEM:s) och systemintegratörer. Divisionen Power

Technology Products hade cirka 26 400 medarbetare per den 31 december 2002.

Divisionen Automation Technology Products levererade produkter, system, mjukvara och tjänster för automation och optimering av industriella och kommersiella processer. Viktiga tekniker inkluderade mätning och styrning, instrumentering, processanalys, drivutrustningar och motorer, kraftelektronik, robotar och lågspänningsprodukter. Dessa tekniker såldes till kunder via kunddivisionerna samt via externa marknadskanaler och samarbetspartners som grossister, distributörer, slutprodukttillverkare (OEM:s) och systemintegratörer. Divisionen Automation Technology Products hade cirka 33 300 medarbetare per den 31 december 2002.

Divisionen Oil, Gas and Petrochemicals levererade ett omfattande utbud av produkter, system och tjänster till den globala industrin inom olja, gas och petrokemi, från utveckling av tekniker för utvinning på land och till havs till konstruktion och leverans av produktionsanläggningar, raffinaderier och petrokemiska anläggningar. Divisionen Oil, Gas and Petrochemicals hade cirka 11 900 personer per den 31 december 2002. Vi aviserade 2002 att vi har för avsikt att avyttra denna division (se not 3).

Divisionen Financial Services stödde Bolagets verksamheter och kunder med finansiella lösningar inom strukturerad finansiering, leasing, projektutveckling och äganderätt, finansiell rådgivning, försäkring och internbanksverksamhet. Under 2002 såldes en betydande del av divisionens verksamheter inom Structured Finance och Leasing till GE Commercial Finance. Transaktioner med egen risktagning inom internbanksverksamheten upphörde och resterande internbanksverksamhet integrerades i koncerngemensamma verksamheter. Verksamheterna inom försäkring samt projektutveckling och äganderätt överfördes till Icke-kärnverksamheter.

Icke-kärnverksamheter bildades under fjärde kvartalet 2002, och omfattar följande verksamheter och affärsområden:

- vårt affärsområde Insurance (ingick i den tidigare divisionen Financial Services)
- Equity Ventures och den resterande verksamheten inom Structured Finance som inte såldes till GE Commercial Finance, vilka ingick i den tidigare divisionen Financial Services (vi avser att avyttra dessa verksamheter)

- vårt affärsområde Building Systems, som vi avser att avyttra under 2003
- vårt affärsområde New Ventures
- vår luftbehandlingsverksamhet som vi avyttrade i januari 2002
- våra affärsområden Customer Service, Group Processes, Logistic Systems och Semiconductors, som per den 1 januari 2003 inlemmades som en del i Power Technologies

I Koncerngemensamma verksamheter ingår huvudkontor, central forskning och utveckling, fastighetsförvaltning och, från och med 2002, Treasury Services.

För att rationalisera vår struktur och förbättra produktiviteten har vi per den 1 januari 2003 inrättat två nya divisioner: Automation Technologies, som kombinerar de tidigare divisionerna Automation Technology Products och Industries och har cirka 56 600 medarbetare och Power Technologies, som kombinerar de tidigare divisionerna Power Technology Products och Utilities och har cirka 41 200 medarbetare.

I nedanstående stycke redogörs för bolagets verksamhet 2002, varvid behandlas divisionerna Utilities, Industries, Power Technology Products och Automation Technology Products samt icke-kärnverksamheter. Ett separat avsnitt tar upp avvecklade verksamheter.

Ledningens översikt

Asbestrelaterade skadeståndsanspråk gentemot oss och vår höga skuldsättning har varit mycket betungande för oss under senare år och har tvingat ledningen att fokusera intensivt på att trygga ABB Ltd:s fortsatta existens under fortlevnadsprincipen "Going concern".

Under 2001 och 2002 ådrog vi oss betydande nettoförluster, delvis till följd av fler och större asbestrelaterade skadeståndsanspråk än förväntat gentemot vårt dotterbolag Combustion Engineering I (se not 17) samt det svaga resultatet från verksamheterna som nu klassificeras som perifera och avvecklade verksamheter samt en allmän nedgång på globala marknader. Dessa rörelseförluster i kombination med effekten av ett återköp av våra egna aktier 2001 och andra faktorer, har

minskat vårt egna kapital från 5,2 miljarder USD per den 31 december 2000 till 1,0 miljarder USD per den 31 december 2002. Vår låga bas av eget kapital, höga skuldsättning och osäkerheten beträffande tidpunkten för slutgiltig reglering av asbestfrågan har påverkat våra möjligheter att finansiera våra verksamheter och amortera förfallna skulder.

På grundval av vad som är känt i dagsläget räknar vi med att påbörjade processer kommer att lösa asbestfrågan på ett nöjaktigt sätt, vilket beskrivs mer detaljerat i not 17. Till dess att Combustion Engineerings ansökan om förfarande enligt "Chapter 11" har slutgiltigt godkänts och åtgärder vidtagits för att begränsa framtida ersättningsanspråk, är det emellertid omöjligt att med säkerhet uttala sig om de slutliga kostnaderna för att täcka asbestrelaterade skadeståndsanspråk och den potentiella risken för ersättningsskyldighet vad gäller asbestrelaterade skadeståndsanspråk gentemot Combustion Engineering.

I slutet av 2001 och under 2002 försvagades marknaden för företagscertifikat - på vilken vi tidigare i hög grad hade förlitat oss - betydligt som finansieringskälla och ABB Ltd:s kreditbetyg föll under investeringsnivå. I konsekvens därmed har vi tvingats omplacera eller återbetala förfallna kortfristiga skulder under 2002. Den 17 december 2002 - som ersättning för kreditavtal som ingåtts i december 2001 och under 2002 - ingick vi ett 364 dagars kreditavtal omfattande 1,5 miljarder USD för att finansiera rådande likviditetsbehov. Detaljerad information om kreditavtalet samt förfallna kortfristiga skulder under 2003 återfinns i not 14.

På grund av vår finansiella position, det svaga resultatet från perifera/avvecklade verksamheter och det allmänna läget på de internationella finansmarknaderna, tvingas vi acceptera ett antal strikta villkor i det nya avtalet (se not 14), inklusive krav på att nå uppsatta mål vad gäller intäkter från avyttring av tillgångar - villkor som måste uppfyllas för att kreditavtalet fortsatt skall gälla. Vi måste även lämna säkerhet för kreditavtalet.

Ledningen anser att de viktiga åtgärderna som vidtogs under 2002 - bland annat avyttrandet av en stor del av verksamheten inom Structured Finance (se not 3), avsevärt minskad skuldsättning och omfinansiering av kortfristiga skulder i syfte att uppnå längre kredittider (se not 14), införande av en förenklad organisationsstruktur och fortsatt starkt resultat för kärnverksamheterna samt våra planer för 2003 - skall garantera fortsatt kredit under 2003 (max 1,5 miljarder USD).

På grund av de strikta villkoren i kreditavtalet anser emellertid ledningen att det är klokt att hålla beredskap för en eventuell negativ utveckling som kan äventyra vår möjlighet att förlita oss på fortsatt finansiering inom ramen för kreditavtalet. På bolagsstämman kommer därför vår styrelse att föreslå att aktieägarna godkänner en ändring av befintliga föreskrifter i bolagsordningen om maximalt aktiekapital vad gäller (i) en avsevärd ökning av det maximala kapitalet som följaktligen skulle medge emission av nya ABB Ltd-aktier, och (ii) en utökad användning av det maximala kapitalet för nya finansiella instrument (t.ex. konvertibla obligationer).

Ledningens viktigaste planer för 2003 inkluderar intensifierade operativa förbättringar inom våra kärnverksamheter, till exempel via Step change-programmet (se not 24). Ledningens planer omfattar även fortsatta stora avyttringar som beräknas ge intäkter på mer än 2 miljarder USD (i synnerhet division Oil, Gas and Petrochemicals, verksamheten Buildings Systems, resterande delar av verksamheterna Structured Finance och Equity Ventures) och nedläggning av perifera verksamheter. Intäkterna från dessa avyttringar används för att minska skuldsättningen.

Tillämpning av väsentliga redovisnings- och värderingsprinciper

Allmänt

Koncernredovisningen upprättas enligt vedertagna redovisningsprinciper i USA (U.S. GAAP - United States generally accepted accounting principles).

Framtagandet av vårt bokslut kräver att vi gör uppskattningar och bedömningar som påverkar redovisade belopp för tillgångar, skulder, intäkter och kostnader. I sammanhanget måste vi även redovisa ansvarsförbindelser med avseende på tillgångar och skulder. Vi utvärderar kontinuerligt våra bedömningar, inklusive dem som är hänförliga till förväntade kostnader för att slutföra projekt och uppfylla produktgarantier, samt till osäkra fordringar, varulager, investeringar, immateriella tillgångar, skatter, finansiering, omstrukturering,

långfristiga serviceavtal, pensioner och andra förmåner efter pensionering, ansvarsförbindelser och rättstvister. Vi baserar våra uppskattningar på historisk erfarenhet och diverse andra antaganden som vi anser vara rimliga under rådande omständigheter. Resultatet ligger till grund för våra bedömningar av de bokförda värden för tillgångar och skulder som inte är direkt avstämbara med externa källor. Faktiska resultat kan skilja sig från dessa uppskattningar vid andra antaganden eller förhållanden.

Följande väsentliga redovisnings- och värderingsprinciper, samt bedömningar, antaganden och uppskattningar som ligger till grund för tillämpning av dessa principer, skulle kunna ha stor inverkan på de belopp som redovisas i koncernbokslutet. Principerna bör beaktas vid granskning av vårt koncernbokslut och diskussionen nedan.

Redovisning av rörelsens intäkter och kostnader

Vår intäktsredovisning sker i enlighet med U.S. Securities and Exchange Commission Staff Accounting Bulletin No. 101 (SAB 101), *Revenue Recognition in Financial Statements*. Intäkter från försäljning av tillverkade produkter redovisas till övervägande del när äganderätten inklusive riskerna har övergått till kunden, vilket i regel sker vid leverans av produkterna. För försäljningskontrakt avseende tillverkade produkter som kräver installation som endast kan utföras av oss sker resultatavräkning först när installationen är avslutad. Intäkter från kortfristiga kontrakt med fasta priser för leverans av tjänster redovisas när aktuella tjänster har utförts. Intäkter från kontrakt på åtaganden som kräver kundens godkännande resultatavräknas när kundens godkännande föreligger eller när den kontraktsenliga perioden för godkännande har löpt ut.

Dessa metoder för intäktsredovisning förutsätter att redovisade intäkter kan erhållas. Vid redovisning av kundfordringar avsätts förlustreserver motsvarande en uppskattning av fordringar som inte kommer att erhållas. Dessa reserver förutsätter en nivå av kundförluster som baseras på historiska fakta och kunskap om aktuella fakturor och kunder. Det finns alltid en risk att kundförlusterna blir större än uppskattat. Redovisade intäkter kan därför överstiga erhållna belopp, vilket får en negativ inverkan på framtida resultat. Denna risk tenderar att öka under perioder av kraftig lågkonjunktur.

Långfristiga försäljningskontrakt med fasta priser redovisas enligt successiv vinstavräkning ("percentage-of-completion"). Vi mäter i första hand färdigställandegraden genom att upparbetade kostnader för en anläggningsorder per balansdagen jämförs med prognostiserat utfall eller genom bedömning av andelen nedlagt arbete. Vilken metod som tillämpas i varje enskilt fall beror på typen av kontrakt och baseras på en bedömning av vilken metod som bäst mäter färdigställandegraden.

Metoden med successiv vinstavräkning kräver antaganden och extrapolering av framtida kostnader för material och arbete, liksom av fasta kostnader. Därför finns det risk att de totala kontraktskostnaderna överstiger dem som ursprungligen uppskattats. Dessa risker ökar om projektet är långfristigt, eftersom sannolikheten då ökar för att omständigheterna som låg till grund för de ursprungliga uppskattningarna förändras på ett sätt som ökar våra kostnader. Bland faktorer som kan öka kostnaderna kan nämnas:

- fördröjningar på grund av oväntade förhållanden eller händelser
- oväntade tekniska problem med levererad eller egenutvecklad utrustning, som kan kräva ytterligare kostnader för att problemet skall lösas
- förändringar i kostnad för komponenter, material eller arbete
- svårigheter att få nödvändiga statliga tillåtelser eller godkännanden
- projektändringar som medför oväntade kostnader
- leverantörer eller underentreprenörer som inte uppfyller sina åtaganden
- viten på grund av att delar av projekt inte slutförs inom avtalad tid

Förändringar i våra ursprungliga antaganden, vilka vi regelbundet utvärderar mellan bokslutstillfällena, kan medföra ändringar av totala uppskattade kostnader, redovisade intäkter och prognostiserade intäkter. Vi redovisar sådana förändringar för den period då respektive förändring konstateras. Vi anser att denna metod, den så kallade "catch-up-metoden", ger information som ligger verkligheten närmast eftersom ackumulerade intäkter till dags dato avspeglar gällande uppskattningar av färdigställandegrad. Förluster på kontrakt med fasta priser redovisas dessutom under den period förlusten fastställs och baseras på differensen mellan bedömd återstående kostnad och avtalat pris.

Vi reserverar oss för förväntade kostnader för produktgarantier i samband med att vi bokför intäkterna med avseende på respektive kontrakt. I garantikostnader ingår beräknade kostnader på grund av brister i konstruktion, material och utförande, liksom fullgörande-garantier (tekniska risker) och fördröjning i kontraktsuppfyllande. Även om vi normalt gör bedömningar utifrån generell statistik gör vi individuella bedömningar av kontrakt som involverar risker beroende på order-specifika förhållanden eller garantier, som anläggningar eller installationer. Det finns en risk för att faktiska garantikostnader överstiger avsatta belopp, vilket skulle försämra framtida resultat när dessa faktiska kostnader är fastställda.

Försäljning enligt kontrakt med krediteringsvillkor redovisas när kostnaderna uppstår. Leverans- och hantlingskostnader redovisas som en del av försäljningsomkostnaderna.

Nedskrivning av goodwill och övriga immateriella tillgångar

Våra redovisnings- och värderingsprinciper för redovisning av goodwill och övriga immateriella tillgångar förändrades den 1 januari 2002. I enlighet med Statement of Financial Accounting Standards No.142 (SFAS 142), *Goodwill and Other Intangible Assets*, upphörde vi att skriva av på goodwill från förvärv gjorda efter detta datum. Därför minskade kostnaderna för avskrivningar avseende kvarvarande verksamheter i koncernresultaträkningen till 41 MUSD under 2002 från 195 MUSD och 190 MUSD under 2001 respektive 2000. Kostnaderna för avskrivning av goodwill i avvecklade verksamheter uppgick till 36 MUSD och 22 MUSD under 2001 respektive 2000. Vi har att göra en inledande analys av eventuellt nedskrivningsbehov i vår goodwill per den 1 januari 2002, och därefter upprepa analysen den 1 oktober. Denna analys kräver att vi åsätter ett uppskattat marknadsvärde för de rapporteringsenheter (affärsområden) till vilka goodwill hänförs, i stället för till de enskilda tillgångarna för varje förvärvat bolag som tidigare. Därmed måste vår analys inkludera de framtida kassaflödena för bolag som vi ägt före ett förvärv och som har dragit fördel av ett förvärv. Uppskattningar av framtida kassaflöden kräver uppskattningar och bedömningar av variabler som försäljningsvolym, försäljningspris, försäljningstillväxt, produktions- och rörelsekostnader, kapitalkostnader, marknadsförutsättningar och andra ekonomiska faktorer. På samma sätt som i den tidigare tillämpliga analysen, om vi fastställer ett nedskrivningsbehov i goodwill, bokför vi nedskrivningen mot övriga intäkter (kostnader), netto, i koncernresultaträkningen.

Före den 1 januari 2002 fastställde vi nedskrivning av goodwill och andra identifierbara immateriella tillgångar så snart händelser eller förändrade omständigheter indikerade att bokfört värde understeg verkligt värde. Bland annat följande faktorer ansågs vi vara viktiga indikatorer för eventuell nedskrivning:

- betydligt sämre resultat än tidigare och prognostiserade rörelseresultat
- stora förändringar i sättet att utnyttja förvärvade tillgångar eller i vår allmänna affärsstrategi
- kraftigt försämrade konjunkturer

När nedskrivningsbehov för goodwill och andra immateriella tillgångar indikerats, beroende på en eller flera av ovanstående faktorer, beräknade vi den eventuella nedskrivningen utifrån en prognostiserad kassaflödesmetod med en diskonteringsfaktor som var anpassad till risknivån i vår aktuella affärsmodell. Vid bedömningen av återvinningsvärdet för vår goodwill och övriga immateriella tillgångar, gjorde vi antaganden med avseende på uppskattade framtida kassaflöden, diskonteringsfaktorer och andra faktorer, för att fastställa marknadsvärdet för tillgångarna. Om våra erfarenhetsmässiga antaganden resulterade i minskningar gentemot prognostiserat kassaflöde eller öknings i förhållande till tillämplad diskonteringsfaktor, var vi skyldiga att bokföra nedskrivningar av dessa tillgångar.

Omstrukturering

Vi redovisade stora avsättningar i samband med vårt omstruktureringsprogram. Dessa avsättningar innefattar uppskattningar av kostnader för reducering av personalstyrkan och reglering av kontraktssenliga skyldigheter som följd av våra åtgärder. Även om vi inte förväntar oss några betydande skillnader kan faktiska kostnader komma att avvika från uppskattade. Dessa kostnader bokförs i första hand som övriga intäkter (kostnader), netto, i koncernresultaträkningen. Se "Omstruktureringskostnader" nedan.

Skatter

Då vi sammanställer koncernbokslutet måste vi uppskatta skattekostnaderna i var och en av de jurisdiktioner där vi är verksamma. Vi redovisar uppskjutna skatter enligt balansräkningsmetoden. Detta innebär att vi bedömer uppskjutna skattefordringar och uppskjutna skatteskulder baserat på temporära skillnader mellan redovisade respektive skattemässiga tillgångar och skulder. Skillnaderna mäts med de skattesatser och lagar som förväntas gälla när de temporära skillnaderna förväntas upphöra. Vi redovisar en uppskjuten skattefordran när vi fastställer att den mest sannolika

utgången är att tillgången realiserar. Vi omprövar regelbundet värdet av våra uppskjutna skattefordringar och etablerar en värderingsreserv utgående från den historiska förlusten, prognostiserade framtida beskattningsbara intäkter och förväntad tid för återställande av temporära skillnader. I den mån vi utökar reserven under en period kostnadsför vi det inom ramen för skatteavsättningar i koncernresultaträkningen. Oförutsedda förändringar i skattesats och skattelagar, liksom skillnader i prognostiserad beskattningsbar intäkt mot faktisk beskattningsbar intäkt, kan påverka dessa uppskattningar.

Ansvarsförbindelser

Vi är föremål för rättsliga processer, stämningar och skadeståndskrav relaterade till miljö, arbetsrätt, produkter och andra områden. Vi har att bedöma sannolikheten för domslut till vår nackdel och eventuella andra effekter från dessa processer, liksom storleken av de kostnader processerna kan medföra. Vi fastställer beloppen för dessa ansvarsförbindelser efter noggrann analys av varje enskilt fall, ofta med stöd av såväl interna som externa rådgivare och tekniska experter. Erforderliga reserver med avseende på varje ärende kan komma att förändras i framtiden, på grund av ärendets utveckling, inklusive förändrad hantering av ärendet, till exempel förändrad regleringsstrategi.

Pensioner och övriga relaterade ersättningar

Så som beskrivs närmare i detalj i not 20 till koncernbokslutet, har vi ett antal pensionsplaner som omfattar de flesta av våra medarbetare. Vi använder försäkrings-tekniska bedömningsmetoder för att fastställa kostnader och krediter för pensioner och förmåner efter pensionering. Beräknade belopp beror på en mängd viktiga antaganden, inklusive diskonteringsfaktorer och förväntad avkastning på förvaltningsstillgångar. Vi måste bedöma rådande marknadsförutsättningar, inklusive förändringar i räntesatser, då vi gör dessa antaganden. Diskonteringsfaktorn justeras årligen, baserat på förändringar i avkastningen på långfristiga, väl säkrade företagscertifikat. Minskad diskonteringsfaktor betyder ökade prognostiserade kontraktssenliga skyldigheter och pensionskostnader (så som framgår av not 20 till

koncernbokslutet). Förväntad avkastning på förvaltningstillgångar justeras årligen baserat på aktuella och förväntade tillgångsallokeringar och representerar förväntad långsiktig avkastning. Minskningar av förväntad avkastning på förvaltningstillgångar resulterar i ökade pensionskostnader. Om den förväntade räntabiliteten på tillgångar på 6,15 procent skulle sänkas med 0,5 procent till 5,65 procent skulle 2003 års pensionskostnader öka med ungefär 26 MUSD.

I enlighet med U.S. GAAP, ackumulerar vi resultat som avviker från tidigare uppskattningar och fördelar dem över framtida perioder. Därför påverkar faktiska resultat generellt våra redovisade utgifter och redovisade skulder för pensioner och andra förmåner efter pensionering under kommande perioder.

Den "ofinansierade" balansen i en pensionsplan är skillnaden mellan våra prognostiserade kontraktssenliga skyldigheter gentemot medarbetare och marknadsvärdet för pensionsplanens tillgångar. Den 31 december 2002 uppgick den ofinansierade balansen för pensionsersättningar till 1 879 MUSD. I enlighet med Statement of Financial Accounting Standards No.87 (SFAS 87), *Employers' Accounting for Pensions*, har vi redovisat en nettoskuld på 653 MUSD i koncernbalansräkningen. Skillnaden beror i första hand på en orealiserad försäkringstekniskt beräknad förlust på 1 168 MUSD, som skrivs av med hjälp av "minimum corridor"-metoden som definieras av SFAS 87. Den ofinansierade balansen, som kan öka eller minska beroende på finansmarknadens svängningar och förändringar i våra antaganden, utgör inte en kortsiktig betalningsförbindelse. Vi uppfyller alla lagligt fastställda finansieringskrav.

Vi har ett flertal icke pensionsrelaterade planer för förmåner efter pensionering. Våra hälsovårdsplaner är i allmänhet avgiftsbelagda, med årlig justering av nivån på anställdas bidrag. I syfte att uppskatta våra hälsovårdskostnader har vi uppskattat ökningen av hälsovårdskostnaderna till 12,92 procent för 2002, och därefter gradvis minskande till 6,46 procent år 2012, för att sedan stanna på denna nivå.

Antagen utvecklingstakt för hälsovårdskostnader har en väsentlig påverkan på belopp som belastar hälsovårdsplanerna. En förändring av antagen utvecklingstakt med en procentenhet skulle få följande effekter per den 31 december 2002:

	En procent- enhets ökning	En procent- enhets minskning
(MUSD)		
Effekt på totala intjänade anspråk och förväntade förpliktelser	2	-2
Effekt på ackumulerade åtaganden med avseende på förmåner efter pensionering	26	-22

Försäkring

Generellt sett intjänas premier pro rata under försäkringens löptid. Intjänade premier innefattar uppskattningar av ännu ej betalda premier. Premiefordringar inbegriper premier avseende retroaktivt beräknade avtal. För sådana avtal betalas en preliminär premie som justeras i efterhand. Vi inkluderar ett uppskattat värde av faktiska premiefordringar. Premiereserven utgör andelen avtalade premier som är hänförliga till den återstående löptiden för redan ingångna gällande återförsäkringsavtal. Denna premiereserv beräknas månadsvis enligt pro rata-metoden eller på grundval av uppgifter från cederande företag som vi återförsäkrar.

Försäkringsskulder avspeglas i upplupna kostnader och övrigt i koncernbalansräkningen och fastställs på basis av rapporter från i första hand försäkringsgivare som vi återförsäkrar och försäkringsbolag, liksom ledningens och våra egna ekonomers uppskattningar. Dessa uppskattningar innefattar inträffade men inte redovisade förluster, skador, återbruk och regresskrav. Förändringar i dessa uppskattade skulder redovisas som en ökning eller minskning av rörelsekostnaderna under den period de identifieras. I skadekostnadsberäkningen ingår förväntade trender avseende skadefrekvenser, skadornas storlek och andra faktorer som kan variera avsevärt när skadorna regleras. Följaktligen kan slutgiltiga skadekostnader avvika från beloppen som redovisas i detta koncernbokslut.

Vi försöker minska förlusterna från våra försäkringsåtaganden genom att återförsäkra vissa risknivåer hos andra försäkringsgivare eller återförsäkringsbolag. Vi använder återvinningsbara belopp för både betalade och obetalade förluster. Belopp som är möjliga att återvinna från återförsäkringsgivaren beräknas i enlighet med ersättningsanspråken i återförsäkringsavtalet. Risknivån i samband med reglering av dessa återförsäkringsfordringar uppstår ur tvister med avseende på försäkringsvillkor och återförsäkrarens betalningsförmåga.

Redovisning av avvecklade verksamheter

Den 1 januari 2002 antog vi redovisningsprinciperna enligt Statement of Financial Accounting Standards No.144 (SFAS 144), *Accounting for the Impairment or Disposal of Long-Lived Assets*. SFAS 144 vidgade redovisningen av avvecklade verksamheter till att, under vissa förutsättningar, innefatta avvecklingar som omfattar mindre än ett helt redovisningssegment. Syftet med SFAS 144 är att göra historiska data jämförbara, utan de störningar som följer av avyttringar eller avvecklade verksamheter. Detta stärker prognosvärdet av vårt bokslut. SFAS 144 kräver att ackumulerade intäkter och kostnader, efter skatt för avyttringar och vissa omstruktureringsprogram i avvecklade verksamheter, grupperas under posten Resultat från avvecklade verksamheter, och motsvarande tillgångar och skulder i posterna under Tillgångar och skulder i avvecklade verksamheter, i koncernbalansräkningen. I koncernens kassaflödesanalys har vi redovisat dessa affärsområden i separata poster.

Posten Resultat från avvecklade verksamheter i resultaträkningen består av följande komponenter:

- Praktiskt taget hela divisionen Oil, Gas and Petrochemicals, som tillhandahåller utrustning, system och tjänster till den globala industrin för olja, gas och petrokemi, från utveckling av teknologier för onshore- och offshore-prospektering till konstruktion och tillverkning av produktionsanläggningar, raffinaderier och petrokemiska anläggningar.
- Större delen av verksamheten inom Structured Finance som vi sålde till GE Commercial Finance i november 2002. Verksamheten bestod i tillhandahållande av lånekapital för projekt och utrustning, samt tillgångsbaserad finansiering (till exempel leasing).
- Vår Metering-verksamhet såldes till Ruhrgas Industries GmbH i december 2002. Verksamheten omfattade tillverkning av el-, vatten-, energi- och gasmätare, mätsystem och belastningsstyrsystem.
- En avsättning på 420 MUSD som bokfördes 2002 som en del av Chapter 11-förfarandet för Combustion Engineering, i enlighet med United States Bankruptcy Code. Status för Combustion Engineering beskrivs i Ansvarsförbindelser och åtgärdsförpliktelser nedan, liksom i not 17 till koncernbokslutet.

- Ett antal andra verksamheter avyttrades under 2002: komponentverksamheten inom ABB Trasmisione e Distribuzione S.p.A (Italien), som såldes till EB Rebosio S.r.l., Energy Information Systems Ltd i Storbritannien, som såldes till Alstom SA, och ABB Drying Business (en division inom ABB Inc. bestående av ett antal juridiska personer) som såldes till Andritz AB och Andritz Ltd.
- Diverse avyttrade verksamheter för vilka ingen köpare kunde hittas.
- Jurist- och konsultarvoden hänförliga till avyttringarna ovan.

Resultat från avvecklade verksamheter var en förlust på 880 MUSD, netto efter skatt, för år 2002, en förlust på 501 MUSD för år 2001 och en vinst på 677 MUSD för år 2000. Resultat per avvecklade verksamheter, netto efter skatt, framgår nedan.

Avvecklade verksamheter	2002	2001	2000
Helåret		(MUSD)	
Oil, Gas & Petrochemicals	-121	8	105
Structured Finance	-190	8	-7
Metering	-54	14	19
Combustion Engineering	-420	-470	-70
Power Generation	-	-	638
Övrig avvecklad verksamhet	-20	-7	-4
Upphörd verksamhet/Övrigt	-75	-54	-4
Resultat	-880	-501	677

Ovan angivna belopp inkluderar rörelseresultat, valutakursjusteringar, realisationsvinster och förlust vid avyttring, goodwillnedskrivning och andra kostnader.

En sammanfattning av rörelseresultatet från de mest väsentliga av de avvecklade verksamheterna finns under rubriken "Divisioner - avvecklade verksamheter". För en närmare redogörelse avseende avslutade verksamheter, se not 3 till koncernbokslutet.

Vi planerar att avyttra fler verksamheter som inte tillhör kärnverksamheten. När en verksamhet uppfyller kriterierna enligt SFAS 144, skall vi redovisa verksamhetsresultatet som resultat från avvecklade verksamheter, netto efter skatt, i koncernresultaträkningen och som tillgångar och skulder i avvecklade verksamheter i koncernbalansräkningen. Vi kommer i dessa fall att justera jämförelseåren för att redovisa dessa planerade avyttringar på ett jämförbart sätt.

Nya redovisningsprinciper

Financial Accounting Standards Board gav i juni 2001 ut Statement of Financial Accounting Standards No. 141 (SFAS 141), *Business Combinations*, och Statement of Financial Accounting Standards No. 142 (SFAS 142) *Goodwill and other intangible assets*, som förändrar redovisningen av förvärv, investeringar och avyttringar samt goodwill och identifierbara immateriella tillgångar. SFAS 141 kräver att förvärvsmetoden tillämpas vid redovisning av alla förvärv, investeringar och avyttringar efter 30 juni 2001. Goodwill från förvärv som slutförs efter detta datum är inte föremål för avskrivning, men kan belasta verksamheten när särskild prövning visar att ett nedskrivningsbehov föreligger, det vill säga när marknadsvärdet för goodwill är lägre än det bokförda värdet. SFAS 141 specificerar även vilka typer av förvärvade immateriella tillgångar som måste redovisas separat från goodwill och skrivas av under sin livslängd.

SFAS 142 krävde att vi fastställer värdet av våra immateriella tillgångar och goodwill samt gör varje nödvändig omklassificering för att uppfylla kraven på separat redovisning av identifierbara immateriella tillgångar vid datum för fastställande. Vi omprövade livslängd och restvärde hos alla våra immateriella tillgångar, förutom goodwill och konstaterade att inga förändringar av avskrivningsperioderna var nödvändiga.

SFAS 142 kräver att vi bedömer behovet av eventuella nedskrivningar av goodwill från 1 januari 2002. I det syftet har vi (1) identifierat våra rapporteringsenheter, (2) fastställt bokfört värde för varje rapporteringsenhet genom att fördela tillgångar och skulder, inklusive befintlig goodwill och immateriella tillgångar, på dessa rapporteringsenheter och (3) fastställt marknadsvärdet för varje rapporteringsenhet. Enligt vår bedömning förelåg inget behov av goodwillnedskrivning den 1 januari 2002. All avskrivning av goodwill upphörde även vid detta datum. Vi redovisade goodwillavskrivningar på 155 MUSD och 152 MUSD inom kvarvarande verksamheter, samt på 36 MUSD och 22 MUSD i avvecklade verksamheter, för åren 2001 respektive

2000. Följaktligen skulle förlusten från kvarvarande verksamheter 2001 och vinsten från kvarvarande verksamheter 2000 ha varit 10 MUSD (0,01 USD per aktie) respektive 918 MUSD (0,77 USD per aktie). Nettoförlusten 2001 och nettovinsten 2000 skulle ha varit 538 MUSD (0,48 USD per aktie) respektive 1 617 MUSD (1,36 USD per aktie) om vi inte hade gjort värdeminskingsavdrag för den goodwill som i enlighet med SFAS 142 inte längre skrivs av.

Financial Accounting Standards Board utgav i juni 2001 Statement of Financial Accounting Standards No. 143 (SFAS 143), *Accounting for Asset Retirement Obligations*, som ska tillämpas för räkenskapsår som börjar efter 15 juni 2002. SFAS 143 gäller juridiska förpliktelser uppkomna i samband med utrangering av materiella anläggningstillgångar som uppstått genom förvärv, byggnad, utveckling och normal drift av materiella anläggningstillgångar. SFAS 143 kräver att marknadsvärdet på ett legalt åtagande i samband med utrangering av en tillgång redovisas under den period åtagandet uppkommer. Kostnader hänförliga till utrangering av tillgångar aktiveras som del av det redovisade värdet för anläggningstillgångar och fördelas över tillgångens livslängd. Vi har valt att tillämpa SFAS 143 från 1 januari 2003. Vi anser inte att SFAS 143 kommer att få någon betydande inverkan på vårt verksamhetsresultat.

I augusti 2001 utgav Financial Accounting Standards Board (SFAS 144), *Accounting for the Impairment or Disposal of Long-Lived Assets*, som ersätter Statement of Financial Accounting Standards No. 121 (SFAS 121), *Accounting for the Impairment of Long-Lived Assets and for Long-lived Assets to Be Disposed Of*, men som behåller många tidigare krav avseende redovisning och fastställande av nedskrivningsbehov. Dessutom utökar SFAS 144 redovisningen av avvecklade verksamheter till att omfatta fler sålda och avvecklade affärsområden. Vi har infört dessa redovisningsprinciper från 1 januari 2002 och, som en följd av det, redovisade vi våra tillgångar, skulder och rörelseresultat för flera verksamheter och grupper av tillgångar som avvecklade verksamheter för alla redovisade perioder i den mån dessa verksamheter och tillgångar under 2002 uppfyller de nya kriterierna. Avyttringar och nedläggningar gjorda tidigare år har inte omvärderats eller omklassificerats. Se "Avvecklade verksamheter" ovan.

Financial Accounting Standards Board utgav i april 2002 Statement of Financial Accounting Standards No. 145, *Rescission of FASB Statements No. 4, 44 and 64, Amendment of FASB Statement No. 13, and Technical Corrections*, som upphäver tidigare krav att redovisa alla vinster och förluster från återköp av obligationer som extraordinära poster. Vi har tillämpat den nya standarden redan från 1 april 2002. Som en följd av det är våra intäkter från återköp av obligationer, på 12 MUSD, vilka redovisades som extraordinära poster under 2001, inte längre redovisade som extraordinära.

Financial Accounting Standards Board utgav i juni 2002 Statement of Financial Accounting Standards No. 146 (SFAS 146), *Accounting for Costs Associated with Exit or Disposal Activities*, som kräver att en kostnad hänförlig till en exit eller avyttring redovisas när kostnaden kan fastställas. Standarden gäller från 1 januari 2003 och ska tillämpas för alla de avyttringar och avvecklingar av verksamhet som initierats efter detta datum.

Financial Accounting Standards Board utgav i november 2002 Interpretation No. 45 (FIN 45), *Guarantor's Accounting and Disclosure Requirements for Guarantees, Including Indirect Guarantees of Indebtedness of Others*. FIN 45 kräver att den som utfäst en garanti redovisar en skuld motsvarande den icke villkorade delen av en garanti, det vill säga förpliktelsen att agera om vissa specificerade utlösande händelser eller förhållanden inträffar. Det initiala värdet på denna skuld är marknadsvärdet när garantin utfärdas. Redovisning av skulden krävs även om det inte är sannolikt att betalning kommer att utkrävas enligt garantin eller om garantin har utfärdats med en premiebetalning eller som en del av en transaktion med ett flertal olika villkor. FIN 45 kräver dessutom tilläggsupplysningar om garantier i bokslutet. Kraven i FIN 45 att fastställa och redovisa avsättningar gäller alla garantier som utfärdats eller ändrats efter 31 december 2002. Vi började tillämpa redovisningskraven i FIN 45 per den 31 december 2002.

Financial Accounting Standards Board utgav i december 2002 Statement of Financial Accounting Standards No. 148 (SFAS 148), *Accounting for Stock-Based Compensation - Transition and Disclosure - An Amendment of Financial Accounting Standards Board Statement No. 123*. SFAS 148 kompletterar SFAS 123, *Accounting for Stock-Based Compensation*, i syfte att erbjuda alternativa metoder vid en frivillig övergång till den marknadsprisbaserade metoden för redovisning av aktierelaterad ersättning till anställda. Dessutom kräver SFAS 148 tydligare upplysning om de redovisningsmetoder som används för aktierelate-

rad ersättning till anställda och inverkan av den metod som tillämpas på det redovisade resultatet. Vi har valt att fortsätta tillämpa redovisnings- och värderingsprinciperna enligt APB No. 25, *Accounting for Stock Issued to Employees*, som föreskriver att, förutom under speciella omständigheter, redovisa kostnader för optioner som utfärdats inom ramen för vårt chefs-optionsprogram endast om aktiekursen överstiger inlösenpriset för optionerna vid utfärdandedatum, vilket vanligtvis inte är fallet. Vi har börjat tillämpa redovisningskraven enligt SFAS 148 per den 31 december 2002.

Financial Accounting Standards Board utgav i januari 2003 Interpretation No. 46 (FIN 46), *Consolidation of Variable Interest Entities*. FIN 46 kräver att befintliga ej konsoliderade VIE (variable interest entities) konsolideras av sina primära förmånstagare om de inte i praktiken sprider riskerna bland inblandade parter. FIN 46 är direkt tillämbart på VIE som bildats efter 31 januari 2003 och på VIE, i vilka ett företag har intressen efter detta datum. För VIE, i vilka ett företag har ett "variable interest" som förvärvades före 1 februari 2003, gäller FIN 46 för perioder som inletts efter 15 juni 2003.

I november 2002 utfärdade Emerging Issues Task Force (EITF) inom Financial Accounting Standards Board dokumentet EITF 00-21 (EITF 00-21) *Accounting for Revenue Arrangements with Multiple Deliverables*, (ändrad i januari 2003) som kräver att (a) intäkt särredovisas för separata redovisningsenheter som deltar i gemensamma kundprojekt tillsammans med andra redovisningsenheter, (b) intäkt särredovisas för redovisningsenheter endast när omständigheterna i det gemensamma projektet är sådana att intäkten kan fastställas på ett tillförlitligt sätt och projektet i stort sett är avslutat och (c) de enskilda redovisningsenheterna viktas utifrån sina respektive marknadsvärden. EITF 00-21 är tillämbart på transaktioner som inletts efter 1 januari 2004. Vi bedömer inte att EITF 00-21 kommer att resultera i några betydande förändringar i vår redovisning av projekt som involverar leverans och fullgörande av produkter och tjänster från flera redovisningsenheter.

Omstruktureringskostnader

Elsag Baileys omstruktureringsprogram

Under det första kvartalet 1999, i samband med vårt förvärv av Elsag Bailey, lanserade vi en omstruktureringsplan för att konsolidera verksamheten och öka effektiviteten. I planen ingick att minska personalen med ungefär 1 500 medarbetare, i första hand i Tyskland och USA. Omstruktureringskostnader, och till dessa hänförliga nedskrivningar på 192 MUSD, ingick i övriga intäkter (kostnader), netto, under 2000, varav ungefär 90 MUSD kunde hänföras till arbetet med att integrera Elsag Bailey i koncernen. Omstruktureringen var i stort sett avslutad i slutet av 2000.

Omstruktureringsprogram, juli 2001

I juli 2001 lanserade vi ett omstruktureringsprogram (2001 Program) som var avsett att löpa över 18 månader. Programmet inleddes i syfte att förbättra produktiviteten, minska kostnadsbasen, förenkla produktlinjerna, minska multipel etablering på olika geografiska platser och på annat sätt dra ner på verksamheten som reaktion på vikande marknader och konsolidering av stora kunder inom vissa industrisektorer.

Under 2001 redovisade vi omstruktureringskostnader på 109 MUSD på grund av personalneddragning och 71 MUSD hänförliga till avslutade leasingavtal och andra avvecklingskostnader kopplade till programmet. Dessa kostnader ingår i övriga intäkter (kostnader), netto. Avgångsvederlag på 32 MUSD utbetalades till ungefär 2 150 medarbetare och 31 MUSD betalades för att täcka kostnader för att avsluta leasingavtal och liknande. Personalminskningar genomfördes bland verkstadspersonal, chefer och administrativ personal. Den 31 december 2001 uppgick upplupna skulder till 78 MUSD för avgångsvederlag och 39 MUSD för att avsluta leasingavtal och liknande.

Som följd av programmet har vissa tillgångar, varulager och materiella anläggningstillgångar skrivits ner eller avförts från kvarvarande verksamheter. Vi har redovisat 41 MUSD under 2001 för att skriva ner dessa tillgångar till marknadsvärde. Kostnaderna redovisas under rörelsekostnader och övriga intäkter (kostnader), netto.

Under 2002 redovisade vi omstruktureringskostnader på 166 MUSD på grund av personalminskningarna och 38 MUSD hänförliga till avslutade leasingavtal och andra avvecklingskostnader kopplade till programmet. Dessa kostnader ingår i övriga intäkter (kostnader), netto. Utifrån förändringar i våra ursprungliga uppskattningar har upplupna kostnader för personalminskningar, avslutade leasingavtal och liknande under övriga intäkter (kostnader), netto minskat med 21 MUSD. Effekterna av att konvertera lokala valutor

till redovisningsvalutan USA-dollar har resulterat i en ökning på 24 MUSD i upplupna skulder för personalminskningar, avslutade leasingavtal och liknande. Avgångsvederlag på 149 MUSD utbetalades till ungefär 4 000 medarbetare och 29 MUSD betalades för att täcka kostnader för att avsluta leasingavtal och liknande. Personalminskningarna omfattar anställda inom produktion, ledning och administration. Den 31 december 2002 uppgick upplupna skulder till 94 MUSD för avgångsvederlag och 52 MUSD för att avsluta leasingavtal och liknande. Programmet avslutades i stort sett under 2002 och återstående skuld kommer att betalas under 2003.

Som följd av programmet har vissa tillgångar, varulager och materiella anläggningstillgångar skrivits ned eller avförts från kvarvarande verksamheter. Vi har redovisat 18 MUSD under 2002 för att skriva ner dessa tillgångar till marknadsvärde. Kostnaderna redovisas under rörelsekostnader och övriga intäkter (kostnader), netto.

Programmet Step change

I oktober 2002 lanserade vi programmet Step change. Vi uppskattar att omstruktureringskostnaderna enligt programmet kommer att uppgå till ungefär 300 MUSD och 200 MUSD under åren 2003 respektive 2004. Målet för programmet är att öka våra kärnverksamheters konkurrenskraft, minska våra fasta kostnader och trimma verksamheten för att spara ungefär 800 MUSD per år med början 2005. Programmet Step change planeras vara genomfört i mitten av år 2004.

Under 2002 redovisade vi, inom ramen för programmet Step change, omstruktureringskostnader på 51 MUSD på grund av personalminskningarna och 26 MUSD hänförliga till avslutade leasingavtal och andra avvecklingskostnader. Dessa kostnader ingår i övriga intäkter (kostnader), netto. Avgångsvederlag på 13 MUSD utbetalades till ungefär 200 medarbetare och 1 MUSD betalades för att täcka kostnader för att avsluta leasingavtal och liknande. Personalminskningarna omfattar anställda inom produktion, ledning och administration. Den 31 december 2002 uppgick upplupna kostnader till 38 MUSD för avgångsvederlag och 25 MUSD för att avsluta leasingavtal och liknande.

Till följd av programmet Step change har vissa tillgångar skrivits ned eller avförts från kvarvarande verksamheter. Vi har redovisat 2 MUSD för att skriva ned dessa tillgångar till verkligt värde. Dessa kostnader ingår i övriga intäkter (kostnader), netto.

	2001 Program	Step change	Övrigt	Summa
Helåret 2002 (MUSD)				
Omstruktureringskostnader för personalminskningar	166	51	-	217
Omstruktureringskostnader för att avsluta leasingavtal och liknande	38	26	-	64
Nedskrivningskostnader	18	2	-	20
Förändrade uppskattningar	-21	-	-9	-30
Summa omstruktureringskostnader och relaterad nedskrivning av tillgångar	201	79	-9	271
Summa utbetalningar under året	178	14	-	192
Summa upplupna skulder i slutet av året	146	63	-	209

År 2001 (MUSD)				
Omstruktureringskostnader för personalminskningar	109	-	-	109
Omstruktureringskostnader för att avsluta leasingavtal och liknande	71	-	-	71
Nedskrivningskostnader	41	-	-	41
Förändrade uppskattningar	-	-	-	
Summa omstruktureringskostnader och relaterad nedskrivning av tillgångar	221	-	-	221
Summa utbetalningar under året	63	-	-	63
Summa upplupna skulder i slutet av året	117	-	-	117

Förvärv, investeringar och avyttringar

Förvärv och investeringar

Under 2002, 2001 och 2000 betalade vi 154 MUSD, 597 MUSD respektive 896 MUSD i samband med förvärv och investeringar i samriskbolag och koncernbolag. Betalningar, netto efter förvärvade likvida medel uppgick till 144 MUSD, 578 MUSD och 893 MUSD under 2002, 2001 respektive 2000.

År 2002 noterades inga betydande förvärv. Vi ökade vår investering i ett litet antal företag där vi redan hade aktiemajoriteten, och vi förvärvade ett italienskt leasingföretag från Xerox (vilket senare avyttrades som del av Structured Finance).

I juni 2001 förvärvade vi Entrelec Group, en fransk leverantör av automations- och styrutrustning, för totalt 284 MUSD. Förvärvet av Entrelec, som hade verksamhet i 17 länder, diversifierade vårt sortiment och stärkte vår kundbas på högtillväxtmarknader.

I juni 2000 förvärvade vi för 130 MUSD olje- och gasverksamheten i Umoe ASA, ett norskt servicebolag inom olje- och gasindustrin, för att stödja vår fortsatta tillväxt på denna marknad.

I juni 2000 ingick vi en överenskommelse om att teckna aktier för köp av 42 procent av rösterna i b-business partners B.V. Enligt avtalet har vi en förpliktelse att investera totalt 278 MUSD, varav 69 MUSD betalades under år 2000 och 134 MUSD betalades under första hälften av 2001. I december 2001 förvärvade Investor AB 90 procent av våra aktie- och kapitalrelaterade åtaganden för motsvarande 166 MUSD kontant. Efter denna transaktion återköpte b-business partners B.V. 50 procent av sina utestående aktier, vilket resulterade i ett återflöde av kapital till oss på 10 MUSD. Efter dessa transaktioner innehar vi en andel på 4 procent i b-business partners B.V. och förpliktigar oss att skjuta till ytterligare 4 MUSD till b-business partners B.V. (affären är i euro och kan därför påverkas av förändringar i valutakurserna). Dessutom har b-business partners B.V. en sälloption som innebär att vi vid anmodan måste återköpa 150 000 aktier av b-business partners B.V. till ett belopp om cirka 16 MUSD (affären är i euro och kan därför påverkas av förändringar i valutakurserna). Transaktionerna 2001 avspeglas i vår kassaflödesanalys och inkluderas i de totala beloppen för investeringar (578 MUSD) och avyttringar (283 MUSD).

Avyttringar

Under 2002, 2001 och 2000 erhöll vi totalt 2 545 MUSD, 283 MUSD respektive 1 963 MUSD i samband med avyttringar och redovisade nettoresultat på -96 MUSD, 34 MUSD respektive 931 MUSD.

De viktigaste avyttringarna beskrivs nedan. Summa kassaflöde efter förvärvade likvida medel uppgick till 2 509 MUSD, 283 MUSD och 1 499 MUSD åren 2002, 2001 respektive 2000.

I november 2002 sålde vi merparten av vår verksamhet Structured Finance till GE Commercial Finance. Här ingick den globala verksamheten inom vår globala infrastrukturfinansiering, utrustningsleasing och finansiering. Vi erhöll en kontant ersättning på 2 000 MUSD (inklusive en villkorad betalning på 20 MUSD som ska tillfalla ABB Ltd i framtiden beroende av betalningen som influtit till GE Commercial Finance) och överförde en skuld på 578 MUSD till GE Commercial Finance. GE Commercial Finance har rätt att kräva att vi återköper specificerade tillgångar om definierade händelser inträffar. Vi redovisade en förlust på ca 190 MUSD i resultatet från avvecklade verksamheter, netto efter skatt, varav ca 146 MUSD är hänförligt till förlust från avyttringar (skillnaden på 44 MUSD hänförs till verksamhetsresultatet och utgörs av räntekostnader, skatter, minoritetsintressen och övrigt).

I december 2002 avslutades försäljningen av vår mätverksamhet, bestående av produkter för vatten- och elmätning, till Ruhrgas Industries GmbH, mot en kontant ersättning av 223 MUSD. Vi redovisade en förlust vid avyttringen på 48 MUSD (inklusive goodwillavskrivning på 65 MUSD), vilket ingår i den totala förlusten på 54 MUSD, gentemot resultatet från avvecklade verksamheter, netto efter skatt (skillnaden på 6 MUSD hänförs till verksamhetsresultatet och utgörs av räntekostnader, skatter, minoritetsintressen och övrigt). Vi har även avyttrat ett antal mindre affärsområden mot kontant ersättning på 209 MUSD resulterande i en vinst på 24 MUSD.

I januari 2002 avyttrade vi verksamheten Air Handling mot en kontant ersättning på 113 MUSD (ett försäljningspris på 147 MUSD inklusive ett skuldbevis på 34 MUSD utfärdat av köparen) till Global Air Movement (Luxemburg) SARL och redovisade en vinst under Övriga intäkter (kostnader), netto, på 74 MUSD.

Under 2000 avyttrade vi divisionen Power Generation, som omfattade vår investering i samriskbolaget ABB ALSTOM POWER och vår kärnkraftsverksamhet. Vi erhöll en kontant ersättning på 1 197 MUSD från ALSTOM i utbyte mot andelen i samriskbolaget och redovisade en vinst på 734 MUSD (713 MUSD netto efter skatt). Vi erhöll dessutom intäkter på 485 MUSD från försäljningen av kärnkraftsverksamheten och redovisade en vinst på 55 MUSD (17 MUSD netto efter skatt). I vinsten från försäljningen av kärnkraftsverksamheten ingår en reservering på 300 MUSD för miljöförbättrande åtgärder. Vinsten uppvägdes också av rörelseförluster för dessa verksamheter. I vår finansiella redovisning redovisas den tidigare divisionen Power Generation som avvecklade verksamheter.

En redogörelse för våra åtaganden och återstående skyldigheter rörande avyttrade verksamheter finns i avsnitten "Kontraktsenliga och kommersiella åtaganden" och "Ansvarsförbindelser och åtgärdsförpliktelser".

Dessutom har vi meddelat vår avsikt att avyttra ett antal affärsområden, inklusive nästan hela divisionen Oil, Gas and Petrochemicals, Building Systems, flygplansleasingverksamheten (vilken avyttrades den 31 mars 2003), ABB Export Bank, vår andel på 35 procent i AB Svensk Exportkredit och annat ägande inom samriskföretag.

Finansiella data i sammandrag

Följande tabell visar ABB-koncernens rörelseintäkter från respektive division i MUSD och procent (se not 25 till koncernbokslutet):

	Intäkter Helåret			Andel av intäkter Helåret		
	2002	2001	2000	2002	2001	2000
		(MUSD)			(i %)	
Utilities	4 826	5 634	5 460	20,6	22,5	22,0
Industries	4 412	4 995	5 443	18,9	19,9	22,0
Power Technology Products	4 355	3 961	3 587	18,7	15,8	14,5
Automation Technology Products	5 035	4 756	4 671	21,6	19,0	18,9
Icke-kärnverksamheter						
Insurance	657	956	805	n/a	n/a	n/a
Equity Ventures	21	35	41	n/a	n/a	n/a
Structured Finance	92	133	126	n/a	n/a	n/a
Building Systems	2 372	2 568	2 506	n/a	n/a	n/a
New Ventures	132	113	108	n/a	n/a	n/a
Övriga Icke-kärnverksamheter	912	1 325	1 236	n/a	n/a	n/a
Icke-kärnverksamheter	4 186	5 130	4 822	17,9	20,4	19,5
Koncerngemensamt/Övrigt	527	612	780	2,3	2,4	3,1
Delsumma	23 341	25 088	24 763	100,0	100,0	100,0
Konsolideringseffekt och elimineringar	-5 046	-5 706	-5 408			
Summa intäkter	18 295	19 382	19 355			

Vi bedriver verksamhet i cirka 100 länder världen över. Följande tabell visar koncernens intäkter i MUSD och procent hänförliga till respektive geografisk region (utifrån kundens geografiska placering):

	Intäkter Helåret			Andel av intäkter Helåret		
	2002	2001	2000	2002	2001	2000
		(MUSD)			(i %)	
Europa	10 265	10 852	12 104	56,2	55,9	62,6
Nord- och Sydamerika	4 101	4 863	4 673	22,4	25,1	24,1
Asien	2 603	2 435	1 741	14,2	12,6	9,0
Mellanöstern och Afrika	1 326	1 232	837	7,2	6,4	4,3
Totalt	18 295	19 382	19 355	100,0	100,0	100,0

Jämförelsestörande poster

Valutakurser

Vi redovisar våra finansiella resultat i USA-dollar. En stor del av våra intäkter, kostnader, tillgångar och skulder är i andra valutor på grund av vår internationella verksamhet. Därför påverkar förändringar i valutakurser:

- vår lönsamhet
- jämförbarheten av våra resultat från olika perioder
- bokförda värden av våra tillgångar och skulder

När transaktioner redovisas i en valuta för att senare räknas om till en annan valuta kan förändringar i växelkursen påverka vår lönsamhet.

I vårt koncernbokslut måste vi omräkna alla verksamhetsresultat, tillgångar och skulder i andra valutor till USA-dollar. Posterna i balansräkningen omräknas till USA-dollar enligt gällande valutakurser vid årets slut, medan posterna i resultaträkning och kassaflödesanalys omräknas med genomsnittliga valutakurser under aktuell period. Som följd av detta kommer värdeförändringar av USA-dollar gentemot andra valutor att påverka vårt redovisade verksamhetsresultat samt värdet av våra tillgångar och skulder i koncernbalansräkningen, även om verksamhetsresultatet eller värdet av dessa tillgångar och skulder inte har förändrats ut-

tryckt i lokala valutor. Dessa omräkningar kan påverka jämförbarheten avsevärt av våra resultat mellan olika bokföringsår och/eller resultera i stora förändringar av bokförda värden på tillgångar, skulder och eget kapital.

Kassaflödet beräknas med hjälp av genomsnittliga valutakurser och balansräkningsposterna med hjälp av valutakurserna vid årets slut. Effekten av dessa kursdifferenser resulterade i en ökning med 141 MUSD, en minskning med 72 MUSD och en minskning med 84 MUSD av vårt totala kassaflöde under åren 2002, 2001 respektive 2000.

Eftersom variationer i valutakurser påverkar jämförbarheten av resultat mellan olika bokföringsår redovisar vi nedan, när så är påkallat, information om order, rörelseintäkter och rörelseresultat i lokala valutor.

Under 2002 utvecklades euron i motsatt riktning mot 2001 och stärktes mot USA-dollar. Växelkursen var 1,05 vid slutet av 2002, med en försvagning första kvartalet som kompenserades av en återhämtning andra kvartalet, följt av en period av stabilitet före ytterligare stärkning i december 2002. Genomsnittskursen under året var 0,94. Schweizerfrancen stärktes också mot USA-dollar, med kursen 0,72 vid slutet av 2002. Utvecklingen liknar den för euron, med en försvagning första kvartalet som kompenserades av en återhämtning andra kvartalet, följt av en period av stabilitet före ytterligare stärkning i december 2002. Genomsnittskursen för schweizerfrancen under 2002 var 0,64.

Under 2001 försvagades euron gentemot USA-dollar, med en växelkurs på 0,88 vid slutet av 2001, en försvagning första halvåret och återhämtning andra halvåret 2001. Genomsnittskursen under året var 0,89. Schweizerfrancen försvagades också mot USA-dollar under första hälften av 2001, med en bottennotering på 0,55 i maj och juni 2001 men en återhämtning skedde under fjärde kvartalet 2001 till en kurs på 0,62. Schweizerfrancen fortsatte emellertid att sjunka något och låg vid årets slut på slutkursen 0,59. Genomsnittskursen för schweizerfrancen under 2001 var 0,59. Under 2000 försvagades euron gentemot USA-dollar från sin öppningskurs på 1,00 till slutkursen 0,93. Genomsnittskursen för 2000 var också 0,93. Schweizerfrancen sjönk också gentemot USA-dollar under 2000, från en öppningskurs på 0,63 till en slutkurs i slutet av året på 0,61.

"Pull-through-försäljning"

Vi utvärderar våra divisioners prestanda utifrån deras resultat före räntenetto och skatter (EBIT), ett mått som inte inbegriper ränteintäkter och utdelningar, räntekostnader, skatter, minoritetsintressen och vinst (förlust) från avvecklade verksamheter, netto efter skatt. Vi tar vidare hänsyn till både tredjepartsförsäljning och koncernintern försäljning när vi utvärderar divisionernas intäkter.

I mitten av år 2001 ersatte vi våra tidigare affärssegment med affärsdivisioner, organiserade efter kundgrupper. Våra produktdivisioner (Power Technology Products och Automation Technology Products) betjänade våra kunddivisioner (Utilities och Industries), liksom grossister, distributörer, maskintillverkare och systemintegratörer, som alla definieras som samarbetspartners. Denna nya divisionsstruktur innebar att försäljning från kunddivisionerna avseende produkter tillverkade av produktdivisionerna (som vi kallar "pull-through-försäljning"), hänfördes till kunddivisionerna. Intern försäljning från en produktdivision till en kunddivision ingår i produktdivisionens resultaträkning och eliminerades i koncernbokslutet.

För att kunna redovisa jämförbara resultat för varje division för alla redovisade år uppskattar vi volymen pull-through-försäljning och den EBIT som försäljningen från produktdivisionerna till kunddivisionerna skulle ha resulterat i, enligt den nya divisionsstrukturen, för 2000 och 2001. Resultatet för divisionerna avspeglar den verkliga pull-through-effekten av försäljningen och EBIT under 2002. Eftersom vår uppskattning av hela årets pull-through-försäljning under 2001 var högre än det faktiska beloppet för pull-through-försäljning som redovisades under 2002, förekommer flera fall där en divisions beställningar och intäkter tycks ha minskat 2002 jämfört med 2001. Detta har ingen inverkan på redovisad extern försäljning för koncernen eller på EBIT hänförligt till pull-through-försäljningen, eftersom pull-through-försäljningen och motsvarande EBIT elimineras i koncernbokföringen.

Beställningar

En beställning redovisas så snart ett bindande kontrakt - där åtminstone pris och omfattning specificeras - har tecknats med kunden. Cirka 6 procent av vår totala beställningsingång under 2002 utgjordes av "stora beställningar". Därmed avses beställningar från extern part på produkter eller system till ett värde av minst 15 MUSD. En del av våra uppdrag, i synnerhet för divisionerna Utilities och Industries, avser långfristiga projekt

som kan ta månader eller år att slutföra. Intäkter avseende stora beställningar redovisas normalt med successiv vinstavräkning (percentage of completion) under en period från flera månader till flera år.

Storleken på beställningar kan variera från år till år och avtalsvillkoren för särskilda beställningar kan vara komplexa och av engångskaraktär. Även om det är sannolikt att stora beställningar genererar intäkter i kommande perioder, kan inte volymen på stora beställningar eller beställningsingången generellt användas för att förutsäga exakta framtida intäkter eller resultat. Gjorda beställningar kan annulleras, senareläggas eller ändras av kunden. Sådana åtgärder kan resultera i att beräknade intäkter minskar, uteblir eller fördröjs. Andelen stora beställningar i divisionerna Utilities och Industries uppgick till cirka 12 procent respektive 9 procent under 2002.

Successiv vinstavräkning

För långfristiga projekt till fast pris redovisar vi kostnader, intäkter och vinstmarginal hänförliga till projektet i varje period enligt projektets färdigställandegrad. Vinstmarginalen baseras på det belopp med vilket totala kontraktstäckningar bedöms komma att överstiga totala kontraktskostnader vid slutfört uppdrag. Denna redovisningsmetod innebär att kalkylerna kan justeras fortlöpande om villkoren ändras eller projektet utvecklas. Följaktligen kan vinstmarginalen öka eller minska allt eftersom arbetet fortskrider, ändringar godkänns och nya bedömningar görs. Förväntade förluster från olönsamma kontrakt redovisas omgående till sitt fulla belopp.

För att minska riskerna i samband med kontrakt till fast pris har vi flyttat fokus till löpande kontrakt under vilka vi debiterar kunden kostnader för material, produktion, logistik, administration och finansiering, tillsammans med en överenskommen vinstmarginal. Avyttringen av divisionen Oil, Gas and Petrochemicals väntas ytterligare minska vår riskexponering från långfristiga kontrakt till fast pris.

Analys av koncernens verksamheter

Konsoliderat

2002 jämfört med 2001

Beställningsingång

ABB-koncernens beställningsingång (exklusive avvecklade verksamheter) minskade med 1 560 MUSD eller 8 procent, till 18 112 MUSD under 2002, jämfört med 19 672 MUSD under 2001. Uttryckt i lokala valutor minskade beställningsingången med 10 procent under 2002 jämfört med 2001. Jämfört med 2001 ökade beställningsingången under 2002 inom divisionerna Automation Technologies, Power Technologies och Industries (om man exkluderar den effekt som kommer av försäljning från produktdivisionerna). Ökningen uppvägdes dock av nedgången i divisionen Utilities samt icke-kärnverksamheter, vilket totalt sett medförde en minskad beställningsingång.

Intäkter

ABB-koncernens intäkter minskade med 1 087 MUSD eller 6 procent, till 18 295 MUSD under 2002 jämfört med 19 382 MUSD för 2001. Uttryckt i lokala valutor minskade intäkterna med 8 procent under 2002 jämfört med 2001. Skillnaden är en effekt av omräkningen av intäkterna från lokala valutor till redovisningsvalutan USA-dollar, som försvagades gentemot flertalet av våra lokala valutor under året. Minskningen av intäkter på konsoliderad basis berodde i huvudsak på en nedgång inom icke-kärnverksamheter.

Divisionen Utilities minskade sina intäkter med 808 MUSD eller 14 procent under 2002 jämfört med 2001 (motsvarande en minskning med 15 procent i lokala valutor). Minskningen av intäkter berodde främst på en minskning av rörelsens intäkter från "pull-through sales" (övrig produktförsäljning), eller försäljning av pull-through-volymer. Borträknat denna effekt var rörelsens intäkter oförändrade.

Divisionen Industries minskade sina intäkter med 583 MUSD eller 12 procent under 2002 jämfört med 2001 (motsvarande en minskning med 14 procent i lokala valutor). Minskningen av intäkter berodde främst på en minskning av pull-through-volymer. Borträknat denna effekt var rörelsens intäkter oförändrade.

Divisionen Power Technology Products ökade sina intäkter med 394 MUSD eller 10 procent under 2002 i jämförelse med 2001 (en ökning med 9 procent uttryckt i lokala valutor), i första hand tack vare ökad vinst inom affärsområdena High-Voltage Technology och Power Transformers samt en något ökad vinst inom affärsområdet Medium-Voltage.

Divisionen Automation Technology Products ökade sina intäkter med 279 MUSD eller 6 procent under 2002 i jämförelse med 2001 (en ökning med 3 procent uttryckt i lokala valutor), främst tack vare tillväxt inom affärsområdet Robotics.

Icke-kärnverksamheter minskade intäkterna med 944 MUSD eller 18 procent under 2002 i jämförelse med 2001 (en minskning med 22 procent uttryckt i lokala valutor). Minskningen berodde på nedläggning av vissa återförsäkringsverksamheter inom affärsområdet Insurance, avyttringen av Air Handling i januari 2002, vikande marknad inom affärsområdet Building Systems och en strategisk minskning av vår närvaro på några av marknaderna för affärsområdena Logistic Systems och Customer Service.

För mer detaljerad information om respektive division, se avsnittet "Divisioner" nedan.

Rörelsekostnader

ABB-koncernens rörelsekostnader minskade med 1 108 MUSD eller 7 procent till 13 769 MUSD under 2002 (2001: 14 877 MUSD). Rörelsekostnadernas procentuella andel av intäkterna minskade från 77 procent 2001 till 75 procent 2002. Minskningen beror i första hand på förbättringar inom Power Technology Products och Automation Technology Products samt på engångskostnader under 2001 inom icke-kärnverksamheter. År 2001 bokfördes inom icke-kärnverksamheter en avsättning på 295 MUSD, som inte är kassaflödespåverkande, till följd av en förändring av beräkningsmetoden för delar av våra försäkringstekniska reserver. Till detta kommer affärsområdet Insurance avsättning på 138 MUSD i försäkringskostnader. Dessutom bokfördes rörelsekostnader och avsättningar för projekt inom alternativ energi på 55 MUSD inom affärsområdet New Ventures 2001. Under 2002 har inom icke-kärnverksamheter kostnader tagits för projektnedskrivningar samt avvecklings- och omstruktureringskostnader inom affärsområdet Building Systems. Rörelsekostnaderna för divisionen Utilities har ökat på grund av genomförandet av lågmarginalprojekt tagna före 2001 inom affärsområdet Power Systems. Ett mer selektivt anbudsförfarande har införts inom divisionen Utilities, i syfte att minska projektriskerna och säkra högre marginaler.

Våra rörelsekostnader avser huvudsakligen arbetskraft, råmaterial och komponenter. Rörelsekostnaderna inkluderar även avsättningar för garantiersättningar, kontraktsförluster och förseningsavgifter samt projektrelaterade utvecklingskostnader hänförliga till projekt för vilka vi har redovisat motsvarande intäkter. Kostnader för orderrelaterad utveckling uppgick till 249 MUSD

under 2002 (2001: 405 MUSD). Orderrelaterade utvecklingskostnader aktiveras först under varulager som en del av kontraktsrelaterade utgifter och redovisas som rörelsekostnader när intäkterna redovisas.

Försäljnings- och administrationskostnader

Försäljnings- och administrationskostnaderna ökade med 40 MUSD eller 1 procent till 4 033 MUSD under 2002 (2001: 3 993 MUSD). Uttryckt i lokala valutor minskade dock försäljnings- och administrationskostnaderna med 2 procent under 2002 jämfört med 2001. Förbättringen är resultatet av de koncernövergripande program för att sänka kostnaderna och öka effektiviteten som påbörjades 2001 samt återbetalningar av tidigare utbetalda ersättningar till två före detta direktörer. Dessa förbättringar motverkades delvis av övergripande integrationskostnader för koncernverksamhet tillsammans med en minskning av andelen aktiverat belopp för internt utvecklad programvara. Som en procentsats av rörelsens intäkter ökade försäljnings- och administrationskostnaderna till 22 procent 2002 från 21 procent 2001. Icke orderrelaterad forskning och utveckling, som bedöms ingå i försäljnings- och administrationskostnader, uppgick till 550 MUSD respektive 593 MUSD åren 2002 och 2001. Under år 2002 belastades divisionerna Automation Technology Products och Power Technology Products av dessa icke orderrelaterade FoU-kostnader på 219 MUSD respektive 119 MUSD. Återstående kostnader delades mellan övriga divisioner.

Avskrivningar

Avskrivningarna minskade med 154 MUSD eller 79 procent till 41 MUSD under 2002 (2001: 195 MUSD). Minskningen avspeglar implementeringen av SFAS 142 från och med den 1 januari 2002, som innebär att avskrivning av goodwill från förvärv ersätts med nedskrivning där så bedöms erforderligt. Våra utgifter 2002 avspeglar våra avskrivningar av immateriella rättigheter hänförliga till 1999 års förvärv av Eltag Bailey Process Automation N.V.

Övriga intäkter (kostnader), netto

Övriga intäkter (kostnader), netto, består i huvudsak av vår andel av intäkter eller förluster med avseende på investeringar, i huvudsak från vårt affärsområde Equity Ventures, vinst eller förlust från avyttring av verksamheter, investeringar och materiella anläggningstillgångar samt licensintäkter och omstruktureringskostnader. Övriga nettointäkter (kostnader) förbättrades med 102 MUSD eller 64 procent till en kostnad av 58 MUSD under 2002 jämfört med en kostnad av 160 MUSD

under 2001. Ökningen av realisationsvinster till 119 MUSD under 2002 från 56 MUSD under 2001 avspeglar i första hand vår vinst från försäljningen av affärsområdet Air Handling i januari 2002. Därtill kommer intäkter från företag vilka redovisas enligt kapitalandelsmetoden, licensintäkter och andra intäkter som har ökat till 177 MUSD under 2002 från 95 MUSD under 2001 (framför allt till följd av vår investering i AB Svensk Exportkredit). Beloppen under 2001 från vår investering i AB Svensk Exportkredit har omräknats så som beskrivs i not 13 till koncernbokslutet. Dessa intäkter uppvägdes delvis av en ökning av omstrukturingskostnader till 261 MUSD under 2002, från 220 MUSD under 2001 och en ökad nedskrivning av både materiella och immateriella tillgångar till 93 MUSD under 2002, från 91 MUSD under 2001.

Resultat före räntenetto och skatter

Resultat före räntenetto och skatter - rörelseresultatet - ökade med 237 MUSD eller 151 procent till 394 MUSD 2002 (2001: 157 MUSD). Uttryckt i lokala valutor förbättrades resultatet före räntenetto och skatter med 143 procent under 2002 jämfört med 2001. Ökningen hänför sig huvudsakligen till lägre rörelsekostnader och ändrade principer för avskrivning av goodwill 2002 samt ökade intäkter från företag vilka redovisas enligt kapitalandelsmetoden. Som procentsats av rörelsens intäkter förbättrades resultat före räntenetto och skatter från 1 procent under 2001 till 2 procent under 2002.

Räntor och övriga finansieringskostnader

Räntor och övriga finansieringskostnader består av ränteintäkter och utdelningar, minus räntekostnader och andra finansieringskostnader. Under 2002 uppvägdes vinsterna från konvertibla obligationer och lägre räntesatser delvis av högre finansieringskostnader och de ogynnsamma konsekvenserna av sänkt kreditvärdighet. Räntor och övriga finansieringskostnader minskade med 80 MUSD eller 36 procent, till en kostnad på 143 MUSD under 2002, från en kostnad på 223 MUSD under 2001.

Ränteintäkter och utdelningar minskade med 188 MUSD eller 49 procent till 193 MUSD under 2002, från 381 MUSD under 2001, på grund av ett minskat innehav av marknadsvärderade värdepapper efter upphörandet av positionstagande i Treasury Centers samt lägre marknadsränta.

Räntor och övriga finansieringskostnader minskade med 268 MUSD eller 44 procent till 336 MUSD under 2002 från 604 MUSD under 2001, främst tack vare en orealiserad vinst om 215 MUSD vid marknadsvärdering av ett inbäddat derivat i de konvertibler som

vi utfärdade i maj 2002. Denna orealiserade vinst är en följd av tillämpningen av Statement of Financial Accounting Standards nr.133 (SFAS 133), *Accounting for Derivative Instruments and Hedging Activities*, som kräver att värdet av kapitalkonverteringsoptionen i obligationerna anges. Värdet av denna option kommer att fluktuera omvänt proportionellt med kursen på ABB-aktien, vilket kommer att avspeglas i framtida årlig vinst. Se "Finansiell ställning" för en mera detaljerad diskussion om tillämpningen av SFAS 133 på våra obligationer. Dessa vinster inom räntor och övriga finansieringskostnader uppvägdes delvis av en kostnad på 99 MUSD som är associerad med vår återfinansiering.

Skatter

Skattekostnaderna ökade med 20 MUSD eller 32 procent till 83 MUSD under 2002 (2001: 63 MUSD). Den ökade avsättningen är främst en följd av förbättringen av resultatet i kvarvarande verksamheter före skatt och minoritetsintressen. Den effektiva skattesatsen, hänförlig till kvarvarande verksamheter, uppgick till 33,1 procent under 2002 i jämförelse med 95,5 procent under 2001. Den högre effektiva skattesatsen 2001 avspeglar avsättningen på 295 MUSD för vår återförsäkringsverksamhet i en skattehemvist med låg skattesats. Skattesatsen för resultatet från kvarvarande verksamheter, utan försäkringsavsättningar, skulle ha varit 29,2 procent under 2001. Bolaget eftersträvar en struktur som ger en effektiv skattesats på cirka 30 procent.

Resultat från kvarvarande verksamheter

Resultat från kvarvarande verksamheter ökade med 262 MUSD till en intäkt på 97 MUSD under 2002, jämfört med en förlust på 165 MUSD under 2001. Ökningen är hänförlig till effekterna som redogjorts för ovan.

Resultat från avvecklade verksamheter, netto efter skatt

Förlust från avvecklade verksamheter, netto efter skatt, ökade med 379 MUSD till 880 MUSD under 2002 (2001: 501 MUSD). Skatten på avvecklade verksamheter ökade med 33 MUSD till en kostnad på 72 MUSD under 2002 från en kostnad på 39 MUSD under 2001. Förlusten härrör från följande avyttringar, planerade avyttringar och avvecklade verksamheter.

Avvecklad verksamhet	2002	2001	2000
Helår	(MUSD)	(MUSD)	(MUSD)
Oil, Gas & Petrochemicals	-121	8	105
Structured Finance	-190	8	-7
Mätverksamhet	-54	14	19
Combustion Engineering	-420	-470	-70
Power Generation	-	-	638
Övriga avyttrade verksamheter	-20	-7	-4
Avslutade verksamheter/Övrigt	-75	-54	-4
Resultat från avvecklade verksamheter, netto efter skatt	-880	-501	677

En detaljerad diskussion av resultaten från våra större avvecklade verksamheter finns i avsnittet "Divisioner".

Nettoresultat

På grund av våra förluster från avvecklade verksamheter, netto efter skatt, som diskuterats ovan, ökade nettoförlusten med 54 MUSD eller 7 procent till 783 MUSD under 2002, från 729 MUSD under 2001.

Resultat per aktie

Resultat per aktie var en förlust per aktie före fullkonvertering på 0,70 USD under 2002 jämfört med en förlust per aktie på 0,64 USD under 2001. Detta berodde i hög grad på ovannämnda faktorer, som hade en negativ inverkan på nettovinsten. Förlust per aktie från avvecklade verksamheter var 0,79 USD under 2002 i jämförelse med en förlust per aktie på 0,43 USD under 2001. Resultat per aktie från kvarvarande verksamheter ökade till en vinst på 0,09 USD under 2002 jämfört med en förlust på 0,15 USD per aktie under 2001, huvudsakligen till följd av lägre rörelsekostnader och förändrade principer för avskrivning av goodwill.

För hela året 2002 beräknades resultat per aktie vid full konvertering som om de konvertibla obligationerna inlösts fullt ut. Resultat per aktie vid full konvertering var en förlust per aktie på 0,83 USD under 2002 jämfört med en förlust per aktie på 0,64 USD under 2001. Detta berodde i hög grad på ovannämnda faktorer som hade en negativ inverkan på nettovinsten. Förlust per aktie vid full konvertering från avvecklade verksamheter var 0,75 USD under 2002, jämfört med en förlust per aktie på 0,43 USD under 2001, vilket avspeglar förlusten från avvecklade verksamheter enligt ovan. Resultat per aktie vid full konvertering från kvarvarande verksamhet förbättrades till en förlust på 0,08 USD per aktie under 2002, från 0,15 USD 2001, huvudsakligen på grund av minskade rörelsekostnader och upphörandet med goodwillnedskrivning.

2001 jämfört med 2000

Beställningsingång

ABB-koncernens (exklusive avvecklade verksamheter) beställningsingång minskade med 1 236 MUSD eller 6 procent till 19 672 MUSD under 2001, jämfört med 20 908 MUSD under 2000. Uttryckt i lokala valutor minskade beställningsingången med 1 procent under 2001 jämfört med 2000. Beställningsingången under 2001 jämfört med 2000 ökade i divisionen Power Technologies och divisionen Utilities men minskade i övriga divisioner.

Intäkter

ABB-koncernens intäkter ökade med 27 MUSD till 19 382 MUSD under 2001 (2000: 19 355 MUSD). Uttryckt i lokala valutor ökade intäkterna med 5 procent under 2001 jämfört med 2000. Skillnaden är en följd av den negativa effekten vid omräkning av intäkterna från lokala valutor till redovisningsvalutan USA-dollar, som stärktes gentemot flertalet av våra lokala valutor under året.

Divisionen Utilities ökade intäkterna med 174 MUSD eller 3 procent under 2001 jämfört med 2000 (en ökning med 7 procent i lokala valutor). Rörelsens intäkter ökade i alla affärsområden utom Utility Services.

Divisionen Industries minskade intäkterna med 448 MUSD eller 8 procent under 2001 jämfört med 2000 (en minskning med 4 procent i lokala valutor). Minskningen inom affärsområdet Automotive and Manufacturing beror på den globala nedgången i bilindustrin, men uppvägdes delvis av en ökning inom affärsområdena Marine and Turbocharging samt Petroleum, Chemical och Life Sciences.

Divisionen Power Technology Products ökade sina intäkter med 374 MUSD eller 10 procent under 2001 i jämförelse med 2000 (en ökning med 16 procent uttryckt i lokala valutor). Intäkterna ökade inom så gott som samtliga affärsområden med den största intäktsökningen inom affärsområdet High-Voltage Products.

Divisionen Automation Technology Products ökade sina intäkter med 85 MUSD eller 2 procent under 2001 i jämförelse med 2000 (en ökning med 7 procent uttryckt i lokala valutor). Intäktsökningen var störst inom affärsområdena Drives and Power Electronics, vilket delvis uppvägdes av nedgång inom affärsområdet Robotics.

Icke-kärnverksamheter ökade rörelseintäkterna med 308 MUSD eller 6 procent under 2001 i jämförelse med 2000 (en ökning på 12 procent uttryckt i lokala valutor). Denna ökning avspeglar huvudsakligen högre intäkter från förvärv inom affärsområdet Insurance.

För mer detaljerad information om respektive division, se divisionsavsnitten nedan.

Rörelsekostnader

ABB-koncernens rörelsekostnader ökade med 679 MUSD eller 5 procent till 14 877 MUSD under 2001 (2000: 14 198 MUSD). Rörelsekostnadernas procentuella andel av intäkterna ökade från 73 procent 2000 till 77 procent 2001. Ökningen av rörelsekostnader som en procentsats av rörelsens intäkter kan i första hand hänföras till icke-kärnverksamheter, framför allt till en avsättning på 295 MUSD inom affärsområdet Insurance som inte påverkar kassaflödet och som beror på en förändring av beräkningsmetoden för delar av våra försäkringstekniska reserver. Före 2001 redovisades en del av våra försäkringstekniska reserver till diskonterade belopp, vilket utgör nuvärdet av medel som krävs för att täcka framtida förluster. Under 2001 har tidpunkter och belopp förändrats beträffande premie- och skadeståndsutbetalningar som cederats till Bolaget avseende tidigare års återförsäkringsavtal med begränsad risk. Eftersom dessa data inte med säkerhet kan fastställas per den 31 december 2001 har vi inte diskonterat våra försäkringstekniska reserver. Detta resulterade i en avsättning på 295 MUSD 2001 som tas mot resultatet. Härutöver redovisade affärsområdet Insurance 138 MUSD i försäkringskostnader inklusive avsättningar på 48 MUSD för förväntade ersättningsanspråk till följd av händelserna den 11 september 2001. Dessutom bokfördes rörelsekostnader och avsättningar för projekt inom alternativ energi på 55 MUSD inom affärsområdet New Ventures. Kostnader för orderrelaterad utveckling uppgick till 405 MUSD under 2001 (2000: 555 MUSD).

Försäljnings- och administrationskostnader

Försäljnings- och administrationskostnaderna minskade med 62 MUSD eller 2 procent till 3 993 MUSD under 2001 (2000: 4 055 MUSD). Minskningen avspeglar kostnadsminskningar och effektivitetsökningar inom hela koncernen. Som en procentsats av rörelsens intäkter var försäljnings- och administrationskostnaderna oförändrade på 21 procent. Icke orderrelaterad forskning och utveckling, som främst redovisas som försäljnings- och administrationskostnader, uppgick till 593 MUSD år 2001 och till 660 MUSD år 2000.

Avskrivningar

Avskrivningarna ökade med 5 MUSD eller 3 procent till 195 MUSD under 2001 (2000: 190 MUSD), vilket hänför sig till något större avskrivning av förvärvat goodwill och immateriella tillgångar, i synnerhet från förvärvet av Entrelec Group i juni 2001. I enlighet med SFAS 142 sker ingen avskrivning av förvärvat goodwill från och med 1 januari 2002.

Övriga intäkter (kostnader), netto

Övriga nettointäkter (kostnader) minskade med 421 MUSD till en kostnad på 160 MUSD under 2001 jämfört med en vinst på 261 MUSD under 2000. Förändringen kan huvudsakligen relateras till realisationsvinster på 434 MUSD under 2000, motsvarande 56 MUSD under 2001. De avsevärda realisationsvinsterna under 2000 hänförde sig huvudsakligen till försäljning av fastigheter och perifera verksamheter. Omstruktureringarkostnaderna ökade med 28 MUSD till 220 MUSD under 2001, att jämföras med 192 MUSD under 2000. Här ingår även nedskrivning av både materiella och immateriella tillgångar (2001: 91 MUSD, 2000: 17 MUSD) och intäkter från företag vilka redovisas enligt kapitalandelsmetoden, licensintäkter och övrigt på 95 MUSD för 2001 (2000: 36 MUSD) (intäkterna från intressebolag påverkades av omräkningen av investeringar, så som beskrivs i not 13 till koncernbokslutet).

Resultat före räntenetto och skatter

Resultat före räntenetto och skatter - rörelseresultatet - minskade med 1 016 MUSD eller 87 procent till 157 MUSD under 2001 (2000: 1 173 MUSD). Uttryckt i lokala valutor minskade rörelseresultatet med 83 procent under 2001 jämfört med 2000. Minskningen hänför sig huvudsakligen till högre rörelsekostnader under 2001 och avsevärt lägre realisationsvinster under 2001 jämfört med 2000. Exklusive realisationsvinster på 56 MUSD under 2001 och 434 MUSD under 2000, minskade rörelseresultatet med 86 procent under 2001 jämfört med 2000. Uttryckt i procent av intäkterna minskade redovisat rörelseresultat från 6 procent under 2000 till 1 procent under 2001.

Räntor och övriga finansieringskostnader

Räntor och övriga finansieringskostnader består av ränteintäkter och utdelningar samt räntekostnader och övriga finansieringskostnader. Räntor och övriga finansieringskostnader netto ökade med 156 MUSD till en kostnad på 223 MUSD under 2001 jämfört med en kostnad på 67 MUSD under 2000. Ränteintäkter och utdelningar minskade med 6 MUSD eller 2 procent, till 381 MUSD under 2001, från 387 MUSD under 2000, på grund av en nominell minskning av räntebärande kortfristiga placeringar. Räntor och andra finansieringskostnader ökade med 150 MUSD eller 33 procent till 604 MUSD under 2001 (2000: 454 MUSD). Ökningen beror främst på en högre nettoskuldsättning för att finansiera återköp av aktier under 2001, kostnader för börsnoteringen av aktien i USA samt kostnader för att riskgardera vårt optionsprogram för ledningen. Se not 21 till koncernbokslutet. Räntekostnaderna avspeglar upplåningsnivån under året, som kan fluktuera avsevärt beroende på verksamhetsbehoven.

Skatter

Skattekostnaderna minskade med 237 MUSD eller 79 procent till 63 MUSD under 2001 (2000: 300 MUSD). Den minskade avsättningen avspeglar i första hand minskningen av resultat från kvarvarande verksamheter före skatt och minoritetsintressen, som sjönk från 1 106 MUSD under 2000 till en förlust på 66 MUSD under 2001. Som en procentsats av resultatet från kvarvarande verksamheter före skatter och minoritetsintressen, har utvecklingen lett till en högre skattesats på 95,5 procent under 2001, i jämförelse med 27,1 procent under 2000. Den högre effektiva skattesatsen avspeglar avsättningen för vår återförsäkringsverksamhet i en skattehemvist med låg skattesats. Skattesatsen för resultat från kvarvarande verksamheter, utan försäkringsavsättningar, skulle ha varit 29,2 procent. Bolaget eftersträvar en struktur som ger en effektiv skattesats på cirka 30 procent för våra verksamheter. För ytterligare information, se not 18 till koncernbokslutet.

Resultat från kvarvarande verksamheter

Resultat från kvarvarande verksamheter minskade med 931 MUSD till en förlust på 165 MUSD under 2001 från en vinst på 766 MUSD under 2000. Minskningen är hänförlig till effekterna som redogjorts för ovan.

Resultat från avvecklade verksamheter, netto efter skatt

Förlusten från avvecklade verksamheter, netto efter skatt, var 501 MUSD under 2001, jämfört med en vinst, netto efter skatt, på 677 MUSD under 2000. Skatten på avvecklade verksamheter minskade med 89 MUSD, till en kostnad på 39 MUSD under 2001 jämfört med en kostnad på 128 MUSD under 2000. Nettoförlusten från avvecklade verksamheter avspeglar en markant minskning i vinst från försäljning av avvecklade verksamheter och ytterligare avsättning för asbestrelaterade skadeståndsanspråk hänförlig till vår avvecklade kraftgenereringsverksamhet. Under 2000 redovisade vi en vinst på 730 MUSD från försäljningen av vår andel i samriskbolaget ABB ALSTOM POWER och vår kärnkraftsverksamhet - vinster som inte hade någon motsvarighet under 2001. Under 2001 ökade antalet nya asbestrelaterade skadeståndsanspråk avsevärt liksom skadeståndsbeloppen per anspråk. Därför gjorde vi en ytterligare avsättning på 470 MUSD. Se "Miljömässiga ansvarsförbindelser och åtgärdsförpliktelser".

Nettoresultat

Som ett resultat av ovanstående faktorer, minskade nettovinsten till en förlust på 729 MUSD under 2001 jämfört med en vinst på 1 443 MUSD under 2000. Nettoförlusten under 2001 avspeglar huvudsakligen den markant lägre vinsten från försäljning av verksamheter, inklusive avvecklade verksamheter, och högre rörelsekostnader, som innefattar avsättningen för vår återförsäkringsverksamhet. Vi redovisade också en extraordinär vinst efter skatt på 63 MUSD, som är en ackumulerad effekt av ändrade redovisningsprinciper enligt Statement of Financial Accounting Standards No.133 *Accounting for Derivative Instruments and Hedging Activities*.

Resultat per aktie

Resultat per aktie före konvertering respektive vid full konvertering var en förlust per aktie på 0,64 USD under 2001 i jämförelse med en vinst per aktie på 1,22 USD under 2000, i hög grad till följd av ovannämnda faktorer som hade en negativ inverkan på nettovinsten. Resultat per aktie före konvertering respektive vid full konvertering från avvecklade verksamheter var 0,43 USD under 2001 i jämförelse med vinsten per aktie på 0,57 USD under 2000, vilket avspeglar förlusterna från avvecklade verksamheter som diskuterats ovan, i motsats till en vinst år 2000. Resultat per aktie före konvertering respektive vid full konvertering från kvarvarande verksamheter minskade till en förlust på 0,15 USD under 2001 från en vinst per aktie på 0,65 USD under 2000, i första hand på grund av vår lägre bruttomarginal, realisationsvinster och högre räntekostnader under 2001.

Divisioner

Översikt

I april 2002 slog vi ihop divisionerna Process Industries och Manufacturing and Consumer Industries till den nya divisionen Industries. Efterföljande presentation tar hänsyn till dessa förändringar och jämförelsetal med tidigare perioder har räknats om på motsvarande sätt.

För att strömlinjeforma vår struktur och effektivisera vår verksamhet ytterligare har vi från 1 januari 2003 samlat verksamheten i två divisioner: Power Technologies, bestående av de tidigare divisionerna Power Technology Products och Utilities samt Automation Technologies, bestående av de tidigare divisionerna Automation Technology Products och Industries. Nedanstående resultatrapportering per division bygger på vår redovisningsstruktur räkenskapsåret 2002 och avspeglar inte denna nya indelning.

Intäkter, resultat före räntenetto och skatter - rörelseresultat - samt rörelsemarginaler från den löpande verksamheten per division för räkenskapsåren 2002, 2001 och 2000 samt netto rörelsekapital per den 31 december 2002, 2001 och 2000 är som följer (se not 25 till koncernbokslutet):

	Intäkter Helåret			Rörelsekapital Helåret		
	2002	2001	2000	2002	2001	2000
		(MUSD)			(MUSD)	
Utilities	4 826	5 634	5 460	992	790	755
Industries	4 412	4 995	5 443	1 129	924	829
Power Technology Products	4 355	3 961	3 587	1 389	1 283	1 302
Automation Technology Products	5 035	4 756	4 671	2 278	2 287	2 436
Icke-kärnverksamheter						
Insurance	657	956	805	1 397	1 093	912
Equity Ventures	21	35	41	1 096	1 160	556
Structured Finance	92	133	126	1 346	1 789	1 309
Building Systems	2 372	2 568	2 506	68	-23	57
New Ventures	132	113	108	308	262	60
Övriga icke-kärnverksamheter	912	1 325	1 236	-456	-795	583
Icke-kärnverksamheter	4 186	5 130	4 822	3 759	3 486	3 477
Koncerngemensamt/Övrigt	527	612	780	9 344	7 320	5 335
Konsolideringseffekt och elimineringar	-5 046	-5 706	-5 408	-7 633	-5 346	-2 567
Summa	18 295	19 382	19 355	11 258	10 744	11 567

	Resultat före räntenetto och skatter Helåret			Rörelsemarginal Helåret		
	2002	2001	2000	2002	2001	2000
		(MUSD)			(i %)	
Utilities	75	158	251	1,6	2,8	4,6
Industries	145	151	197	3,3	3,0	3,6
Power Technology Products	353	234	244	8,1	5,9	6,8
Automation Technology Products	373	364	445	7,4	7,7	9,5
Icke-kärnverksamheter						
Insurance	40	-342	98	n/a	n/a	n/a
Equity Ventures	38	76	70	n/a	n/a	n/a
Structured Finance	116	27	47	n/a	n/a	n/a
Building Systems	-114	20	57	n/a	n/a	n/a
New Ventures	-68	-167	-12	n/a	n/a	n/a
Övriga icke-kärnverksamheter	-171	-66	-43	n/a	n/a	n/a
Icke-kärnverksamheter	-159	-452	217	-3,8	-8,8	4,5
Koncerngemensamt/Övrigt	-317	-165	-135	n/a	n/a	n/a
Konsolideringseffekt och elimineringar	-76	-133	-46	n/a	n/a	n/a
Summa Divisionskostnader	394	157	1 173	2,2	0,8	6,1

Divisionsomkostnader

Rörelsekostnader samt försäljnings- och administrativa kostnader utgör den största delen av kostnaderna för samtliga divisioner. Rörelsekostnader omfattar kostnader i samband med produktion och distribution av produkter och tjänster, till exempel kostnader för råmaterial, komponenter, orderrelaterad forskning och utveckling samt inköpskostnader. Försäljnings- och administrationskostnader omfattar allmänna försäljningsomkostnader och alla kostnader som hänför sig till ledning, personal, ekonomi och icke-orderrelaterad forskning och utveckling.

Försäljnings- och administrationskostnader i procent av intäkterna är normalt högre i divisionen Automation Technology Products än i övriga industridivisioner, på grund av relativt stora försäljningsvolymerna från många små försäljningstransaktioner.

Mer information om de enskilda divisionernas resultat följer.

Utilities

I energisektorn är vår största kundgrupp kraftbolag som köper produkter, system och tjänster för överföring och distribution av energi. Vi betjänar även gas- och vattenverk. Efterfrågan på energimarknaden har under senare år främst drivits av avreglering och privatisering, vilket har resulterat i en mer konkurrensutsatt affärsmiljö för våra kunder. Framför allt söker kraftbolagen sätt att optimera sina befintliga tillgångar. Utvecklingen har pågått ett antal år och fortsätter - i USA, Västeuropa och delar av Latinamerika. Den sprider sig till andra delar av Europa och på många tillväxtmarknader.

I Nordamerika fortsätter kraftbolagen att minska sina investeringar i ny kraftgenereringskapacitet och som en följd av det även i kraftöverföringssystem. Denna trend har delvis brutits genom utbyggnaden av nya länkar mellan kraftnät och uppgraderingsprojekt för att förbättra befintliga system. Efterfrågan i Latinamerika har påverkats av politisk och ekonomisk osäkerhet. Därför har många projekt uppskjutits till 2003. Europeiska kraftbolag investerade försiktigt under 2002 eftersom de avvaktade ny lagstiftning. Utvecklingen i Mellanöstern, Afrika och Asien var positiv.

2002 jämfört med 2001

Beställningsingången minskade med 1 978 MUSD eller 31 procent till 4 458 MUSD under 2002 från 6 436 MUSD under 2001. Valutafluktuationer påverkar inte jämförelsen mellan beställningsvolymerna. Borträknat pull-through-effekter minskade beställningsingången

med 26 procent. Denna minskning var i första hand hänförlig till affärsområdet Power Systems, som erfor en betydande minskning av stora order jämfört med 2001 då vi fick två stora order från Kina och Brasilien till ett totalt värde av mer än 500 MUSD. Vi har dessutom infört en mer selektiv offertgivning för att minska projektriskerna och säkra högre marginaler. Detta har minskat antalet lämnade offerter och därmed beställningsingången.

Rörelsens intäkter minskade med 808 MUSD, eller 14 procent, till 4 826 MUSD under 2002, från 5 634 MUSD under 2001. Uttryckt i lokala valutor minskade rörelsens intäkter med 15 procent. Borträknat konsekvenserna av pull-through-försäljning, som minskade under 2002 jämfört med 2001, förblev rörelsens intäkter oförändrade. Rörelsens intäkter stöddes av en stark orderstock i slutet av 2001.

Resultatet före räntenetto och skatter - rörelseresultatet - minskade med 83 MUSD eller 53 procent till 75 MUSD under 2002, från 158 MUSD under 2001. Uttryckt i lokala valutor minskade rörelseresultatet med 49 procent. Borträknat realisationsvinster på 11 MUSD (15 MUSD under 2001), minskade rörelseresultatet med 37 procent på grund av pull-through-försäljning, omstruktureringskostnader och därtill hörande nedskrivning av tillgångar på 31 MUSD (24 MUSD under 2001) samt goodwillnedskrivningar på 24 MUSD under 2001. Rörelseresultatet för Power Systems minskade främst på grund av ett antal projekt med låg vinstmarginal, tagna före 2001. Denna minskning uppvägdes delvis av bättre resultat för affärsområdet Utility Automation tack vare dess minskade fasta kostnader.

2001 jämfört med 2000

Beställningsingången ökade med 201 MUSD eller 3 procent, till 6 436 MUSD under 2001 (2000: 6 235 MUSD). Uttryckt i lokala valutor ökade beställningsingången med 7 procent under 2001 jämfört med 2000. Denna ökning inkluderade en beställning värd 360 MUSD i Kina för affärsområdet Power Systems under fjärde kvartalet 2001. Projektet avsåg byggnad av ett kraftöverföringssystem för högspänd likström (HVDC) som kopplar ihop vattenkraftverk i centrala Kina med Guangdong-provinsen. Bland större order för Power Systems under 2001 kan dessutom nämnas ett projekt på 182 MUSD från Brasilien. Under 2001 utgjorde stora beställningar cirka 17 procent av divisionens totala beställningsingång.

Intäkterna ökade med 174 MUSD eller 3 procent till 5 634 MUSD under 2001 (2000: 5 460 MUSD). Uttryckt i lokala valutor ökade intäkterna med 7 procent under 2001 jämfört med 2000. Samtliga affärsområden redovisade högre intäkter under 2001 jämfört med 2000 tack vare en stark beställningsingång under 2000, med undantag av Utility Services där resultatet 2000 innefattade stora intäkter från Commonwealth Edisons omfattande projekt att uppgradera systemen för överföring och distribution av elkraft i Chicago.

Resultatet före räntenetto och skatter - rörelseresultatet - minskade med 93 MUSD eller 37 procent till 158 MUSD under 2001, från 251 MUSD under 2000. Ingen betydande effekt uppstod vid omräkning av lokala valutor till USD. I rörelseresultatet ingår realisationsvinster på 15 MUSD under 2001 (54 MUSD under 2000). Exklusive realisationsvinster minskade rörelseresultatet med 27 procent. Minskningen hänförs sig huvudsakligen till affärsområdet Power Systems, där konkurrensbetingade prissänkningar minskade marginalerna och där fasta kostnader i samband med fördröjda projekt inverkar negativt på lönsamheten.

Industries

Kunderna till vår division Industries återfinns inom de mest skilda industrier och regioner. Därför påverkas efterfrågan av många faktorer och kan variera kraftigt mellan kundgrupper inom en och samma period. Faktorerna som påverkar efterfrågan liknar dem som redovisats för Automation Technology Products, även om Industries inte bara levererar produkter utan även system och tjänster.

Under 2002 fortsatte konsolideringen inom pappersindustrin vilket medförde oförändrad efterfrågan. Marknaderna inom petrokemi och kemi var svaga (utom i Indien och Kina) på grund av höga oljepriser. Efterfrågan på projekt för olje- och gasproduktion förblev dock hög. Efterfrågan inom metall- och gruvindustri var stabil. Bilindustrin backade totalt sett under 2002 vilket medförde minskade investeringar från OEM-tillverkare.

2002 jämfört med 2001

Beställningarna minskade med 251 MUSD eller 5 procent till 4 614 MUSD, från 4 865 MUSD under 2001. Uttryckt i lokala valutor minskade beställningarna med 7 procent under 2002. Borträknat pull-through-effekter ökade beställningarna med 9 procent. Hög efterfrågan i Indien och Kina medförde ökade beställningar för affärsområdena Petroleum, Chemicals and Life Sciences liksom Paper, Printing, Metals and Minerals, vilket delvis kompenserade för minskade intäkter för affärsområdet Marine and Turbocharging.

Rörelseintäkterna minskade med 583 MUSD eller 12 procent till 4 412 MUSD, från 4 995 MUSD under 2001. Uttryckt i lokala valutor minskade intäkterna med 14 procent under 2002. Borträknat pull-through-effekter förblev rörelseintäkterna oförändrade. Rörelseintäkterna ökade framför allt för affärsområdet Petroleum, Chemicals and Life Sciences tack vare en god orderstock i slutet av 2001 och förbättrade marknadsförutsättningar i Mellanöstern, Afrika och Asien. Denna ökning motverkades dock av försämrade intäkter för affärsområdet Automotive and Manufacturing.

Resultatet före räntenetto och skatter - rörelseresultatet - minskade med 6 MUSD, eller 4 procent, till 145 MUSD, från 151 MUSD under 2001. Uttryckt i lokala valutor minskade rörelseresultatet med 6 procent under 2002 jämfört med 2001. Borträknat pull-through-effekten, omstruktureringskostnader och därtill hörande nedskrivning av tillgångar på 59 MUSD (38 MUSD under 2001) samt goodwillnedskrivningar på 41 MUSD under 2001, minskade rörelseresultatet med 6 procent. Samtliga affärsområden bidrog till minskningen med undantag för Marine and Turbocharging som upprätthöll sitt resultat på 2001 års nivå. Resultatet 2002 påverkades dessutom av en engångsavsättning på 20 MUSD.

2001 jämfört med 2000

Beställningarna minskade med 879 MUSD eller 15 procent till 4 865 MUSD under 2001, från 5 744 MUSD under 2000. Uttryckt i lokala valutor minskade de med 12 procent. Beställningarna för affärsområdet Petroleum, Chemicals and Life Sciences ökade markant, vilket uppvägde minskade beställningar för våra affärsområden Paper, Printing, Metals and Minerals samt Marine and Turbocharging. Beställningarna minskade kraftigt för affärsområdet Automotive and Manufacturing, framför allt i USA, Tyskland och Sverige. Dessutom minskade antalet stora beställningar liksom beställningar av standardprodukter, framför allt robotar från divisionen Automation Technology Products.

Rörelseintäkterna minskade med 448 MUSD eller 8 procent till 4 995 MUSD under 2001, från 5 443 MUSD under 2000. Uttryckt i lokala valutor minskade intäkterna med 4 procent under 2001 jämfört med 2000. Minskningen beror huvudsakligen på effekten av den globala ekonomiska nedgången för affärsområdet Automotive and Manufacturing. Detta uppvägdes delvis av intäktsökningar för affärsområdet Marine and Turbocharging tack vare den goda orderstocken från 2000 och inom affärsområdet Petroleum, Chemicals and Life Sciences tack vare förbättrade marknadsvillkor.

Resultatet före räntenetto och skatter - rörelseresultatet - minskade med 46 MUSD eller 23 procent till 151 MUSD under 2001, från 197 MUSD under 2000. Uttryckt i lokala valutor minskade rörelseresultatet med 22 procent under 2001 jämfört med 2000. Affärsområdet Automotive and Manufacturing i Tyskland påverkades av förluster i ett antal projekt och inledde en omstrukturering för att förbättra effektiviteten i projektgenomföranden. I USA resulterade ompositionering av viss verksamhet inom affärsområdet Telecom and Product Manufacturing Industries i lägre rörelsemarginaler. Detta uppvägdes delvis av förbättrad kostnadsstyrning och projekthantering inom affärsområdet Petroleum, Chemicals and Life Sciences samt ökade intäkter för affärsområdet Marine and Turbocharging.

Power Technology Products

Marknaden för Power Technology Products utgörs huvudsakligen av kraftbolag världen över, särskilt deras transmissions- och distributionsverksamheter och viss industri. Kontinuerlig avreglering och privatisering av dessa marknader driver på efterfrågan genom att öka konkurrensen. Detta har medfört konsolidering i industrin och skapat tryck på kraftbolagen att göra befintliga anläggningar mer konkurrenskraftiga genom att modernisera utrustning och lägga ut viss verksamhet som service och underhåll på entreprenad. Utvecklingen har pågått några år, men fortsätter i USA, Västeuropa och delar av Latinamerika. Den börjar också få fäste på de flesta andra marknader.

Efterfrågan i industrin försvagades mot slutet av 2002. Tilläggsbeställningar från kraftbolag minskade under andra halvåret, främst på grund av minskad efterfrågan i Nordamerika. Det politiska och ekonomiska klimatet i Latinamerika resulterade i lägre volymer, dock snarare orsakade av senarelagda order än strukturellt minskad efterfrågan. Efterfrågan var fortsatt stor för alla affärsområden på marknaderna i Asien, särskilt Kina, samt Mellanöstern och Afrika. Marknaderna i Europa varierade.

2002 jämfört med 2001

Beställningarna ökade med 166 MUSD eller 4 procent till 4 387 MUSD under 2002 (2001: 4 221 MUSD). Uttryckt i lokala valutor ökade beställningarna med 3 procent under 2002. Beställningsingången förblev oförändrad för alla affärsområden utom Medium-Voltage Technology som ökade sin beställningsingång, särskilt tack vare ökad efterfrågan i Asien.

Intäkterna ökade med 394 MUSD eller 10 procent till 4 355 MUSD under 2002 (2001: 3 961 MUSD). Uttryckt i lokala valutor ökade intäkterna med 9 procent under 2002. Affärsområdet High-Voltage Technology and Power Transformers uppvisade kraftigt ökade intäkter, medan affärsområdet Medium-Voltage Technology visade en måttlig ökning och intäkterna från affärsområdet Distribution Transformers var oförändrade. En stor orderstock under slutet av 2001 och kraftig efterfrågan på marknaderna i Asien-Oceanien under 2002 bidrog till denna utveckling.

Resultatet före räntenetto och skatter - rörelseresultatet - ökade med 119 MUSD eller 51 procent till 353 MUSD under 2002 från 234 MUSD under 2001. Uttryckt i lokala valutor förbättrades rörelseresultatet med 50 procent under 2002. Efter justering för omstrukturingskostnader och därtill hörande nedskrivning av tillgångar på 29 MUSD (52 MUSD under 2001) och goodwillnedskrivningar på 6 MUSD under 2001, ökade rörelseresultatet med 31 procent under 2002 jämfört med 2001. Förbättringen berodde på minskning av personalstyrkan med 9 procent, minskning av överlappande produktlinjer med 30 procent och minskning av antalet produktionslinjer med 17 procent.

2001 jämfört med 2000

Beställningarna ökade med 150 MUSD eller 4 procent till 4 221 MUSD under 2001 (2000: 4 071 MUSD).

Uttryckt i lokala valutor ökade beställningarna med 9 procent under 2001 jämfört med 2000.

Affärsområdet Power Transformers noterade kraftig tillväxt, särskilt tack vare en stor order på ett kraftlinje-projekt i Kina. Affärsområdet High-Voltage Technology ökade beställningsingenjöringen avsevärt i USA, Brasilien, Kina och Ryssland. Beställningsingenjöringen för våra affärsområden Distribution Transformers och Medium-Voltage Technology visade måttlig tillväxt som ett resultat av den ekonomiska nedgången i Nordamerika, vilket påverkade bygg- och infrastrukturmarknaderna där.

Intäkterna ökade med 374 MUSD eller 10 procent till 3 961 MUSD under 2001 (2000: 3 587 MUSD). Uttryckt i lokala valutor ökade intäkterna med 16 procent under 2001 jämfört med 2000. Affärsområdet High-Voltage Technology visade en avsevärd intäktsökning i Nord- och Sydamerika och Europa till följd av ökade volymer inom högspänningsbrytare och högspänningssystem. Övriga produkter för distribution och överföring av kraft redovisade en tillväxt i lokala valutor på omkring 10 procent.

Resultatet före räntenetto och skatter - rörelseresultatet - minskade med 10 MUSD eller 4 procent till 234 MUSD under 2001, från 244 MUSD under 2000. Uttryckt i lokala valutor förblev rörelseresultatet oförändrat under 2001 jämfört med 2000. Borträknat för effekten av ökade omstruktureringsskostnader på 52 MUSD under 2001 (38 MUSD under 2000) visade rörelseresultatet en svag ökning till följd av intäktsökning och effektivare verksamhet. Dessa vinster motverkades dock delvis av lägre produktpriser och senareläggning av vissa beställningar.

Automation Technology Products

Vi levererar automationsprodukter till många industrier i många länder. Efterfrågan kan därför variera kraftigt mellan regioner, industrisektorer och utifrån konjunkturväxlingar. Medan efterfrågan på processautomationsprodukter och system stabiliserades på en lägre nivå på de flesta marknader under 2002 jämfört med 2001, förekom också områden med ökad efterfrågan och områden med fortsatt svag efterfrågan. Efterfrågan i Asien var stark, med utmärkt tillväxt särskilt i Kina där den ekonomiska tillväxten fortsatte i god takt. Efterfrågan i Nord- och Sydamerika förblev svag, med minskade investeringar särskilt inom bilindustri samt

papper och massa. Marknaderna i Europa varierade, med god efterfrågan i Finland, Frankrike, Spanien, och Sverige men fortsatt svag efterfrågan i Tyskland och några andra länder. Efterfrågan förblev hög i Mellanöstern och Afrika.

2002 jämfört med 2001

Beställningarna ökade med 405 MUSD eller 9 procent till 5 074 MUSD (2001: 4 669 MUSD). Uttryckt i lokala valutor ökade beställningarna med 5 procent under 2002 jämfört med 2001. Större efterfrågan på robotprodukter i flera industrisektorer gav högre intäkter för affärsområdet Robotics. Totalt sett medförde efterfrågan i industrin på den starka kinesiska marknaden en betydande ökning av beställningar för såväl affärsområdet Low-Voltage Products and Drives som affärsområdet Power Electronics.

Intäkterna ökade med 279 MUSD eller 6 procent till 5 035 MUSD, från 4 756 MUSD 2001. Uttryckt i lokala valutor ökade intäkterna med 3 procent under 2002 jämfört med 2001. Ökad efterfrågan för affärsområdena Robotics och Low Voltage Products ökade intäkterna. Intäkterna blev lägre inom affärsområdena Control and Force Measurement och Electrical Machines, främst på grund av svagare efterfrågan.

Resultatet före räntenetto och skatter - rörelseresultatet - ökade med 9 MUSD eller 2 procent till 373 MUSD under 2002 från 364 MUSD under 2001. Uttryckt i lokala valutor minskade resultatet före räntenetto och skatter med 1 procent under 2002 jämfört med 2001. Ökade volymer medförde en betydande förbättring av rörelseresultatet för affärsområdet Robotics och en viss ökning för affärsområdet Low-Voltage Products. Affärsområdet Electrical Machines förbättrade sitt rörelseresultat tack vare minskade kostnader genom effektiviseringsåtgärder i ett antal fabriker. Denna positiva utveckling förtogs delvis av minskade intäkter för affärsområdet Control and Force Measurement på grund av fortsatt låg efterfrågan på processautomationsmarknaden, särskilt i USA. Efter justering för omstruktureringsskostnader och därtill hörande nedskrivning av tillgångar på 80 MUSD under 2002 (43 MUSD under 2001) samt goodwillnedskrivningar på 54 MUSD under 2001 försämrades resultatet med 2 procent.

2001 jämfört med 2000

Beställningarna minskade med 218 MUSD eller 4 procent till 4 669 MUSD under 2001, från 4 887 MUSD under 2000. Uttryckt i lokala valutor var beställnings-ingången oförändrad under 2001 jämfört med 2000. Affärsområdet Drives and Power Electronics ökade sin beställningsingång och marknadsandel under 2001, medan affärsområdet Robotics påverkades negativt av nedgången inom fordonsindustrin. Beställningarna för samtliga övriga affärsområden minskade till följd av sämre marknadsvillkor. Trots svårigheterna behöll våra affärsområden Instrumentation och Low-Voltage Products sina marknadsandelar.

Intäkterna ökade med 85 MUSD eller 2 procent till 4 756 MUSD under 2001 (2000: 4 671 MUSD). Uttryckt i lokala valutor ökade intäkterna med 7 procent under 2001 jämfört med 2000. Ökningen var speciellt stark för affärsområdet Drives and Power Electronics. Tack vare en stark orderstock i slutet av 2000 ökade intäkterna för våra affärsområden Electrical Machines och Low-Voltage Products. Affärsområdena Robotics och Control and Force Measurement minskade sina intäkter på grund av nedgången inom fordonsindustrin respektive pågående konsolidering inom pappers- och massa- samt metallindustrin.

Resultatet före räntenetto och skatter - rörelseresultatet - minskade med 81 MUSD eller 18 procent till 364 MUSD under 2001 från 445 MUSD under 2000. Uttryckt i lokala valutor minskade rörelseresultatet med 14 procent under 2001 jämfört med 2000. För affärsområdet Robotics resulterade minskade intäkter i markant minskat rörelseresultat. Rörelseresultatet för affärsområdet Low-Voltage Products minskade under 2001, vilket avspeglar avyttringen av vissa lönsamma men perifera verksamheter. Rörelseresultatet för affärsområdena Drives and Power Electronics ökade på grund av ökade volymer, vilket dock inte helt kompenserade resultatförsämringarna för andra affärsområden.

Framtidsutsikter

Marknadsutsikterna 2003 för båda divisionerna inom vår kärnverksamhet påverkas av den osäkra situationen i Mellanöstern och det osäkra ekonomiska världsläget.

För divisionen Automation Technologies väntas oförändrad efterfrågan i Europa (vår huvudmarknad), en liten förbättring på marknaderna i Nord- och Sydamerika, fortsatt tillväxt i Asien och fortsatt osäkert

marknadsläge i Mellanöstern och Afrika. Vi förutser en ökad efterfrågan i bilindustrin och övrig tillverkningsindustri, liksom i kemisk och bioteknisk industri. Efterfrågan förväntas minska inom marin teknik, mineraler och papper.

För divisionen Power Technologies väntas de blandade ekonomiska förutsättningarna fortsätta råda på de europeiska marknaderna, med ytterligare tillväxt i östra Europa. Efterfrågan på marknaderna i USA förväntas stabiliseras, medan marknaderna i Latinamerika förväntas öka tack vare stora infrastrukturprojekt. På de asiatiska marknaderna räknar vi med fortsatt tillväxt i Kina och Indien. Totalt sett räknar vi med en i stort sett oförändrad världsmarknad under 2003. Vi bedömer att den försiktiga investeringsnivån inom kraftindustrin fortsätter och att efterfrågan kommer att variera i övriga kundsegment.

Icke-kärnverksamheter

I slutet av 2002, beslutade vi att gruppera ett antal affärsverksamheter som inte är direkt kopplade till kärndivisionerna. Resultaten från dessa verksamheter redovisas separat under rubriken Icke-kärnverksamheter. Dessa består huvudsakligen av affärsområdet Equity Ventures, resterande del av affärsområdet Structured Finance som inte sålts till GE Commercial Finance, affärsområdet Building Systems och ett antal andra verksamheter, inklusive halvledarverksamheten och affärsområdena Customer Service, Air Handling, Logistic Systems, Group Processes och New Ventures. Även affärsområdet Insurance ingick i denna grupp, men vi avser att driva det vidare som en separat verksamhet.

Divisionen Financial Services utvecklades under 2002 efter avyttring av merparten av affärsområdet Structured Finance, utvecklingen av den nya återförsäkringsverksamheten inom Scandinavian Reinsurance Company Limited, Bermuda (en del av affärsområdet Insurance) och upphörandet av positionstaganden i juni 2002 inom det tidigare affärsområdet Treasury Centers (som senare överfördes till Koncerngemensamt som Treasury Services). Vi ämnar avyttra affärsområdet Equity Ventures och återstående verksamhet inom Structured Finance.

Återstående affärsområden: I april 2002 offentliggjorde vi vår planerade avyttring av affärsområdet Building Systems. I oktober 2002 upplöstes divisionen Group Processes, som bildades 2001 för att etablera gemensamma arbetsprocesser och en gemensam infrastruktur för koncernen. Större delen av verksamheten avslutades och återstoden överfördes till kärndivisionerna. Vår närvaro på några av marknaderna för Logistic Systems och Customer Service har minskat strategiskt. I oktober 2002 offentliggjorde vi ett omstruktureringsprogram inom New Ventures för att avveckla ett antal verksamheter, eller överföra dem till andra affärsområden. Verksamheten Air Handling såldes i januari 2002.

2002 jämfört med 2001

Beställningsgången minskade med 911 MUSD eller 18 procent till 4 161 MUSD under 2002, från 5 072 MUSD under 2001. Uttryckt i lokala valutor minskade beställningsgången med 22 procent under 2002 jämfört med 2001. Minskningen av intäkter berodde i första hand på upphörandet av den nya återförsäkringsverksamheten i Scandinavian Reinsurance Company Limited, Bermuda (en del av affärsområdet Insurance), affärsområdet Building Systems på grund av vikande marknad över hela Europa, avyttringen av Air Handling och den planerade minskningen av vår närvaro på några av marknaderna för affärsområdena Logistic Systems och Customer Service.

Rörelsens intäkter minskade med 944 MUSD eller 18 procent till 4 186 MUSD under 2002, från 5 130 MUSD under 2001. Uttryckt i lokala valutor minskade intäkterna med 22 procent under 2002 jämfört med 2001. Huvudsakliga orsaker till minskningen beskrivs i närmare detalj nedan.

Intäkterna från *Insurance* minskade med 299 MUSD eller 31 procent till 657 MUSD under 2002, från 956 MUSD under 2001. Minskningen berodde främst på avvecklingen av den nya återförsäkringsverksamheten inom Scandinavian Reinsurance Company Limited, Bermuda.

Intäkterna från *Equity Ventures* minskade med 14 MUSD eller 40 procent till 21 MUSD under 2002, från 35 MUSD under 2001. Arvodesintäkter och utdebiteringar minskade i samband med avbrutna utvecklingsprojekt, vilket har medfört bortfall av faktiska och potentiella framtida intäkter. Verksamheten har huvudsakligen investeringar som redovisas enligt kapitalandelsmetoden och inte som rörelseintäkter.

Intäkter från kvarvarande delen av *Structured Finance* minskade med 41 MUSD (31 procent) till 92 MUSD under 2002 från 133 MUSD 2001. Minskningen berodde på högre kostnader för återfinansiering, vilket leder till att inga betydande nya affärsinvesteringar görs.

Intäkterna från *Building Systems* minskade med 196 MUSD eller 8 procent till 2 372 MUSD under 2002, från 2 568 MUSD under 2001. Minskningen berodde på vikande marknad i hela Europa, särskilt i Tyskland.

Intäkterna från *New Ventures* ökade med 19 MUSD eller 17 procent till 132 MUSD under 2002 (2001: 113 MUSD). Ökningen berodde på leverans av ett större projekt kring förnybar energi, baserat på en order som säkrades 2001.

För övriga affärsområden minskade rörelsens intäkter med 413 MUSD eller 31 procent till 912 MUSD under 2002, från 1 325 MUSD under 2001. Minskningen berodde på avyttringen av Air Handling och avsiktlig neddragning av vår närvaro på några av marknaderna för affärsområdena Logistic Systems och Customer Service.

Resultatet före räntenetto och skatter - rörelseresultatet - förbättrades med 293 MUSD till en förlust på 159 MUSD under 2002 från en förlust på 452 MUSD under 2001. Förbättringen kan i första hand hänföras till ett antal engångskostnader 2001. Huvudsakliga förklaringen till minskningen av rörelseresultatet beskrivs i närmare detalj nedan.

Insurance förbättrade rörelseresultatet med 382 MUSD, till en vinst på 40 MUSD under 2002 från en förlust på 342 MUSD under 2001. Förbättringen kan i första hand hänföras till ett antal engångskostnader 2001. Före 2001 redovisades en del av våra försäkringstekniska reserver till diskonterade belopp, vilket utgör nuvärdet av medel som krävs för att täcka framtida förluster. Under 2001 har tidpunkter och belopp förändrats beträffande premie- och skadeståndsutbetalningar som cederats till oss, avseende tidigare års återförsäkringsavtal med begränsad risk. Eftersom dessa data inte med säkerhet kan fastställas per den 31 december 2001 har vi inte diskonterat sådana försäkringstekniska reserver, vilket resulterat i försäkringsersättningar och skaderegleringskostnader under 2001 på 295 MUSD. Härutöver redovisade affärsområdet Insurance 138 MUSD i försäkringskostnader inklusive avsättningar på 48 MUSD för förväntade ersättningsanspråk till följd av händelserna den 11 september 2001. Detta har medfört en betydande negativ inverkan på resultatet från försäkringsverksamheten.

Rörelseresultatet från *Equity Ventures* minskade med 38 MUSD, eller 50 procent, till 38 MUSD under 2002, från 76 MUSD under 2001. Minskningen berodde på lägre avkastning på investeringar samt effekter från nedläggning av utvecklings- och kontorsverksamheter.

Rörelseresultatet från kvarvarande del av *Structured Finance* ökade med 89 MUSD (330 procent) till 116 MUSD under 2002 från 27 MUSD under 2001. Ökningen berodde i första hand på vår andel på 35 procent i AB Svensk Exportkredit. Beloppen under 2001 från vår investering i Svensk Exportkredit AB omredovisades så som beskrivs i not 13 till koncernboksutslutet.

Rörelseresultatet från *Building Systems* minskade med 134 MUSD till en förlust på 114 MUSD under 2002, från en vinst på 20 MUSD under 2001. Minskningen beror på nedskrivningar av projekt i Tyskland, Sverige, Storbritannien och Danmark, kostnader för nedläggningar i Italien och Polen samt omstruktureringskostnader i Tyskland.

Resultatet från affärsområdet *New Ventures* ökade med 99 MUSD till en förlust på 68 MUSD under 2002, från en förlust på 167 MUSD under 2001. Förbättringen berodde på engångskostnader och avsättningar för projekt inom alternativ energi på 55 MUSD, samt på en nedskrivning av tillgångar på 44 MUSD under 2001.

För övriga affärsområden minskade rörelseresultatet med 105 MUSD till en förlust på 171 MUSD under 2002, från en förlust på 66 MUSD under 2001. Minskningen berodde på ovan beskrivna minskning av intäkter samt högre kostnader inom Group Processes.

2001 jämfört med 2000

Beställningsingången minskade med 77 MUSD eller 1 procent till 5 072 MUSD under 2001, från 5 149 MUSD under 2000. Uttryckt i lokala valutor ökade beställningsingången med 4 procent under 2001 jämfört med 2000. Minskningen i beställningsingång berodde på en minskning på 9 procent, eller 237 MUSD, inom Building Systems, vilken delvis kompenserades av en ökning på 19 procent, eller 151 MUSD, inom Insurance.

Intäkterna ökade med 308 MUSD eller 6 procent till 5 130 MUSD under 2001 från 4 822 MUSD under 2000. Uttryckt i lokala valutor ökade intäkterna med 12 procent under 2001 jämfört med 2000. Ökningen beskrivs i närmare detalj nedan.

Intäkterna från *Insurance* ökade med 151 MUSD eller 19 procent till 956 MUSD under 2001, från 805 MUSD under 2000. Ökningen berodde på högre försäkringspremier, i sin tur beroende på ökad efterfrågan på återförsäkring och minskning av försäkringskapaciteten till följd av händelserna den 11 september 2001.

Intäkterna från *Equity Ventures* minskade med 6 MUSD eller 15 procent till 35 MUSD under 2001, från 41 MUSD under 2000. Verksamheten har huvudsakligen investeringar som redovisas enligt kapitalandelsmetoden och därmed ingår i beställningar eller rörelseintäkter.

Intäkter från kvarvarande del av *Structured Finance* ökade med 7 MUSD eller 6 procent till 133 MUSD under 2001 från 126 MUSD under 2000.

Intäkterna från *Building Systems* ökade med 62 MUSD eller 2 procent till 2 568 MUSD under 2001, från 2 506 MUSD under 2000.

Intäkterna från *New Ventures* ökade med 5 MUSD, eller 5 procent, till 113 MUSD under 2001, från 108 MUSD under 2000.

För övriga affärsområden ökade rörelsens intäkter med 89 MUSD eller 7 procent till 1 325 MUSD under 2001, från 1 236 MUSD under 2001.

Resultatet före räntenetto och skatter - rörelseresultatet - minskade med 669 MUSD till en förlust på 452 MUSD under 2001 från en vinst på 217 MUSD under 2000. Huvudsakliga förklaringar till minskningen i rörelseresultatet beskrivs närmare i detalj nedan.

Rörelseresultatet från *Insurance* minskade med 440 MUSD till en förlust på 342 MUSD under 2001, från en vinst på 98 MUSD under 2000. Det minskade rörelseresultatet beror huvudsakligen på en avsättning på 295 MUSD under 2001, avseende vår återförsäkringsverksamhet. Före 2001 redovisades en del av våra försäkringstekniska reserver till diskonterade belopp, vilket utgör nuvärdet av medel som krävs för att täcka framtida förluster. Under 2001 har tidpunkter och belopp förändrats beträffande premie- och skadeståndsutbetalningar som cederats till oss, avseende tidigare års återförsäkringsavtal med begränsad risk. Eftersom dessa data inte med säkerhet kan fastställas per den 31 december 2001 har vi inte diskonterat sådana försäkringstekniska reserver, vilket resulterat i försäkringsersättningar och skaderegleringskostnader under 2001 på 295 MUSD. Härutöver redovisade affärsområdet Insurance 138 MUSD i försäkringskostnader inklusive avsättningar på 48 MUSD för förväntade ersättningsanspråk till följd av händelserna den 11 september 2001. Detta har medfört en betydande negativ inverkan på resultatet från försäkringsverksamheten.

Rörelseresultatet från *Equity Ventures* ökade med 6 MUSD, eller 9 procent, till 76 MUSD under 2001, från 70 MUSD under 2000. Ökningen berodde på lönsam återfinansiering, framgångsrik verksamhet och att milstolpar har uppnåtts inom infrastrukturprojekt.

Rörelseresultatet från kvarvarande del av *Structured Finance* minskade med 20 MUSD, eller 43 procent, till 27 MUSD under 2001 från 47 MUSD under 2000. Minskningen berodde i första hand på minskad intäktsnivå från vår andel på 35 procent i AB Svensk Exportkredit. Beloppen under 2001 från vår investering i AB Svensk Exportkredit omredovisades så som beskrivs i not 13 till koncernbokslutet.

Rörelseresultatet från *Building Systems* minskade med 37 MUSD, eller 65 procent, till 20 MUSD under 2001, från 57 MUSD under 2000. Minskningen berodde på förluster i projekt och högre kostnader, beroende på överkapacitet i Storbritannien, Australien, Polen och Tyskland.

Resultatet från affärsområdet *New Ventures* minskade med 155 MUSD, till en förlust på 167 MUSD under 2001, från en förlust på 12 MUSD under 2000. Minskningen berodde på kostnader och avsättningar under 2001 för projekt inom alternativ energi på 55 MUSD, samt på en nedskrivning av tillgångar på 44 MUSD.

Från övriga affärsområden minskade rörelseresultatet med 23 MUSD, eller 66 MUSD, under 2001, från en förlust på 43 MUSD under 2000.

Koncerngemensamt och elimineringar

Koncerngemensamt består av Treasury Services, Koncerngemensam forskning och utveckling, Fastighetsförvaltning samt Huvudkontor. Efter upphörandet av positionstaganden under 2002 inom det tidigare affärsområdet Treasury Centers har alla återstående funktioner överförts till Koncerngemensamt som Treasury Services.

Elimineringen av transaktioner mellan divisionerna, som pull-through-försäljning och internränta, anges under posten Elimineringar.

2002 jämfört med 2001

Den totala rörelsekostnaden för Koncerngemensamt och elimineringar ökade med 95 MUSD till 393 MUSD under 2002 från 298 MUSD under 2001. Rörelsekostnaderna för Huvudkontor minskade med 47 MUSD till 156 MUSD under 2002, från 203 MUSD under 2001, främst till följd av engångshändelser (in-

klusive återbetalning av tidigare utbetalda ersättningar till två före detta direktörer). Rörelsekostnaderna för Koncerngemensam forskning och utveckling minskade med 10 MUSD till 93 MUSD under 2002, från 103 MUSD under 2001, en följd av omorganiseringen inom våra globala forsknings- och utvecklingscentra och därav följande personalnedskärningar. Övriga rörelsekostnader (inklusive Treasury Services, Fastighetsförvaltning och koncerninterna elimineringar) ökade med 152 MUSD till 144 MUSD under 2002 från en intäkt på 8 MUSD under 2001, främst på grund av en minskning av hyresintäkter som följd av fastighetsavyttring, ökade leasingåtaganden inom Fastighetsförvaltning, försämrat handelsresultat inom Treasury Services efter upphörandet av positionstagande och ökad eliminering av koncernintern ränta för varulager jämfört med 2001.

2001 jämfört med 2000

Den totala rörelsekostnaden för Koncerngemensamt och elimineringar ökade med 117 MUSD till 298 MUSD under 2001 från 181 MUSD under 2000. Rörelsekostnaderna för Huvudkontor minskade med 47 MUSD till 203 MUSD under 2001 från 250 MUSD under 2000. Kostnader för koncerngemensam forskning och utveckling (FoU) ökade med 7 MUSD till 103 MUSD under 2001 från 96 MUSD under 2000 på grund av ökad icke-orderrelaterad forskning under 2001, huvudsakligen inom området Industrial IT. Övriga rörelseintäkter (inklusive Treasury Services, Fastighetsförvaltning och koncerninterna elimineringar) minskade med 157 MUSD till 8 MUSD under 2001, från en intäkt på 165 MUSD under 2000 (en ökning i rörelsekostnader med 157 MUSD), främst på grund av en minskning av hyresintäkter som följd av fastighetsavyttring och ökade leasingåtaganden inom Fastighetsförvaltning.

Avvecklade verksamheter

Divisionen Oil, Gas and Petrochemicals, betydande delar av affärsområdet Structured Finance som sålts till GE Commercial Finance, mätverksamheten och ett antal andra verksamheter har inkluderats i posten Avvecklade verksamheter i enlighet med SFAS 144. För ytterligare information om avvecklade verksamheter, se not 3 till koncernbokslutet.

En verksamhetsmässig översikt över de viktigaste aspekterna på de avvecklade verksamheterna följer här.

Oil, Gas and Petrochemicals

Kundernas investeringar inom divisionen Oil, Gas and Petrochemicals påverkas av oljebolagens prognoser beträffande oljepriset, som i sin tur bestäms av tillgång och efterfrågan på råolja och naturgasprodukter, energipris till följd av obalans i tillgång samt efterfrågan och konsolidering av olje- och gasmarknaderna. Nyckelfaktorer som kan påverka den globala olje- och gasmarknaden inbegriper produktionsinskränkningar i OPEC-länder och andra oljeproducerande länder, global ekonomisk tillväxt, tekniska framsteg inom oljeutvinning och oljeproduktion samt tillgängliga resurser. Nedströmsmarknaden (förädling) påverkas på kort sikt av kapacitetsutnyttjande och på längre sikt av faktorer som den ekonomiska tillväxten, ersättning av produkter och efterfrågan på miljövänligare produkter.

OPEC:s oljeprisstyrning i kombination med minskad oljeproduktion i Latinamerika och spekulativa köp på grund av situationen i Mellanöstern har stegrat oljepriset till den övre gränsen av OPEC:s målintervall på 22 till 28 USD per fat under 2002. Prishöjningen har inte berott på ökad förbrukning eftersom den underliggande efterfrågeökningen är svag på grund av den rådande internationella situationen, undantaget nordvästra Europa. Investeringar i prospektering och produktion på uppströmsmarknaden (från brunn eller borrhål till raffinaderi) ökade i alla regioner, särskilt i Västafrika och Ryssland. Ombyggnads- och underhållsprojekt på uppströmsmarknaden växer till följd av större installerad kapacitet och flera mogna fyndigheter med förändrad karaktäristik. Nedströmsmarknaden har i stort sett stannat på en lägre nivå under 2002, med undantag för investeringar i raffinaderier som drivs av föreskrifter om renare bränslen, särskilt i Ryssland. Vi väntar oss att uppströmsmarknaden stärks något under 2003, medan nedströmsmarknaden fortsätter på en låg nivå under hela 2003.

2002 jämfört med 2001

Beställningsingången ökade med 222 MUSD eller 7 procent till 3 625 MUSD under 2002 jämfört med 3 403 MUSD under 2001. Uttryckt i lokala valutor ökade beställningsingången med 3 procent under 2002. Beställningar från andra divisioner ingår med 23 MUSD under 2002, jämfört med 15 MUSD under 2001. Ökningen av stora order på 22 procent, framför allt tack vare ExxonMobils Sakhalin-projekt på nedströmssidan, uppvägde en allmän nedgång på marknaden till följd av övergång från kontrakt till fast pris

till löpande kontrakt med lägre risknivå. Den senare kontraktstypen tillåter kunden och entreprenören att fördela riskerna och möjligheterna på ett mer balanserat sätt under projektets gång. Ökningen på nedströmsmarknaden uppvägde en allmän minskning på uppströmssidan.

Intäkterna ökade med 380 MUSD, eller 11 procent, till 3 869 MUSD under 2002 jämfört med 3 489 MUSD 2001. Uttryckt i lokala valutor ökade intäkterna med 7 procent under 2002. Förbättringen beror på öknings inom både uppströmsmarknaden och nedströmsmarknaden, vilka avspeglar en god orderstock vid början av år 2002 och en relativt god beställningsingång under 2002. I rörelsens intäkter ingår 15 MUSD under 2002 från försäljning till andra divisioner, jämfört med 11 MUSD under 2001.

Resultatet före räntenetto och skatter - rörelseresultatet - minskade med 96 MUSD, till en förlust på 17 MUSD under 2002 jämfört med en vinst på 79 MUSD under 2001 (dessa belopp skiljer sig från förlusterna med avseende på avvecklade verksamheter vad gäller räntekostnader, skatter, minoritetsintressen och övrigt). Valutafluktuationer påverkar inte jämförelsen mellan 2002 och 2001. Effekterna på rörelseresultatet från ökade rörelseintäkter mer än uppvägdes av ökade kostnader och försenade projektavslut, vilket resulterade i en förlust på 224 MUSD under 2002, i första hand på grund av förluster för fyra större nedströmsprojekt till fast pris som inleddes för flera år sedan.

2001 jämfört med 2000

Beställningsingången minskade med 520 MUSD, eller 13 procent, till 3 403 MUSD under 2001, från 3 923 MUSD under 2000. Uttryckt i lokala valutor minskade beställningsingången med 12 procent under 2001 jämfört med 2000. Beställningarna inkluderar 15 MUSD under 2001 från andra divisioner, att jämföras med 9 MUSD under 2000. Under 2001 bestod ungefär hälften av den totala beställningsvolymen inom divisionen av stora beställningar. Även i jämförelse med den mycket stora andelen stora beställningar under år 2000 fortsatte uppströmsmarknaden att växa, vilket emellertid uppvägdes av en sviktande nedströmsmarknad. Vi noterade hög anbudsaktivitet inom divisionen under 2001.

Intäkterna ökade med 693 MUSD, eller 25 procent, till 3 489 MUSD under 2001 jämfört med 2 796 MUSD under 2000. Uttryckt i lokala valutor ökade intäkterna med 28 procent under 2001 jämfört med 2000. Denna tillväxt genererades huvudsakligen av den stora beställningsingången 2000 och även av ett helt års intäkter från Umoe, olje- och gasbolaget som förvärvades under andra hälften av 2000. I rörelsens intäkter ingår 11 MUSD under 2001 från försäljning till andra divisioner, att jämföras med 22 MUSD under 2000. Intäkterna ökade på uppströmssidan, medan nedströmssidan förblev oförändrad under 2001 jämfört med 2000.

Resultatet före räntenetto och skatter - rörelseresultatet - minskade med 78 MUSD, eller 50 procent, till 79 MUSD under 2001, från 157 MUSD under 2000 (dessa belopp skiljer sig från förlusterna med avseende på avvecklade verksamheter vad gäller räntekostnader, skatter, minoritetsintressen och övrigt). Uttryckt i lokala valutor minskade resultatet före räntenetto och skatter med 49 procent under 2001 jämfört med 2000. Resultat före räntenetto och skatter påverkades negativt av ökade kostnader och försenade projektavslut, varav större delen kan hänföras till två stora projekt. Resterande projekt utvecklades positivt till följd av den ökade intäktsnivån.

Structured Finance

Efterfrågan på leasing fortsatte på de viktigaste europeiska marknaderna och i USA. Här ingår även småskaliga standardiserade leasingavtal för kontorsutrustning som kopiatorer och skrivare. Detta beror på att företagen i ökad utsträckning vårdar sin balansräkning, till följd av allt högre upplåningskostnader. På grund av ökande återfinansieringskostnader anpassade Structured Finance sin strategi och avstod från ytterligare stora investeringar i finansiell leasing och utlåning till infrastrukturprojekt under 2002.

Perioden 1 januari till 30 november 2002, jämfört med 2001

Intäkterna ökade med 42 MUSD, eller 19 procent, till 262 MUSD under 2002 jämfört med 220 MUSD under 2001. Siffrorna för 2002 avser en period på elva månader eftersom verksamheten Structured Finance såldes till GE Commercial Finance i slutet av november 2002. Ökningen av intäkter följer av förvärvet av en portfölj av små och i huvudsak standardiserade leasingavtal liksom tillväxt i affärsområdets befintliga portfölj av små leasingobjekt.

Resultatet före räntenetto och skatter - rörelseresultatet - minskade med 26 MUSD, eller 51 procent, till 25 MUSD under 2002 jämfört med 51 MUSD under 2001 (dessa belopp skiljer sig från förlusterna med avseende på avvecklade verksamheter vad gäller räntekostnader, skatter, minoritetsintressen och övrigt). 2002 års siffror avser endast elva månaders verksamhet. Det lägre rörelseresultatet avspeglar generellt ändringen i strategi att avstå från nya leasing- och finansieringsavtal, vilket ledde till motsvarande minskad verksamhetsvolym under 2002. Resultatet från ökad försäljning av små kontrakt kompenserade inte det försämrade resultatet inom andra enheter.

2001 jämfört med 2000

Intäkterna ökade med 64 MUSD, eller 41 procent, till 220 MUSD under 2001 jämfört med 156 MUSD under 2000. De ökade intäkterna berodde på förvärvet av en portfölj av små och i huvudsak standardiserade leasingavtal samt en växande portfölj av finansiella fordringar, inklusive finansiella leasingavtal och utlåning till infrastrukturprojekt.

Resultatet före räntenetto och skatter - rörelseresultatet - ökade med 4 MUSD, eller 9 procent, till 51 MUSD under 2001 jämfört med 47 MUSD under 2000 (dessa belopp skiljer sig från förlusterna med avseende på avvecklade verksamheter vad gäller räntekostnader, skatter, minoritetsintressen och övrigt). Ökningen berodde på högre intäkter från den expanderande portföljen av finansiella fordringar. Affärsområdet Structured Finance sålde framgångsrikt olika leasingtransaktioner under 2001.

Metering

Efterfrågan på marknaden för el- och vattenmätare var svag i Nordamerika på grund av minskade investeringar hos stora kraftbolag. Den ekonomiska instabiliteten i Latinamerika medförde minskad efterfrågan i både Argentina och Brasilien. Verksamheten i Tyskland påverkades av en avmattnings inom den inhemska byggindustrin.

Perioden 1 januari till 4 december 2002, jämfört med 2001

Rörelsens intäkter minskade med 76 MUSD, eller 17 procent, till 372 MUSD under 2002 jämfört med 448 MUSD under 2001. Beloppen för 2002 avser en period på elva månader eftersom verksamheten såldes till Ruhrgas Industries GmbH i början av december 2002. Rörelsens intäkter under elva månader minskade på grund av vikande marknad i Nordamerika, Latinamerika och Tyskland.

Resultatet före räntenetto och skatter - rörelseresultatet - minskade med 11 MUSD, eller 38 procent, till 18 MUSD under 2002 jämfört med 29 MUSD under 2001 (dessa belopp skiljer sig från förlusterna med avseende på avvecklade verksamheter vad gäller räntekostnader, skatter, minoritetsintressen och övrigt). 2002 års värden avser elva månaders verksamhet. Minskningen under dessa elva månader berodde på minskade rörelseintäkter i Nordamerika, Latinamerika och Tyskland. Detta kompenseras delvis av lanseringar av nya produkter, omstrukturering av ett antal enheter och minskad goodwillavskrivning.

2001 jämfört med 2000

Rörelsens intäkter minskade med 9 MUSD, eller 2 procent, till 448 MUSD under 2001 jämfört med 457 MUSD under 2000. Minskningen kan i första hand hänföras till marknaden i Storbritannien och är en följd av minskade investeringar från vattenverk, minskande exportandelar på grund av förlust av tidigare kontrakt i Hongkong och Sri Lanka samt konkurrerande lågprisimport från Kina och Östeuropa.

Resultatet före räntenetto och skatter - rörelseresultatet - minskade med 9 MUSD, eller 24 procent, till 29 MUSD under 2001 jämfört med 38 MUSD under 2000 (dessa belopp skiljer sig från förlusterna med avseende på avvecklade verksamheter vad gäller räntekostnader, skatter, minoritetsintressen och övrigt). Minskningen berodde på svag ekonomi i Nordamerika, som medförde en betydligt lägre efterfrågan på avancerade mätare och system för elmarknaden samt på lägre volymer och prispress i Storbritannien.

Likviditet och kapital

Huvudsakliga finansieringskällor

Under 2002, liksom under 2001 och 2000, hanterade vi vår likviditet genom medel från verksamheten, bankupplåning, avkastning på utgivna obligationslån, intäkter från avyttringar samt försäljning av fordringar inom programmen för värdepapperisering. Minskningen av vår kreditvärdighet under 2002 som beskrivs nedan har begränsat vår tillgång till värdepappersmarknaderna och därför har vi i ökande utsträckning fått förlita oss på intäkter från avyttringar, bankupplåning, intäkter från verksamheten och under 2003 dessutom försäljning av återköpta aktier (som ökade med ungefär 156 MUSD genom försäljning av 80 miljoner återköpta aktier i två transaktioner).

Vår verksamhets natur är sådan att kassaflödet från rörelsen tenderar att vara svagare under första halvåret än under andra halvåret.

Vi är övertygade om att vår möjlighet att hitta finansiering från ovan angivna källor kommer att ge tillräckligt kassaflöde för att tillgodose vårt behov av rörelsekapital och kapitalkostnader, och dessutom uppfylla våra finansiella utfästelser under de närmaste 12 månaderna. Detta förutsätter emellertid att vi har kontinuerlig tillgång till de finansieringskällor som diskuteras nedan. Se "Ledningens verksamhetsöversikt" ovan.

Kreditvärdighet

Kreditvärdighet är en bedömning från kreditvärderingsinstituten av den risk som är förbunden med vårt företag och bygger på information överlämnad av oss eller andra källor som kreditvärderingsinstituten bedömer som tillförlitliga. Lägre kreditvärdighet resulterar normalt i högre upplåningskostnader och begränsar vår tillgång till kapitalmarknaderna.

Den 31 december 2001 bedömdes vår långsiktiga kreditvärdighet till A2 och AA- av Moody's Investors Service respektive Standard & Poor's Rating Services. Den 31 mars 2002 sänktes dessa värden till Baa2 respektive A. Det fjärde kvartalet 2002 sänktes vår kreditvärdighet ytterligare och den 31 december 2002 var vår långfristiga kreditvärdighet för företag Ba3 och BBB- (våra långfristiga skulder utan säkerhet bedömdes till B1 och BB+) från Moody's respektive Standard & Poor's. Den 13 januari 2003 sänkte Standard & Poor's vår långfristiga kreditvärdighet ytterligare, till BB+, och den för långfristiga skulder utan säkerhet till BB-. Vår kreditvärdighet enligt Moody's har varit oförändrad sedan den 31 december 2002.

Företagscertifikat

Vi förlitade oss i hög grad på marknaden för företagscertifikat under åren 2001 och 2000. Den 31 december 2001 uppgick vår upplåning i företagscertifikat till 3 297 MUSD (34 procent av vår totala upplåning). Vår sänkta kreditvärdighet under 2002, i kombination med en mer negativ attityd från investerare mot företag som låntagare på företagscertifikatmarknaden samt osäkerheten med avseende på asbestfrågan (för ytterligare information om asbestfrågan, se "Ansvarsförbindelser och åtgärdsförpliktelser"), gjorde det allt svårare för oss att förlita oss på företagscertifikatmarknaderna. Under det första kvartalet 2002 stagnerade företagscertifikatmarknaden som finansieringskälla och vi fick stödja oss på kreditavtal (diskuteras nedan i avsnittet "Kreditavtal") för att säkerställa att vi skulle uppfylla våra åtaganden

i form av företagscertifikat som skulle löpa ut framför allt under första halvåret 2002. Den 31 december 2002 uppgick upplåningen i företagscertifikat till 478 MUSD (6 procent av vår totala upplåning) och förfaller under de fyra första månaderna 2003.

Räntesatser

Vår egen finansiering har varit i olika valutor och löptider och med olika räntesatser. Vi använder derivatinstrument för att minska riskexponeringen som följer med ett sådant skuldtagande. För att minska vår ränteriskexponering använder vi till exempel ränteswappar för att effektivt omvandla upplåning med fast ränta till upplåning med rörlig ränta och vi använder valutaswappar för att effektivt omvandla obligationer i utländsk valuta till USA-dollar. Med hänsyn till påverkan av ränteswappar uppgick den effektiva räntan till 3,0 procent för vår långfristiga upplåning (inklusive kortfristig andel) med rörlig ränta på 5 252 MUSD och till 5,0 procent för vår långfristiga upplåning (inklusive kortfristig andel) med fast ränta på 1 035 MUSD. Detta kan jämföras med en effektiv ränta på 2,7 procent för långfristig upplåning med rörlig ränta och 5,3 procent för upplåning med fast ränta per den 31 december 2001. En redogörelse för användningen av derivat för att modifiera egenskaperna i vår långfristiga upplåning återfinns i not 14 till koncernbokslutet.

Konvertibla obligationer och skuldebrev

Under 2002 emitterade vi flera skuldebrev och obligationer som kan konverteras till aktier, som källa till finansiering.

I maj 2002 emitterade vi konvertibla obligationer till ett nominellt belopp av 968 MUSD, med löptid till 2007. Obligationerna förräntas halvårsvis i efterskott till en fast årlig ränta på 4,625 procent och varje nominellt belopp på 1 000 USD kan konverteras till 87,7489 stamaktier i ABB till en konverteringskurs av 18,48 schweiziska franc (omvandlas till USA-dollar till en fast växelkurs på 1,6216 schweiziska franc per USA-dollar). Konverteringskursen kan komma att justeras för att skydda mot utspädning eller majoritetsförändringar. Våra obligationer kan konverteras, om ägaren så önskar, när som helst mellan 26 juni 2002 och 2 maj 2007. Vi kan när som helst, från och med den 16 maj 2005, inlösa utestående obligationer till nominellt belopp plus upplupen ränta om, (1) den officiella slutkursen för ABB-aktien på virt-x överstiger 130 procent av konverteringskursen, eller (2) om minst 85 procent av det nominella beloppet för ursprungligen emitterade obligationer har konverterats, lösts ut eller köpts och annullerats. Vi kan välja att lösa in obligationerna när

de förfaller mot kontanter, aktier eller en kombination av båda, förutsatt att det totala antalet ordinarie aktier som används inte överstiger 84 940 935.

I maj 2002 emitterade vi även obligationer som förfaller 2009 till ett nominellt belopp av 200 miljoner brittiska pund, motsvarande ungefär 292 MUSD, som förräntas halvårsvis motsvarande 10 procent per år. I maj 2002 emitterade vi även obligationer som förfaller 2008 till ett nominellt belopp av 500 miljoner euro, motsvarande ungefär 466 MUSD, som förräntas halvårsvis motsvarande 9,5 procent per år.

Obligationerna på 200 miljoner brittiska pund och 500 miljoner euro är förenade med vissa villkor som kopplar obligationsräntan till den kreditvärdighet som tilldelas obligationerna. Om kreditvärdigheten för dessa obligationer enligt både Moody's och Standard & Poor's uppgår till minst Baa3 respektive BBB- förblir obligationsräntan på ursprunglig nivå, det vill säga 10 procent och 9,5 procent, för obligationerna i brittiska pund respektive euro. Om kreditvärdigheten för dessa obligationer enligt antingen Moody's eller Standard & Poor's sjunker under Baa3 respektive BBB- ökar årliga räntesatsen med 1,5 procent, till 11,5 procent respektive 11 procent, för obligationerna i brittiska pund respektive euro. Om kreditvärdigheten efter en sådan sänkning från både Moody's och Standard & Poor's återgår till nivåerna Baa3 respektive BBB- eller högre återställs obligationsräntorna till sina ursprungliga nivåer. Eftersom vår långfristiga kreditvärdighet av Moody's sänktes till Ba2 den 31 oktober 2002 utlöstes denna ränteökning för båda obligationerna. Ökningen i räntekostnad gäller för ränteperioder som börjar efter utbetalningen av ränta för den period under vilken kreditvärdigheten sänktes. De ökade räntesatserna hade ingen betydande inverkan på räntekostnaderna 2002, men kommer att påverka räntekostnaderna 2003 och framåt om vår kreditvärdighet inte återställs till minst både Baa3 och BBB- från Moody's respektive Standard & Poor's.

En valutaswap har använts för att modifiera obligationerna på 200 miljoner brittiska pund och en ränteswap för att modifiera obligationerna på 500 miljoner euro. (Se not 14 till koncernbokslutet.)

Nästan alla våra publika obligationer innehåller klausuler som skulle tillåta obligationsägarna att kräva återbetalning om vi skulle svika våra betalningsutfästelser vid ett givet tröskelbelopp eller däröver.

Kreditavtal

På grund av svårigheterna att få tillträde till företagscertifikatmarknaden har vi utnyttjat 2 845 MUSD av det ingångna 364 dagars löpande kreditavtalet på 3 000 MUSD, som tecknades i december 2001, som stöd för våra utfärdade företagscertifikat och för allmänt bruk inom verksamheten. Kreditavtalet innehåller emellertid klausulen att om vår långfristiga kreditvärdighet sjunker under antingen A3 eller A- från Moody's respektive Standard & Poor's, ska kreditavtalets villkor omförhandlas. Den 25 mars 2002 sänkte Moody's vår långfristiga kreditvärdighet till Baa2, vilket utlöste ovanstående klausul, så att kreditavtalet måste omförhandlas. I april 2002 kompletterade vi kreditavtalet för att ta bort klausulen som kräver omförhandling om vår kreditvärdighet sjunker under specificerad nivå samt för att införa vissa låntagarvillkor.

I enlighet med villkoren för det ingångna kreditavtalet på 3 000 MUSD ska intäkterna från de konvertibla obligationerna, obligationerna i brittiska pund och obligationerna i euro, som diskuterats ovan, användas för att återbetala och reducera tillgängligt belopp enligt kreditavtalet, till 1 315 MUSD per den 30 juni 2002. I enlighet med villkoren för kreditavtalet har intäkterna från försäljning/återleasing av fastigheter i Sverige som meddelades andra kvartalet 2002 också använts för att återbetala och ytterligare reducera tillgängligt och utestående belopp enligt kreditavtalet, till 1 000 MUSD per den 30 september 2002. Detta belopp återbetalades i december 2002 och kreditavtalet avslutades.

I december 2002, etablerade vi ett nytt 364 dagars löpande kreditavtal på 1 500 MUSD. Här ingår en option att förlänga ett maximalt belopp på 750 MUSD med ytterligare 364 dagar i form av tidsbestämda lån. Optionen bygger på vissa villkor, bland annat måste vi, när optionen utnyttjas, visa - att vi inklusive intäkterna från optionen har minst 300 MUSD i tillgängliga likvida medel (så som definieras i kreditavtalet) under hela 2004. Med antagande av att optionen är fullt utnyttjad kommer beloppen som är omvandlade till tidsbestämda lån att minskas med 150 MUSD per den 1 juli 2004, med 250 MUSD per den 1 oktober 2004 och med 350 MUSD per den 15 december 2004, vilket är slutgiltigt förfallodatum för kreditavtalet.

Den 31 december 2002 hade ingen del av detta nya kreditavtal utnyttjats. Efter utgången av år 2002 har kreditavtalet utnyttjats till belopp som stannar inom den månatliga uttagsrätten. Maximalt belopp som kan utnyttjas enligt kreditavtalet kommer att minskas från

1 500 MUSD (tillgängligt till och med oktober 2003) till 1 200 MUSD och 1 000 MUSD vid början av november 2003 respektive december 2003.

Tillgängligt belopp enligt kreditavtalet minskas ytterligare med hela eller en del av nettointäkterna från avyttringar av vissa större affärsområden och tillgångar. Avtalet specificerar att intäkter från vissa avyttringar inte skall minska tillgängligt belopp enligt kreditavtalet, förrän beloppen passerar vissa tröskelvärden. Beloppen som görs tillgängliga enligt kreditavtalet skall även minskas med intäkterna från utfärdande av vissa långfristiga skulder, eget kapital eller instrument kopplade till eget kapital.

Det nya kreditavtalet säkras av ett paket av tillgångar till ett nettovärde av 3 500 MUSD, inklusive aktierna i divisionen Oil, Gas and Petrochemicals (som är öronmärkta för avyttring under 2003 och som ingår i tillgångar och skulder i avvecklade verksamheter), vissa enskilda verksamheter samt vissa regionala holdingbolag.

Kreditavtalet säkras också genom vissa företagsinterna lån. Kreditavtalet innehåller vissa finansiella låntagarvillkor med avseende på minsta räntetäckningsgrad (EBITDA i förhållande till bruttoräntekostnader), total bruttoskuldsättning, maximal skuldsättning i dotterbolag andra än de som specificeras som låntagare i kreditavtalet, en miniminivå för konsoliderat substansvärde under 2003 liksom specificerade negativa hypotek. Vi måste uppfylla de finansiella låntagarvillkoren vid varje kvartalsslut, med början den 31 december 2002. För att säkerställa kreditavtalets fortsatta giltighet, måste vi dessutom upprätthålla en miniminivå för intäkter från avyttringar av specificerade tillgångar och verksamheter och/eller aktieemissioner under 2003. Vår uppfyllelse av detta låntagarvillkor kontrolleras regelbundet under 2003. Om det vid något sådant kontrolltillfälle skulle visa sig att våra intäkter från planerade avyttringar och/eller aktieemissioner understiger erforderligt belopp, kan vi för beräkningen med avseende på låntagarvillkor välja att inkludera intäkter från andra specifika källor. I vilken omfattning dessa källor får inkluderas i beräkningen specificeras i kreditavtalet.

Kreditavtalet förbjuder frivillig förtida återbetalning av banklån, förtida betalning eller förtida inlösen av obligationer eller kapitalmarknadsinstrument, liksom återköp av aktier i ABB Ltd eller aktieutdelning, så länge kreditavtalet är i kraft.

Program för värdepapperisering

Utöver ovannämnda tre primära källor för vår likviditet och vårt kapitalbehov, säljer vi även vissa kundfordringar till Qualifying Special Purpose Entities (QSPEs), vilka är fristående från oss, framför allt inom ramen för två löpande värdepapperiseringsprogram.

Enbart i syfte att öka kreditvärdigheten ur QSPEs perspektiv, har vi behållit en andel i de sålda fordringarna. I enlighet med förutsättningarna för det löpande värdepapperiseringsprogrammet har vi det faktiska ansvaret för eventuella kreditförluster hänförliga till sålda kundfordringar eller kvarhållna andelar. Marknadsvärdet på kvarhållna andelar per den 31 december 2002 och 2001, var cirka 497 MUSD respektive 264 MUSD.

Vi behåller ansvar för hantering av de sålda fordringarna. Kontant nettoavräkning gentemot QSPE under 2001 och till och med tredje kvartalet 2002 ägde rum varje månad.

Ett av värdepapperiseringsprogrammen innehöll en kreditvärdighetsklausul som föreskrev att om vår kreditvärdighet sjönk under både BBB (Standard & Poor's) och Baa2 (Moody's), kunde vi inte längre utnyttja den månatliga finansieringen. Det andra värdepapperiseringsprogrammet innehöll också en kreditvärdighetsklausul med liknande konsekvenser men klausulen skulle utlösas om vår kreditvärdighet sjönk under antingen BBB (Standard & Poor's) eller Baa2 (Moody's).

Beträffande det första programmet utlöstes kreditvärdighetsklausulen i början av november 2002. I november 2002 avtalades ett antal strukturförändringar i programmet, i syfte att förbättra möjligheterna till kredit från QSPE. Bland förändringarna kan nämnas avräkning två gånger per månad, försäljning av ytterligare fordringar som säkerhet, förändring i kriterierna för acceptans av fordringar som ska säljas, och etablering av vissa bank- och inbetalningsrutiner med avseende på sålda fordringar.

Beträffande det andra värdepapperiseringsprogrammet utlöstes kreditvärdighetsklausulen i oktober 2002. Förändringar infördes i programmet som föreskriver kontant nettoavräkning två gånger per månad, daglig överföring av inbetalda belopp från sålda fordringar, liksom en fast procentsats för kvarhållen andel vid försäljning av nya fordringar. Efter 2002 avtalades och genomfördes ytterligare tillägg till programmet, inklusive återgång till löpande beräkning av upplupen ränta på värdepapperisering av kundfordringar i stället för

en fast procentsats. Tilläggsvillkoren fastslår även att om vår kreditvärdighet sjunker under BB+ (Standard & Poor's) eller Ba3 (Moody's), har QSPE rätt att kräva att inbetalning avseende sålda fordringar görs direkt till QSPE i stället för via oss.

Summa kassaflöde som betalats till QSPE under 2002 var 384 MUSD jämfört med betalningar på 86 MUSD erhållna från QSPE under 2001. Försäljning av ytterligare fordringar som säkerhet, den mer frekventa transfereringen av inkasserade belopp till QSPE och ökningen av kvarhållen andel som krävts av QSPE bidrar tillsammans till kassaflödet, varvid QSPE representerar ett negativt kassaflöde för år 2002 snarare än ett positivt som under 2001.

Den totala kostnaden för värdepapperisering av kundfordringar uppgick till 37 MUSD respektive 33 MUSD under 2002 respektive 2001.

Per den 31 december 2002 och 2001 uppgick utestående och vid dessa datum ännu ej inkasserade kundfordringar av sålda bruttfordringar till totalt 1 026 MUSD respektive 1 058 MUSD.

För en diskussion om våra redovisningsprinciper angående värdepapperisering av fordringar, se Not 2 i koncernbokslutet.

Finansiell ställning

Balansräkning

Under 2002 behandlades våra avyttringar och avvecklade verksamheter inom vissa affärsområden som avvecklad verksamhet i enlighet med SFAS 144, så som diskuteras i detalj under "Redovisning av avvecklad verksamhet". I enlighet därmed har posterna i balansräkningen för alla presenterade perioder omräknats för att avspegla den finansiella ställningen och resultaten i enlighet med kriterierna i SFAS 144, som tillgångar och skulder i avvecklad verksamhet. I kassaflödesanalysen behandlas inte inverkan av avvecklad verksamhet separat, vilket är tillåtet enligt Statement of Financial Accounting Standards No.95, *Statement of Cash Flows*.

Vårt rörelsekapital, exklusive likvida medel och tillgångar och skulder i avvecklad verksamhet, ökade med 76 MUSD till 14 382 MUSD per den 31 december 2002 (31 december 2001: 14 306 MUSD). I rörelsekapitalet ingår kortfristiga placeringar, fordringar, varulager och förutbetalda kostnader. Ökningen utgörs av en ökning på 483 MUSD i fordringar, en ökning på 573 MUSD i förutbetalda kostnader och övrigt, inklusive en ökning på 384 MUSD i marknadsvärde för

derivat så som krävs enligt SFAS 133 (som föreskriver att tillgångar och skulder för derivat skall redovisas i balansräkningen). Ökningen avspeglar även inverkan av omräkning av beloppen i balansräkningen från lokala valutor till redovisningsvalutan USA-dollar. Dessa öknings motverkades av en minskning i kortfristiga placeringar på 789 MUSD till följd av avyttringen av vår återförsäkringsverksamhet och avyttringen av vår portfölj av kortfristiga placeringar som innehades av affärsområdet Treasury Centers i samband med dess avveckling av handel för egen räkning. Dessutom minskade varulagret med 191 MUSD.

Kortfristiga rörelseskulder förutom skulder i avvecklade verksamheter, inkluderar leverantörsskulder, kortfristig upplåning inklusive kortfristig del av långfristig upplåning, upplupna kostnader och försäkringstekniska reserver (som utgör en del av vår normala försäkringsverksamhet), bland andra poster. Kortfristiga rörelseskulder minskade med 794 MUSD till 16 030 MUSD per den 31 december 2002, från 16 824 MUSD per den 31 december 2001, vilket är i enlighet med vår strategi att minska vår totala skuldsättning och förbättra vår löptidsprofil. Minskningen berodde främst på minskningen av vår kortfristiga upplåning med 2 125 MUSD. Minskningen motverkades delvis av en ökning på 1 219 MUSD i upplupna kostnader och övrigt, huvudsakligen på grund av omklassificering av 806 MUSD från övriga skulder 2002, liksom ökade avsättningar 2002 och en ökning på 310 MUSD i marknadsvärdet på derivat, så som föreskrivs av SFAS 133.

Finansiella fordringar, som innefattar fordringar från hyrda tillgångar och lån, minskade med 284 MUSD till 1 802 MUSD per den 31 december 2002, från 2 086 MUSD per den 31 december 2001. Minskningen berodde huvudsakligen på minskad utlåning inom affärsområdet Treasury Centers under 2002.

Investeringar och andra tillgångar minskade med 129 MUSD till 1 515 MUSD per den 31 december 2002, från 1 644 MUSD per den 31 december 2001. Minskningen berodde på minskade placeringar i de svenska pensionsfonderna, men uppvägdes delvis av ökad förräntning på investeringar i projekt där ABB deltar, framför allt våra investeringar i Svensk Exportkredit AB.

Materiella anläggningstillgångar ökade nominellt med 39 MUSD till 2 792 MUSD per den 31 december 2002, från 2 753 MUSD per den 31 december 2001. Minskningen i materiella anläggningstillgångar från försäljning av fastigheter och normala avskrivningar och disposition av perifera materiella anläggningstillgångar, mer än uppvägdes av effekten av att beloppen i lokala valutor omräknades till USA-dollar.

Immateriella tillgångar ökade nominellt med 137 MUSD till 2 912 MUSD per den 31 december 2002, från 2 775 MUSD per den 31 december 2001, huvudsakligen till följd av omräkningen av belopp i lokala valutor till USA-dollar. I enlighet med SFAS 142 avskrivs inte längre goodwill från 1 januari 2002.

Vår nettoskuld (definierad som upplåning med avdrag för likvida medel och kortfristiga placeringar), exklusive tillgångar och skulder i avvecklad verksamhet, uppgick till 3 339 MUSD per den 31 december 2002 (31 december 2001: 4 338 MUSD). Minskningen beror på en planerad minskning av vår upplåning genom försäljning av perifera affärsområden, framför allt avyttringen av Structured Finance och Metering, liksom avyttring av fastigheter.

Total upplåning minskade med 1 752 MUSD till 7 952 MUSD per den 31 december 2002, från 9 704 MUSD per den 31 december 2001. Kortfristig upplåning, inklusive kortfristig del av långfristig upplåning, minskade med 2 125 MUSD, eller 45 procent till 2 576 MUSD per den 31 december 2002 (31 december 2001: 4 701 MUSD). Långfristig upplåning ökade med 373 MUSD, eller 7 procent, till 5 376 MUSD per den 31 december 2002, från 5 003 MUSD per den 31 december 2001. Ökningen 2002 avspeglar huvudsakligen inverkan av omräkning av beloppen i balansräkningen från lokala valutor till redovisningsvalutan USA-dollar. Ökningen uppvägdes delvis av en förlust på 215 MUSD för våra konvertibla obligationer som utfärdades under 2002. Aktierna i ABB Ltd. som kommer att utges om våra obligationer konverteras är denominerade i schweiziska franc, men obligationerna är denominerade i USA-dollar. I enlighet med SFAS 133 och så som vi har klarlagt vid kontakt med Securities and Exchange Commission, måste en delkomponent av våra obligationer redovisas som derivat. En del av emissionen skall relatera till derivatets värde vid emissionen. Senare ändringar av derivatets värde redovisas som resultat och som en justering av obligationens bokförda värde. Denna allokering av en del av intäkterna till derivat skapar en rabatt som skrivs av mot resultatet under obligationens löptid. Derivatets värde rör sig i motsatt riktning relativt aktiekursen. Eftersom

kursen på vår aktie har sjunkit sedan emissionen av obligationerna i maj 2002, har vi under 2002 bokfört en vinst från ökningen av derivatets marknadsvärde, vilken delvis uppvägs av en amortering av rabatten, resulterande i en nettoförlust mot räntekostnader och andra finansieringskostnader på 215 MUSD, med en motsvarande minskning av långfristig upplåning. Om aktiekursen under 2003 ökar i förhållande till nivån den 31 december 2002, leder detta till en ökning av ränte- och finansieringskostnaderna och till en motsvarande ökning av obligationernas bokförda värde under 2003. Långfristiga skulder per den 31 december 2002, som en procentsats av den totala skulden, uppgick till 68 procent jämfört med 52 procent per den 31 december 2001.

Kassaflöde

Kassaflödesanalysen kan sammanfattas i följande huvudaktiviteter:

	2002	2001	2000
Helåret		(MUSD)	
Nettoresultat, efter justeringar för ej kassaflödespåverkande poster	-399	1 228	883
Förändringar i rörelsens tillgångar, netto	418	755	-136
Kassaflöde från rörelsen	19	1 983	747
Förvärv, investeringar, avyttringar, netto	2 365	-295	606
Förvärvade tillgångar, netto efter avyttringar	-126	-609	-315
Övriga investeringsaktiviteter	412	-314	-780
Kassaflöde från investeringsaktiviteter	2 651	-1 218	-489
Förändringar i kortfristiga lån, löptid 90 dagar och kortare	-1 677	-69	609
Övrig upplåning, netto efter amortering	-1 138	2 708	-653
Transaktioner avseende aktiekapital och återköpta aktier	0	-1 393	244
Övriga finansieringsaktiviteter	3	-569	-592
Kassaflöde från finansieringsaktiviteter	-2 812	677	-392
Effekter av valutakursförändringar	141	-72	-84
Ökning (minskning) av likvida medel	-1	1 370	-218

Kassaflöde från rörelsen

Kassaflödet från rörelsen under 2002 minskade med 1 964 MUSD till 19 MUSD från 1 983 MUSD under 2001. Under 2002 uppgick nettoförlusten, efter justeringar för ej kassaflödespåverkande poster, till 399 MUSD, att jämföras med en nettovinst, efter justeringar, på 1 228 MUSD under 2001. Detta innebär en minskning på 1 627 MUSD under 2002. Minskningen beror huvudsakligen på minskade resultat i icke-kärnverksamheter och avvecklade verksamheter. Dessutom bidrog ökade kontanta utbetalningar för

omstruktureringskostnader på 129 MUSD och en ökning på 119 MUSD i utbetalningar kopplade till asbestrelaterade rättsliga processer. Förändring i rörelsens tillgångar, netto, definieras som förändring i kortfristiga placeringar, kundfordringar, varulager, leverantörsskulder och övriga tillgångar och skulder. Aktie- och ränterelaterade värdepapper som huvudsakligen är anskaffade och innehas i avsikt att säljas inom en snar framtid hänförs till rörelsen. Kortfristiga placeringar, "available for sale", beaktas i investeringsverksamheten. Förändring i rörelsekapitalet gav ett inflöde med 418 MUSD under 2002 mot ett inflöde på 755 MUSD under 2001. Minskningen var i första hand hänförlig till ett negativt kassaflöde på 384 MUSD från värdepapperiseringsprogram, en minskning på 285 MUSD avseende förskott från kunder och en ökning på 278 MUSD i ofakturerade fordringar samt kontrakterade varulager som översteg 2001 års nivå. Härtill kommer minskningen med avseende på leverantörsskulder på 657 MUSD, till följd av ändrade betalningstidpunkter 2002 jämfört med 2001. Minskningen uppvägdes delvis av ett nettokassaflöde på 498 MUSD från försäljning av kortfristiga placeringar (trading) i samband med upphörandet med positionstaganden inom Treasury Centers och minskningen av andra kundfordringar på 627 MUSD och andra varulager på 367 MUSD, i första hand till följd av vår kontinuerliga strävan att minska rörelsekapitalet.

Kassaflödet från rörelsen 2001 ökade med 1 236 MUSD till 1 983 MUSD, från 747 MUSD under 2000. Nettoresultatet, efter justeringar för ej kassaflödespåverkande poster, ökade med 345 MUSD under 2001, från 883 MUSD 2000 till 1 228 MUSD 2001. Detta förstärktes av minskningen i rörelsekapital på 755 MUSD under 2001 jämfört med ökningen av rörelsekapital på 136 MUSD under 2000. Ökningen av kassaflödet från rörelsen under 2001 hänför sig huvudsakligen till ökade leverantörsskulder och övriga tillgångar och skulder.

Kassaflöde från investeringsverksamheter

Investeringsverksamheter omfattar förvärv av, investeringar i och avyttringar av verksamheter, investeringar i materiella anläggningstillgångar, netto efter avyttringar,

nettoinvesteringar i kortfristiga placeringar (andra än trading) och fordringar från leasingavtal och lån till tredje part (finansiella fordringar). Nettoinvesteringar i kortfristiga placeringar (andra än trading) och finansiella fordringar sammanfattas i tabellen ovan som "övriga investeringsaktiviteter". Kassaflöde från investeringsverksamheten ökade med 3 869 MUSD till 2 651 MUSD under 2002, från ett negativt kassaflöde från investeringsverksamheten på 1 218 MUSD under 2001.

Kassaflödet från köp av, investeringar i, och avyttringar av verksamheter ökade till 2 365 MUSD genererat under 2002 från ett utflöde på 295 MUSD använt under 2001. År 2002 användes totalt 144 MUSD för förvärv av nya verksamheter, mot 578 MUSD under 2001. Under 2002 uppgick försäljning av verksamheter till ett belopp av 2 509 MUSD exklusive likvida medel i avyttrade verksamheter. Bland större avyttringar under 2002 kan nämnas verksamheterna Air Handling, Structured Finance och Metering.

Kassaflödet som använts för förvärv av materiella anläggningstillgångar, netto efter avyttringar, minskade med 483 MUSD till 126 MUSD under 2002 jämfört med 609 MUSD under 2001. Minskningen berodde på ökade intäkter från avyttringar av materiella anläggningstillgångar.

Kassaflödet från övriga investeringsverksamheter ökade till 412 MUSD under 2002 jämfört med ett utflöde på 314 MUSD under 2001. Ökningen berodde i första hand på en betydande minskning av finansiella fordringar, framför allt genom minskad utlåningsverksamhet inom affärsområdet Treasury Centers i samband med upphörandet av positionstaganden. Ökningen motverkades delvis av en minskning av kassaflödet från inköp och försäljning av kortfristiga placeringar (ej trading), från 593 MUSD under 2001 till 148 MUSD under 2002.

Kassaflödet som använts i investeringsverksamheter ökade till 1 218 MUSD under 2001 jämfört med 489 MUSD under 2000. Kassaflödet från förvärv av, investeringar i och avyttring av verksamheter minskade till 295 MUSD under 2001 MUSD, jämfört med ett inflöde på 606 MUSD under 2000. Under 2001 uppgick kassaflödet som använts för förvärv av nya verksamheter till totalt 578 MUSD (inklusive 284 MUSD för förvärvet av Entrelec). Dessa negativa kassaflöden uppvägdes endast delvis av inflöde från försäljning av verksamheter till ett belopp av 283 MUSD. Under 2000 användes för förvärv totalt 893 MUSD, vilket mer än uppvägdes av ett inflöde från försäljning av verksamheter, vilket uppgick till 1 499 MUSD och i första hand kan relateras till våra avyttringar av återstående andelar i ABB ALSTOM POWER och vår kärnkraftverksamhet.

Kassaflöde från finansieringsverksamheter

Våra finansieringsaktiviteter inkluderar huvudsakligen nettoupplåning, både från emittering av skuldbevis och direkt från banker, aktierelaterade transaktioner samt betalning av utdelning. Kassaflödet från finansieringsverksamheter minskade med 3 489 MUSD till ett utflöde på 2 812 MUSD, från ett inflöde på 677 MUSD under 2001. Kassaflödet som använts i övriga finansieringsverksamheter ökade med 5 454 MUSD till 2 815 MUSD under 2002, att jämföras med att 2 639 MUSD genererades 2001. Kassaflödet som använts i finansieringsverksamheter, ökade med 3 846 MUSD till 1 138 MUSD under 2002, mot att 2 708 MUSD genererades under 2001. Upplåning med förfall inom 90 dagar minskade till 1 677 MUSD under 2002, jämfört med 69 MUSD under 2001. Detta är i linje med vår strategi att minska vår totala skuld och förlänga löptider. Det förekom inga transaktioner avseende aktiekapital, återköpta aktier eller utdelning under 2002, att jämföras med 2001 då 1 393 MUSD användes i transaktioner avseende aktiekapital och återköpta aktier, och 502 MUSD betalades i form av utdelning.

Kassaflödet från finansieringsaktiviteter ökade med 1 069 MUSD till 677 MUSD under 2001 jämfört med ett utflöde på 392 MUSD under 2000. Kassaflödet från långfristig upplåning, netto efter amortering, ökade med 3 361 MUSD till 2 708 MUSD under 2001, jämfört med 653 MUSD som amorterades under 2000. Detta motverkades delvis av en minskning med 678 MUSD i kassaflöde från upplåning med löptid 90 dagar och kortare till 69 MUSD som användes under 2001, jämfört med ett tillskott av kassaflöde på 609 MUSD under 2000. Under de första nio månaderna 2001 ökade vår upplåning markant, huvudsakligen beroende på finansieringen av återköp av egna aktier samt ökad projektfinansiering. Mot slutet av år 2001 minskade vi vår upplåning avsevärt genom ett starkt ökat kassaflöde från rörelsen. Under 2001 använde vi 1 393 MUSD i likvida medel för köp av egna aktier, vilket kompen-serades av intäkter från försäljning av optioner på att köpa våra aktier. I april 2001 betalade vi en utdelning på 502 MUSD, att jämföras med 531 MUSD år 2000.

Kontraktsenliga och kommersiella åtaganden

Kontraktsenliga åtaganden

Följande tabell sammanfattar våra kontraktsenliga åtaganden och huvudsakliga utbetalningar inom ramen för våra skuldebrev, leasingavtal och vissa andra avtal, per den 31 december 2002:

	Totalt	Mindre än 1 år	2-3 år	4-5 år	Efter 5 år
Utbetalningar enligt löptid					
(MUSD)					
Långfristiga skuldförbindelser	7 040	1 664	2 348	1 359	1 669
Företagscertifikat	478	478	–	–	–
Övriga kortfristiga skuldförbindelser	434	434	–	–	–
Leasingåtaganden	1 754	329	482	326	617

Kommersiella åtaganden

Alla garantier utfärdade före 1 januari 2003 redovisas i enlighet med Statement of Financial Accounting Standards No. 5 (SFAS 5), *Accounting for Contingencies*. Avsättningar redovisas i koncernbokslutet när det blir känt att en garanti kan komma att medföra en kostnad.

I november 2002 gav Financial Accounting Standards Board ut FIN 45, det vill säga de redovisningskrav som gäller bokslut för perioder som slutar efter 15 december 2002. FIN 45 kräver att vi redovisar vår "maximala potentiella exponering" för vissa garantier, liksom möjliga åtgärder som skulle tillåta oss att kompensera oss för tredjepartsbelopp som betalats ut enligt sådana garantier. "Maximal potentiell exponering" som den definieras av FIN 45 tillåter ingen diskontering för vår bedömning av faktisk exponering enligt garantierna. Informationen nedan avspeglar vår maximala risk enligt garantierna, vilken är större än vår bedömning av den förväntade exponeringen.

Vissa garantier som har utfärdats eller ändrats efter 31 december 2002 ska redovisas i enlighet med FIN 45. Vid utfärdande av vissa garantier ska en skuld redovisas motsvarande garantins marknadsvärde. För ytterligare diskussion om FIN 45, se "Nya redovisningsprinciper".

Fullgörandegarantier avser åtaganden där vi garanterar funktion och prestanda av en tredjepartsprodukt eller -tjänst enligt avtalsvillkoren. Sådana garantier kan till exempel avse att ett projekt ska färdigställas inom en

viss tid. Om tredje part inte uppfyller sitt åtagande ger vi ekonomisk kompensation eller motsvarande till den garanterade parten. Fullgörandegarantier kan bestå av borgensförbindelser, garantier om förskottsbetalning och rembursar.

Åtaganden avseende avyttrade verksamheter

När vår verksamhet för kraftgenerering blev en del av samriskbolaget ABB ALSTOM POWER NV kvarstod vissa kontraktsenliga garantiåtaganden. Garantierna utgjordes i första hand av fullgörandegarantier, garantier om förskottsbetalning, produktgarantier och diverse andra garantier enligt särskilda avtal, till exempel avtal om skadeslöshet vid person- och saksador, skatter, uppfyllande av arbetsrättsliga lagar, miljölagar och patent. Garantierna löper på mellan ett och tio år. I vissa fall har de inget fastställt slutdatum. ALSTOM och dess dotterbolag har det primära ansvaret för de åtaganden som garantierna avser. I samband med försäljningen av våra intressen i samriskbolaget till ALSTOM i maj 2000, har moderbolaget ALSTOM och ALSTOM POWER åtagit sig, enskilt och i samverkan, att ge oss full ersättning och hålla oss fullständigt skadeslösa gentemot varje krav som baseras på sådana garantier. Utformningen av produktgarantierna och de övriga garantierna, som utfärdats i den tidigare kraftgenereringsverksamheten, gör det omöjligt att bedöma den maximala potentiella summan av framtida utbetalningar enligt dessa garantier. Vår bästa möjliga uppskattning av total maximal potentiell exponering för alla kvantifierbara garantier från den tidigare kraftgenereringsverksamheten var cirka 2,2 miljarder USD per den 31 december 2002. Den maximala potentiella exponeringen bygger på det ursprungliga garantibeloppet och avspeglar inte det aktuella projektets nuvarande status. per den 31 december 2002 har inga förluster redovisats hänförliga till garantier utfärdade av vår tidigare kraftgenereringsverksamhet. Vi ser det inte som sannolikt att vi kommer att åsamkas förluster på grund av dessa garantier och i enlighet med SFAS 5 har vi därför inte gjort någon avsättning för sådan förlust per den 31 december 2002.

I samband med försäljningen 2000 av vår kärnkraftverksamhet till British Nuclear Fuels (BNFL) kvarstod för ett av våra dotterbolag ansvar avseende borgensförbindelse enligt vissa avtal som ingåtts före försäljningen till BNFL. Förbindelserna löper på mellan ett och nio år. Enligt det köpeavtal under vilket kärnkraftverksamheten

såldes är BNFL skyldigt att ersätta oss och hålla oss skadeslösa mot varje anspråk som baseras på sådana förbindelser. Vår totala exponering enligt dessa åtaganden uppgick till cirka 640 MUSD per den 31 december 2002. Maximal potentiell exponering bygger på det ursprungliga garantibeloppet och avspeglar inte det aktuella projektets rådande status. Den 31 december 2002 hade inga förluster redovisats som är hänförliga till dessa förbindelser. Vi anser det inte sannolikt att bolaget åsamkas förluster på grund av dessa garantier och i enlighet med SFAS 5 har vi därför inte gjort någon avsättning för sådan förlust per den 31 december 2002.

I samband med försäljningen av merparten av vår verksamhet Structured Finance till CE Commercial Finance i november 2002 lämnade vi till CE Commercial Finance panter till ett totalt värde av 202 MUSD som säkerhet för vissa fullgörandegarantier som ålades oss i samband med försäljningen.

Åtaganden avseende återstoden av Structured Finance

Återstoden av affärsområdet Structured Finance har, inom ramen för sin kommersiella låneverksamhet, mot arvode garanterat vissa tredjepartsåtaganden. Dessa finansiella garantier innebär oåterkallelig tillförsäkran att bolaget kommer att betala i händelse tredje part inte kan uppfylla sina betalningsåtaganden enligt aktuellt låneavtal och om förmånstagaren till garantin redovisar en förlust enligt villkoren för garantiavtalet. Vanligtvis kan vi dock dra fördel av pantavtal och andra säkerhetsarrangemang inom ramen för det garanterade lånet. Erhållna arvoden redovisas som intäkter under garantins löptid och avsättningar görs om vi får signaler om utebliven, eller eventuell utebliven, betalning.

Per den 31 december 2002 hade vi utfärdat sådana finansiella garantier till ett värde av cirka 207 MUSD, med löptider från ett till arton år. De utfärdade garantierna har samma löptid som motsvarande skuld. Det maximala framtida belopp som vi skulle kunna avkrävas enligt sådana garantier per den 31 december 2002 är 207 MUSD, varav 8 MUSD ingår i Övriga skulder i koncernbalansräkningen per den 31 december 2002. Vi förväntar oss inga betydande förluster under dessa garantier.

Återstoden av vårt affärsområde Structured Finance har också i samband med sin normala utlåningsverksamhet utestående kreditåtaganden som ännu inte har utnyttjats av kunderna. Det utnyttjade beloppet per den 31 december 2002 var cirka 41 MUSD.

Andra åtaganden

Per den 31 december 2002 hade vi 211 MUSD i utestående finansiella garantier som inte är kopplade till verksamheten i återstoden av Structured Finance. Av detta belopp har 206 MUSD utfärdats av företag som vi har eller har haft ägarandel i. Garantierna har en löptid på mellan ett och fjorton år. Vi ser det inte som sannolikt att vi kommer att åsamkas förluster på grund av dessa garantier och i enlighet med SFAS 5 har vi därför inte gjort någon avsättning för sådana per den 31 december 2002.

Åt företag i vilka vi är delägare har vi gjort vissa kreditutfästelser och åtagit oss att tillhandahålla ytterligare kapital. Per den 31 december 2002 uppgick utnyttjade krediter till totalt 22 MUSD och våra kapitalrelaterade åtaganden till 64 MUSD.

Garantier avseende ABB:s fullgöranden

I enlighet med branschpraxis utfärdar vi också remburs, borgensåtaganden och andra fullgörandegarantier för större projekt, inklusive långfristiga produktions- och underhållsavtal, som garanterar bolagets egna fullgöranden. Sådana åtaganden kan inkludera garantier för att ett projekt kommer att fullföljas eller att ett projekt eller specifik utrustning uppfyller definierade krav på prestanda och funktion. Om vi inte uppfyller våra åtaganden måste vi kompensera den garanterade parten i form av kontant betalning eller motsvarande. Avsättningar görs i koncernbokslutet om det finns risk att vi kommer att drabbas av förluster på grund av en sådan garanti. Vi förväntar oss inga betydande förluster utöver gjorda avsättningar, men om sådana förluster skulle uppstå kan de ge en avsevärd negativ inverkan på koncernens finansiella ställning, likviditet eller rörelseresultat.

När vi garanterar egna fullgöranden kräver vissa kunder att garantierna utfärdas av ett finansinstitut. Om vi inte kan erhålla garantier från ett sådant kan vi bli förhindrade att lämna offert på, eller acceptera, ett kontrakt. Finansinstituten utgår från vår kreditvärdighet i sin godkännandeprocess. Vår nuvarande kreditvärdighet hindrar oss inte från att få garantier från finansinstitut men processen kan bli svårare eller dyrare. Om vi inte kan erhålla garantier från finansinstitut i framtiden kan detta få en avsevärd negativ inverkan på koncernens finansiella ställning, likviditet eller rörelseresultat.

Närstående och vissa andra parter

Vi har andelar i samriskbolag och närstående bolag, som redovisas enligt kapitalandelsmetoden. Verksamheten för flera av dessa bolag är att utföra specifika funktioner, som att bygga, driva och underhålla ett kraftverk. Utöver vår investering kan vi tillhandahålla produkter för projektet, agera som entreprenör för projektet och driva den färdiga anläggningen. Vi kan även bevilja krediter till dessa bolag och ge garanti för deras åtaganden, så som diskuterats ovan under rubriken "Kommersiella åtaganden". Det enskilda bolaget erhåller vanligen intäkter antingen från försäljning av slutprodukten eller från försäljning av resultatet som genereras av produkten. Intäkterna definieras vanligen via ett långfristigt kontrakt med slutanvändaren av produkten.

Vår risk i dessa bolag är i stort sett begränsad till det bokförda värdet för bolagen i vår koncernbalansräkning, vilket per den 31 december 2002 och 2001 var 730 MUSD respektive 615 MUSD.

I 2002 års koncernbokslut ingår följande totala belopp som är hänförliga till transaktioner med närstående och vissa andra parter:

(MUSD)	
Rörelsens intäkter	77
Fordringar	81
Övriga kortfristiga fordringar	58
Finansiella fordringar (ej kortfristiga)	110
Skulder	74
Upplåning (kortfristig)	40
Övriga kortfristiga skulder	22

Ansvarsförbindelser och åtgärdsförpliktelser

Miljö

All vår verksamhet, i synnerhet vår produktionsverksamhet, lyder under omfattande miljölagstiftning och miljöföreskrifter. Överträdelse av dessa lagar kan resultera i viten, böter, förbud (inklusive åläggande att upphöra med den otillåtna verksamheten och återställa miljön i det drabbade området eller betala för sådana åtgärder) eller andra påföljder. Dessutom erfordras miljötillstånd för våra produktionsanläggningar (till exempel beträffande luftemissioner och avloppsvatten). I de flesta länder där vi är verksamma måste miljötillstånd förnyas regelbundet, och vi måste avge rapporter till miljöinstanser. Dessa tillstånd kan återkallas, förnyas eller ändras av de utfärdande myndigheterna efter deras gottfinnande och i enlighet med tillämpliga lagar. Vi har inrättat formella miljöledningssystem vid nästan alla våra produktionsanläggningar i enlighet med den internationella miljöstandarden ISO 14001. Vi uppfyller på väsentliga punkter gällande krav i miljölagar, miljöföreskrifter och miljötillstånd i de olika jurisdiktioner där vi är verksamma, med vissa undantag som med all sannolikhet kan bedömas som obetydliga totalt sett.

I ett antal jurisdiktioner, inklusive USA, kan vi bli ansvariga för miljöförorening vid våra nuvarande eller tidigare anläggningar eller på andra platser där det har skett utsläpp från vår nuvarande eller tidigare verksamhet. I USA är Environmental Protection Agency och olika statliga instanser ansvariga för miljöskydd. Dessa instanser har identifierat olika nuvarande och tidigare företag inom ABB-koncernen i USA som potentiellt ansvariga för ett antal sådana platser, med stöd av Comprehensive Environmental Response, Compensation, and Liability Act, Resource Conservation and Recovery Act samt andra federala och statliga miljölagar. Som potentiellt ansvarig part kan vi bli ålagda att betala delar av kostnaderna för att sanera dessa platser. Per den 31 december 2002 fanns ungefär 25 platser där ABB-koncernens företag har, eller potentiellt kan få, ansvar för att betala saneringskostnaderna. Bland dessa 25 platser finns flera

av våra nuvarande eller tidigare anläggningar, där vi frivilligt har vidtagit avhjälpande åtgärder. Saneringen av dessa platser omfattar i huvudsak mark- och grundvattenförorening. Vi anser inte att vårt sammantagna ansvar avseende dessa platser är betydande.

Generellt är vårt åtagande beträffande en specifik plats beroende av antalet potentiellt ansvariga parter, deras andel av utsläppen av farliga ämnen eller avfall på platsen, deras finansiella resurser samt föroreningarnas typ och omfattning. Icke desto mindre ålägger sådana lagar i allmänhet strikt och solidarisk ansvarsskyldighet, vilket innebär att någon part kan bli ansvarig för hela kostnaden för att sanera en förorenad plats.

Dessutom har vi fortfarande vissa miljörelaterade åtgärdsförpliktelser för två platser i USA som drevs av vår tidigare kärnkraftsverksamhet, som vi sålde till British Nuclear Fuels ("BNFL") 2000. Enligt köpeavtalet med BNFL har vi kvar alla miljörelaterade förpliktelser avseende en anläggning i Windsor, Connecticut, tillhörande vårt dotterbolag Combustion Engineering samt vissa av de miljörelaterade förpliktelserna för en anläggning i Hematite, Missouri, tillhörande vårt dotterbolag ABB C-E Nuclear Power, Inc. De huvudsakliga miljörelaterade förpliktelserna för dessa anläggningar avser kostnader för sanering av radiologisk och kemisk förorening vid dessa anläggningar. Sådana kostnader ger inte upphov till utbetalningar förrän en anläggning tas ur drift och de uppkommer i allmänhet under ett antal år. Fastän det är svårt att tillförlitligt förutsäga hur lång tid det kan ta att sanera radiologisk förorening efter nedläggning av driften, tror vi - på grundval av information som BNFL har offentliggjort - att det kan ta fram till år 2013 att sanera Hematite-anläggningen. För Windsor-anläggningen tror vi att saneringsprocessen kan pågå till 2008. Beträffande Windsor-anläggningen, tror vi att USA:s regering kommer att få stå för en betydande andel av dessa saneringskostnader i enlighet med Atomic Energy Act och Formerly Used Site Environmental Remediation Action Program, eftersom dessa kostnader avser materiel som har använts av Combustion Engineering för forskning, utveckling och tillverkning av kärnbränsle för USA:s militära flotta. I samband med försäljningen av kärnkraftsverksamheten i april 2000, reserverade vi 300 MUSD för uppskattade saneringskostnader vid dessa anläggningar. Av reserven har 12 MUSD respektive 6 MUSD tagits i anspråk under 2002 respektive 2001. I samband med Combustion Engineers ansökan om förfarande enligt Chapter 11-förfarande som diskuteras nedan, kommer vi att behålla alla miljörelaterade förpliktelser avseende Windsor-anläggningen.

Uppskattningar av framtida kostnader för miljörelaterade åtgärder och förpliktelser är inexakta på grund av en mängd osäkra faktorer. Kostnaderna påverkas av nya lagar och föreskrifter, utveckling och användning av ny teknik, identifiering av nya platser där vi kan ha saneringsansvar samt fördelningen av saneringskostnader bland ansvariga parter och deras respektive finansiella resurser. I synnerhet är det svårt att bedöma det exakta beloppet för USA:s regerings saneringsansvar vid Windsor-anläggningen. Det är möjligt att den slutgiltiga lösningen av miljöärendena kan resultera i att vi får utgifter som överstiger gjorda avsättningar under en längre tid och i en omfattning som inte med rimlig säkerhet kan uppskattas. Även om utgången av dessa fall kan ha väsentlig inverkan på koncernens rörelseresultat för den redovisningsperiod då utgiften uppstår, bedömer vi att utgifterna inte kommer att ha någon betydande negativ effekt på koncernens finansiella ställning.

Produkt- och orderrelaterade ansvarsförbindelser

1998 slöt vi ett avtal om konstruktion, inköp och projektledning med en kund, avseende en petrokemisk anläggning i Indien, till ett värde av cirka 860 MUSD. Projektet, som bygger på ett löpande kontrakt, är klart till ungefär 60 procent och har legat stilla under de senaste åren på grund av att kunderna har haft svårt att finansiera återstoden av projektet. Per den 31 december 2002 hade vi fordringar på 68 MUSD, ofakturerade leveranser på 159 MUSD och en riskexponering utanför balansräkningen på 43 MUSD, relaterat till projektet. Kunderna och banken har meddelat oss att de avser att driva projektet vidare med början första halvåret 2003. Vi har gjort en avsättning på 140 MUSD som vi anser skall vara tillräcklig för att täcka riskexponeringen med avseende på projektet. Om inte kunden löser finansieringen och projektet avbryts kommer vi inte att kunna återvinna resterande investeringar i projektet och våra ansvarsförbindelser gentemot tredje part kommer att lösas ut, med en avskrivning av resterande investering under 2003 som följd.

Asbestrelaterade skadeståndsanspråk

Översikt

När vi sålde vår andel på 50 procent av ABB ALSTOM POWER NV till ALSTOM i maj 2000, behöll vi ägarskapet i Combustion Engineering Inc. (Combustion Engineering), ett dotterbolag som tidigare ingick i den avyttrade kraftgenereringsverksamheten och som nu äger kommersiella fastigheter som det hyr ut till tredje part. Tillsammans med tredje part har Combustion Engineering angetts som svarande part i flera rättsprocesser i USA, i vilka målsägarna har krävt skadestånd för personskada uppkommen till följd av exponering för eller användning av utrustning innehållande asbest som levererats av Combustion Engineering, huvudsakligen under början av 1970-talet och tidigare. Även andra enheter inom ABB-koncernen anges ibland som ansvariga i asbestrelaterade skadeståndsanspråk. Bland dessa kan nämnas ABB Lummus Global Inc. (Lummus) (som ingår i vår verksamhet Oil, Gas and Petrochemicals) och Basic Incorporated (Basic) (som för närvarande är ett dotterbolag till Asea Brown Boveri Inc. och som tidigare var ett dotterbolag till Combustion Engineering). Dessa skadeståndsanspråk uppgick dock inte till några betydande belopp i jämförelse med dem i fallet Combustion Engineering, och har inte haft någon betydande inverkan på koncernens balansräkning eller resultaträkning.

Per den 31 december 2002, 2001 och 2000, uppgick våra avsättningar för samtliga asbestrelaterade skadeståndsanspråk och rättegångskostnader till 1 118 MUSD, 940 MUSD respektive 590 MUSD. Vi fastställde beloppen för 2001 och 2000 baserat på uppskattad förväntad kostnad för flera års framtida skadeståndsregleringar. För år 2002 baseras våra avsättningar på kontraktssenliga skyldigheter under Combustion Engineering's Chapter 11-förfarande för rekonstruktion, så som beskrivs nedan, och förutsätter att Planen blir godkänd. Dessa avsättningar avspeglar inte sannolika försäkringsutbetalningar med avseende på dessa skadeståndsanspråk. Vi har även bokfört fordringar på ungefär 241 MUSD, 263 MUSD och 251 MUSD per den 31 december 2002, 2001 respektive 2000, för sannolika försäkringsutbetalningar, som har fastställts med avseende på de anspråk som vi bestrider. Under 2002 och 2001 noterade Combustion Engineering ett markant ökat antal nya anspråk och krav på högre skadeståndsbelopp, totalt och per fall, jämfört med tidigare år. Kontanta utbetalningar, före försäkringsutbetalning, för att lösa de asbestrelaterade skadeståndsanspråken gentemot Combustion Engineering, uppgick till 236 MUSD (inklusive 30 MUSD till CE Settlement Trust), 136 MUSD och 125 MUSD under åren 2002, 2001 respektive 2000. Administrations- och rättegångskostnader uppgick till 32 MUSD, 13 MUSD och 7 MUSD för åren 2002, 2001 respektive 2000.

Förhandlingar med företrädare för sökande av asbestrelaterade skadestånd och begäran om Chapter 11-förfarande

I oktober 2002 fastslog vi att det var sannolikt att de förväntade asbestrelaterade kostnaderna med avseende på Combustion Engineering skulle överskrida värdet på bolagets tillgångar (812 MUSD den 30 september 2002), om dess hittillsvarande policy för reglering av skadeståndsanspråk skulle tillämpas även framgent. Vi och Combustion Engineering beslutade att lösa det asbestrelaterade ansvaret för Combustion Engineering och dess dotterbolag, inklusive ABB Ltd, genom att rekonstruera Combustion Engineering i form av ett Chapter 11-förfarande, huvudkapitlet för företagsrekonstruktion i U.S. Bankruptcy Code. I enlighet med Chapter 11 har en gäldenär rätt att rekonstruera sitt företag till förmån för sina borgenärer och aktieägare. Förutom att möjliggöra rehabilitering av gäldenären föreskriver Chapter 11 lika behandling av borgenärer och innehavare av säkerheter i eget kapital som har liknande anspråk mot eller intressen i gäldenären och dennes tillgångar. I sektion 524(g) i Bankruptcy Code, som avser företag med ett större antal asbestrelaterade skadeståndsanspråk, ingår ett förfarande för att effektivt leda asbestrelaterade skadeståndsanspråk avseende personskador via en fond, och öka sannolikheten för att värdet av en fungerande verksamhet skall kunna bibehållas. Vi och Combustion Engineering beslutade att strukturera Chapter 11-förfarandet som en "pre-packaged plan", varvid ett godkännande av Planen skulle sökas innan Chapter 11-fallet togs upp. Därmed skulle varaktigheten och kostnaden för konkursförfarandet kunna begränsas.

Med början i oktober 2002 förhandlade vi och Combustion Engineering intensivt med företrädare för sökande av asbestrelaterade skadestånd i syfte att få till stånd ett Chapter 11-förfarande. Den 22 november 2002 slöt Combustion Engineering och företrädarna för sökande av asbestrelaterade skadestånd ett ramavtal för att avsluta oreglerade asbestrelaterade skadeståndsanspråk avseende personskador som hade ingetts mot Combustion Engineering före den 15 november 2002. Samtidigt slöt Combustion Engineering ett avtal om en CE-skadeståndsfond, som reglerar hur fonden ("CE Settlement Trust") skulle finansieras och administreras för utbetalning av asbestrelaterade skadeståndsanspråk avseende personskador som reglerats i enlighet med ramavtalet. I enlighet med ramavta-

let är envar som uppfyller samtliga kriterier berättigad till utbetalning av en viss procentsats av värdet på sitt anspråk från CE Settlement Trust samt att behålla en fordran mot Combustion Engineering för det återstående beloppet. Ramavtalet delar in anspråken i tre kategorier, baserat på anspråkets status den 14 november 2002, status hos dokumentationen kring anspråket samt huruvida dokumentationen utgör ett motiverat anspråk på reglering och utbetalning från Combustion Engineering. Ramavtalet kompletterades i januari 2003 för att förtydliga rättigheterna hos vissa skadeståndssökande vars rätt att ingå i en viss utbetalningskategori kunde bestridas.

I enlighet med ramavtalet finansierades CE Settlement Trust av:

- kontanta utbetalningar från Combustion Engineering från början uppgående till 5 MUSD
- kontanta utbetalningar från ABB Inc., ett dotterbolag till ABB Ltd, den 31 december 2003 till ett belopp av 30 MUSD
- en revers från Combustion Engineering till ett belopp av ungefär 101 MUSD (garanterad av Asea Brown Boveri Inc.)
- ett skuldbrev utfärdat av Combustion Engineering på 311 MUSD, motsvarande ej reglerad del av fordran och ränta till Combustion Engineering från Asea Brown Boveri Inc. i enlighet med ett låneavtal daterat 12 maj 2000 (garanterat av ABB Ltd)

Den 17 januari 2003 offentliggjorde vi att vi och Combustion Engineering hade uppnått ett avtal med avseende på ett förslaget Chapter 11-förfarande för rekonstruktion av Combustion Engineering i enlighet med Bankruptcy Code ("Planen"). Avtalet slöts med företrädare för sökande av asbestrelaterade skadestånd och med oreglerade asbestrelaterade skadeståndsanspråk avseende personskador gentemot Combustion Engineering (inklusive sökande som hade anfört anspråk före den 15 november 2002 och som var berättigade att delta i ramavtalet samt med sökande som hade anfört anspråk efter detta datum och som inte kunde delta i ramavtalet), och med de föreslagna representanterna för personer som kan vara berättigade att anföra asbestrelaterade skadeståndsanspråk avseende personskador i framtiden.

Planen föreskriver bildande av en oberoende fond ("Asbestos PI Trust") utöver CE Settlement Trust. I enlighet med Planen skall alla nuvarande och fram-

tida asbestrelaterade skadeståndsanspråk avseende personskador, inklusive obetalda delar av tidigare reglerade anspråk som kan uppstå direkt eller indirekt från åtgärder, underlåtelse, produkter eller verksamhet inom Combustion Engineering, Lummus eller Basic, kanaliseras till Asbestos PI Trust. Planen förutsätter att konkursdomstolen utfärdar ett föreläggande enligt kapitel 524(g) i Bankruptcy Code tillsammans med en bekräftelse av Planen, enligt vilken ABB-koncernbolag (inklusive ABB Ltd, Combustion Engineering, Lummus och Basic) och vissa bolag som är fristående från ABB skall skyddas mot framtida asbestrelaterade skadeståndsanspråk avseende personskador. Detta kanaliseringsföreläggande är en viktig del av Planen. För att kanaliseringsförelägget skall utfärdas krävs att minst 75 procent av givna röster från de skadeståndssökande som är berättigade att rösta om Planen är positiva till denna.

Planen föreskriver tillvägagångssätt för att fördela fondens medel till de skadeståndssökande. Planen föreskriver att, utöver Asbestos PI Trust-anspråken, skall de obetalda delarna av anspråken som reglerats i enlighet med ramavtalet ge rätt till utbetalning från Asbestos PI Trust.

Vid Planens startdatum skall Asbestos PI Trust vara finansierad enligt följande:

- en obligation på 20 MUSD med 5 procents ränta, med en maximal löptid på 10 år från Planens startdatum, med säkerhet i Combustion Engineers fastigheter och fastighetsleasing i Windsor, Connecticut. Under vissa förutsättningar kan Asbestos PI Trust ha rätt att konvertera denna obligation till ägarskap av 80 procent av rösterna i det rekonstruerade Combustion Engineering
- alla likvida medel som Combustion Engineering har tillgång till vid Planens startdatum
- en revers garanterad av ABB Ltd och/eller vissa av dess dotterbolag, till ett totalt belopp av 250 MUSD att utbetalas i lika stora kvartalsvisa avbetalningar, med början 2004, varav 50 MUSD skall betalas under 2004, 100 MUSD under 2005 och 100 MUSD under 2006, och dessutom ansvarsförbindelser avseende betalning av ytterligare ett belopp på 100 MUSD, i lika stora avbetalningar, mellan 2006 och 2010, om ABB Ltd uppfyller vissa finansiella kriterier (EBIT-marginal på 8 procent för de två första betalningarna och 12 procent för de två sista betalningarna)

- en icke-räntebärande revers från Lummus uppgående till 28 MUSD, att utbetalas i ungefär lika stora årliga avbetalningar under en period av 12 år
- en icke-räntebärande revers från Basic uppgående till 10 MUSD, att utbetalas i ungefär lika stora årliga avbetalningar under en period av 12 år
- 30 298 913 ABB Ltd-aktier, som hade ett marknadsvärde per den 31 december 2002 på 86 MUSD. Vårt åtagande att leverera dessa aktier kommer att fortsätta att marknadsvärderas, med de ändringar i aktiernas marknadsvärden som avspeglas av resultatet, till dess att aktierna överlämnas till Asbestos PI Trust
- Combustion Engineering, Lummus och Basic kommer att överlämna sina rättigheter till Asbestos PI Trust enligt vissa försäkringsavtal och försäkringsuppgörelser. Totala icke fullt utnyttjade produktansvarsgränser uppgår till 198 MUSD för Combustion Engineering, 43 MUSD för Lummus och 28 MUSD för Basic, även om de belopp som slutligen utbetalas enligt dessa försäkringar kan vara avsevärt under gränsen för försäkringsbeloppet. Dessutom skall Combustion Engineering till Asbestos PI Trust överföra 95 MUSD av förväntade utbetalningar i enlighet med vissa försäkringsuppgörelser
- Om Lummus säljs inom 18 månader efter Planens startdatum skall ABB Inc. bidra med 5 MUSD till CE Settlement Trust och med 5 MUSD till Asbestos PI Trust. Om CE Settlement Trust då har upphört att existera skall båda utbetalningarna på 5 MUSD göras till Asbestos PI Trust, men beloppet kan under inga omständigheter överstiga försäljningsbeloppet för Lummus
- Vid upplösning av CE Settlement Trust, skall alla medel, tillgångar och fastigheter som ägs av CE Settlement Trust automatiskt överföras till Asbestos PI Trust

Nästa steg i Chapter 11-förfarandet

Inhämtandet av röster för att godkänna Planen inleds den 19 januari 2003, och Combustion Engineering ansökte om Chapter 11-förfarande i U.S. Bankruptcy Court i Delaware den 17 februari 2003, baserat på den tidigare förhandlade Planen. Röstningen avslutades den 19 februari 2003. Enligt det preliminära resul-

tatet godkände ungefär 80 procent av de röstande Planen. Det slutgiltiga röstresultatet kommer att underställas konkursdomstolen för kontroll och fastställande. Offentliggörande av röstresultatet är planerat till den 24 april 2003. Om Planen bekräftas kommer Combustion Engineering, i syfte att säkra förmånerna med föreläggande och skadeslöshet, att söka bekräftelse även från U.S. District Court. Planen träder i kraft när alla överklaganden har behandlats, om inte Combustion Engineering och övriga parter i målet kommer överens om ett tidigare startdatum. Det finns ingen garanti för att konkursdomstolen godkänner Planen och även om den godkänns vet vi inte hur lång tid överklagandeprocessen kommer att ta.

Planens inverkan på vår finansiella ställning

Vi bokförde en förlust på 420 MUSD från avvecklade verksamheter, netto efter skatt för 2002. Detta belopp baseras på de föreslagna kostnaderna för skadereglering enligt Planen. Tidigare år har koncernboks-lutet avspeglat reserveringar baserat på Combustion Engineerings prognoser om förväntat utfall avseende framtida skadeståndsanspråk över en period på flera år, och uppskattningar om försäkringsutbetalningar när anspråken reglerats. Detta har resulterat i en vinstminskning på 470 MUSD och 70 MUSD under 2001 respektive 2000, vilket ingår i vinst (förlust) från avvecklade verksamheter, netto efter skatt.

Under förutsättning att Planen fastställs, uppskattas det slutgiltiga beloppet för reglering av asbestrelaterade skadeståndsanspråk avseende personskador gentemot Combustion Engineering, Lummus och Basic per den 31 december 2002 uppgå till 1 118 MUSD och ingår i upplupna kostnader och övrigt i koncernbalansräkningen. Om Planen fastställs kommer vissa belopp att omklassificeras per startdatum, till övriga långfristiga skulder, baserat på våra planerade kontanta utbetalningar. Framtida resultat kommer att påverkas av förändringar i marknadsvärderingen med avseende på marknadsvärdet för ABB Ltd-aktien, liksom villkorade betalningar när dessa kan fastställas. Om Planen inte skulle godkännas av konkursdomstolen kan det totala ansvaret för reglering av asbestrelaterade skadeståndsanspråk avseende personskador förändras väsentligt. En sådan förändring skulle få betydande inverkan på vår finansiella ställning, vårt rörelseresultat och vår likviditet.

ABB-koncernens finansiella redovisning

Resultaträkning

31 december (MUSD förutom aktiedata)

	2002	2001 (omräknat)	2000
Intäkter	18 295	19 382	19 355
Rörelsekostnader	-13 769	-14 877	-14 198
Bruttovinst	4 526	4 505	5 157
Försäljnings- och administrationskostnader	-4 033	-3 993	-4 055
Avskrivningar av immateriella tillgångar	-41	-195	-190
Övriga intäkter (kostnader), netto	-58	-160	261
Resultat före räntenetto och skatter	394	157	1 173
Ränteintäkter och utdelningar	193	381	387
Räntor och övriga finansieringskostnader	-336	-604	-454
Resultat från kvarvarande verksamheter före skatter och minoritetsintressen	251	-66	1 106
Skatter	-83	-63	-300
Minoritetsintressen	-71	-36	-40
Resultat från kvarvarande verksamheter	97	-165	766
Resultat från avvecklade verksamheter, netto efter skatt	-880	-501	677
Akkumulerad effekt av förändrad redovisningsprincip (SFAS 133), netto efter skatt	-	-63	-
Nettoresultat	-783	-729	1 443
Resultat per aktie:			
Resultat från kvarvarande verksamheter	0,09	-0,15	0,65
Nettoresultat	-0,70	-0,64	1,22
Resultat per aktie, vid full konvertering:			
Resultat från kvarvarande verksamheter	-0,08	-0,15	0,65
Nettoresultat	-0,83	-0,64	1,22

Se vidare i noterna till koncernbokslutet i den finansiella rapporten.

Balansräkning

31 december (MUSD förutom aktiedata)

	2002	2001 (omräknat)
Likvida medel	2 478	2 442
Kortfristiga placeringar	2 135	2 924
Fordringar, netto	7 175	6 692
Varulager, netto	2 377	2 568
Förutbetalda kostnader och övrigt	2 695	2 122
Tillgångar, avvecklade verksamheter	3 095	5 912
Summa omsättningstillgångar	19 955	22 660
Långfristiga finansiella fordringar	1 802	2 086
Materiella anläggningstillgångar, netto	2 792	2 753
Goodwill	2 321	2 188
Övriga immateriella tillgångar, netto	591	587
Förutbetalda pensioner och övriga relaterade ersättningar	557	387
Investeringar och övrigt	1 515	1 644
Summa tillgångar	29 533	32 305
Leverantörsskulder	2 961	2 506
Övriga kortfristiga skulder	2 174	2 517
Kortfristig upplåning och kortfristig andel av långfristig upplåning	2 576	4 701
Upplupna kostnader och övrigt	8 319	7 100
Skulder, avvecklade verksamheter	2 384	3 342
Summa kortfristiga skulder	18 414	20 166
Långfristig upplåning	5 376	5 003
Pensioner och övriga relaterade ersättningar	1 659	1 617
Uppskjuten skatteskuld	1 166	1 049
Övriga skulder	1 647	2 280
Summa skulder	28 262	30 115
Minoritetsintressen	258	215
Eget kapital:		
Aktiekapital och övriga bundna fonder nominellt värde CHF 2,50, 1 280 009 432 aktier registrerade, 1 200 009 432 aktier utestående	2 027	2 028
Balanserade vinstmedel	2 614	3 397
"Accumulated other comprehensive loss"	-1 878	-1 700
Avgår: Återköpta aktier, anskaffningsvärde (86 830 312 och 86 875 616 aktier per den 31 december 2002 respektive 2001)	-1 750	-1 750
Summa eget kapital	1 013	1 975
Summa skulder och eget kapital	29 533	32 305

Se vidare i noterna till koncernbokslutet i den finansiella rapporten.

Kassaflödesanalys

31 december (i MUSD)

	2002	2001 (omräknat)	2000
Kassaflöde från rörelsen			
Nettoresultat	-783	-729	1 443
<i>Justeringar för poster som inte ingår i kassaflöde från rörelsen:</i>			
Avskrivningar	611	787	836
Avsättningar	-131	1 146	-123
Pensioner och övriga relaterade ersättningar	37	1	-57
Uppskjuten skatteskuld	-140	-89	102
Nettovinst från försäljning av materiella anläggningstillgångar	-23	-23	-247
Resultat från försäljning av avvecklade verksamheter	194	–	-1 030
Övrigt	-164	135	-41
Förändring av rörelsekapital:			
Kortfristiga placeringar, trading	498	72	10
Kundfordringar	627	65	77
Varulager	367	-106	-136
Leverantörsskulder	79	736	266
Övriga tillgångar och skulder, netto	-1 153	-12	-353
Summa kassaflöde från rörelsen	19	1 983	747
Investeringsverksamheten			
Förändringar av långfristiga placeringar	264	-907	-833
Förvärv av kortfristiga placeringar (andra än trading)	-4 377	-3 280	-2 239
Investeringar i materiella anläggningstillgångar	-602	-761	-553
Förvärv av och investeringar i verksamheter (netto efter förvärvade likvida medel)	-144	-578	-893
Försäljning av kortfristiga placeringar (andra än trading)	4 525	3 873	2 292
Försäljning av materiella anläggningstillgångar	476	152	238
Försäljning av verksamheter (netto efter avyttrade likvida medel)	2 509	283	1 499
Summa kassaflöde från investeringsverksamheten	2 651	-1 218	-489
Finansieringsverksamheten			
Förändringar i kortfristiga lån, löptid 90 dagar och kortare	-1 677	-69	609
Ökning av övrig upplåning	9 050	9 357	3 626
Amortering avseende övrig upplåning	-10 188	-6 649	-4 279
Transaktioner avseende aktiekapital och återköpta aktier	–	-1 393	244
Betald utdelning	–	-502	-531
Övrigt	3	-67	-61
Summa kassaflöde från finansieringsverksamheten	-2 812	677	-392
Effekter av kursdifferens i likvida medel	141	-72	-84
Justering för förändring av likvida medel, netto – avvecklade verksamheter	37	-172	-24
Förändring av likvida medel, netto – kvarvarande verksamheter	36	1 198	-242
Likvida medel vid årets början	2 442	1 244	1 486
Likvida medel vid årets slut	2 478	2 442	1 244
Betalda räntor	482	702	647
Betalda skatter	298	273	273

Se vidare i noterna till koncernbokslutet i den finansiella rapporten.

Förändring av eget kapital

Per den 31 december, 2002,
2001 (omräknat) och 2000

(MUSD)	Aktie- kapital och övriga bundna fonder	Balan- serade vinst- medel	"Accumulated other comprehensive loss"					Aktie- kapital	Summa eget kapital
			Valutakurs- differenser	Orealiserad vinst (förlust) på värdepapper "available for sale"	Skillnads- belopp från pensions- värdering	Orealiserad vinst (förlust) på deri- vat som avser att säkra be- talningsflöden	"Total accumulated other comprehensive loss"		
Ingående balans 1 januari 2000	2 071	3 716	-1 005	67	-93	-	-1 031	-485	4 271
"Comprehensive income":									
Nettovinst		1 443							1 443
Valutakursdifferenser			-152				-152		-152
Förändringar i verkligt värde på available-for-sale securities, netto efter skatter 7 MUSD				20			20		20
Skillnadsbelopp från pensionsvärdering, netto efter skatter 21 MUSD					41		41		41
"Total comprehensive income"									1 352
Betald utdelning		-531							-531
Återköp av aktier								-400	-400
Försäljning av återköpta aktier och sälloptioner	11							468	479
Saldo per den 31 december 2000	2 082	4 628	-1 157	87	-52	-	-1 122	-417	5 171
"Comprehensive loss":									
Nettoförlust ⁽¹⁾		-729							-729
Valutakursdifferenser ⁽¹⁾			-366				-366		-366
Förändringar i verkligt värde på available-for-sale securities, netto efter skatter 16 MUSD				-128			-128		-128
Skillnadsbelopp från pensionsvärdering, netto efter skatter 1 MUSD					3		3		3
Akkumulerad effekt av förändrad redovisningsprincip, netto efter skatter 17 MUSD						-41	-41		-41
Förändringar i derivat som utgör säkring av betalningsflöden, netto efter skatter 18 MUSD						-46	-46		-46
"Total comprehensive loss" ⁽¹⁾									-1 307
Betald utdelning		-502							-502
Återköp av aktier								-1 615	-1 615
Försäljning av återköpta aktier	-101							282	181
Köptioner	47								47
Saldo per den 31 december 2001 ⁽¹⁾	2 028	3 397	-1 523	-41	-49	-87	-1 700	-1 750	1 975
"Comprehensive loss":									
Nettoförlust		-783							-783
Valutakursdifferenser			-295				-295		-295
Justeringar för ackumulerade valutakursdifferenser – avyttrade verksamheter			90				90		90
Förändringar i verkligt värde på available-for-sale securities, netto efter skatter 1 MUSD				3			3		3
Skillnadsbelopp från pensionsvärdering, netto efter skatter 30 MUSD					-107		-107		-107
Förändringar i derivat som utgör säkring av betalningsflöden, netto efter skatter 52 MUSD						131	131		131
"Total comprehensive loss"									-961
Övrigt	-1								-1
Balans per den 31 december 2002	2 027	2 614	-1 728	-38	-156	44	-1 878	-1 750	1 013

⁽¹⁾ Omräknat.

Se vidare i noterna till koncernbokslutet i den finansiella rapporten.

ABB-koncernens finansiella redovisning - Noter till koncernbokslutet

(Belopp i MUSD, förutom belopp per aktie)

Not 1 Bolaget och ledningens verksamhetsöversikt

ABB Ltd ("Bolaget") är ett ledande globalt bolag inom kraft- och automationsteknik organiserat i fyra kärndivisioner: Utilities, Industries, Power Technology Products och Automation Technology Products. Dessutom har ABB Ltd samlat vissa av sina övriga verksamheter i Non-Core Activities. För att ytterligare skärpa sin fokusering på kraft- och automationstekniker för energi- och industriföretag aviserade ABB Ltd i oktober 2002 en förenklad struktur som trädde i kraft den 1 januari 2003, bestående av två nya kärndivisioner: Power Technologies och Automation Technologies (se not 25 till koncernbokslutet).

Verksamhetsöversikt

Asbestrelaterade skadeståndsanspråk gentemot ABB Ltd och Bolagets höga skuldsättning har varit mycket betungande för ABB Ltd under senare år och har tvingat ledningen att fokusera intensivt på att trygga ABB Ltd:s fortsatta existens under fortlivandsprincipen "Going concern".

Under 2001 och 2002 ådrog sig ABB Ltd betydande nettoförluster, delvis till följd av fler och större asbestrelaterade skadeståndsanspråk än förväntat gentemot dess dotterbolag Combustion Engineering Inc. (se not 17) samt det svaga resultatet från verksamheterna som nu klassificeras som perifera och avvecklade verksamheter samt en allmän nedgång på globala marknader. Dessa rörelseförluster i kombination med effekten av ett återköp av ABB Ltd-aktier 2001 och andra faktorer, har minskat ABB Ltd:s eget kapital från 5,2 miljarder USD per den 31 december 2000 till 1,0 miljarder USD per den 31 december 2002. ABB Ltd:s låga bas av eget kapital, dess höga skuldsättning och osäkerheten beträffande tidpunkten för slutgiltig reglering av asbestfrågan har påverkat ABB Ltd:s möjligheter att finansiera sina verksamheter och amortera förfallna skulder.

På grundval av vad som är känt i dagsläget räknar ABB Ltd med att påbörjade processer kommer att lösa asbestfrågan på ett nöjaktigt sätt, vilket beskrivs mer detaljerat i not 17. Till dess att Combustion Engineering:s ansökan om förfarande enligt "Chapter 11" har slutgiltigt godkänts och åtgärder vidtagits för att begränsa framtida ersättningsanspråk, är det emellertid omöjligt att med säkerhet uttala sig om de slutliga kostnaderna för att täcka asbestrelaterade skadeståndsanspråk och den potentiella risken för ersättningsskyldighet vad gäller asbestrelaterade skadeståndsanspråk gentemot Combustion Engineering.

I slutet av 2001 och under 2002 försvagades marknaden för företagscertifikat - på vilken ABB Ltd tidigare i hög grad hade förlitat sig - betydligt som finansieringskälla och ABB Ltd:s kreditbetyg föll under investeringsnivå. I konsekvens därmed har ABB Ltd tvingats omplacera eller återbetala förfallna kortfristiga skulder under 2002. Den 17 december 2002 - som ersättning för kreditavtal som ingåtts i december 2001 och under 2002 - ingick ABB Ltd ett 364 dagars kreditavtal omfattande 1,5 miljarder USD för att finansiera rådande likviditetsbehov. Detaljerad information om kreditavtalet samt förfallna kortfristiga skulder under 2003 återfinns i not 14.

På grund av ABB Ltd:s finansiella position, det svaga resultatet från perifera/avvecklade verksamheter och det allmänna läget på de internationella finansmarknaderna, tvingas ABB Ltd acceptera ett antal strikta villkor i det nya avtalet (se not 14), inklusive krav på att nå uppsatta mål vad gäller intäkter från avyttring av tillgångar - villkor som måste uppfyllas för att kreditavtalet fortsatt skall gälla. ABB Ltd har lämnat säkerhet för kreditavtalet.

Ledningen anser att de viktiga åtgärderna som vidtogs under 2002 - bland annat avyttrandet av en stor del av verksamheten inom Structured Finance (se not 3), avsevärt minskad skuldsättning och omfinansiering av kortfristiga skulder i syfte att uppnå längre kredittider (se not 14), införande av en förenklad organisationsstruktur och fortsatt starkt resultat för kärnverksamheterna samt dess planer för 2003 - skall garantera fortsatt kredit under 2003 (max 1,5 miljarder USD).

På grund av de strikta villkoren i kreditavtalet anser emellertid ledningen att det är klokt att hålla beredskap för en eventuell negativ utveckling som kan äventyra ABB Ltd:s möjlighet att förlita sig på fortsatt finansiering inom ramen för kreditavtalet. På bolagsstämman kommer därför ABB Ltd:s styrelse att styrelse att aktieägarna godkänner en ändring av befintliga föreskrifter i bolagsordningen om maximalt aktiekapital vad gäller (i) en avsevärd ökning av det maximala aktiekapitalet som följaktligen skulle medge emission av nya ABB Ltd-aktier, och (ii) en ökning av det maximala aktiekapitalet genom utgivning av nya finansiella instrument (t.ex. konvertibla obligationer).

Ledningens viktigaste planer för 2003 inkluderar intensifierade operativa förbättringar inom ABB Ltd:s kärnverksamheter, till exempel via Step change-programmet (se not 24). Ledningens planer omfattar även fortsatta avyttringar som beräknas ge intäkter på mer än 2 miljarder USD (främst ABB Ltd:s division Oil, Gas and Petrochemicals, verksamheten Buildings Systems, resterande delar av verksamheterna inom Structured Finance och Equity Ventures) och nedläggning av perifera verksamheter. Intäkterna från dess avyttringar används för att minska den totala skuldsättningen.

Not 2 Viktiga redovisningsprinciper

Följande är en sammanfattning av tillämpade redovisningsprinciper vid utarbetandet av denna koncernredovisning.

Grundläggande redovisningsprinciper

Koncernredovisningen har upprättats enligt vedertagna redovisningsprinciper i USA (US GAAP) och redovisas i USA-dollar om inget annat anges. Aktiernas nominella värde anges i schweizerfranc (CHF).

Antalet aktier och aktiedata redovisas som om den split fyra till ett av ABB Ltd-aktien i maj 2001 hade inträffat i början av den tidigaste av de perioder som presenteras.

Koncernredovisningsprinciper

Koncernbokslutet omfattar 100 procent av räkenskaperna (tillgångar, skulder, intäkter, kostnader, vinst, förlust och kassaflöden) för ABB Ltd och företag i vilka ABB Ltd har en aktiemajoritet (dotterbolag), som om ABB Ltd och dess dotterbolag (anges i det följande med det gemensamma namnet "Bolaget") var ett enda företag. Väsentliga koncerninterna räkenskaper och transaktioner har eliminerats. Minoritetsintressen beräknas för fullt konsoliderade men inte helägda företag. Minoritetsintressen i nettovinst och eget kapital redovisas under posterna minoritetsintressen i koncernens resultat- och balansräkning.

Investeringar i samriskbolag och intressebolag i vilka Bolaget har en betydande ägarandel men inte röstberättigad aktiemajoritet, redovisas enligt kapitalandelsmetoden. Detta är vanligen fallet när Bolaget äger mellan 20 procent och 50 procent av ett företag. Under vissa omständigheter överstiger

(Belopp i MUSD, förutom belopp per aktie)

Not 2 Viktiga redovisningsprinciper, fortsättning

Bolagets ägarandel i ett företag 50 procent men investeringen redovisas enligt kapitalandelsmetoden eftersom Bolaget inte har bestämmande inflytande.

Enligt kapitalandelsmetoden inkluderas Bolagets investering i intressebolag samt fordringar på och skulder till dessa i balansräkningen. Bolagets resultatandel i ett intressebolag ingår i resultaträkningen. Utdelningar, lån eller övriga likvida medel erhållna från intressebolaget, ytterligare kontanta investeringar, återbetalning av lån eller övrig kontant ersättning till intressebolaget, ingår i koncernens balansräkning och kassaflödesanalys. Bokförda värden på investeringar som redovisas enligt kapitalandelsmetoden justeras dessutom nedåt för att avspegla eventuell varaktig värdenedgång.

Investeringar i ej börsnoterade företag i vilka Bolaget inte har någon aktiemajoritet eller tillräckligt stor ägarandel och rösträtt med möjlighet att utöva betydande inflytande, redovisas till anskaffningsvärde. Utdelningar från dessa investeringar redovisas som finansiell intäkt när de mottages..

Användande av antaganden och uppskattningar

Redovisning i enlighet med U.S. GAAP kräver att ledningen gör uppskattningar och antaganden som påverkar redovisade belopp och lämnade upplysningar. Faktiska utfall kan avvika från dessa uppskattade belopp.

Omklassificeringar och omräkningar

Vissa uppgifter avseende tidigare år i noterna till koncernbokslutet har omklassificerats för att överensstämma med uppställningsform och redovisning för år 2002.

Bolaget har omräknat sitt koncernbokslut för 2001 med tillhörande noter för att avspegla förändringar i Bolagets resultatandel i ett intressebolag som har omräknat sitt resultat för 2001 för att korrigera ett redovisningsfel beträffande marknadsvärdet på vissa finansiella instrument (se not 13).

Kreditriskexponering

Bolaget tillhandahåller ett brett utbud av produkter, system och tjänster till ett stort antal industrier och företag världen över. Kreditriskexponeringen avseende kundfordringar är begränsad genom att Bolagets kundkrets består av ett stort antal kunder. Kundernas kreditvärdighet utvärderas löpande och i regel krävs ingen säkerhet.

Till följd av försäljningen av en betydande del av verksamheten Structured Finance under 2002, har Bolagets verksamhet inom Financial Services minskats avsevärt. Avyttringen har resulterat i att kreditriskexponeringen i Bolagets resterande leasing- och låneportfölj har ökat. För hantering av resterande kreditrisker fortsätter Bolaget att tillämpa specifika riktlinjer och rutiner som innehåller strikta regler för identifiering, utvärdering och begränsning av kreditrisker. Dessa riktlinjer och rutiner omfattar ställningstaganden för att utveckla och garantera upprätthållande av en diversifierad portfölj genom aktiv uppföljning av motpart, land och branschexponering.

Bolaget reserverar för potentiella kreditförluster. Dyliga förluster har sammantaget inte överskridit ledningens förväntningar.

Bolaget placerar överskottslikviditet hos banker över hela världen och i högkvalitativa, likvida värdepapper (som företagscertifikat, penningmarknadslån, statsskuldväxlar och värdepapper med underliggande tillgångar som säkerhet). Bolaget hanterar aktivt kreditrisken i dessa placeringar genom rutinmässig granskning av kreditvärdighet samt genom att hålla dessa placeringar som inlåning eller likvida värdepapper. Bolaget har inte åsamkats kreditförluster i samband med sådana investeringar.

Bolagets kreditriskexponering avseende derivatinstrument är att en motpart inte uppfyller sina åtaganden. För att minska denna risk har Bolaget en kreditpolicy som förutsätter identifiering och uppföljning av kreditlimiter för respektive motparter. Härutöver har ISDA-avtal för netting ingåtts med flertalet motparter. ISDA-avtal för netting är avtal som reglerar avslut, värdering och nettobetaling av vissa eller alla utestående transaktioner mellan två motparter om en eller flera i förväg definierade utlösande situationer uppstår.

Likvida medel

Likvida medel omfattar likvida investeringar med initiala löptider på tre månader eller mindre.

Kortfristiga placeringar

Aktie- och ränterelaterade värdepapper klassificeras vid anskaffandet som antingen trading eller available-for-sale och redovisas till marknadsvärde. Aktie- och ränterelaterade värdepapper som huvudsakligen är anskaffade och innehas i avsikt att säljas inom en snar framtid hänförs till tradingverksamheten och realiserade vinster och förluster ingår i redovisat resultat. Realiserade vinster och förluster på innehav av värdepapper available-for-sale ingår ej i redovisat resultat, utan ingår som en del i "other comprehensive loss" till dess de har realiserats. Realiserade vinster och förluster på innehav av värdepapper available-for-sale baseras på historiska anskaffningsvärden beräknade värdepapper för värdepapper. Varaktig värdenedgång på innehav available-for-sale ingår i redovisat resultat.

Bolaget analyserar sitt innehav av värdepapper "available-for-sale" vad gäller nedskrivningsbehov när marknadsvärden på individuella värdepapper understigit anskaffningsvärdet längre än nio månader eller när andra situationer nödvändiggör en utvärdering. Bolaget redovisar en nedskrivning i resultaträkningen för aktuell period och justerar bokfört värde för denna varaktiga nedgång i marknadsvärdet, det vill säga när marknadsvärdet sannolikt inte kommer att överstiga anskaffningsvärdet inom en tremånaders period efter avstämningsdagen såvida det inte finns omständigheter som eliminerar behovet av att redovisa en nedskrivning i resultaträkningen. Om en nedskrivning redovisas, redovisas en senare uppgång i marknadsvärdet i resultaträkningen först när värdepapperet säljs.

(Belopp i MUSD, förutom belopp per aktie)

Not 2 Viktiga redovisningsprinciper, fortsättning

Intäktsredovisning

Bolagets intäktsredovisning sker i enlighet med United States Securities and Exchange Commission Staff Accounting Bulletin No. 101 (SAB 101), *Revenue Recognition in Financial Statements*. Alla intäkter från försäljning av tillverkade produkter redovisas till övervägande del av Bolaget när äganderätten inklusive riskerna har övergått till kunden, vilket i regel sker vid leverans av produkterna. För försäljningskontrakt på tillverkade produkter som kräver installation som endast kan utföras av Bolaget, sker resultatavräkning först när installationen av produkterna är avslutad. Intäkter från kortfristiga kontrakt med fasta priser för leverans av tjänster, redovisas när aktuella tjänster har utförts gentemot kunden. Intäkter från kontrakt på åtaganden som kräver kundens godkännande, resultatavräknas när kundens godkännande föreligger eller när den kontraktsenliga perioden för godkännande har löpt ut.

Långfristiga försäljningskontrakt med fasta priser redovisas enligt successiv vinstavräkning ("percentage-of-completion"). Beroende på verksamhetens art bestäms färdigställandegraden i allmänhet genom att upparbetade kostnader för en anläggningsorder per balansdagen jämförs med prognostiserat utfall eller genom bedömning av andelen nedlagt arbete. Vilken metod som lämpar sig bäst i varje enskilt fall bedöms av ledningen.

Förväntade kostnader för produktgarantier kostnadsförs i proportion till faktureringen i respektive kontrakt. Förluster på kontrakt med fasta priser redovisas i den period de fastställs och baseras på differensen mellan bedömd kostnad och aktuellt försäljningsvärde.

Försäljning enligt avtal med vidarefakturering redovisas när kostnaderna uppstår. Leverans- och hanteringskostnader redovisas som en del av försäljningskostnaderna.

Fordringar

Bolaget redovisar kundfordringar som omfattas av värdepapperisering i enlighet med Statement of Financial Accounting Standards No. 140 (SFAS 140), *Accounting for Transfers and Servicing of Financial Assets and Extinguishments of Liabilities*. Enligt SFAS 140 måste ett företag bokföra finansierings- och hanteringsfordringar som det förfogar över och de skulder som uppkommit och avföra finansieringsfordringarna när kontrollen över dessa enligt kriterier angivna i SFAS 140 bedöms uppfylla.

Överföring av fordringar till så kallade Qualifying Special Purpose Entities (QSPEs) redovisar Bolaget som försäljning av fordringar i den utsträckning ersättning erhållits överstigande ränteutgifter på de överförda kundfordringarna. Bolaget betraktar inte överförda fordringar som försålda, annat än i de fall dessa kan antas vara oåtkomliga för Bolaget eller dess långivare, även i samband med konkurs eller annan indrivning. Dessutom måste QSPEs ha rätt att pantsätta eller byta ut de överförda fordringarna och Bolaget kan inte förbehålla sig rätten eller göras skyldiga att återköpa eller lösa ut de överförda fordringarna.

När fordringarna avyttras, avförs aktiverade belopp från kundfordringar och en kvarhållen andel redovisas under övriga fordringar. Den kvarhållna andelen redovisas till uppskattat marknadsvärde. Kostnader i samband med avyttring av fordringar påverkar resultatet i den period de uppkommer.

Ibland kan Bolaget i den ordinarie verksamheten sälja fordringar utanför programmet för värdepapperisering med eller utan regress. Försäljning och överföring som inte uppfyller kraven i SFAS 140 redovisas som upplåning med ställda säkerheter.

Varulager

Varulager värderas till det lägsta av anskaffningsvärdet (beräknat enligt antingen först-in-först-ut-principen eller vägd genomsnittsberäkning) och verkligt värde. Aktiverade upparbetade utgifter i samband med "percentage-of-completion"-kontrakt värderas till produktionskostnader med pålägg för omkostnader reducerade med bokförda försäljningsbelopp.

Nedskrivning av anläggningstillgångar och redovisning av avvecklade verksamheter

Från och med den 1 januari 2002 tillämpar Bolaget Statement of Financial Accounting Standards No. 144 (SFAS 144), *Accounting for the Impairment or Disposal of Long-Lived Assets*, som ersätter Statement of Financial Accounting Standards No. 121 (SFAS 121), *Accounting for the Impairment of Long-Lived Assets and for Long-Lived Assets to Be Disposed Of*. SFAS 144 bibehåller grundläggande föreskrifter i SFAS 121 avseende redovisning och mätning av nedskrivning av materiella anläggningstillgångar och identifierbara immateriella tillgångar som skall "innehas och användas". När det finns indikationer på att det redovisade värdet för en materiell anläggningstillgång som innehas och används överstiger återvinningsvärdet, bedömer Bolaget nedskrivningsbehovet genom att summan av framtida kassaflöden ställs i relation till det redovisade värdet. Om det redovisade värdet överskrider återvinningsvärdet minskas tillgångens redovisade värde till bedömt återvinningsvärde.

I enlighet med SFAS 144 redovisar Bolaget i sin balansräkning, under vissa restriktiva kriterier, tillgångar och skulder hänförliga till planerade avyttringar under egna rubriker. Avskrivning på omklassificerade anläggningstillgångar upphör när tillgången uppfyller gällande kriterier för att klassificeras till salu. Om (1) en planerad eller avslutad avyttring innefattar en del av Bolaget vars verksamheter och kassaflöden kan urskiljas operativt och i redovisningssyfte; (2) om sådana verksamheter och kassaflöden kommer att elimineras (eller har eliminerats) från Bolagets pågående verksamheter; och (3) om Bolaget inte kommer ha något betydande fortsatt engagemang i denna del, så redovisas rörelseresultatet för denna del som avvecklad verksamhet för samtliga redovisade perioder. Rörelseförluster från avvecklade verksamheter redovisas i den period de uppstår. Räntekostnaderna hänförs till avvecklade verksamheter i enlighet med EITF No. 87-24, *Allocation of Interest to Discontinued Operations*. Materiella anläggningstillgångar (eller grupper av tillgångar och tillhörande skulder) som är klassificerade till salu eller som avvecklade verksamheter värderas till det lägsta av bokfört värde eller marknadsvärde minskat med försäljningskostnad.

I samband med introduktion av SFAS 144 upphörde Bolaget med att redovisa kassaflöden från avvecklade verksamheter som en separat post och i stället redovisa relevanta belopp inom kassaflöden från rörelse- och investeringsverksamheterna. Följaktligen har kassaflöden, hänförliga till avyttringar under 2000, omklassificerats för att överensstämma med uppställningsform och redovisning för år 2002.

Not 2 Viktiga redovisningsprinciper, fortsättning

Före introduktion av SFAS 144 redovisade Bolaget utvecklade verksamheter i enlighet med APB Opinion No. 30, *Reporting the Results of Operations - Reporting the Effects of Disposal of a Segment of a Business, and Extraordinary, Unusual and Infrequently Occurring Events and Transactions*, som föreskriver att endast rörelseresultaten från ett segment eller större verksamhetsområde som har sålts, lagts ned eller på annat sätt avyttrats eller är föremål för en formell avyttringsplan kan klassificeras som utvecklade verksamheter. Segment eller större verksamhetsområden klassificerade som utvecklade verksamheter värderades till det lägsta av bokfört värde eller nettoförsäljningsvärde, inklusive en uppskattning av förväntade framtida rörelseförluster.

Goodwill och övriga immateriella tillgångar

Förvärvsvärdet överstigande förvärvade nettotillgångars verkliga värde redovisas som goodwill. Bolaget redovisar sin goodwill i enlighet med Statement of Financial Accounting Standards No. 142 (SFAS 142), *Goodwill and Other Intangible Assets*. Enligt SFAS 142 omfattas inte goodwill från förvärv gjorda efter den 30 juni 2001 av värdeminskningssavdrag. Goodwill som uppkommit till följd av förvärv genomförda efter den 30 juni 2001 uppgår inte till betydande belopp. Ingen goodwillavskrivning har skett efter den 1 januari 2002. För åren före den 1 januari 2002 har goodwill skrivits av linjärt under nyttjandeperioden som omfattar perioder på 3 till 20 år. I enlighet med SFAS 142 prövas den 1 oktober varje år eller när omständigheterna så kräver om nedskrivningsbehov föreligger. Bolaget tillämpar en metod där nuvärden av kassaflöden används för att beräkna marknadsvärdet på poster som innehåller goodwill för att bedöma eventuell nedskrivning av sådan goodwill.

Anskaffningsvärdet för förvärvade immateriella tillgångar skrivs av linjärt under beräknad livslängd, i regel från 3 till 10 år. Eventuellt nedskrivningsbehov prövas vid indikationer på värdenedgång.

Aktiverade utgifter för programvara

Bolaget kostnadsför utgifter i den initiala projektfasen och aktiverar därefter utvecklings- och anskaffningsutgifter för programvara. Aktiverade utgifter för programvara för internt bruk redovisas i enlighet med Statement of Position 98-1, *Accounting for the Costs to Develop or Obtain Software for Internal Use*, och skrivs av linjärt under programvarans beräknade livslängd, i regel från 3 till 5 år. Aktiverade utgifter för en programvaruprodukt som skall säljas redovisas i enlighet med Statement of Financial Accounting Standard No. 86, *Accounting for the Costs of Computer Software to Be Sold, Leased, or Otherwise Marketed*, och värderas till det lägsta av anskaffningsvärdet och nettoförsäljningsvärdet till dess produkten lanseras, varefter det aktiverade beloppet skrivs av linjärt under produktens beräknade livslängd.

Materiella anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningskostnad, med avdrag för ackumulerade avskrivningar. Tillgångarna skrivs av linjärt under beräknad livslängd enligt följande: 10 till 50 år för byggnader och förbättringar i hyrda lokaler och 3 till 15 år för maskiner och andra tekniska anläggningar.

Derivatinstrument

Derivatinstrument används av Bolaget för att hantera ränte- och valutaexponering och i mindre utsträckning för att hantera råvaruexponeringar, som uppstår i de globala rörelse-, finansierings- och investeringsverksamheterna. Bolagets policy föreskriver att industribolagen kurssäkrar alla kontrakterade valutaexponeringar samt minst 50% av den prognostiserade försäljningsvolymen för nästföljande tolv månader. Derivatinstrument användes dessutom för egen risktagning inom Bolagets tidigare division Financial Services och inom gränser fastställda av styrelsen fram till juni 2002, när Bolaget slutade ingå nya avtal av denna karaktär.

Förändrad redovisningsprincip

Den 1 januari 2001 införde Bolaget Statement of Financial Accounting Standards No. 133 (SFAS 133), *Accounting for Derivative Instruments and Hedging Activities*, som sedan ändrades. SFAS 133 föreskriver att alla derivatinstrument skall redovisas i balansräkningen till marknadsvärde med undantag av vissa derivatinstrument kopplade till index i Bolagets egen aktie. Derivatinstrument vilka inte avses utgöra kurssäkring skall marknadsvärderas över resultaträkningen. Om avsikten med ett derivatinstrument är att detta skall utgöra säkring, skall förändringar i marknadsvärde hos detta, beroende på typen av säkring, möta förändringar av marknadsvärdet på de kurssäkrade tillgångarna, skulderna eller fasta förpliktelserna i resultaträkningen alternativt genom redovisning inom "accumulated other comprehensive income" tills den underliggande säkrade transaktionen redovisas i resultaträkningen. Till den del ett derivatinstrument inte kan anses utgöra en effektiv säkring, skall förändringar i marknadsvärdet omgående redovisas i resultaträkningen.

Bolaget redovisade tillämpningen av SFAS 133 som byte av redovisningsprincip. På grundval av Bolagets utestående derivatinstrument den 1 januari 2001, har Bolaget redovisat den samlade effekten av förändrad redovisningsprincip som en förlust i resultaträkningen med cirka 63 MUSD, netto efter skatt, (0,06 USD per aktie grundläggande och vid full konvertering) och som en minskning av eget kapital på 41 MUSD, netto efter skatt, som "accumulated other comprehensive loss".

I första hand används valutaterminskontrakt för att hantera valutakursrisker. När valutaterminskontrakt avser att säkra betalningsflöden enligt SFAS 133, redovisas förändringar i marknadsvärde som "accumulated other comprehensive loss" inom eget kapital, netto efter skatt, till dess den underliggande säkrade transaktionen redovisas i resultaträkningen. Bolaget tecknar även valutaterminskontrakt för att säkra befintliga fordringar och skulder. Dessa kontrakt betraktas inte som kurssäkring enligt SFAS 133. Som en följd av detta redovisas förändringar i marknadsvärde hos valutaterminskontrakten i resultat före räntenetto och skatter och möter därmed vinster eller förluster på säkrade fordringar eller skulder.

För att minska ränte- och valutariskexponering till följd av finansieringsverksamheten och för att säkra specifika tillgångar, använder Bolaget ränte- och valutaswappar. Förändringar i marknadsvärde hos ränteswappar som har för avsikt att utgöra säkring, redovisas i resultaträkningen inom resultat före räntenetto och skatter liksom förändringar i marknadsvärde på den underliggande tillgången eller skulden. När sådana ränteswappar inte uppfyller kraven för tillämpning av "short-cut"-metoden som definierats i SFAS 133, inkluderas eventuella effekter av frånvaron av effektiva säkringar i resultatet.

(Belopp i MUSD, förutom belopp per aktie)

Not 2 Viktiga redovisningsprinciper, fortsättning

När ränteswappar har för avsikt att säkra betalningsflöden enligt SFAS 133, redovisas förändringar i marknadsvärde som "accumulated other comprehensive loss" inom eget kapital, till dess den säkrade posten resultatavräknas.

Alla övriga swappar, futures, optioner och terminskontrakt som har till avsikt att utgöra säkringar av specifika tillgångar, skulder eller bindande eller planerade transaktioner, redovisas i resultaträkningen i överensstämmelse med effekterna av kurssäkrade transaktioner.

Om en underliggande kurssäkrad transaktion avslutas i förtid, avvecklas det säkrande instrumentet samtidigt och eventuella vinster och förluster redovisas omedelbart i resultaträkningen. I de fall planerade transaktioner säkrats med derivatinstrument vars avsikt varit att utgöra effektiv säkring, varefter planerade transaktioner sannolikt inte kommer att inträffa, upphör redovisningen av den kurssäkrade transaktionen och derivatvinster eller förluster som tidigare redovisats inom "accumulated other comprehensive loss" inom eget kapital överförs till resultat före räntenetto och skatter.

Vissa kommersiella kontrakt kan ge Bolaget eller andra motparter rättigheter, eller innehålla andra bestämmelser avsedda att utgöra derivatinstrument enligt SFAS 133. Sådana inbäddade derivatinstrument utvärderas när kontraktet träder i kraft och redovisas beroende på karakteristika som separata derivatinstrument i enlighet med SFAS 133.

Före introduktion av SFAS 133 - år 2000

Före den 1 januari 2001 gällde att instrument använda i säkringssyfte måste vara avsedda för säkring vid kontraktets ingående och effektivt reducera risken förknippad med den säkrade exponeringen. Följaktligen måste marknadsvärdesförändringar på kurssäkringsinstrument ha en hög korrelation med marknadsvärdesförändringar i de underliggande säkrade exponeringarna, både vid kontraktets ingående och under deras löptid. De derivat som inte fungerade som en kurssäkring eller var avsedda som sådana men är ineffektiva, eller som hör samman med förväntade flöden, marknadsvärderas och resultatavräknas.

Vinster och förluster på valutasäkringar av befintliga fordringar eller skulder möter resultat effekter hos de säkrade posterna. Vinster och förluster på säkringar av åtaganden resultatavräknas ej, utan vinstavräknas i samband med att den kurssäkrade transaktionen genomförs. Andra valutakurssäkringar marknadsvärderades och resultatfördes.

Ränte- och valutaswappar som är avsedda för kurssäkring av upplåning eller särskilda tillgångar, redovisas enligt bokföringsmässiga grunder som en justering av värdet på den underliggande tillgången eller skulden, periodiserat över dess återstående löptid.

Alla övriga swappar, futures, optioner och terminskontrakt som är avsedda och fungerar som säkringar av specifika tillgångar, skulder eller bindande transaktioner, redovisas i enlighet med effekterna av kurssäkrade transaktioner.

Om den underliggande kurssäkrade transaktionen avslutades i förtid, avvecklades det säkrande instrumentet samtidigt och eventuella vinster och förluster redovisades omedelbart. Vinster eller förluster till följd av förtida avslut av ett derivatinstrument för en effektiv kurssäkring, redovisades som justeringar av de underliggande värdena i de kurssäkrade transaktionerna.

Derivatinstrument använda för Bolagets tradingaktiviteter marknadsvärderades och resultatavräknades.

Försäkring

Följande redovisningsprinciper gäller specifikt för affärsområdet Insurance.

Premier och anskaffningskostnader

Premier intjänas vanligen pro rata under försäkringens löptid och påverkar intäkter i resultaträkningen. Intjänade premier innefattar beräknade värden för vissa förfallna premier, inklusive justeringar för retroaktivt beräknade avtal. Premiefordringar inbegriper förutbetalda premier avseende retroaktivt beräknade avtal som utgör beräknad skillnad mellan erhållna preliminärt beräknade premier och slutligt förfallna premier. Premierreserven utgör andelen avtalade premier som är tillämpliga på den återstående löptiden på redan ingångna gällande återförsäkringsavtal. Denna premiereserv beräknas månadsvis enligt pro rata-metoden eller på grundval av uppgifter från cedenten. Anskaffningskostnader utgörs av kostnader avseende förvärv av nya försäkringsavtal och förnyelser. Dessa kostnader redovisas som förutbetalda och belastar resultatet proportionellt mot löptiderna i ifrågavarande avtal.

Vinstandel

Vissa avtal omfattar villkor som resulterar i betalning av vinstandelar. Beräknade vinstandelar utvärderas på grundval av tidigare års utfall och när justeringar blir nödvändiga avspeglas sådana justeringar i den löpande verksamheten.

Försäkringsärsättningar och skaderegleringskostnader

Försäkringsärsättningar och skaderegleringskostnader belastar verksamheter när de inträffar och påverkar rörelsekostnaderna i resultaträkningen. Avsättningen för oreglerade skador och skaderegleringskostnader, som redovisas som övriga upplupna kostnader, fastställs på grundval av uppgifter från den cederande återförsäkringsgivaren och bolag som avger återförsäkringar samt ledningens - och interna aktuariers - uppskattningar, inklusive uppskattningar för inträffade men inte rapporterade skador, återbruk och regresskrav. I skadekostnadsberäkningen ingår förväntade trender avseende frekvenser av skadornas storlek och andra faktorer som kan variera avsevärt när skadorna regleras. Följaktligen kan slutliga skadekostnader avvika från belopp redovisade i detta koncernbokslut.

Arvoden

Avtal som varken resulterar i överföring av försäkringsrisk eller rimlig sannolikhet för avsevärd förlust för återförsäkringsgivaren, redovisas som finansieringsavtal istället för återförsäkring. Erhållen ersättning för sådana avtal redovisas som övriga kortfristiga skulder och skrivs av pro rata under avtalets löptid.

(Belopp i MUSD, förutom belopp per aktie)

Not 2 Viktiga redovisningsprinciper, fortsättning

Depåer

Enligt villkoren i vissa återförsäkringsavtal behåller den cederande återförsäkringsgivaren en del av premien som säkerhet för förväntade skadekostnader. Deponerade belopp investeras vanligen av den cederande återförsäkringsgivaren och ger en avkastning som läggs till redan deponerat belopp.

Återförsäkring

Bolaget söker minska potentiella förluster i samband med katastrofer och andra händelser som kan orsaka ogynnsamma försäkringsresultat genom att återförsäkra vissa risknivåer hos andra försäkringsbolag eller återförsäkringsgivare. Återförsäkringsavtal redovisas genom att förvärvade premier reduceras med betalade belopp till återförsäkringsgivare. Belopp som är möjliga att återvinna fastställs för reglerade och oreglerade försäkringsersättningar och skaderegleringskostnader som överlåts till återförsäkringsgivaren. Belopp som är möjliga att återvinna från återförsäkringsgivaren beräknas i enlighet med ersättningsanspråken i återförsäkringsavtalet. Avtal där återförsäkringsgivaren med rimlig sannolikhet inte kommer att drabbas av någon avsevärd förlust till följd av försäkringsrisken, uppfyller vanligen inte villkoren för redovisning av återförsäkring och redovisas som depositioner.

Omräkning av valuta och valutatransaktioner

Den funktionella valutan för merparten av Bolagets verksamhet är tillämplig lokal valuta. Vid omräkning av tillämpliga funktionella valutor till Bolagets redovisningsvaluta, används vid balansdagen gällande valutakurser och för resultaträkningen används genomsnittsvärdet av gällande valutakurser under året. Resultaterande omräkningsjusteringar exkluderas ur beräknad nettovinst och ackumuleras som en del i övrigt resultat till dess den verksamhet de är relaterade till är såld eller till övervägande del likviderad.

Valutatransaktioner till följd av betalningar av fordringar och skulder i utländsk valuta ingår i beräknad nettovinst, förutom när de är hänförliga till koncerninterna lån som till sin natur är närliggande eget kapital och ansamlas som en del av "other comprehensive loss".

I länder med hög inflation omräknas monetära balansposter i lokal valuta till USD enligt vid årsskiftet gällande valutakurs. Anläggningstillgångar redovisas med vid anskaffningsdatum gällande USD-värden. Vid omräkning av försäljningsintäkter och kostnader används vid transaktionsdagen gällande valutakurs. Alla differenser (vinst/förlust) vid omräkning av balansräkningsposter inkluderas i beräknat nettoresultat.

Skatter

Uppskjutna skattefordringar och uppskjutna skatteskulder beskriver temporära skillnader mellan tillgångars och skulders redovisade respektive skattemässiga värden. Härvid tillämpas de skattesatser och lagar som kommer att gälla när de temporära skillnaderna förväntas upphöra. Uppskjutna skattefordringar redovisas efter bedömning om det är troligt att de kommer att realiseras.

Uppskjutna skatteskulder hänförliga till skattepliktiga temporära skillnader relaterade till investeringar i dotterbolag redovisas inte eftersom avkastning från dessa förväntas återinvesteras permanent. Sådan avkastning kan bli beskattningsbar vid försäljning eller likvidation av dessa dotterbolag eller vid betalning av utdelning. Uppskjutna skatter redovisas i de fall Bolagets dotterbolag har för avsikt att göra utdelningar i framtiden.

Forskning och utveckling

Kostnaderna för forskning och utveckling uppgick till 550 MUSD, 593 MUSD respektive 660 MUSD under år 2002, 2001 och 2000. Dessa kostnader redovisas bland försäljnings- och administrationskostnader när de uppstår.

Resultat per aktie

Resultat per aktie före konvertering beräknas genom att dividera resultatet med vägt genomsnittligt antal utestående aktier under året. Resultat per aktie vid full konvertering beräknas genom att dividera resultatet med vägt genomsnittligt antal utestående aktier under året, förutsatt att alla eventuella värdepapper med utspädningsseffekt är inlösta och att eventuella inkomster från sådan inlösning har använts för att förvärva aktier i Bolaget till genomsnittligt marknadspris under året eller under den eventuellt kortare period som aktuella värdepapper var utestående. Eventuella värdepapper med utspädningsseffekt omfattar: utestående köpoptioner vid utspädningsseffekt; värdepapper utställda inom ramen för Bolagets chefsoptionsprogram, motsvarande differensen mellan genomsnittligt marknadspris på Bolagets aktier och inlösenpriserna på sådana instrument; emitterbara aktier i relation till utestående konvertibla obligationer vid utspädningsseffekt; och utestående säljoptioner, för vilka förutsätts aktiebetalning till genomsnittligt marknadspris på Bolagets aktier vid utspädningsseffekt (se not 21 och 23).

Aktiebaserad ersättning till anställda

Bolaget har ett chefsoptionsprogram i vilket det erbjuder aktieoptioner till nyckelpersoner utan betalning (se not 21). Bolaget redovisar optionerna enligt realvärdesmetoden enligt APB Opinion No. 25, *Accounting for Stock Issued to Employees* (APB 25), som tillåtes enligt Statement of Financial Accounting Standards No. 123 (SFAS 123), *Accounting for Stock Based Compensation*. Alla optioner utfärdades med inlösenpriser högre än marknadspriserna på aktierna vid utställandet. Följaktligen har Bolaget inte redovisat några kompensationskostnader i samband med optionerna, med undantag av de fall när en deltagare avslutar anställning hos ett koncernbolag, såsom vid Bolagets avyttring av verksamhet. Följande tabell visar effekten på nettovinst och vinst per aktie (se not 23) om Bolaget hade redovisat optionerna enligt marknadsvärdesmetoden i SFAS 123 vid aktiebaserad ersättning till anställda. Optionernas marknadsvärde beräknades vid utställandet enligt "Binomial option model" (se not 21).

Not 2 Viktiga redovisningsprinciper, fortsättning

	31 december		
	2002	2001	2000
Nettoresultat, som redovisas	-783	-729	1 443
Avgår: total aktiebaserad ersättning till anställda beräknad på grundval av marknadsvärdesmetoden i samtliga fall, netto efter skatt	-22	-22	-20
Resultat pro forma	-805	-751	1 423
Resultat per aktie:			
Redovisat resultat	-0,70	-0,64	1,22
Redovisat resultat - pro forma	-0,72	-0,66	1,21
Vid full konvertering - som redovisas	-0,83	-0,64	1,22
Vid full konvertering - pro forma	-0,85	-0,66	1,20

Nya redovisningsprinciper

Financial Accounting Standards Board (FASB) utgav i juni 2001 Statement of Financial Accounting Standards No. 141 (SFAS 141), *Business Combinations*, och Statement of Financial Accounting Standards No. 142 (SFAS 142), *Goodwill and Other Intangible Assets*, som ändrar redovisningen av förvärv, investeringar och avyttringar samt goodwill och identifierbara immateriella tillgångar. Alla förvärv, investeringar och avyttringar efter den 30 juni 2001, måste redovisas enligt förvärvsmetoden. Goodwill från förvärv som slutförs efter detta datum skrivs inte av, utan hänförs till verksamheter när specificerad prövning indikerar att goodwill är övervärderad, d.v.s. när marknadsvärde för goodwill är lägre än bokfört värde. Vissa immateriella tillgångar redovisas separat från goodwill och skrivs av under sin livslängd. Per den 1 januari 2002 måste all goodwill prövas vad gäller övervärdering och en övergångsjustering redovisas för eventuella nedskrivningar. Bolaget fastställde att ingen övervärdering av goodwill förelåg per den 1 januari 2002. All avskrivning av goodwill upphörde även per detta datum. Bolaget redovisade goodwillavskrivning inom kvarvarande verksamheter på 155 MUSD och 152 MUSD under 2001 respektive 2000 och goodwillavskrivning inom avvecklade verksamheter på 36 MUSD och 22 MUSD under 2001 respektive 2000. Följaktligen skulle förlust från kvarvarande verksamheter under 2001 och vinst från kvarvarande verksamheter under 2000 uppgått till 10 MUSD (0,01 USD per aktie) respektive 918 MUSD (0,77 USD per aktie) och nettoförlusten under 2001 och nettovinsten under 2000 skulle ha uppgått till 538 MUSD (0,48 USD per aktie) respektive 1 617 MUSD (1,36 USD per aktie) om Bolaget inte hade redovisat avskrivning för goodwill som från och med den 1 januari 2002 inte längre skrivs av enligt SFAS 142.

Financial Accounting Standards Board gav i juni 2001 ut Statement of Financial Accounting Standards 143 (SFAS 143), *Accounting for Asset Retirement Obligations*, som skall tillämpas för räkenskapsår som börjar efter den 15 juni 2002. Enligt SFAS 143 måste marknadsvärdet avseende ett legat åtagande i samband med utrangering av materiella anläggningstillgångar redovisas i den period åtagandet uppkommer. Relaterade kostnader aktiveras som en del av tillgångens bokförda värde och redovisas som kostnad under dess livslängd. Bolaget tillämpar SFAS 143 från och med den 1 januari 2003. Bolaget bedömer effekten av SFAS 143 på rörelseresultatet som obetydlig.

Financial Accounting Standards Board gav i augusti 2001 ut Statement of Financial Accounting Standards No. 144 (SFAS 144), *Accounting for the Impairment or Disposal of Long-Lived Assets*. SFAS 144 ersätter Statement of Financial Accounting Standards No. 121 (SFAS 121), *Accounting for the Impairment of Long-Lived Assets and for Long-lived Assets to Be Disposed Of*, men bibehåller många av kraven i SFAS 121 avseende redovisning och mätning av nedskrivningsbehov. Dessutom utökar SFAS 144 redovisningen av avvecklade verksamheter till att omfatta fler sålda och nedlagda verksamheter. Bolaget tillämpar SFAS 144 från och med den 1 januari 2002 och har till följd därav redovisat tillgångar, skulder och rörelseresultat för flera verksamheter och grupper av tillgångar som avvecklade verksamheter för samtliga redovisade perioder i den mån dessa verksamheter och grupper av tillgångar uppfyllde de nya kriterierna under 2002. Avyttringar och nedläggningar under tidigare år har inte omvärderats eller omklassificerats.

Financial Accounting Standards Board utgav i april 2002 Statement of Financial Accounting Standards No. 145 (SFAS 145), *Rescission of FASB Statements No. 4, 44 and 64, Amendment of FASB Statement No. 13, and Technical Corrections*, som upphäver tidigare krav på att redovisa alla vinster och förluster från återköp av obligationer som extraordinära. Bolaget valde att tillämpa SFAS 145 redan från och med den 1 april 2002. Vinster från återköp av obligationer på 12 MUSD som redovisades som extraordinära poster under 2001, redovisas därför inte längre som extraordinära poster.

Financial Accounting Standards Board gav i juni 2002 ut Statement of Financial Accounting Standards No. 146 (SFAS 146), *Accounting for Costs Associated with Exit or Disposal Activities*. Enligt SFAS 146 måste en kostnad i samband med ett avyttringsförfarande redovisas när kostnaden kan fastställas. SFAS 146 gäller från och med den 1 januari 2003 och skall tillämpas för de avyttringar och avvecklingar av verksamhet som sker till följd av omstruktureringar efter detta datum.

Financial Accounting Standards Board utgav i november 2002 Interpretation No. 45 (FIN 45), *Guarantor's Accounting and Disclosure Requirements for Guarantees, Including Indirect Guarantees of Indebtedness of Others*. Enligt FIN 45 måste den som utfäst en garanti redovisa en skuld för den ej villkorade delen av en garanti; det vill säga förpliktelsen att vara insatsberedd i händelse att specificerade utlösande situationer eller förhållanden uppstår. Det initiala värdet på denna skuld är marknadsvärdet på garantin vid dess ikraftträdande. Skulden måste redovisas även om det inte är sannolikt att betalningar kommer att krävas under garantin eller om garantin utfärdades med en premiebetalning eller som en del av en transaktion med flertal olika villkor. FIN 45 kräver även utökad redovisning av upplysningar i samband med garantier. Redovisningsbestämmelserna i FIN 45 gäller för alla garantier som ingåtts eller modifierats efter den 31 december 2002. Bolaget tillämpar upplysningskraven i FIN 45 från och med den 31 december 2002.

Financial Accounting Standards Board utgav i december 2002 Statement of Financial Accounting Standards No. 148 (SFAS 148), *Accounting for Stock-Based Compensation - Transition and Disclosure. An Amendment of FASB Statement No. 123*. Bolaget har valt att fortsätta tillämpa redovisningsprinciperna enligt APB No. 25, *Accounting for Stock Issued to Employees*. Bolaget tillämpar upplysningskraven i SFAS 148 från och med den 31 december 2002.

Financial Accounting Standards Board utgav i januari 2003 Interpretation No. 46 (FIN 46), *Consolidation of Variable Interest Entities*. Enligt FIN 46 måste befintliga ej konsoliderade så kallade Variable Interest Entities (VIEs) konsolideras av sina primära förmånstagare om företagen inte effektivt sprider riskerna bland involverade parter. FIN 46 gäller omedelbart för VIEs etablerade efter den 31 januari 2003 och för VIEs i vilka ett företag förvärvar en ägarandel efter detta datum. För VIEs i vilka ett företag innehar en "variable interest" som förvärvades före den 1 februari 2003, gäller FIN 46 för perioder som börjar efter den 15 juni 2003.

Not 2 Viktiga redovisningsprinciper, fortsättning

The Emerging Issues Task Force of Financial Accounting Standards Board utgav i november 2002 EITF No. 00-21, *Accounting for Revenue Arrangements with Multiple Deliverables*, som ändrades i januari 2003. EITF No. 00-21 kräver att (a) intäkt skall redovisas separat för separata redovisningsenheter i avtal som omfattar flera leverantörer, att (b) intäkt för en separat redovisningsenhet endast skall redovisas när avtalsersättningen är tillförlitligt mätbar och resultatprocessen i stort sett är avslutad, och att (c) ersättning skall fördelas bland de separata redovisningsenheterna på grundval av deras relativa marknadsvärde. EITF 00-21 kan tillämpas på transaktioner som genomförs efter den 1 januari 2004. Bolaget bedömer att effekten av EITF 00-21 på dess redovisningspraxis för avtal som innefattar leverans och utförande av multipla produkter och tjänster kommer att vara obetydlig.

Not 3 Avvecklade verksamheter

Under år 2000 avvecklade Bolaget sitt kraftgenereringssegment, vilket omfattade investeringen i ABB ALSTOM POWER NV ("samriskbolaget") samt kärnkraftsverksamheten. Bolaget sålde sin kärnkraftsverksamhet till British Nuclear Fuels PLC i april 2000 och sin 50%-andel i samriskbolaget till ALSTOM SA (ALSTOM) i maj 2000.

I samband med försäljningen av sin 50%-andel i samriskbolaget till ALSTOM i maj 2000, erhöll Bolaget en kontant ersättning på 1 197 MUSD och redovisade en vinst på 734 MUSD (713 MUSD, netto efter skatt), vilket innefattar 136 MUSD i ackumulerade valutakursförluster. I samband med försäljningen av kärnkraftsverksamheten till British Nuclear Fuels PLC i april 2000, erhöll Bolaget en kontant ersättning på 485 MUSD och redovisade en vinst på 55 MUSD (17 MUSD, netto efter skatt). Realisationsvinsten från försäljningen av kärnkraftsverksamheten redovisas med beaktande av en avsättning på 300 MUSD för bedömda miljörelaterade åtaganden. Realisationsvinsten redovisas netto rörelseförluster från dessa verksamheter.

I november 2002 sålde Bolaget större delen av sin verksamhet Structured Finance till GE Commercial Finance och erhöll en kontant ersättning på cirka 2 000 MUSD inklusive en villkorad betalning på 20 MUSD som skall tillfalla ABB Ltd i framtiden beroende på betalningen som influtit till GE Commercial Finance. Försäljnings- och köpeavtalet ger GE Commercial Finance möjlighet att kräva att Bolaget återköper vissa specifika tillgångar överförda till GE Commercial Finance när vissa händelser inträffar, men aldrig senare än den 1 februari 2004. Bolaget tillhandahöll GE Commercial Finance flera täckta rembursar till ett totalt belopp av 202 MUSD som säkerhet för vissa resultatrelaterade åtaganden som bibehållits av Bolaget i samband med försäljningen. Nettoförlusten från försäljningen av verksamheten Structured Finance uppgick till 146 MUSD inklusive ackumulerade valutakursförluster på 54 MUSD och marknadsvärdet på 38 MUSD för GE Commercial Finance:s rätt att kräva att Bolaget återköper vissa specifika tillgångar. Nettoförlusten ingår i resultat från avvecklade verksamheter, netto efter skatt.

I december 2002 sålde Bolaget sin verksamhet Metering till Ruhrgas Industries GmbH of Essen, Tyskland för 223 MUSD inklusive inbetalning av 15 MUSD till ett depositionskonto tills transaktionen är fullt genomförd. Water and electricity metering var inte längre en kärnverksamhet och dess avyttring ingick i Bolagets avyttringsstrategi. Nettoförlusten från avyttringen av Metering-verksamheten uppgick till 48 MUSD inklusive valutakursförluster på 35 MUSD och nedskrivning av goodwill på 65 MUSD. Nettoförlusten ingår i resultat från avvecklade verksamheter, netto efter skatt.

I december 2002 godkände Bolagets styrelse ledningens planer på att sälja verksamheten Oil, Gas and Petrochemical. Den planerade avyttringen är i linje med Bolagets strategi att fokusera på kraft- och automationstekniker för energi- och industriföretag. Ledningen räknar med att avyttra verksamheten genom successiv försäljning av aktier och tillgångar under 2003. Följaktligen redovisas resultaten från verksamheten som avvecklade verksamheter för samtliga redovisningsperioder. Intäkter på 3 854 MUSD, 3 478 MUSD och 2 774 MUSD under 2002, 2001 respektive 2000 i sammanställningen nedan, hänför sig till verksamheten Oil, Gas and Petrochemical. Resultat från avvecklade verksamheter, netto efter skatt, hänförliga till verksamheten Oil, Gas and Petrochemicals inkluderar -121 MUSD, 8 MUSD och 105 MUSD under 2002, 2001 respektive 2000.

Resultat från avvecklade verksamheter, netto efter skatt, inkluderar övriga nedlagda och sålda tillgångar, med nettoförluster på 101 MUSD, 21 MUSD och 2 MUSD under 2002, 2001 respektive 2000.

Resultat från avvecklade verksamheter, netto efter skatt, inkluderar även förluster relaterade till Bolagets amerikanska dotterbolag Combustion Engineering Inc. (Combustion Engineering), på cirka 420 MUSD, 470 MUSD och 70 MUSD i avsättningar för asbestrelaterade ersättningsanspråk under 2002, 2001 respektive 2000 (se not 17).

Resultat från avvecklade verksamheter sammanfattas enligt följande:

31 december	2002	2001	2000
Intäkter	4 560	4 344	3 732
Kostnader, finansiell förlust	-5 127	-4 772	-3 670
Resultat före skatter	-604	-428	62
Skattekostnad	-41	-39	-84
Minoritetsintressen	-41	-34	-8
Nettoförlust från avvecklade verksamheter	-686	-501	-30
Nettoförlust på investeringar i intressebolag, netto efter skatt på 15 MUSD	-	-	-23
Resultat från avyttringar ⁽¹⁾ , netto efter skatt på 31 MUSD under 2002 och 59 MUSD under 2000	-194	-	730
Resultat från avvecklade verksamheter, netto efter skatt	-880	-501	667
Resultat per aktie:			
Resultat från avvecklade verksamheter, netto efter skatt.	-0,79	-0,43	0,57
Resultat per aktie, vid full konvertering:			
Resultat från avvecklade verksamheter, netto efter skatt	-0,75	-0,43	0,57

⁽¹⁾ Beloppet för 2000 är netto efter en avsättning på 300 MUSD för miljörelaterade åtgärdsförpliktelser.

(Belopp i MUSD, förutom belopp per aktie)

Not 3 Avvecklade verksamheter, fortsättning

Andelen av Bolagets räntekostnader som omklassificerats till resultat från avvecklade verksamheter, netto efter skatt, i enlighet med EITF No. 87-24, Allocation of Interest to Discontinued Operations, uppgick till 33 MUSD, 34 MUSD och 42 MUSD under 2002, 2001 respektive 2000. Dessa belopp har beräknats på basis av andelen nettotillgångar i den avvecklade verksamheten dividerat med summan av totala nettotillgångar och total skuldsättning (men endast den skuldsättningsdel som inte direkt hänför sig till övriga verksamheter i Bolaget). Denna andel har multiplicerats med andelen totala räntekostnader som inte direkt hänför sig till övriga verksamheter i Bolaget för att möta räntekostnader som har omklassificerats till resultat från avvecklade verksamheter, netto efter skatt.

Tillgångar och skulder i avvecklade verksamheter sammanfattas enligt följande:

31 december	2002	2001
Likvida medel och kortfristiga placeringar	300	347
Fordringar, netto	1 285	1 676
Varulager, netto	397	507
Förutbetalda kostnader och övrigt	152	236
Långfristiga finansiella fordringar	41	2 177
Immateriella tillgångar	561	524
Materiella anläggningstillgångar, netto	121	250
Övriga tillgångar	238	195
Tillgångar, avvecklade verksamheter	3 095	5 912
Kortfristiga skulder	1 677	1 678
Kortfristig upplåning	44	46
Upplupna kostnader	404	487
Långfristig upplåning	–	40
Övriga skulder	259	1 091
Skulder, avvecklade verksamheter	2 384	3 342

Not 4 Förvärv, investeringar och avyttringar

Entrelec Group

I juni 2001 förvärvade Bolaget genom ett offentligt uppköpserbjudande Entrelec, en koncern baserad i Frankrike som tillhandahåller industriell automations- och styrutrustning med verksamhet i 17 länder. Bolagets koncernbokslut omfattar Entrelec's rörelseresultat från den 20 juni 2001, den dag då förvärvet avslutades.

Köpeskillingen uppgick till cirka 284 MUSD. Köpeskillingen överskred marknadsvärdet på förvärvade tillgångar med totalt 294 MUSD vilket har redovisats som goodwill. Förvärvet har redovisats enligt förvärvsmetoden. Ett belopp på 21 MUSD för omstrukturering av verksamheten inkluderades i förvärfsanalysen.

b-business partners B.V.

I juni 2000 ingick Bolaget en överenskommelse om att teckna aktier för köp av 42% av rösterna i b-business partners B.V. Enligt avtalet har Bolaget en förpliktelse att investera totalt 278 MUSD, varav 69 MUSD betalades under 2000 och 134 MUSD betalades under första hälften av 2001. I december 2001 förvärvade Investor AB (ett svenskt investmentbolag som även äger aktier i ABB Ltd) 90 procent av Bolagets investering i b-business partners B.V. till ett bokfört värde av cirka 166 MUSD. Direkt efter denna transaktion återköpte b-business partners B.V. 50% av alla sina utestående aktier, vilket resulterade i återflöde av kapital till Bolaget på 10 MUSD. Per den 31 december 2002 behåller Bolaget en investering på 4 procent i b-business partners B.V. och har åtagit sig att betala ytterligare 4 MUSD till b-business partners B.V. Dessutom behåller b-business partners B.V. en option som ger Bolaget en skyldighet att återköpa 150 000 aktier av b-business partners B.V. till en kostnad av cirka 16 MUSD.

Övriga förvärv och investeringar

Under 2002, 2001 och 2000 investerade Bolaget totalt 154 MUSD, 179 MUSD respektive 896 MUSD i 32, 60 respektive 61 nya verksamheter, samriskbolag och intressebolag. Av dessa redovisades totalt 6, 10 respektive 24 enligt förvärvsmetoden och tas in i koncernens räkenskaper från respektive förvärvsdag. Den totala köpeskillingen avseende dessa förvärv uppgår för 2002, 2001 och 2000 sammantaget till 84 MUSD, 45 MUSD respektive 416 MUSD. Köpeskillingen översteg nettotillgångarnas marknadsvärde med totalt 93 MUSD, 29 MUSD och 447 MUSD för 2002, 2001 respektive 2000. Skillnaden redovisas som goodwill med undantag av belopp som hänför sig till förvärvade nettotillgångar som ingick i verksamheter vars tillgångar och skulder, inklusive goodwill, avspeglas som tillgångar och skulder i avvecklade verksamheter för samtliga redovisade perioder. Om dessa förvärv hade skett den 1 januari respektive år, skulle koncernens resultaträkning inte avvika i någon väsentlig grad från redovisade belopp, varken individuellt eller sammantaget.

(Belopp i MUSD, förutom belopp per aktie)

Not 4 Förvärv, investeringar och avyttringar, fortsättning

Avyttring av luftbehandlingsverksamheten (Air Handling)

Den 31 januari 2002 sålde Bolaget sin luftbehandlingsverksamhet till Global Air Movement (Luxembourg) SARL för 147 MUSD inklusive en revers på 34 MUSD utställd av köparen. Bolaget redovisade en nettovinst på 74 MUSD som är inkluderad i övriga nettointäkter (kostnader). Bolagets affärsområde Luftbehandlingsutrustning levererade fläkt- och ventilationsprodukter till offentliga, kommersiella och industriella ventilations- och processapplikationer. Affärsområdet Air Handling ingick i Bolagets division Tillverknings- och konsumentvaruindustri och utgjorde en viktig del i före detta Fläkt Group.

Övriga avyttringar

Bolaget utvärderar regelbundet sin verksamhet och avyttrar verksamheter som enligt ledningens bedömning inte ligger i linje med dess fokusering på aktiviteter med hög tillväxtpotential. Verksamhetsresultaten från avyttrade verksamheter ingår i koncernens resultaträkning från början av respektive avyttringsår intill dagen för försäljningen. Under 2002, 2001 och 2000 avyttrade Bolaget flera driftenheter för totalt 209 MUSD, 117 MUSD respektive 281 MUSD och redovisade nettovinster från försäljningen av dessa verksamheter på totalt 24 MUSD, 34 MUSD respektive 201 MUSD. Dessa vinster ingår i övriga intäkter (kostnader), med undantag av vinster eller förluster från avyttringar av driftenheter som ingick i verksamheter vars rörelseresultat, inklusive sådana vinster och förluster, avspeglas i resultat från avvecklade verksamheter, netto efter skatt, för samtliga redovisade perioder. Nettovinsten från dessa verksamheter uppgick inte till betydande belopp under 2002, 2001 och 2000.

Not 5 Kortfristiga placeringar

Kortfristiga placeringar består av följande:

31 december	2002	2001
Trading	48	545
Available-for-sale	2 087	2 379
Totalt	2 135	2 924

Värdepapper "available-for-sale" består av följande:

	Anskaffnings- kostnad	Orealiserade vinster	Orealiserade förluster	Marknads- värde
Per den 31 december 2002:				
Aktier och aktierelaterade värdepapper	562	8	-329	241
Ränterelaterade värdepapper:				
Amerikanska statsobligationer	612	13	-3	622
Europeiska statsobligationer	434	4	—	438
Företagscertifikat och liknande	265	6	—	271
Asset-backed	32	—	—	32
Övrigt	464	19	—	483
Summa ränterelaterade värdepapper	1 807	42	-3	1 846
Totalt	2 369	50	-332	2 087

Per den 31 december 2001:

Aktier och aktierelaterade värdepapper	677	22	-275	424
Ränterelaterade värdepapper:				
Amerikanska statsobligationer	654	12	-12	654
Europeiska statsobligationer	437	1	-2	436
Företagscertifikat och liknande	382	4	-2	384
Asset-backed	1	—	—	1
Övrigt	441	40	-1	480
Summa ränterelaterade värdepapper	1 915	57	-17	1 955
Totalt	2 592	79	-292	2 379

I realiserad nettovinst (förlust) på värdepapper "available-for-sale" som redovisas ovan ingår realiserad vinst (förlust) på värdepapper "available-for-sale" som redovisas som säkring av betalningsflöden i samband med Bolagets chefsoptionsprogram. Realiserad nettoförlust på sådana värdepapper uppgick till 282 MUSD och 216 MUSD per den 31 december 2002 respektive 2001.

(Belopp i MUSD, förutom belopp per aktie)

Not 5 Kortfristiga placeringar, fortsättning

Per den 31 december 2002 består kontraktssenliga löptider på värdepapper "available-for-sale" av följande

	Anskaffnings- kostnad	Marknads- värde
Mindre än ett år	688	688
Ett till fem år	728	740
Sex till tio år	198	203
Förfaller efter tio år	193	215
Totalt	1 807	1 846

Realiserade bruttovinster på värdepapper "available-for-sale" uppgick till 60 MUSD, 78 MUSD och 39 MUSD under år 2002, 2001 respektive 2000. Realiserade bruttoförluster på värdepapper "available-for-sale" uppgick till 34 MUSD, 39 MUSD och 27 MUSD under år 2002, 2001 respektive 2000. Under 2002 redovisade Bolaget därutöver kostnader på 46 MUSD som hänför sig till nedskrivning av värdepapper "available-for-sale". Detta ingår i resultat före räntenetto och skatter. Utifrån tillämpade redovisningsprinciper räknar Bolaget med ytterligare nedskrivningar under 2003 om marknadsläget inte förbättras. Dessa nedskrivningar hänför sig till orealiserad förlust på värdepapper "available-for-sale" som redovisas under "accumulated other comprehensive loss". Nedskrivningar under 2001 och 2000 uppgick inte till betydande belopp.

Per den 31 december 2002 ingår i posten investeringar och övrigt 77 MUSD avseende värdepapper available-for-sale, som är strategiska investeringar. Realiserade nettoförluster på 42 MUSD för dessa investeringar redovisas inom "accumulated other comprehensive income" inom eget kapital.

Per den 31 december 2001 ingår i posten investeringar och övrigt 236 MUSD värdepapper "available-for-sale" som säkerhet för åtaganden avseende Bolagets pensionsplan i Sverige. Dessa värdepapper bestod av europeiska statsobligationer och andra skuldbevis redovisade till ett marknadsvärde av 161 MUSD (inklusive 3 MUSD i realiserade vinster) och aktier redovisade till ett marknadsvärde av 75 MUSD (netto efter realiserade förluster på 13 MUSD). Under 2002 förvärvade Bolaget ytterligare 23 MUSD värdepapper "available-for-sale" som också utgör säkerhet för åtaganden avseende denna pensionsplan. Hela säkerhetsportföljen drabbades av ytterligare förluster som delvis uppvägdes av gynnsamma valutakurser under 2002. Per den 31 december 2002 överfördes hela denna portfölj till en pensionsstiftelse till sitt marknadsvärde på 260 MUSD och Bolaget redovisade en ackumulerad nettoförlust på 27 MUSD inom räntor och övriga finansieringskostnader i samband härmed.

Nettoförändringen av realiserade vinster och förluster på marknadsvärderade värdepapper trading uppgick inte till betydande belopp under 2002, 2001 respektive 2000.

Per den 31 december 2002 och 2001 har Bolaget ställt 673 MUSD respektive 848 MUSD av kortfristiga placeringar som säkerhet för certifikat, försäkringskontrakt och andra placeringar samt under 2001 även för återköpsavtal.

Not 6 Finansiella instrument

Kurssäkring av kassaflöde

Bolaget tecknar valutaterminskontrakt för att hantera valutakursrisker i sin verksamhet. I mindre omfattning använder Bolaget även råvarukontrakt för att hantera sina råvarurisker. När sådana instrument har för avsikt att säkra och också uppfyller kraven på säkring av betalningsflöden, redovisas förändringar i instrumentens marknadsvärde inom "accumulated other comprehensive loss" inom eget kapital till dess den säkrade underliggande transaktionen redovisas i resultaträkningen. När så sker överförs respektive belopp inom "accumulated other comprehensive loss" till resultaträkningen och redovisas som intäkter eller rörelsekostnader för att möta den underliggande säkrade transaktionens resultatavräkning som intäkter eller rörelsekostnader. Eventuella säkringar som inte betraktas som effektiva säkringar påverkar intäkter och kostnader i resultaträkningen men påverkan bedöms som obetydlig för 2002 respektive 2001.

Under 2002 och 2001 uppgick belopp som avsåg förluster på derivatinstrument och som överförs från "other comprehensive loss" till intäkter i resultaträkningen, till 4 MUSD respektive 130 MUSD, netto efter skatter. I dessa belopp ingår 8 MUSD respektive 31 MUSD, netto efter skatter, relaterade till den omklassificering som redovisades direkt i eget kapital per den 1 januari 2001. Under 2003 förväntas 40 MUSD netto efter skatter av det belopp som avsåg vinster på derivatinstrument, överföras från "other comprehensive loss" till intäkter i resultaträkningen på grund av den underliggande säkrade transaktionen. Vinster och förluster på derivatinstrument som överförs från "other comprehensive loss" möter förluster och intäkter som uppkommer hos de underliggande säkrade transaktionerna.

Emedan Bolagets säkringar av betalningsflöden huvudsakligen utgörs av säkring av exponering under de närmaste kommande arton månaderna, omfattar beloppet som ingår i "accumulated other comprehensive loss" per den 31 december 2002, kurssäkringar av vissa exponeringar som förfaller fram till 2007.

Säkring av marknadsvärde

För att minska ränte- och valutarisken exponering till följd av finansieringsverksamheten och för att säkra specifika tillgångar använder Bolaget ränte- och valutaswappar. När sådana instrument har för avsikt att säkra marknadsvärden, möts förändringar i marknadsvärde på dessa instrument samt förändringar i marknadsvärde på underliggande skulder eller tillgångar bland övriga intäkter (kostnader) netto i resultaträkningen. Ränteeffekter från säkringar som inte kan betraktas som effektiva säkringar ingår i övriga intäkter (kostnader) men uppgår inte till betydande belopp 2002 och 2001.

Beräkning av marknadsvärden på finansiella instrument

Bolagets tillvägagångssätt och gjorda antaganden vid bedömning av marknadsvärden för finansiella instrument är enligt följande:

Likvida medel, fordringar, kortfristiga skulder, kortfristig upplåning och kortfristig andel av långfristig upplåning: Värden redovisade i balansräkningen är beräknade marknadsvärden.

Kortfristiga placeringar (inklusive värdepapper, trading och "available-for-sale"): Marknadsvärden baseras på gällande marknadskurser där sådana finns att tillgå. Om marknadskurser inte är tillgängliga, baseras marknadsvärden på gällande marknadskurser för jämförbara instrument.

(Belopp i MUSD, förutom belopp per aktie)

Not 6 Finansiella instrument, fortsättning

Finansiella fordringar och lån (långfristig andel): marknadsvärden beräknas som nuvärdet av betalningsflöden från dessa finansiella fordringar och lån med låneräntor för liknande instrument som diskonteringsränta. Bokförda värden och beräknade marknadsvärden på långfristiga lån per den 31 december 2002, uppgick till 783 MUSD respektive 668 MUSD (2001: 1 102 MUSD respektive 1 118 MUSD).

Långfristig upplåning (långfristig andel): Marknadsvärden baseras på nuvärdet av framtida kassaflöden diskonterade med uppskattade låneräntor för liknande instrument eller - vid utgivning av obligationer eller reverser - på relevanta låneräntor härledda ur ränteswapkurvor. Sådana swapkurvor för relevanta löptider är räntesatser fastställda av aktörer på marknaden, exklusive eventuella komponenter som innebär kreditrisk för motparter. Då Bolagets kreditetyg återspeglas i dessa diskonteringsatser, skulle vid sänkt kreditbetyg diskontering av skulden leda till ett lägre marknadsvärde för skulden. Bokförda värden och uppskattade marknadsvärden på långfristiga lån per den 31 december 2002, uppgick till 5 376 MUSD respektive 5 282 MUSD (2001: 5 003 MUSD respektive 4 969 MUSD).

Derivatinstrument: Marknadsvärden är de belopp med vilka kontrakten kan avräknas. Dessa marknadsvärden beräknas på grundval av diskonterade kassaflöden med utgångspunkt från tillgänglig marknadsinformation, optionsprismodeller eller information från fondkommissionärer. Per den 31 december 2002 respektive 2001 motsvarade bokförda värden marknadsvärden. Marknadsvärden redovisas i not 9 och 15.

Not 7 Fordringar

Fordringar består av följande:

31 december	2002	2001
Kundfordringar	3 303	3 487
Övriga fordringar	3 114	2 923
Avsättningar	-233	-246
	6 184	6 164
Fordringar hos beställare avseende pågående uppdrag, netto:		
Upparbetade kostnader och redovisad vinst	1 691	1 504
Erhållna förskott från beställare	-700	-976
	991	528
Totalt	7 175	6 692

I kundfordringar ingår kontraktsrelaterade fordringar på 129 MUSD respektive 128 MUSD per den 31 december 2002 och 2001. Enligt ledningens bedömning kommer majoriteten av dessa kontrakt att avslutas och den övervägande delen av resterande utestående fordringar att vara betald inom ett år från respektive balansräkningsdatum. Övriga fordringar består av moms, ersättningskrav, personal- och kundrelaterade förskott, kortfristig del av finansiella leasingfordringar och övriga fordringar, inklusive kvarhållen andel i sålda fordringar under värdepapperiseringsprogrammen.

Upparbetade kostnader och redovisad vinst redovisas som försäljningsintäkter enligt "percentage-of-completion"-metoden. Beloppen förväntas inflyta inom ett år från respektive balansräkningsdatum.

Under 2002 och 2001 sålde Bolaget kundfordringar till två separata QSPEs, vilka är fristående från Bolaget, inom ramen för löpande värdepapperiseringsprogram (revolving-period securitizations). Bolaget bibehåller hanteringsansvaret för de sålda fordringarna. Enbart i syfte att öka kreditvärdigheten ur QSPEs perspektiv, behåller Bolaget en andel i de sålda fordringarna (kvarhållen andel). Dessa kvarhållna andelar värderas initialt till marknadsvärden som Bolaget bedömer i stort motsvara historiska anskaffningsvärden och värderas därefter med beaktande av löpande utvärdering av risk för utebliven betalning.

Eftersom värdepapperiserade tillgångar är kortfristiga med förhållandevis låg risk, skulle ändrade marknadsräntor inte påverka balansvärdet på Bolagets kvarhållna andelar. En ogynnsam valutakursändring kan påverka det bokförda värdet på dessa kvarhållna andelar eftersom den kvarhållna andelens bokförda värde är baserat på de sålda fordringarnas ursprungliga valuta. På grund av fordringarnas och de aktuella kurssäkringarnas kortfristiga natur, har effekten av valutakursändringar historiskt sett varit obetydlig.

Bolaget utvärderar regelbundet sin portfölj av kundfordringar beträffande risken för utebliven betalning och redovisar en avsättning för osäkra fordringar för att avspegla balansvärdet på kundfordringarna som motsvarar beräknat nettoförsäljningsvärde. I enlighet med förutsättningarna för det löpande värdepapperiseringsprogrammet genom vilket Bolaget värdepapperiserar vissa av sina kundfordringar, har Bolaget det faktiska ansvaret för eventuella kreditförluster hänförliga till sålda kundfordringar eller kvarhållna andelar. Vidare följer att i den löpande hanteringen av sålda tillgångar gör Bolaget bedömningar av påverkan av potentiella kreditförluster och omprövar uppskattat marknadsvärde på Bolagets kvarhållna andel. Marknadsvärdet på kvarhållna andelar per den 31 december 2002 och 2001, var cirka 497 MUSD respektive 264 MUSD.

I överensstämmelse med SFAS 140, har Bolaget inte redovisat något värde på hanteringsersättningen eftersom ledningen anser att det inte är praktiskt möjligt att beräkna dess värde, med motivering att uppgifter beträffande marknadsvärde på hanteringsersättningen för sålda tillgångar varken finns tillgängliga eller kan beräknas för de många geografiska marknader inom vilka enheterna som säljer fordringar är verksamma.

(Belopp i MUSD, förutom belopp per aktie)

Not 7 Fordringar, fortsättning

Under 2002 och 2001 erhöles följande kassaflöden från respektive betalades följande kassaflöden till QSPEs:

31 december	2002	2001
Brutto kundfordringar sålda till QSPEs (524 MUSD respektive 347 MUSD avser avvecklade verksamheter)	5 972	5 515
Erhållna betalningar för QSPEs räkning och betalade till QSPEs (449 MUSD och respektive 304 MUSD avser avvecklade verksamheter)	-6 074	-5 343
Anskaffningskostnad, likviditets- och programarvode (4 MUSD respektive 2 MUSD avser avvecklade verksamheter)	-37	-33
Ökning av kvarhållna andelar (80 MUSD respektive 9 MUSD avser avvecklade verksamheter)	-245	-53
Likvida nettotillgångar (betalade till)/erhållna från QSPEs under 2002 (9 MUSD respektive 32 MUSD avser avvecklade verksamheter)	-384	86

Kontant nettoavräkning gentemot QSPEs under 2001 ägde rum varje månad.

Ett av värdepapperiseringsprogrammen innefattade en kreditvärdighetsklausul, som innebar att om Bolagets kreditbetyg sjönk under både BBB (Standard & Poor's) och Baa2 (Moody's) skulle Bolaget inte längre kunna utnyttja den månatliga finansieringen. Det andra värdepapperiseringsprogrammet innefattade också en kreditvärdighetsklausul med liknande konsekvenser men klausulen utlöses i fall att Bolagets kreditbetyg sjönk under antingen BBB (Standard & Poor's) eller Baa2 (Moody's).

Beträffande det första programmet utlöstes kreditvärdighetsklausulen i början av november 2002. I början av november 2002 överenskomms ett antal strukturella programändringar som infördes under november 2002 i syfte att öka kreditvärdigheten ur QSPEs perspektiv. Dessa ändringar inkluderade avräkning två gånger per månad, försäljning av ytterligare fordringar som säkerhet, ändringar av lämplighetskriterierna för fordringar som skall säljas och inrättande av vissa bank- och inbetalningsrutiner avseende de sålda fordringarna.

Beträffande det andra värdepapperiseringsprogrammet utlöstes kreditvärdighetsklausulen i oktober 2002. Programändringar gjordes som inkluderade kontant nettoavräkning två gånger per månad, dagliga överföringar av inbetalningar avseende sålda fordringar samt en fast procentsats av kvarhållen andel vid försäljning av nya fordringar. Efter 2002 har ytterligare programändringar överenskommit och införts, inklusive återgång till en rörlig beräkning av kvarhållen andel i sålda fordringar i stället för en fast procentsats. De ändrade villkoren innebär dessutom att om Bolagets kreditbetyg faller under BB+ (Standard & Poor's) eller Ba3 (Moody's) så har QSPE rätt att kräva att inbetalningen avseende de sålda fordringarna sker direkt till QSPE:s konton i stället för via Bolaget.

Försäljningen av ytterligare fordringar som säkerhet, den ökade frekvensen av överföringar av betalningar till QSPEs och ökningen av kvarhållen andel som krävdes av QSPEs resulterade i ett kassautflöde för år 2002 i stället för ett kassainflöde som under 2001.

Brutto sålda kundfordringar motsvarar det nominella värdet på alla sålda fakturor under året till QSPEs. Eftersom Bolaget hanterar fordringarna, sker inkassering av tidigare sålda fordringar för QSPEs räkning. Bolaget redovisar en realisationsförlust vid tidpunkten för försäljning av fordringarna till QSPEs. Företaget redovisar anskaffningskostnad, likviditets- och transaktionsarvode vid tidpunkten för försäljningen till QSPEs. Den totala kostnaden på 37 MUSD respektive 33 MUSD under 2002 och 2001, som hänför sig till värdepapperisering av kundfordringar, ingår i periodens resultat. Förändringar i kvarhållna andelar på 245 MUSD respektive 53 MUSD under 2002 och 2001, hänför sig under 2002 huvudsakligen till ovan nämnda ytterligare åtgärder som vidtog av QSPEs för att öka kreditvärdigheten och under 2001 till ökad volym av sålda fordringar under året samt förändringar av andelen förfallna och indrivna fordringar efter avdrag för återtagna underliggande fordringar.

I följande tabell har totala bruttofordringar anpassats till beloppen i balansräkningen efter effekterna av värdepapperisering per den 31 december 2002 och 2001:

31 december	2002	2001
Summa kundfordringar	4 667	5 178
Deaktiverad andel	-512	-789
Kvarhållna andelar, inkluderade i övriga fordringar	-514	-269
Kundfordringar	3 641	4 120
Avgår: Kundfordringar inkluderade i tillgångar i avvecklade verksamheter	-338	-633
Kundfordringar - kvarvarande verksamheter	3 303	3 487

Per den 31 december 2002 och 2001 uppgick utestående kundfordringar av sålda bruttofordringar till totalt 1 026 MUSD (148 MUSD avseende avvecklade verksamheter) respektive 1 058 MUSD (72 MUSD avseende avvecklade verksamheter). Per den 31 december 2002 och 2001 var 96 MUSD (18 MUSD avseende avvecklade verksamheter) respektive 65 MUSD (3 MUSD avseende avvecklade verksamheter) förfallna mer än 90 dagar, vilket innebär att de betraktas som förfallna enligt villkoren i programmet.

Under 2002 och 2001 överförde Bolaget dessutom - utöver ovan beskrivna värdepapperiseringsprogram - fordringar som var redovisade i enlighet med SFAS 140. Dessa överföringar var försäljningar direkt till banker och/eller försäljningar enligt andra löpande program. Totala fordringar som sålts i dessa transaktioner under 2002 och 2001 uppgick till cirka 534 MUSD (22 MUSD avseende avvecklade verksamheter) respektive 71 MUSD. Kostnader i samband med dessa transaktioner, inklusive programrelaterade vinster och förluster, uppgick inte till betydande belopp under varken 2002 eller 2001.

(Belopp i MUSD, förutom belopp per aktie)

Not 8 Varulager

Varulager, inklusive upparbetade kostnader avseende arbete med lång tillverkningstid, består av följande:

31 december	2002	2001
Varulager, netto:		
Råmaterial	1 027	993
Pågående arbete	1 048	1 233
Färdigvarulager	323	306
	2 398	2 532
Kontraktsrelaterade upparbetade kostnader, netto:		
Upparbetade kostnader	379	273
Upparbetade kostnader hänförliga till ändringar i uppdragens omfattning	23	16
Erhållna kontraktsrelaterade förskott från beställare	-423	-253
	-21	36
Totalt	2 377	2 568

Anspråk gentemot beställaren avseende upparbetade kostnader som följer av ändringar i uppdragets omfattning tas upp i den mån ledningen bedömer att anspråken kommer att godkännas.

Not 9 Förutbetalda kostnader och övrigt

Förutbetalda kostnader och övriga omsättningstillgångar består av följande:

31 december	2002	2001
Förutbetalda kostnader	484	444
Uppskjuten skattefordran	558	495
Förskott till leverantörer och entreprenörer	227	183
Derivat	1 248	864
Övrigt	178	136
Totalt	2 695	2 122

Not 10 Finansiella fordringar

Finansiella fordringar består av följande:

31 december	2002	2001
Lån till tredje part	673	870
Finansiella leasingavtal (se not 16)	560	550
Övrigt	569	666
Totalt	1 802	2 086

Lån till tredje part utgörs huvudsakligen av finansieringsavtal till kunder i samband med kontrakt med lång tillverkningstid samt i samband med exportfinansiering och andra aktiviteter.

Inkluderade i denna balans per den 31 december 2002 och 2001 är tillgångar ställda som säkerhet för finansieringsaktiviteter på 7 MUSD respektive 9 MUSD. Härutöver ingår tillgångar på 212 MUSD och 98 MUSD ställda som säkerhet för långfristig upplåning per den 31 december 2002 respektive 2001.

Övriga finansiella fordringar per den 31 december 2002 och 2001, inkluderar tillgångar som säkerheter för övriga skulder på 349 MUSD respektive 355 MUSD. Av dessa belopp är 58 MUSD och 53 MUSD kortfristiga placeringar under respektive år. Därutöver omfattar övriga finansiella fordringar, fordringar från dotterbolag om 110 MUSD och 232 MUSD per den 31 december 2002 respektive 2001.

Under 2002 och 2001 sålde eller överförde Bolaget finansiella fordringar till finansinstitut. Dessa transaktioner inkluderade försäljning av finansiella leasingfordringar och försäljning av lånefordringar. Finansiella fordringar som sålts eller överförts och avförts ur balansräkningen i enlighet med SFAS 140, uppgick till totalt 419 MUSD och 329 MUSD under 2002 respektive 2001. Överförda finansiella fordringar under 2001 inkluderade 70 MUSD som överfördes till ett närstående bolag, medan inga överföringar ägde rum mellan närstående bolag under 2002. Kostnader i samband med dessa transaktioner, inklusive vinster och förluster, uppgick till cirka 13 MUSD under 2002 och uppgick inte till betydande belopp under 2001.

Bolaget har, i samband med den normala upplåningen för affärsverksamheten, utestående kreditåtaganden som ännu inte har utnyttjats av kunderna. Outnyttjat belopp uppgick till cirka 41 MUSD och 62 MUSD per den 31 december 2002 respektive 2001.

(Belopp i MUSD, förutom belopp per aktie)

Not 11 Materiella anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar består av följande:

31 december	2002	2001
Byggnader och mark	2 215	2 231
Maskiner och inventarier	4 364	3 984
Pågående nyanläggningar	257	178
	6 836	6 393
Akkumulerade avskrivningar	-4 044	-3 640
Totalt	2 792	2 753

Not 12 Goodwill och övriga immateriella tillgångar

Goodwill och övriga immateriella tillgångar består av följande:

31 december	2002			2001		
	Bokfört bruttovärde	Akkumulerad avskrivning	Bokfört nettovärde	Bokfört bruttovärde	Akkumulerad avskrivning	Bokfört nettovärde
Immateriella tillgångar:						
Aktiverade utgifter för programvara	590	-278	312	431	-161	270
Övrigt	551	-272	279	536	-219	317
Totalt	1 141	-550	591	967	-380	587

Akkumulerad avskrivning:

2001	111
2002	145

Beräknad avskrivning:

2003	169
2004	157
2005	143
2006	51
2007	47

Beräknad avskrivning beräknas som om inga framtida utgifter kommer att uppstå.

Under 2002 och 2001 hade Bolaget inga immateriella tillgångar som inte var föremål för avskrivning med undantag av 24 MUSD respektive 14 MUSD hänförliga till en immateriell pensionstillgång (se not 20).

Övriga immateriella tillgångar omfattar huvudsakligen immateriella tillgångar uppkomna genom förvärv, såsom varumärken och patent.

Per den 31 december 2002 och 2001 förvärvade Bolaget immateriella tillgångar till ett värde av 91 MUSD (86 MUSD programvara och 5 MUSD övriga immateriella tillgångar) respektive 154 MUSD (135 MUSD programvara och 19 MUSD övriga immateriella tillgångar). För poster som aktiverats under 2002 och 2001 är vägd genomsnittlig avskrivningsperiod 4 år för programvara och 6 år för övriga immateriella tillgångar.

Bolaget redovisade nedskrivningar av immateriella tillgångar på 25 MUSD och 26 MUSD under 2002 respektive 2001 avseende programvara för internt bruk. Tillgångarnas marknadsvärde har beräknats med hjälp av metoden "undiscounted cash flow". Nedskrivningarna ingår i övriga nettointäkter (kostnader) i resultaträkningen.

Förändringar av bokfört goodwillvärde per den 31 december 2002 är som följer:

	Utilities	Industries	Power Technology Products	Automation Technology Products	Icke-kärn- verksamhet	Konserngemen- samt/övrigt	Totalt
Ingående balans 1 januari 2002	357	523	44	1 050	176	38	2 188
Förvärvat goodwill 2002	2	25	17	–	33	16	93
Nedskrivningsförluster	–	–	–	–	-7	-2	-9
Avskriven goodwill i samband med försäljning av affärsenhet	–	–	–	-65	–	-2	-67
Övrigt	–	-19	-1	11	15	1	7
Valutakursdifferenser	3	14	5	64	16	7	109
Utgående balans 31 december 2002	362	543	65	1 060	233	58	2 321

(Belopp i MUSD, förutom belopp per aktie)

Not 12 Goodwill och övriga immateriella tillgångar, fortsättning

Förändringar av bokfört goodwillvärde per den 31 december 2001 är som följer:

	Utilities	Industries	Power Technology Products	Automation Technology Products	Icke-kärn- verksamhet	Koncerngemensam/ övrigt	Totalt
Ingående balans 1 januari 2001	384	545	50	818	225	62	2 084
Förvärvad goodwill 2001	–	23	–	300	–	–	323
Nedskrivningsförluster	–	–	–	–	-40	–	-40
Avskrivning	-24	-41	-6	-54	-6	-24	-155
Valutakurs-differenser	-3	-4	–	-14	-3	–	-24
Utgående balans 31 december 2001	357	523	44	1 050	176	38	2 188

Per den 31 december 2002 och 2001 består goodwill inom icke-kärnverksamheter av följande: Insurance (67 MUSD respektive 56 MUSD), Building Systems (34 MUSD respektive 21 MUSD), New Ventures (129 MUSD respektive 96 MUSD), och Other Non-Core Activities (3 MUSD och 3 MUSD).

Av 93 MUSD förvärvad goodwill under 2002 hänför sig 48 MUSD till köpet av minoritetsintressen i vissa koncernbolag för en kontant ersättning på 40 MUSD. Resterande 45 MUSD hänför sig till köpet av sex enheter för en köpeskilling av 52 MUSD.

Bolaget ökade sin goodwill med 7 MUSD under 2002 till följd av justeringar av köpeskillingen för vissa förvärv under 2001.

Av Bolagets policy att löpande utvärdera bokfört värde på förvärvade immateriella tillgångar uppkomna vid förvärv, följer en nedskrivning på 40 MUSD under 2001 vilken avser goodwill uppkommen i samband med en av Bolagets investeringar.

Not 13 Intressebolag

Bolaget redovisade ett resultat på 211 MUSD, 79 MUSD och 92 MUSD för åren 2002, 2001 respektive 2000, som ingår i övriga nettointäkter (kostnader) och som utgör Bolagets andel i intressebolagens vinst (förlust) före skatt, som redovisas enligt kapitalandelsmetoden. Per den 31 december 2002 och 2001 har Bolaget redovisat 730 MUSD respektive 615 MUSD inom investeringar och övrigt, som motsvarar Bolagets investering i dessa intressebolag. Detta är i överensstämmelse med Bolagets policy för investeringar som redovisas enligt kapitalandelsmetoden (se not 2).

Betydande bolag som redovisas enligt kapitalandelsmetoden och Bolagets procentuella ägarandel är som följer: Jorf Lasfar Energy Company S.C.A, Marocko (50 procent) och AB Svensk Exportkredit, Sverige (35,4 procent).

	Kapitalandel 2002	Kapitalandel 2001	Bolagets andel i intressebolagens resultat före skatt		
			2002	2001	2000
Jorf Lasfar Energy Company S.C.A	336	310	73	85	61
AB Svensk Exportkredit	206	100	125	-16	18
Övrigt ⁽¹⁾	188	205	13	10	13
Totalt	730	615	211	79	92
Avgår: andel av inkomstskatt			-49	-7	-11
Bolagets andel i intressebolagens resultat			162	72	81

⁽¹⁾ Omfattar ytterligare investeringar, av vilka ingen uppgår till betydande belopp.

Följande tabell visar finansiell information för Jorf Lasfar Energy Company S.C.A. och AB Svensk Exportkredit och inte Bolagets andel i dessa två företag som redovisas enligt kapitalandelsmetoden.

Jorf Lasfar Energy Company S.C.A

	2002	2001	2000
Summa omsättningstillgångar	174	190	159
Summa långfristiga tillgångar	2 356	2 466	2 768
Summa kortfristiga skulder	249	188	134
Summa långfristiga skulder	1 802	1 904	2 109
Summa eget kapital	479	564	684
Intäkter	364	357	247
Resultat före skatt	143	168	126
Nettovinst	132	161	118

AB Svensk Exportkredit ⁽¹⁾

	2002	2001	2000
Summa eget kapital	441	526	361
Nettoreultat	254	-32	56

⁽¹⁾ Bokslutet för AB Svensk Exportkredit utarbetas på grundval av vedertagna redovisningsprinciper i Sverige (Swedish GAAP) och endast eget kapital och nettovinst anpassas till vedertagna redovisningsprinciper i USA (U.S. GAAP).

(Belopp i MUSD, förutom belopp per aktie)

Not 13 Intressebolag, fortsättning

Den 7 april 2003 registrerade AB Svensk Exportkredit en ändring av sin årsredovisning som dokument "20-F" för räkenskapsåret som avslutades per den 31 december 2001, för att korrigera ett fel i sin redovisning av marknadsvärde för vissa finansiella instrument. Redovisade belopp i detta koncernbokslut innefattar effekten av justeringar som redovisats av AB Svensk Exportkredit under 2002 och 2001 för att korrekt redovisa sådana instrument enligt U.S. GAAP. Följaktligen har Bolaget omräknat sitt koncernbokslut för 2001 för att avspegla en minskning på 55 MUSD (0,05 USD per aktie) i Bolagets andel i resultatet före skatt från AB Svensk Exportkredit, som delvis utjämnas av skatteeffekter på 17 MUSD (0,02 USD per aktie) och en minskning i Bolagets kapitalandel på 38 MUSD.

För de företag i vilka Bolaget har en ägarandel, har Bolaget utfärdat kreditgränser och åtagit sig att tillhandahålla ytterligare kapital. Per den 31 december 2002 uppgick de totala utnyttjade kreditgränserna till 22 MUSD och kapitalrelaterade åtaganden uppgick till 64 MUSD.

I Bolagets koncernbokslut för år 2002 ingår följande totalbelopp som hänför sig till transaktioner med intressebolag redovisade enligt kapitalandelsmetoden och andra närstående parter:

Intäkter	77
Fordringar	81
Övriga omsättningstillgångar	58
Finansiella fordringar (långfristiga)	110
Skulder	74
Upplåning (kortfristig)	40
Övriga kortfristiga skulder	22

Not 14 Upplåning

Bolagets totala upplåning per den 31 december 2002 och 2001 uppgick till 7 952 MUSD respektive 9 704 MUSD.

Kortfristig upplåning

Bolagets certifikatprogram och kortfristiga skuldfinansiering består av följande:

31 december	2002	2001
Certifikat		
(vägd genomsnittsränta på 4,8% och 2,7%)	478	3 297
Övriga kortfristiga skulder		
(vägd genomsnittsränta på 5,3% och 4,5%)	434	941
Kortfristig del av långfristig upplåning		
(vägd genomsnittsränta på 3,7% och 4,5%)	1 664	463
	2 576	4 701

Övriga kortfristiga skulder utgörs huvudsakligen av kortfristiga lån från olika banker och per den 31 december 2001 återköpsavtal. Utestående företagscertifikat per den 31 december 2002 har löptider under 3 månader. Av utestående företagscertifikat per den 31 december 2001, hade 2 050 MUSD löptider under 3 månader, 913 MUSD hade löptider på 3 till 6 månader och 334 MUSD hade löptider på mer än 6 månader.

I mitten av december 2001 ingick Bolaget ett 364 dagars löpande kreditavtal på 3 miljarder USD, med option att överföra upp till 1 miljard av eventuella utestående belopp i slutet av perioden till upplåning med en löptid på ett år. Enligt en klausul i avtalet måste avtalsvillkoren omförhandlas i händelse av att Bolagets långfristiga kreditbetyg faller under A3 (Moody's) respektive A- (Standard & Poor's). Engagemangsavgifter betalades på den utnyttjade delen i avtalet och beloppet var beroende av Bolagets långfristiga kreditvärdighet. Per den 31 december 2001 var inga belopp utestående under dessa villkor.

I mars 2002 utnyttjade Bolaget 2 845 MUSD av krediten på 3 miljarder USD. En del av denna likvid användes för att återbetala företagscertifikat. Den 25 mars 2002 minskades Bolagets långfristiga kreditbetyg till Baa2 av Moody's. Denna händelse utlöste klausulen om lägsta kreditbetyg i kreditavtalet vilket krävde omförhandling av avtalsvillkoren. I april 2002 ändrades det löpande kreditavtalet på 3 miljarder USD.

I enlighet med villkoren i det ändrade löpande kreditavtalet på 3 miljarder USD, användes intäkterna från emitteringen av de konvertibla obligationerna, sterlingobligationerna och euroobligationerna - som beskrivs under långfristig upplåning nedan - samt intäkterna från en transaktion av typen sale-leaseback för att återbetala och minska disponibelt belopp inom ramen för avtalet till 1 miljard USD. Detta belopp återbetalades i december 2002 och avtalet upphörde.

I december 2002 ingick Bolaget ett nytt 364-dagars löpande kreditavtal på 1,5 miljarder USD, med option att efter 364 dagar kunna förlänga krediten med ett maximibelopp på 750 MUSD i ytterligare 364 dagar i form av tidsbundna lån. Denna option är förbunden med vissa förbehåll, bland annat måste Bolaget vid tidpunkten för utnyttjande av optionen kunna påvisa att Bolaget - inklusive optionslikviden - kommer att ha minst 300 MUSD i disponibla likvida medel (som definieras i kreditavtalet) under hela år 2004. Om optionen är fullt utnyttjad minskas beloppen som omvandlats till tidsbundna lån med 150 MUSD den 1 juli 2004, med 250 MUSD den 1 oktober 2004 och med 350 MUSD den 15 december 2004, som är avtalets slutliga förfalldatum.

Per den 31 december 2002 hade ingenting tagits ut inom ramen för detta nya avtal. Efter den 31 december 2002 har belopp tagits ut inom avtalets fastställda kreditlimiter per månad. Maximalt disponibelt belopp inom ramen för avtalet kommer att minska från 1,5 miljarder USD (disponibelt för uttag till och med oktober 2003) till 1,2 miljarder USD i början av november 2003 respektive 1 miljard USD i början av december 2003.

Not 14 Upplåning, fortsättning

Disponibelt belopp inom ramen för avtalet kommer att minskas ytterligare medelst samtliga eller en del av nettointäkterna från avyttring av vissa betydande verksamheter och tillgångar. Avtalet stipulerar att intäkter från specificerade avyttringar inte används för att minska disponibelt avtalsenligt belopp förrän sådana intäkter överstiger vissa nivåer. Disponibla belopp enligt avtalet kommer också att minskas med intäkterna från emittering av vissa långfristiga kreditinstrument och aktierelaterade instrument.

Det nya avtalet är säkrat med ett antal tillgångar med ett bokfört nettovärde på 3,5 miljarder USD, inklusive andelarna i divisionen Oil, Gas and Petrochemicals (som är avsedd att avyttras under 2003 och är inkluderad i tillgångar och skulder i avvecklade verksamheter), specifika fristående verksamheter och vissa regionala holdingbolag. Avtalet är även säkrat med vissa koncerninterna lån.

Avtalet innehåller också vissa finansiella förbehåll avseende minimum räntetäckning (resultat före räntenetto, skatter och avskrivning i relation till räntekostnader), total brutto skuldsättning, en maximal skuldnivå i dotterbolag utöver dem som specificeras som låntagare i avtalet, en miniminivå av konsoliderat substansvärde samt specifika negativa hypotek. Bolaget måste uppfylla kraven i de finansiella förbehållen vid varje kvartalslut med början den 31 december 2002. För att garantera fortsatt disponibilitet av kreditavtalet måste Bolaget uppnå miniminivåer avseende intäkter från avyttring av specifika tillgångar och verksamheter och/eller aktieemissioner under 2003. Bolagets fullgörande av detta förbehåll kontrolleras med regelbundna intervall under 2003. I händelse av att - vid något mätdatum - intäkterna från planerade avyttringar och/eller aktieemissioner understiger erforderligt belopp, kan Bolaget välja att inkludera intäkter från andra definierade källor för att uppfylla villkoren i förbehållet. I vilken omfattning dessa andra inkomstkällor kan komma att inkluderas i beräkningen stipuleras i avtalet.

Avtalet förbjuder frivillig förskottsbetalning av eventuella banklån, förskottsbetalning eller inlösning i förtid av eventuella obligationer eller kapitalmarknadsinstrument, återköp av aktier i ABB Ltd samt avisering om eller betalning av utdelningar så länge som avtalet är utestående.

Avgifter betalas på den utnyttjade delen i avtalet. Räntesatsen på upplåning under 364-dagars avtalet är LIBOR plus 3,5 procent, eller, för eventuell upplåning i euro, EURIBOR plus 3,5 procent. För eventuella tidsbundna lån under förlängningsoptionen, är tillämplig räntesats LIBOR plus 4 procent, eller, för eventuell upplåning i euro, EURIBOR plus 4 procent.

Långfristig upplåning

Bolaget utnyttjar en mängd derivatinstrument i avsikt att modifiera egenskaperna hos den långfristiga upplåningen. Bolaget använder ränteswappar för att omvandla viss långfristig upplåning med fast ränta till åtaganden med rörlig ränta. För viss upplåning i annan valuta än USD, utnyttjar Bolaget valutaränteswappar för att omvandla upplåningen till åtaganden i USD. Som föreskrivs enligt SFAS 133, redovisas upplåning som är avsedd att säkras av marknadsvärdessäkringar, till respektive marknadsvärde.

Följande tabell sammanfattar Bolagets långfristiga upplåning beträffande effekten av ränte-, valuta- och aktieswappar:

	31 december 2002			31 december 2001		
	Balans	Nominell ränta	Effektiv ränta	Balans	Nominell ränta	Effektiv ränta
Rörlig ränta	5 252	5,1%	3,0%	4 465	3,9%	2,7%
Fast ränta	1 035	5,0%	5,0%	1 001	5,3%	5,3%
Konvertibla obligationer	753	4,6%	4,6%	—	—	—
	7 040			5 466		
Kortfristig del av långfristig upplåning	-1 664	3,7%	1,9%	-463	4,5%	2,8%
Totalt	5 376			5 003		

Per den 31 december 2002, består löptider för långfristig upplåning av följande:

Förfaller 2003	1 664
Förfaller 2004	1 330
Förfaller 2005	1 018
Förfaller 2006	545
Förfaller 2007	814
Efter 2007	1 669
Totalt	7 040

Not 14 Upplåning, fortsättning

I maj 2002 emitterade Bolaget konvertibla obligationer som förfaller 2007 motsvarande ett nominellt belopp på 968 MUSD. Obligationerna förräntas halvårsvis i efterskott med en fast årlig räntesats på 4,625 procent och varje nominellt belopp på 1 000 USD i obligationer kan bytas mot 87,7489 stamaktier i Bolaget med en konverteringskurs på 18,48 CHF (omvandlas till USA-dollar med en fast konverteringskurs på 1,6216 CHF per USA-dollar). Konverteringskursen justeras vid behov för att skydda mot utspädning eller majoritetsförändringar. Obligationssinnehavaren kan konvertera obligationerna när som helst från den 26 juni 2002 till och med den 2 maj 2007. Bolaget kan när som helst från och med den 16 maj 2005 inlösa de utestående obligationerna till nominellt värde plus upplupen ränta om, (1) den officiella slutkursen för Bolagets stamaktier på SWX Swiss Exchange (virt-x) överstiger 130 procent av konverteringskursen under ett visst antal dagar under en specifik period, eller (2) om minst 85 procent av nominellt belopp för de ursprungligen emitterade obligationerna har konverterats, inlösts eller köpts och annullerats. När obligationerna förfaller kan Bolaget lösa in dem kontant, i stamaktier eller både och, förutsatt att det totala antalet stamaktier för inlösen inte överstiger 84 940 935. Bolagets aktier, som skall emitteras om obligationerna konverteras, är i CHF medan obligationerna är i USA-dollar. Enligt SFAS 133, och som klargjorts vid kontakter mellan Bolaget och Securities and Exchange Commission, måste en del av de konvertibla obligationerna redovisas som derivatinstrument. En del av emissionslikviden anses hänförliga till derivatinstrumentets värde vid emissionen och påföljande ändringar i derivatinstrumentets värde redovisas i resultaträkningen och som en justering av obligationens bokförda värde. Överföringen av en del av intäkterna till derivatinstrumentet skapar en rabatt vid emissionen som skrivs av och resultatförs under obligationens löptid. Som ett resultat av nedgången i Bolagets aktiekurs sedan emissionen av obligationerna, har Bolaget redovisat en vinst från ändringen av derivatinstrumentets marknadsvärde, som delvis utjämnas av avskrivning av rabatten, vilket resulterar i en minskning av räntor och övriga finansieringskostnader på 215 MUSD med en motsvarande minskning i långfristig upplåning.

I maj 2002 emitterade Bolaget även obligationer som förfaller 2009 motsvarande ett nominellt belopp på 200 miljoner pund sterling (cirka 292 MUSD) som förräntas halvårsvis i efterskott med 10 procent per år. I maj 2002 emitterade Bolaget dessutom obligationer som förfaller 2008 motsvarande ett nominellt belopp på 500 miljoner euro (cirka 466 MUSD) som förräntas halvårsvis i efterskott med 9,5 procent per år.

Obligationerna för 200 miljoner pund sterling och obligationerna för 500 miljoner euro innefattar vissa klausuler som länkar samman utbetald ränta på obligationerna med obligationernas kreditbetyg. Om obligationernas kreditbetyg från både Moody's och Standard & Poor's förblir på eller över Baa3 respektive BBB-, så förblir räntesatsen på obligationerna densamma som vid emissionen, det vill säga 10 procent för sterlingobligationerna respektive 9,5 procent för euroobligationerna. Om kreditbetyget från antingen Moody's eller Standard & Poor's understiger Baa3 respektive BBB-, så ökar den årliga räntesatsen på obligationerna med 1,5 procent per år till 11,5 procent för sterlingobligationerna respektive 11 procent för euroobligationerna. Om kreditbetyget minskas till under Baa3 (Moody's) respektive BBB- (Standard & Poor's) och sedan återgår till Baa3 respektive BBB- eller en nivå däröver, så återgår räntesatserna på obligationerna till räntenivån vid emissionen. Till följd av nedvärderingen av Bolagets långfristiga kreditbetyg av Moody's till Ba2 den 31 oktober 2002, utlöstes denna ränteökningssklausul för båda obligationerna. Ränteökningen gäller för ränteperioder som börjar efter betalning av kupongen som löper ut det datum nedvärderingen sker.

I linje med Bolagets policy att minska sin ränte- och valutaexponering, har en valutaswap använts för att modifiera karaktistikan på obligationerna för 200 miljoner pund sterling och en ränteswap för att modifiera obligationerna för 500 miljoner euro.

I början av 2002 och i slutet av 2001 återköpte Bolaget utestående obligationer till ett nominellt värde av 109 MUSD respektive 322 MUSD. I samband med dessa återköp redovisade Bolaget en vinst från återköp av obligationer på 3 MUSD respektive 12 MUSD. Av de återköpta obligationerna annullerades under 2002 ett belopp uppgående till ett nominellt värde på totalt 31 MUSD medan ett belopp uppgående till ett nominellt värde på totalt 19 MUSD därefter nyemitterades. Under 2001 nyemitterade Bolaget en del av de återköpta obligationerna till ett nominellt värde av 248 MUSD. Nyemissionspriset blev den nya kostnadsbasen för obligationerna.

Nästan samtliga av Bolagets publika obligationer innefattar korsvisa försumlighetsklausuler som ger obligationsinnehavaren möjlighet att kräva återbetalning om Bolaget försummar betalning av ett lån på eller över en specificerad nivå.

Not 15 Upplupna kostnader och övriga skulder

Upplupna kostnader och övriga skulder består av följande:

31 december	2002	2001
Försäkringstekniska reserver	2 091	2 175
Derivat	1 101	791
Upplupna personalkostnader	715	643
Kontraktsrelaterade reserver	522	545
Avsättningar för garantiersättningar och liknande	450	383
Skatteskulder	423	368
Upplupen ränta	290	263
Uppskjuten skattekostnad	253	190
Avsättningar för omstrukturering	233	167
Övrigt	2 241	1 575
Totalt	8 319	7 100

År 2002 och 2001 ingår i posten "Övrigt" en avsättning på 1 118 MUSD respektive 134 MUSD avseende asbestrelaterade skadeståndsanspråk. Denna ökade avsättning för asbestrelaterade skadeståndsanspråk hänför sig huvudsakligen till en omklassificering av 806 MUSD från övriga skulder under 2002 samt en ytterligare avsättning under 2002, som utjämnas av utbetalningar till målsägare (se not 17). Resterande belopp inom "Övrigt" utgör avsättningar för projektkostnader avseende icke leveransgodkända projekt, övriga ärenden av juridisk art och övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter.

(Belopp i MUSD, förutom belopp per aktie)

Not 15 Upplupna kostnader och övriga skulder, fortsättning

Bolagets försäkringstekniska reserver avseende oreglerade skador och skaderegleringskostnader beräknas på grundval av uppgifter från försäkringsbolag, direktförsäkringsbolag och bolag som avger återförsäkringar samt ledningens egna uppskattningar. Bolaget ser kontinuerligt över de försäkringstekniska reserverna och skaderegleringskostnaderna varvid förändringar i kostnadsberäkningar återspeglas i nettovinsten. Dessutom omfattas de försäkringstekniska reserverna av regelbundna genomgångar av oberoende aktuarier. Under 2001 har inträffade tidpunkter och belopp, beträffande betalning av premier och reglering av ersättningsanspråk som ålagts Bolaget beträffande premie- och skadeutbetalningar, cederats till Bolaget avseende tidigare års återförsäkringsavtal med begränsad risk. Eftersom belopp och tidpunkter för cederade skadeutbetalningar och motsvarande premier inte med säkerhet kunde fastställas per den 31 december 2001, diskonterade inte Bolaget sina försäkringstekniska reserver. Bolaget uppfattar att denna fluktuation i skadeutbetalningar och tilläggspremier kommer att få Bolaget att avstå från att diskontera sina försäkringstekniska reserver i framtiden tills ett tillförlitligt mönster av skadeutbetalningar kan skönjas. Följaktligen har de försäkringstekniska reserverna per den 31 december 2002 och 2001 inte redovisats till nuvärdesberäknade belopp. Under 2001 redovisades en avsättning på 295 MUSD som redovisas mot resultatet och inte påverkar kassaflödet.

I Bolagets balansräkning per den 31 december 2002 ingår 60 MUSD likvida medel som säkerhet för åtaganden huvudsakligen hänförliga till Bolagets försäkringsverksamhet.

Not 16 Leasing

Leasingåtaganden

Bolagets leasingavtal avser huvudsakligen lokaler och byggnader samt kontorsutrustning. För den ordinarie verksamheten räknar ledningen med att flertalet leasingavtal skall förnyas eller ersättas med andra leasingavtal. Under 2002 avslutades ett antal transaktioner av typen sale-leaseback. Detta resulterade i en ökning av minimileaseavgifter till tredje part jämfört med föregående år. Minimileaseavgifter i operationella leasingavtal som ingår i nettovinsten från kvarvarande verksamheter uppgick till 347 MUSD, 217 MUSD och 223 MUSD år 2002, 2001 respektive 2000.

Det sammanlagda beloppet per den 31 december 2002 av framtida minimileaseavgifter som hänför sig till icke uppsägningsbara avtal, fördelar sig på förfallotidpunkter enligt följande:

2003	329
2004	276
2005	206
2006	173
2007	153
Efter 2007	617
	1 754
Intäkter från återuthyrning	-65
Totalt	1 689

Investeringar i leasingobjekt

Divisionen Financial Services tillhandahöll finansieringslösningar som inbegrep finansiell leasing (sales-type leases) för industribolagen, avbetalningsavtal samt annan finansiell leasing (direct financing leases). I november 2002 sålde Bolaget en stor del av sin verksamhet Structured Finance, som ingick i den tidigare divisionen Financial Services, till GE Commercial Finance. Den avyttrade Structured Finance-portföljen omfattade global infrastrukturfinansiering, utrustningsleasing och finansieringsverksamheter. Bolaget behöll vissa leasingtillgångar som hänför sig till dess kärnverksamheter. Bibehållna investeringar i leasingobjekt det vill säga finansiella leasingavtal (sales-type leases, leverage leases och direct financing leases) ingår i balansposten långfristiga placeringar.

Bolagets långfristiga investeringar i finansiella leasingavtal består av följande:

31 december	2002	2001
Minimileaseavgifter	666	658
Restvärden	48	63
Ej intjänade finansiella intäkter	-146	-196
	568	525
Leveraged leases	35	49
	603	574
Kortfristig andel	-43	-24
Totalt	560	550

Not 16 Leasing, fortsättning

Per den 31 december 2002 uppgår minimileaseavgifterna avseende finansiella leasingavtal (direct financing leases, sales-type leases) till följande:

2003	68
2004	59
2005	40
2006	45
2007	38
Efter 2007	416
	666

Not 17 Åtaganden och ansvarsförbindelser

Allmänt

Bolaget är föremål för ett antal rättsliga processer och krav som uppstått i den normala affärsverksamheten men som ännu inte är slutgiltigt avgjorda. I nuläget är det inte möjligt för Bolaget att med någon säkerhet förutsäga resultatet av dessa tvister. På grundval av aktuell tillgänglig information anser emellertid ledningen, med undantag av nedanstående uppgifter och enligt utlåtande från extern juridisk expertis, att det inte är troligt att eventuellt ansvar som inte täcks genom försäkring eller på annat sätt, skulle ha en väsentlig negativ effekt på Bolagets finansiella ställning, likviditet eller rörelseresultat.

Miljöskydd

Bolaget medverkar i flera rättsliga eller administrativa förfaranden till följd av amerikansk och annan nationell, federal, delstatlig eller lokal miljöskyddslagstiftning till följd av avtal med tredje part. Avsättningar för sådana förfaranden görs när händelserna bedöms som troliga och tillförlitliga uppskattningar av beloppet kan göras. Förändrade bedömningar påverkar resultatet i den period då nya prövningar sker. Även om Bolaget inte med säkerhet kan bedöma hur framtida föreskrifter kommer att påverka dessa förfaranden, bedömer ledningen att det slutliga resultatet av dessa ärenden inte kommer att ha någon väsentlig negativ effekt på Bolagets finansiella ställning, likviditet eller rörelseresultat.

Bolaget gör avsättningar för miljöärenden på grundval av beräknad kostnadsandel för den redovisningsperiod i vilken ansvar fastställs och kostnader kan bedömas rimligt. Miljörelaterade ekonomiska förpliktelser redovisas med hänsyn till det mest sannolika utfallet eller när detta inte är känt, med det lägre belopp som motsvarar den bästa uppskattningen vid beaktande av olika möjliga utfall för varje enskild förpliktelse. Avsättningar omprövas fortlöpande och justeras så att de avspeglar den vid tillfället bästa uppskattningen.

Framtida utgifter för miljörelaterade åtgärdskostnader nuvärdesberäknas inte. I de fall ersättningar från försäkringsbolag eller tredje part bedöms som sannolika, redovisar Bolaget en fordran i balansräkningen.

Garantier - allmänt

Samtliga garantier lämnade före den 1 januari 2003 redovisas i enlighet med Statement of Financial Accounting Standards No. 5 (SFAS 5), *Accounting for Contingencies*. Avsättningar redovisas i koncernbokslutet när det blir sannolikt att Bolaget kommer att drabbas av förluster i enlighet med en garanti.

Vissa garantier lämnade eller modifierade efter den 31 december 2002 redovisas i enlighet med FASB Interpretation No. 45 (FIN 45), *Guarantor's Accounting and Disclosure Requirements for Guarantees; Including Indirect Guarantees of Indebtedness of Others*. Efter utställande av vissa garantier, redovisas en skuld motsvarande garantins marknadsvärde.

Fullgörandegarantier

Fullgörandegarantier utgör åtaganden där Bolaget garanterar tredje parts åtaganden avseende produkter eller tjänster i enlighet med kontraktsvillkoren. Sådana garantier kan inkludera garantier att ett projekt kommer att slutföras inom en specificerad tid. Om tredje part inte uppfyller sitt åtagande, ersätter Bolaget den garanterade parten kontant eller med varor eller tjänster. Fullgörandegarantier inkluderar borgensförbindelser, garantier om förskottsbetalning och kreditiv för fullgörandeberedskap.

Financial Accounting Standards Board gav i november 2002 ut FIN 45 - upplysningskrav som gäller för bokslut som avser perioder som slutar efter den 15 december 2002. Enligt FIN 45 måste Bolaget redovisa "maximal potentiell exponering" under vissa garantier samt eventuella regressavsättningar som kan göra det möjligt för Bolaget att från tredje part indriva belopp utbetalade under sådana garantier. "Maximal potentiell exponering" enligt FIN 45 medger inte någon diskontering av Bolagets bedömning av aktuell exponering under garantierna. Informationen nedan avspeglar Bolagets maximala potentiella exponering under garantierna, som är högre än ledningens bedömning av förväntad exponering.

Not 17 Åtaganden och ansvarsförbindelser, fortsättning

Bolaget kvarstår som ansvarigt för fullgörandegarantier avseende den kraftgenereringsverksamhet som ingick i samriskbolaget ABB ALSTOM POWER NV. Garantierna består huvudsakligen av fullgörandegarantier, förskottsgarantier, produktgarantier och andra sammansatta garantier under vissa kontrakt avseende ersättning för personskada och materiell skada, skatter och överensstämmelse med arbetsrätt, miljölagar och patent etc. Garantierna har löptider från ett till tio år och i vissa fall ingen fastställd förfallotid. ALSTOM och dess dotterbolag har det primära ansvaret för att uppfylla förpliktelseerna som garantierna avser. I samband med försäljningen till ALSTOM av Bolagets ägarandel i samriskbolaget i maj 2000, åtog sig moderbolaget ALSTOM och ALSTOM Power solidariskt att till fullo hålla Bolaget skadeslöst mot eventuella ersättningsanspråk till följd av sådana garantier. På grund av produktgarantiernas och de sammansatta garantiernas art kan Bolaget inte göra någon uppskattning av maximalt potentiellt belopp avseende framtida betalningar för dessa garantier som har utfästs å den tidigare kraftgenereringsverksamhetens vägnar. Ledningens uppskattning av total "maximal potentiell exponering" under kvantifierbara garantier lämnade av Bolaget å dess tidigare kraftgenereringsverksamhets vägnar var cirka 2 200 MUSD per den 31 december 2002. Maximal potentiell exponering är baserad på det ursprungliga garanti- eller kontraktsbeloppet och avspeglar inte projektets färdigställandegrad. Per den 31 december 2002 har inga kostnader redovisats avseende garantier utfärdade å den tidigare kraftgenereringsverksamhetens vägnar. Ledningen bedömer att det inte är sannolikt att Bolaget kommer att åsamkas några kostnader under dessa garantier och därför, i enlighet med SFAS 5, har ingen avsättning redovisats per den 31 december 2002.

I samband med försäljningen av kärnkraftsverksamheten till British Nuclear Fuels (BNFL) år 2000, behöll ett av Bolagets dotterbolag åtaganden under borgensförbindelser avseende prestanda i kärnkraftsverksamheten enligt vissa avtal som ingicks före försäljningen till BNFL. Borgensförbindelserna har löptider från ett till nio år. BNFL har det primära ansvaret för att uppfylla de åtaganden som borgensförbindelserna avser. I enlighet med köpeavtalet, enligt vilket kärnkraftsverksamheten såldes, måste BNFL hålla Bolaget skadeslöst mot eventuella ersättningsanspråk i samband med sådana åtaganden. Bolagets maximala potentiella exponering under dessa förbindelser uppgår till cirka 640 MUSD per den 31 december 2002. Maximal potentiell exponering baseras på det ursprungliga garanti- eller kontraktsbeloppet och avspeglar inte projektets färdigställandegrad. Per den 31 december 2002 har inga kostnader redovisats avseende borgensförbindelserna. Ledningen bedömer att det inte är sannolikt att Bolaget kommer att åsamkas några kostnader under dessa garantier och därför, i enlighet med SFAS 5, har ingen avsättning redovisats per den 31 december 2002.

Finansiella garantier

Finansiella garantier utgör oåterkalleliga garantier att Bolaget kommer att ersätta betalningsmottagaren i händelse att tredje part inte kan uppfylla sina finansiella åtaganden och betalningsmottagaren därmed drabbas av förluster som täcks under garantin.

I den kommersiella låneverksamheten har Bolagets kvarvarande verksamhet inom Structured Finance mot ersättning garanterat betalningsförmågan för viss tredje part utan egen återförsäkring. Dessa finansiella garantier utgör oåterkallelig garanti att Bolaget kommer att ersätta betalningsmottagaren i händelse att tredje part inte kan uppfylla sina åtaganden under relevant låneavtal och betalningsmottagaren därmed drabbas av förluster som täcks under garantin. Bolaget drar vanligen nytta av panter ställda under det garanterade lånet. Bolaget redovisar erhållna provisioner som intäkter under garantins löptid och gör avsättningar i händelse av utebliven betalning eller risk för utebliven betalning.

Per den 31 december 2002 hade Bolaget ställt ut finansiella garantier på cirka 207 MUSD med löptider som sträcker sig från ett till arton år. Utställda garantier har samma förfallodag som den relaterade skulden. Maximalt potentiellt belopp avseende framtida betalningar som Bolaget kan tvingas göra under sina garantier per den 31 december 2002 uppgår till 207 MUSD, varav 8 MUSD ingår i övriga skulder i balansräkningen per den 31 december 2002. Bolaget räknar inte med några betydande kostnader under dessa kontrakt.

Per den 31 december 2002 hade Bolaget 211 MUSD i utestående finansiella garantier som inte var hänförliga till den kvarvarande verksamheten inom Structured Finance. Av det beloppet utställdes 206 MUSD för företag i vilka Bolaget för närvarande har eller tidigare har haft en ägarandel. Garantierna har löptider från ett till fjorton år. Ledningen bedömer att det inte är sannolikt att Bolaget kommer att åsamkas några kostnader under dessa garantier och därför, i enlighet med SFAS 5, har ingen avsättning redovisats per den 31 december 2002.

Övriga produkt- och orderrelaterade ansvarsförbindelser

Avsättningen för produktgarantier beräknas på grundval av utfall av tidigare skadeståndsanspråk och specifika risker i vissa kontrakt.

Avsättning för garantier, inklusive produktgarantier är beräknade enligt följande:

Saldo per den 31 december 2001	339
Ersättningsanspråk betalade kontant eller med varor eller tjänster	-46
Ökad avsättning för förändringar i kostnadsberäkningar, utställda garantier och förfallna garantier	59
Saldo per den 31 december 2002	352

Avsättningen för garantier i not 15 innefattar viten på grund av projektförseningar, som inte ingår i ovanstående belopp.

1998 ingick Bolaget ett konstruktions-, anskaffnings- och projekthanteringsavtal med en kund för ett olje- och petrokemiskt raffinaderi i Indien med ett kontraktswärde om cirka 860 MUSD. Projektet, som omfattar ett avtal om kostnadstäckning, är färdigställt till cirka 60 procent och har stått stilla under de senaste åren på grund av komplikationer som kunden har stött på i sina försök att erhålla ytterligare nödvändig finansiering. Per den 31 december 2002 har Bolaget fordringar om 68 MUSD, ej fakturerad försäljning om 159 MUSD och exponering utanför balansräkningen om 43 MUSD avseende projektet. Kunden och bankerna har informerat Bolaget att de är beredda att starta detta projekt på nytt under första hälften av 2003. Bolaget har redovisat avsättningar på 140 MUSD och bedömer att det ger tillräcklig täckning för dess exponering i samband med projektet. Om kunden inte kan erhålla erforderlig finansiering och projektet inte startas på nytt, kan Bolaget inte få ersättning för sin investering i projektet och åtaganden gentemot tredje part kommer att utlösas, vilket resulterar i en nedskrivning av denna investering under 2003.

Not 17 Åtaganden och ansvarsförbindelser, fortsättning

Asbestrelaterade skadeståndsanspråk

Översikt

När Bolaget sålde sin 50%-andel i ABB ALSTOM POWER NV till ALSTOM i maj 2000, innehade det äganderätten i Combustion Engineering, ett dotterbolag som tidigare ingick i Bolagets kraftgenereringsverksamhet och som nu äger kommersiella fastigheter som hyrs ut till tredje part. Tillsammans med tredje part var Combustion Engineering svarande i ett flertal rättsprocesser i USA i vilka målsägare krävde skadestånd för personskada uppkommen till följd av exponering för eller användning av utrustning innehållande asbest som levererats huvudsakligen i början av sjuttioalet och tidigare av Combustion Engineering. Andra enheter inom ABB-koncernen angavs ibland som ansvariga i asbestrelaterade skadeståndsanspråk. Dessa enheter inkluderar ABB Lummus Global Inc. (Lummus) (som ingår i Bolagets division Oil, Gas and Petrochemicals) och Basic Incorporated (Basic) (som för närvarande är ett dotterbolag till Asea Brown Boveri Inc. och tidigare var ett dotterbolag till Combustion Engineering). Dessa skadeståndsanspråk var emellertid obetydliga jämfört med skadeståndsanspråken gentemot Combustion Engineering och har inte haft någon väsentlig effekt på Bolagets balans- eller resultaträkning.

Per den 31 december 2002, 2001 och 2000 uppgick avsättningar för asbestrelaterade skadeståndsanspråk och rättegångskostnader till 1 118 MUSD, 940 MUSD respektive 590 MUSD. Bolaget fastställde beloppen för 2001 och 2000 genom att uppskatta förväntade framtida skadeståndskostnader under en period av flera år. År 2002 baseras avsättningen på Bolagets förpliktelser under Combustion Engineerings plan för rekonstruktion enligt Chapter 11, som beskrivs nedan, under förutsättning att planen kommer att godkännas. Dessa avsättningar avspeglar inte sannolik ersättning från försäkringsgivare i dessa skadeståndsprocesser. Bolaget redovisade även fordringar på cirka 241 MUSD, 263 MUSD och 251 MUSD per den 31 december 2002, 2001 och 2000 för sannolik ersättning från försäkringsgivare avseende asbestrelaterade skadeståndsanspråk. Under 2002 och 2001 erfor Combustion Engineering en markant ökning av nya ersättningsanspråk och krav på högre skadeståndsbelopp jämfört med tidigare år. Kontant ersättning, före ersättning från försäkringsgivare, för att reglera Combustion Engineerings asbestrelaterade skadeståndsanspråk uppgick till 236 MUSD (inklusive 30 MUSD överförda till CE Settlement Trust, som beskrivs nedan), 136 MUSD och 125 MUSD under 2002, 2001 och 2000. Administrations- och rättegångskostnader uppgick till 32 MUSD, 13 MUSD och 7 MUSD under 2002, 2001 och 2000.

Förhandlingar med företrädare för målsägare i asbestrelaterade skadeståndsprocesser och begäran om Chapter 11-förfarande

I oktober 2002 fastslog Bolaget att det var sannolikt att förväntade asbestrelaterade kostnader för Combustion Engineering skulle överstiga värdet på dess tillgångar (812 MUSD per den 30 september 2002), om dess hittillsvarande policy för reglering av skadeståndsanspråk skulle tillämpas även framgent. Bolaget och Combustion Engineering beslöt att reglera de asbestrelaterade skadeståndsanspråken gentemot Combustion Engineering och dess närstående bolag, inklusive ABB Ltd, genom att rekonstruera Combustion Engineering enligt Chapter 11 i den amerikanska konkursstadgan. Enligt Chapter 11 är en gäldenär befulldäktad att rekonstruera sin verksamhet till förmån för sina borgenärer och aktieägare. Utöver att medge rehabilitering för gäldenären, främjar Chapter 11 likvärdig behandling av borgenärer och innehavare av aktier och aktierelaterade värdepapper som i allt väsentligt anför liknande ersättningsanspråk gentemot gäldenären och har andelar i dennes tillgångar. Paragraf 524(g) i konkursstadgan, som är avsedd för företag med ett stort antal asbestrelaterade skadeståndsanspråk, tillhandahåller ett förfarande för effektiv kanalisering av asbestrelaterade skadeståndsanspråk avseende personskada via en fond och ökar sannolikheten att värdet på en operativ verksamhet kan skyddas. Bolaget och Combustion Engineering beslöt att strukturera rekonstruktionen enligt Chapter 11 som en "pre-packaged plan," i vilken godkännande av planen skulle begäras före Chapter 11-registrering för att på så sätt minska konkursförfarandets varaktighet och kostnader.

I oktober 2002 påbörjade Bolaget och Combustion Engineering omfattande förhandlingar med företrädare för målsägare i asbestrelaterade skadeståndsprocesser i syfte att få till stånd ett Chapter 11-förfarande. Den 22 november 2002 ingick Combustion Engineering och företrädare för målsägarna i de asbestrelaterade skadeståndsprocesserna ett så kallat Master Settlement Agreement för reglering av öppna asbestrelaterade skadeståndsanspråk avseende personskada som hade anförts gentemot Combustion Engineering före den 15 november 2002. Samtidigt ingick Combustion Engineering ett så kallat CE Settlement Trust Agreement, som angav på vilket sätt en fond ("CE Settlement Trust") skulle finansieras och administreras för reglering av asbestrelaterade skadeståndsanspråk avseende personskada under Master Settlement Agreement. Enligt villkoren i Master Settlement Agreement, var målsägare som uppfyllde samtliga kriterier för att ha rätt till ersättning berättigade att erhålla en andel av begärt skadeståndsbelopp från fonden CE Settlement Trust och ha kvar skadeståndsanspråken gentemot Combustion Engineering för det återstående beloppet. Master Settlement Agreement delar in ersättningsanspråken i tre kategorier på grundval av anspråkens status per den 14 november 2002, skadeståndsanspråkens dokumentationsstatus och i vilken mån dokumentationen gör skadeståndsanspråken berättigade vad gäller reglering och ersättning från Combustion Engineering. Master Settlement Agreement kompletterades i januari 2003 för att klargöra vissa målsägars rättigheter vars rätt att delta i en särskild betalningskategori kunde bestridas.

I enlighet med Master Settlement Agreement finansierades fonden CE Settlement Trust via

- kontanta bidrag från Combustion Engineering uppgående till 5 MUSD vid ikraftträdandet
- kontanta bidrag från Asea Brown Boveri Inc., ett dotterbolag till ABB Ltd, per den 31 december 2003 uppgående till 30 MUSD
- en revers från Combustion Engineering på cirka 101 MUSD (garanterad av Asea Brown Boveri Inc.) och
- ett skuldebrev från Combustion Engineering på obetalt belopp 311 MUSD (fordran och ränta) avseende Combustion Engineerings fordran på Asea Brown Boveri Inc. under ett låneavtal daterat den 12 maj 2000 (garanterat av ABB Ltd)

Den 17 januari 2003 meddelade Bolaget att det och Combustion Engineering hade träffat en överenskommelse om ett förslag till en förberedd plan för rekonstruktion av Combustion Engineering enligt Chapter 11 i den amerikanska konkursstadgan ("Planen"). Avtalet ingicks både med företrädare för målsägare i föreliggande asbestrelaterade skadeståndsanspråk avseende personskada gentemot Combustion Engineering (inbegripet målsägare som hade anförts ersättningsanspråk före den 15 november 2002 och var berättigade att delta i Master Settlement Agreement och målsägare som hade anförts ersättningsanspråk efter detta datum och inte var berättigade att delta i Master Settlement Agreement) och med föreslagna företrädare för personer som kan vara berättigade att hävda asbestrelaterade skadeståndsanspråk avseende personskada i framtiden.

Not 17 Åtaganden och ansvarsförbindelser, fortsättning

Planen tillåter bildande av en oberoende fond ("Asbestos PI Trust") utöver fonden CE Settlement Trust. Under Planen kommer samtliga nuvarande och framtida asbestrelaterade skadeståndsanspråk avseende personskada, inklusive den obetalda delen av tidigare reglerade ersättningsanspråk, som uppstår direkt eller indirekt till följd av åtgärder, försumlighet, produkter eller verksamheter hänförliga till Combustion Engineering, Lummus och Basic att hänvisas till fonden Asbestos PI Trust. Planen förutsätter att konkursdomstolen kommer att utfärda föreläggande enligt Paragraf 524(g) i konkursstadgan i samband med godkännande av Planen, enligt vilket ABB närstående bolag (inklusive ABB Ltd, Combustion Engineering, Lummus och Basic) och vissa parter som är fristående från ABB kommer att skyddas mot framtida asbestrelaterade skadeståndsanspråk avseende personskada. Föreläggandet är en väsentlig del av Planen. Ett utfärdande av föreläggandet kräver att minst 75 procent av målsägarna i asbestrelaterade skadeståndsanspråk som har rätt att rösta om Planen röstar för Planen.

Planen beskriver tillvägagångssätt att fördela fondens medel till målsägarna. Enligt Planen kommer, utöver Asbestos PI Trust-anspråk, den obetalda delen av skadeståndsanspråk som reglerades i enlighet med Master Settlement Agreement att kunna regleras med medel från fonden Asbestos PI Trust.

När Planen träder i kraft kommer the Asbestos PI Trust att finansieras enligt följande:

- en 20 MUSD tidsbunden revers till 5% ränta med en maximal löptid på 10 år från Planens ikraftträdande, med Combustion Engineerings i Windsor, Connecticut, fastigheter och fastighetsleasing som säkerhet (under vissa specificerade omständigheter kan Asbestos PI Trust ha rätt att omvandla den tidsbundna reversen till att äga 80 procent av rösterna i det rekonstruerade Combustion Engineering)
- överskottslikviditet som innehas av Combustion Engineering vid Planens ikraftträdande
- en revers, garanterad av ABB Ltd och/eller vissa av dess dotterbolag, på totalt 250 MUSD att betalas i lika stora kvartalsvisa delposter med början under 2004, varav 50 MUSD skall betalas under 2004, 100 MUSD under 2005 och 100 MUSD under 2006 och ytterligare betalningar uppgående till totalt 100 MUSD i lika stora delposter mellan 2006 och 2010 villkorade av att ABB Ltd uppfyller vissa finansiella resultat (en EBIT-marginal på 8 procent för de första två delbetalningarna och 12 procent för de sista två delbetalningarna)
- en icke räntebärande revers från Lummus om 28 MUSD att betalas i ungefär lika stora årliga delposter under 12 år
- en icke räntebärande revers från Basics om totalt 10 MUSD att betalas i ungefär lika stora årliga delposter under 12 år
- 30 298 913 ABB Ltd-aktier, som hade ett marknadsvärde per den 31 december 2002 på 86 MUSD. Bolagets förpliktelse att överlåta dessa aktier kommer framgent att marknadsvärderas och ändringar i värdet att resultatföras till dess att aktierna överförs till Asbestos PI Trust
- Combustion Engineering, Lummus och Basic kommer att överföra sina rättigheter enligt vissa försäkringsavtal och försäkringsuppgörelser till Asbestos PI Trust. Totala, ej utnyttjade limiter för produktrelaterade förpliktelser är 198 MUSD för Combustion Engineering, 43 MUSD för Lummus och 28 MUSD för Basic, även om slutligen återvunna belopp under dessa avtal kan bli avsevärt mindre än avtalsrelaterade limiter. Därutöver kommer Combustion Engineering att överföra 95 MUSD av förväntade utbetalningar under vissa av dess försäkringsuppgörelser till Asbestos PI Trust
- Om Lummus säljs inom 18 månader efter Planens ikraftträdande, kommer ABB Inc. att överföra 5 MUSD till CE Settlement Trust och 5 MUSD till Asbestos PI Trust. Om CE Settlement Trust har upphört att existera vid den tidpunkten, kommer båda utbetalningarna på 5 MUSD att göras till Asbestos PI Trust. Bidraget kommer under inga omständigheter att överstiga nettointäkterna från försäljningen av Lummus
- Efter upplösning av CE Settlement Trust, kommer alla fonder och tillgångar som innehas av CE Settlement Trust att överföras till Asbestos PI Trust

Nästa steg i Chapter 11-processen

Inhämtandet av röster för godkännande av Planen inleddes den 19 januari 2003 och Combustion Engineering ansökte om förfarande under Chapter 11 i den amerikanska konkursdomstolen i Delaware den 17 februari 2003 på grundval av den tidigare förhandlade Planen. Röstningen avslutades den 19 februari 2003 och enligt de preliminära resultaten godkändes Planen av cirka 80 procent av de målsägare som röstade. De slutliga röstresultaten skall kontrolleras och godkännas av konkursdomstolen, och en prövning avseende godkännande är planerad att äga rum den 24 april 2003. Samtidigt som det inte är säkert att konkursdomstolen kommer att godkänna planen, har Bolaget inget skäl att tro, på grundval av tillgänglig information, att Planen inte kommer att godkännas. Om Planen, för att begränsa framtida skadeståndsanspråk godkänns, kommer Combustion Engineering att begära bekräftelse av beslutet om godkännande från U.S. District Court. Planen kommer att träda i kraft vid slutförandet av alla besvärärfaranden såvida inte Combustion Engineering och övriga berörda parter kommer överens om ett tidigare datum för ikraftträdande. Det är inte säkert att konkursdomstolen kommer att godkänna Planen och om Planen godkänns, kan Bolaget inte bedöma hur länge besvärärfarandet kommer att pågå.

Planens inverkan på vår finansiella ställning

Bolaget redovisade en kostnad på 420 MUSD inom resultat från avvecklade verksamheter, netto efter skatt för 2002. Beloppet fastställdes på grundval av föreslagna utbetalningar enligt Planen. Under tidigare år ingick i koncernbokslutet kostnader baserade på Combustion Engineerings prognoser avseende förväntade framtida ersättningsanspråk under en period av flera år och uppskattningar av återvinningsbara belopp från försäkringsgivare efter reglering av skadeståndsanspråken. Detta resulterade i en kostnad om 470 MUSD och 70 MUSD under 2001 respektive 2000, som ingår i resultat från avvecklade verksamheter, netto efter skatt.

Vid ett godkännande av Planen, uppskattas slutlig förpliktelse för reglering av asbestrelaterade skadeståndsanspråk avseende personskada gentemot Combustion Engineering, Lummus och Basic per den 31 december 2002 uppgå till 1 118 MUSD. Beloppet har reserverats i upplupna kostnader och övrigt i balansräkningen. Om Planen godkänns, kommer vissa belopp att överföras per datumet för ikraftträdande till övriga långfristiga skulder på grundval av planerade kontanta utbetalningar. Framtida resultat kommer att påverkas av justeringar som är beroende av förändringar i kursen för ABB Ltd:s aktie samt villkorade betalningar när de kan fastställas. I händelse av att Planen inte godkänns av konkursdomstolen, kan den slutliga förpliktelsen för reglering av asbestrelaterade skadeståndsanspråk avseende personskada komma att förändras avsevärt. En sådan förändring skulle kunna ha en väsentlig negativ effekt på Bolagets finansiella ställning, rörelseresultat och likviditet.

(Belopp i MUSD, förutom belopp per aktie)

Not 17 Åtaganden och ansvarsförbindelser, fortsättning

Ansvarsförbindelser i samband med den tidigare kärnkraftsverksamheten

Bolaget har fortfarande vissa specifika miljörelaterade förpliktelser för två anläggningar i USA som drevs av Bolagets kärnkraftsverksamhet, vilken såldes till British Nuclear Fuels (BNFL) år 2000. I enlighet med köpeavtalet med BNFL, har Bolaget kvar alla miljörelaterade förpliktelser avseende anläggningen i Windsor, Connecticut, tillhörig dotterbolaget Combustion Engineering och en del av dessa förpliktelser är hänförliga till anläggningen i Hematite, Missouri, tillhörig dotterbolaget ABB C-E Nuclear Power. De primära miljörelaterade förpliktelserna avseende dessa anläggningar avser kostnader för sanering av radiologisk förorening vid anläggningarna. Sådana kostnader ger inte upphov till utbetalningar förrän en anläggning tas ur drift och kostnader uppkommer i allmänhet under ett antal år. Fastän det är svårt att tillförlitligt förutsäga hur lång tid det kan ta att sanera radiologisk förorening efter upphörande av driften, bedömer Bolaget - på grundval av information som BNFL har offentliggjort - att saneringen av Hematite-anläggningen kan komma att pågå ända till 2013. Beträffande Windsor-anläggningen, bedömer Bolaget att saneringsprocessen kan pågå ända till 2008 och att den amerikanska staten kommer att ta ansvar för en betydande andel av dessa saneringskostnader i enlighet med Atomic Energy Act och Formerly Used Site Environmental Remediation Action Program eftersom sådana kostnader avser material som har använts av Combustion Engineering för forskning, utveckling och tillverkning av kärnbränsle för den amerikanska flottan. Till följd av försäljningen av kärnkraftsverksamheten i april 2000, reserverades 300 MUSD för bedömda saneringskostnader avseende dessa anläggningar. Av reserven har 12 MUSD respektive 6 MUSD tagits i anspråk under 2002 respektive 2001. I samband med ovannämnda förfarande under Chapter 11 för rekonstruktion av Combustion Engineering, kommer Bolaget att behålla samtliga miljörelaterade åtgärdsförpliktelser avseende Windsor-anläggningen.

Note 18 Skatter

Skatter består av följande:

31 december	2002	2001	2000
Aktuella inkomstskatter	258	152	215
Uppskjuten skattekostnad	-175	-89	85
Skatter, kvarvarande verksamheter	83	63	300
Skatter, avvecklade verksamheter	72	39	128
	155	102	428

Bolaget är verksamt i länder som har olika skattelagar och skattesatser. Följaktligen kommer vägd genomsnittlig effektiv skatt att variera för koncernen från år till år beroende på vinster och förluster per land.

31 december	2002	2001	2000
Skatteberäkning:			
Resultat från kvarvarande verksamheter före skatter och minoritetsintressen	251	-66	1 106
Vägd genomsnittlig effektiv skattesats	39,0%	37,9%	37,6%
Skattekostnad vid vägd genomsnittlig skattesats	98	-25	416
Poster beskattade med annan skattesats än vägd genomsnittlig effektiv skattesats	-127	112	-63
Ej avdragsgill goodwillavskrivning	-	49	45
Förändring av värderingsreserv	108	-31	-71
Förändring av fastlagda skattesatser	1	6	-41
Övrigt, netto	3	-48	14
Skatter, kvarvarande verksamheter	83	63	300
Effektiv skattesats för året	33,1%	-95,5%	27,1%

År 2001 ingår i avstämningsposten "Övrigt, netto" på 48 MUSD ett belopp på 50 MUSD avseende justeringar för vissa skatteärenden hänförliga till tidigare år, avslutade under året.

År 2001 ingår i resultat från kvarvarande verksamheter före skatter och minoritetsintressen på 66 MUSD en ytterligare avsättning för försäkringsskyldigheter inom ett försäkringsdotterbolag, beläget i en skattehemvist med låg skattesats (se not 15). I "Poster beskattade med annan skattesats än vägd genomsnittlig skattesats" ingår dessutom skatteeffekterna av denna avsättning och en extraordinär vinst på 12 MUSD från återköp av obligationer. Exklusive skatteeffekten på denna avsättning skulle gällande effektiv skattesats för vinst från kvarvarande verksamheter vara 29,2 %.

År 2002 ingår i resultat från kvarvarande verksamheter före skatter och minoritetsintressen på 251 MUSD ytterligare finansieringsrelaterade kostnader, omstruktureringskostnader och kostnader hänförliga till perifer verksamhet samt en vinst på 215 MUSD från ändringen av Bolagets utestående konvertibla obligationer. Vinsten på 215 MUSD uppväger delvis dessa kostnader.

(Belopp i MUSD, förutom belopp per aktie)

Not 18 Skatter, fortsättning

Uppskjutna skattefordringar består av följande:

31 december	2002	2001
Uppskjutna skatteskulder avseende:		
Långfristiga placeringar	-226	-194
Materiella anläggningstillgångar	-421	-458
Pensioner och övriga upplupna kostnader	-356	-252
Försäkringstekniska reserver	-230	-190
Övrigt	-186	-145
Summa uppskjutna skatteskulder	-1 419	-1 239
Uppskjutna skattefordringar avseende:		
Investeringar och övrigt	2	14
Materiella anläggningstillgångar	58	185
Pensioner och övriga upplupna kostnader	857	952
Underskottsavdrag och andra skattemässiga avdrag	1 075	697
Övrigt	332	238
Summa uppskjutna skattefordringar	2 324	2 086
Värderingsreserv	-1 227	-1 145
Uppskjutna skattefordringar, netto	1 097	941
Uppskjutna skatteskulder, netto	-322	-298

Uppskjutna skattefordringar och uppskjutna skatteskulder kan redovisas som kortfristiga eller långfristiga enligt följande:

31 december	2002		2001	
	Kortfristiga	Långfristiga	Kortfristiga	Långfristiga
Uppskjutna skatteskulder	-253	-1 166	-190	-1 049
Uppskjutna skattefordringar, netto	558	539	495	446
Uppskjutna skattefordringar (skulder), netto	305	-627	305	-603

Långfristiga uppskjutna skattefordringar, netto, ingår i investeringar och övrigt.

Avseende vissa koncernbolag redovisas uppskjutna skattefordringar hänförliga till underskottsavdrag och andra poster. Eftersom redovisning av dessa fordringar är osäker, har koncernen gjort nedskrivningar på 1 227 respektive 1 145 MUSD per den 31 december 2002 och 2001.

Per den 31 december 2002 kan underskottsavdrag på 2 815 MUSD och andra skattemässiga avdrag på 66 MUSD utnyttjas för att reducera framtida beskattningsbara intäkter för vissa dotterbolag, varav 1 240 MUSD avseende underskottsavdrag och 42 MUSD avseende andra skattemässiga avdrag förfaller successivt intill 2022 medan återstående underskottsavdrag är eviga. Dessa underskottsavdrag är främst hänförliga till Bolagets verksamheter i USA och Tyskland.

Not 19 Övriga skulder

Bolagets övriga skulder uppgick till 1 647 MUSD och 2 280 MUSD per den 31 december 2002 respektive 2001.

Bland övriga skulder ingår långfristiga reserveringar på 460 MUSD och 1 241 MUSD, förskott från kunder avseende projekt med lång tillverkningstid på 612 MUSD och 539 MUSD och långfristiga förutbetalda intäkter på 151 MUSD och 89 MUSD per den 31 december 2002 respektive 2001. År 2001 inkluderade långfristiga avsättningar 806 MUSD, som överfördes 2002 från övriga skulder till upplupna kostnader och övrigt (se not 17).

Bolaget ingick skattedrivna leasingavtal med amerikanska investerare före 1999. Förutbetalda leasingavgifter avseende dessa avtal på 349 MUSD och 355 MUSD per den 31 december 2002 respektive 2001, redovisas som depositioner. Nettointäkter avseende dessa avtal redovisas över leasingavtalens löptid.

Not 20 Ersättningar till anställda

Pensioner och övriga relaterade ersättningar, netto efter förutbetalda pensioner och övriga relaterade ersättningar, redovisas i balansräkningen med 1 102 MUSD och 1 230 MUSD per den 31 december 2002 respektive den 31 december 2001. Minskningen beror huvudsakligen på ökade bidrag under 2002.

Inom Bolaget förekommer ett antal olika pensionsplaner, inbegripande förmånsbestämda planer, avgiftsbestämda planer och planer för avgångsvederlag. Planerna verkar under lokala föreskrifter och regelsystem. Flertalet av Bolagets anställda omfattas av dessa planer och ersättningar kommer de anställda till del i händelse av dödsfall, invaliditet, pensionering eller upphörd anställning. Vissa av dessa planer omfattar flera arbetsgivare.

En del av planerna förutsätter att anställda bidrar med egna medel för att bli berättigade till motsvarande ytterligare bidrag eller annat bidrag från arbetsgivaren. Bolagets policy för finansiering av dessa planer beaktar lokala civilrättsliga och skattemässiga föreskrifter. Bolaget har ett flertal pensionsplaner som inte finansierats till följd av att lokala civilrättsliga och skattemässiga föreskrifter inte kräver detta.

(Belopp i MUSD, förutom belopp per aktie)

Not 20 Ersättningar till anställda, fortsättning

Förmånsbestämda planer tillhandahåller ersättningar som främst beräknas med de anställdas tjänstgöringstid, ålder och lön som bas. Kostnader och åtaganden för understöd av förmånsbestämda planer fastställs genom försäkringstekniska beräkningar som baseras på "projected-unit-credit"-metoden. Vid användandet av denna metod, som inbegriper antaganden beträffande de anställdas framtida löner, beaktas de anställdas intjänade anspråk per beräkningstidpunkten.

Per den 31 december 2002, 2001 och 2000 består nettokostnaderna för förmånsbestämda ersättningar av följande:

	Pensionsersättningar			Övriga ersättningar		
	2002	2001	2000	2002	2001	2000
Kostnad för intjänade anspråk	186	177	202	6	5	5
Förräntningskostnad avseende förväntade förpliktelser	318	311	314	28	26	23
Förväntad avkastning på förvaltningstillgångar	-281	-291	-306	-	-	-
Periodisering av övergångsbelopp från anpassning till SFAS 87	13	9	10	6	6	6
Periodisering av retroaktiv plananpassning	15	14	34	-	-	-
Försäkringstekniskt beräknad nettoförlust	22	4	-1	6	3	1
Övrigt	9	-19	12	-	-	-
	282	205	265	46	40	35

Följande tabeller beskriver förändring i ersättningsförpliktelser och förändring av marknadsvärde på förvaltningstillgångar samt finansieringsstatus redovisat i koncernens bokslut per den 31 december 2002 och 2001 avseende Bolagets huvudsakliga förmånsbestämda planer:

	Pensionsersättningar		Övriga ersättningar	
	2002	2001	2002	2001
Ersättningsförpliktelse vid årets ingång	6 005	6 012	389	342
Kostnad för intjänade anspråk	186	177	6	5
Förräntningskostnad avseende förväntade förpliktelser	318	311	28	26
Bidrag från anställda	43	36	4	2
Utbetalda ersättningar	-437	-373	-34	-32
Ersättningsförpliktelser i förvärvade verksamheter	46	9	-	-
Ersättningsförpliktelser i avyttrade verksamheter	-14	-6	-	-
Försäkringstekniskt beräknad förlust	-60	48	26	46
Anpassning av planer och övrigt	-56	-	-5	1
Valutakursdifferenser	993	-209	-	-1
Förmånsförpliktelse vid årets utgång	7 024	6 005	414	389
Marknadsvärde på förvaltningstillgångar vid årets början	4 226	4 592	-	-
Faktisk avkastning på förvaltningstillgångar	-84	-300	-	-
Bidrag från arbetsgivare	717	372	30	30
Bidrag från anställda	43	36	4	2
Utbetalda ersättningar	-437	-373	-34	-32
Förvaltningstillgångar i förvärvade verksamheter	44	6	-	-
Förvaltningstillgångar i avyttrade verksamheter	-3	-1	-	-
Övrigt	-50	17	-	-
Valutakursdifferenser	689	-123	-	-
Marknadsvärde på förvaltningstillgångar vid årets utgång	5 145	4 226	-	-
Finansieringsstatus⁽¹⁾	1 879	1 779	414	389
Ej kostnadsfört övergångsbelopp från anpassning till SFAS 87	-1	-9	-60	-67
Ej kostnadsförd försäkringstekniskt beräknad förlust	-1 168	-781	-150	-131
Ej kostnadsfört belopp avseende retroaktiv plananpassning	-57	-67	-	-3
Redovisat nettobelopp	653	922	204	188

⁽¹⁾ I dessa belopp ingår 1 070 MUSD och 863 MUSD per den 31 december 2002 respektive 2001 för pensionsplaner som inte behöver finansieras då lokala civilrättsliga och skattemässiga föreskrifter inte kräver detta.

(Belopp i MUSD, förutom belopp per aktie)

Not 20 Ersättningar till anställda, fortsättning

Följande belopp har redovisats i Bolagets balansräkning per den 31 december 2002 och 2001:

	Pensionsersättningar		Övriga ersättningar	
	2002	2001	2002	2001
Förutbetalda pensionskostnader	-572	-389	–	–
Upplupna pensionskostnader	1 428	1 380	204	188
Immateriella tillgångar	-24	-14	–	–
"Accumulated other comprehensive loss"	-179	-55	–	–
Redovisat nettobelopp	653	922	204	188

I pensioner och övriga relaterade ersättningar som redovisas i koncernbalansräkningen ingår en avsättning på 27 MUSD och 49 MUSD per den 31 december 2002 respektive 2001, och i förutbetalda pensioner och övriga relaterade ersättningar som redovisas i koncernbalansräkningen ingår 15 MUSD och 2 MUSD per den 31 december 2002 respektive 2001, avseende ersättningar till anställda som inte motsvarar kriterierna i Statement of Financial Accounting Standards No. 87 (SFAS 87), *Employers' Accounting for Pensions* eller Statement of Financial Accounting Standards No. 106 (SFAS 106), *Employers' Accounting for Postretirement Benefits Other Than Pensions*.

I pensioner och övriga relaterade ersättningar som redovisas i koncernbalansräkningen ingår 203 MUSD och 69 MUSD per den 31 december 2002 respektive 2001, avseende en minimipensionsskuld. Ökningen av minimipensionsskulden från 2001 hänför sig huvudsakligen till förändring av diskonteringsfaktorn för pensionsplanerna i Tyskland och USA som inte har förvaltningstillgångar.

Bolaget har en förmånsbestämd pensionsplan som täcker i stort sett samtliga medarbetare i Sverige. Per den 31 december 2002 tillskötts tillgångarna som tidigare var ställda som säkerhet för planen och dessa ingår som en del i "Marknadsvärde på förvaltningstillgångar" per den 31 december 2002 (se not 5).

Under 2002 och 2001 avsatte Bolaget ett värde av 188 MUSD respektive 162 MUSD i värdepapper available-for-sale för trygghet av vissa av Bolagets pensionsplaner i USA och Storbritannien.

Beräknad framtida ersättningsförpliktelse (BFE) jämte marknadsvärde på förvaltningstillgångar avseende pensionsplaner med ersättningsförpliktelser överstigande förvaltningstillgångar uppgick till:

	Per den 31 december 2002			Per den 31 december 2001		
	BFE	Tillgångar	Differens	BFE	Tillgångar	Differens
BFE överstiger tillgångar	6 956	5 068	1 888	5 911	4 123	1 788
Tillgångar överstiger BFE	68	77	-9	94	103	-9
Totalt	7 024	5 145	1 879	6 005	4 226	1 779

Akkumulerad ersättningsförpliktelse (AEF) jämte marknadsvärde på förvaltningstillgångar avseende pensionsplaner med ackumulerade ersättningsförpliktelser överstigande förvaltningstillgångar uppgick till:

	Per den 31 december 2002			Per den 31 december 2001		
	AEF	Tillgångar	Differens	AEF	Tillgångar	Differens
AEF överstiger tillgångar	5 524	4 206	1 318	2 330	1 141	1 189
Tillgångar överstiger AEF	911	939	-28	2 983	3 085	-102
Totalt	6 435	5 145	1 290	5 313	4 226	1 087

Per den 31 december 2002 och 2001 bestod förvaltningstillgångarna av:

	Pensionsersättningar	
	2002	2001
Aktier och aktierrelaterade värdepapper	33%	35%
Ränterelaterade värdepapper	51%	47%
Övrigt	16%	18%

Per den 31 december 2002 och 2001 ingick aktier i Bolaget i förvaltningstillgångarna med 3 MUSD respektive 6 MUSD.

Följande vägda genomsnittliga antaganden har använts i samband med redovisning av förmånsbestämda planer för räkenskapsår som avslutades den 31 december 2002 respektive 2001:

	Pensionsersättningar		Övriga ersättningar	
	2002	2001	2002	2001
Diskonteringsfaktor	5,05%	5,32%	6,74%	7,24%
Förväntad avkastning på förvaltningstillgångar	6,15%	6,81%	–	–
Kompensationsökningsgrad	3,05%	3,07%	–	–

Bolaget har ett flertal icke pensionsrelaterade planer för ersättning efter pensionering. Bolagets hälsovårdsplaner är i allmänhet avgiftsbelagda med årlig justering av nivån på anställdas bidrag till planerna. Den antagna "health care trend rate" för år 2002 uppgick till 12,92%, för att gradvis avta till 6,46% år 2012, och därefter förbli på denna nivå.

(Belopp i MUSD, förutom belopp per aktie)

Not 20 Ersättningar till anställda, fortsättning

Antagen utvecklingstakt för hälsovårdskostnader har en väsentlig påverkan på belopp som belastar hälsovårdsplaner. En förändring av antagen utvecklingstakt med en procentenhet skulle få följande effekter per den 31 december 2002:

	Ökning med en procentenhet	Minskning med en procentenhet
Effekt på totala intjänade anspråk och förväntade förpliktelser	2	-2
Effekt på ackumulerat ersättningsåtagande (efter pensionering)	26	-22

Bolaget tillhandahåller även ett flertal avgiftsbestämda planer. Kostnader för dessa planer uppgick till 23 MUSD, 26 MUSD och 27 MUSD för 2002, 2001 respektive 2000. Bolaget bidrog också med 141 MUSD, 135 MUSD och 108 MUSD till planer som omfattar flera arbetsgivare under åren 2002, 2001 respektive 2000.

Not 21 Chefsoptionsprogram

Bolaget har ett chefsoptionsprogram i vilket det erbjuder aktieoptioner (optioner) och syntetiska optioner till nyckelpersoner utan betalning.

Utestående optioner medför rättighet att köpa aktier i Bolaget till förutbestämda priser. Deltagarna kan sälja optionerna i stället för att utnyttja rätten att köpa aktier. Likvärdiga optioner är noterade på SWX Swiss Exchange (virt-x), vilket underlättar värdering och överlåtelse av utestående optioner.

Varje syntetisk option ger innehavaren rättighet att vid utnyttjandet erhålla en summa motsvarande marknadsvärde för en option vid detta tillfälle. De syntetiska optionerna är ej överlåtelsebara.

Deltagarna kan lösa in eller sälja optionerna samt lösa in de syntetiska optionerna efter intjänandeperioden som är tre år från utställandedatum. Överlåtelsebegränsningar kan hävas i händelse av dödsfall, invaliditet eller upphörd anställning. Alla optioner och syntetiska optioner förfaller sex år efter utställandet. Villkoren i optionsprogrammet gör det möjligt för anställda i avyttrade dotterbolag att behålla sina optioner och syntetiska optioner. Eftersom den primära noteringen för aktier i ABB Ltd är SWX Swiss Exchange (virt-x), är inlösenpriserna för optionerna och börskurserna för likvärdiga optioner noterade på SWX Swiss Exchange (virt-x), noterade i schweizerfranc (CHF). Följaktligen anges inlösenpriserna nedan i CHF. Marknadsvärden har redovisats i USD på grundval av gällande valutakurser under respektive period.

Optioner

Bolaget redovisar optionerna enligt realvärdesmetoden enligt APB Opinion No. 25, *Accounting for Stock Issued to Employees* (APB 25), som tillåtes enligt Statement of Financial Accounting Standards No. 123 (SFAS 123), *Accounting for Stock Based Compensation*. Alla optioner utfärdades med inlösenpriser högre än marknadspriserna på aktierna vid utställandet. Följaktligen har Bolaget inte redovisat några kompensationskostnader i samband med optionerna, med undantag av de fall när en deltagare avslutar anställning hos ett koncernbolag, såsom vid Bolagets avyttring av verksamhet. I enlighet med FASB Interpretation No. 44, *Accounting for Certain Transactions Involving Stock Compensation*, redovisade Bolaget kompensationskostnader på basis av optionernas marknadsvärde som kvarhålls av en deltagare vid det datum när hans anställning upphörde, under övriga bundna fonder. Effekten av sådana kostnader uppgår inte till betydande belopp.

Nedan visas en sammanfattning av optionsprogrammen för redovisade år:

	Antal optioner	Antal aktier ⁽¹⁾	Vägt genomsnitt- ligt inlösen- pris (CHF) ⁽²⁾
Utestående per den 1 januari 2000	27 699 040	10 267 288	32,34
Överlåtna ⁽³⁾	28 128 360	5 625 672	53,00
Förfallna	-385 000	-65 789	38,42
Utestående per den 31 december 2000	55 442 400	15 827 171	38,75
Överlåtna ⁽⁴⁾	23 293 750	4 658 750	17,00
Förfallna	-2 240 000	-461 452	48,53
Utestående per den 31 december 2001	76 496 150	20 024 469	33,46
Förfallna	-8 105 090	-1 621 018	30,29
Utestående per den 31 december 2002	68 391 060	18 403 451	33,74
Inlösningsbara per den 31 december 2000	60 000	38 904	28,22
Inlösningsbara per den 31 december 2001	10 538 000	6 832 839	27,95
Inlösningsbara per den 31 december 2002	29 751 060	10 675 451	32,41

⁽¹⁾ För samtliga optioner utfärdade före 1999 erfordras 100 optioner för att erhålla 64,84 aktier i ABB Ltd. Alla övriga optioner erfordrar inlösen av fem optioner för att erhålla en innehavarsaktie i ABB Ltd. Avspeglar antalet aktier i ABB Ltd som innehavaren erhåller vid inlösen av optioner.

⁽²⁾ Avspeglar inlösenpriset per aktie i ABB Ltd.

⁽³⁾ Det samlade marknadsvärdet vid utställandet av optioner utfärdade under 2000 uppgick till 54 MUSD, förutsatt en dividendavkastning på 1,7%, förväntad volatilitet på 33%, riskfri räntesats på 4,4% och en förväntad löptid på sex år.

⁽⁴⁾ Det samlade marknadsvärdet vid utställandet av optioner utfärdade under 2001 uppgick till 16 MUSD, förutsatt en dividendavkastning på 1,25%, förväntad volatilitet på 47%, riskfri räntesats på 3,5% och en förväntad löptid på sex år.

(Belopp i MUSD, förutom belopp per aktie)

Not 21 Chefsoptionsprogram, fortsättning

Nedan visas en sammanställning av utestående optioner per den 31 december 2002:

Inlösenpris (CHF) ⁽¹⁾	Antal optioner	Antal aktier ⁽²⁾	Vägd genom- snittlig reste- rande löptid
30,89	4 743 000	3 075 361	1,0 år
25,54	5 795 000	3 757 478	1,9 år
37,50	4 648 060	929 612	2,4 år
41,25	14 565 000	2 913 000	2,9 år
53,00	19 940 000	3 988 000	3,5 år
17,00	18 700 000	3 740 000	4,9 år

⁽¹⁾ Avspeglar inlösenpriset per aktie i ABB Ltd.

⁽²⁾ Avspeglar antalet aktier i ABB Ltd som innehavaren erhåller vid inlösen av optioner.

Syntetiska optioner

Innehavaren av syntetiska optioner har rätt att erhålla ett kontantbelopp som motsvarar marknadsvärdet på en aktieoption per inlösendagen. Enligt ABP 25 föreskrivs att marknadsvärdet på utestående syntetiska optioner, periodiserade över den treåriga intjänandeperioden, redovisas som en skuld i balansräkningen vid varje periodslut. Inom försäljnings- och administrationskostnader redovisar Bolaget intäkter på 14 MUSD och 58 MUSD för 2002 respektive 2001 samt kostnader på 31 MUSD under 2000, efter avdrag för belopp hänförliga resultat från avvecklade verksamheter, netto efter skatter, till följd av ändrade marknadsvärden på utestående syntetiska optioner och intjänad andel. För att säkra Bolaget mot fluktuationer i marknadsvärdet i utestående syntetiska optioner förvärvades i juni 2000 köpoptioner kontant från en bank. Dessa ger Bolaget rätten till belopp som motsvarar Bolagets åtaganden för utestående optioner. I enlighet med EITF 00-19, *Accounting for Derivative Financial Instruments Indexed to, and Potentially Settled in a Company's Own Stock*, har köpoptionerna redovisats som fordran i balansräkningen till marknadsvärde. Därpå följande förändringar i marknadsvärde redovisas i Bolagets resultaträkning och möts av kompensationskostnader som hänger samman med de syntetiska optionerna. Under 2002, 2001 och 2000, efter avdrag för belopp hänförliga till resultat från avvecklade verksamheter, netto efter skatter, redovisade Bolaget kostnader på 26 MUSD, 54 MUSD respektive 4 MUSD under räntor och övriga finansieringskostnader avseende köpoptioner.

Det sammantagna marknadsvärdet på de utestående syntetiska optionerna uppgick per den 31 december 2002 respektive 2001 till 9 MUSD och 53 MUSD. Det marknadsvärde som åsatts de syntetiska optionerna baseras på marknadsvärde för motsvarande syntetiska optioner noterade hos SWX Swiss Exchange (virt-x).

Nedan visas en sammanställning av omsättningen av syntetiska optioner för åren 2000, 2001 och 2002.

	Antal utestående syntetiska optioner
Utestående per den 1 januari 2000	35 249 400
Överlåtna	30 846 640
Inlösta	-25 000
Förfallna	-710 000
Utestående per den 31 december 2000	65 361 040
Överlåtna	39 978 750
Inlösta	-548 000
Förfallna	-1 238 720
Utestående per den 31 december 2001	103 553 070
Inlösta	-1 455 080
Förfallna	-3 803 750
Utestående per den 31 december 2002	98 294 240

Per den 31 december 2002 respektive 2001 var 26 974 240 respektive 9 087 000 av de syntetiska optionerna inlösningsbara. Inga syntetiska optioner överlätts under 2002. Det samlade marknadsvärdet vid utställandet av syntetiska optioner utfärdade under 2001 och 2000 uppgick till 28 MUSD respektive 80 MUSD.

(Belopp i MUSD, förutom belopp per aktie)

Not 22 Eget kapital

Per den 31 december 2002 hade Bolaget utestående åtaganden att tillhandahålla 40 miljoner aktier till inlösenpriser som sträcker sig från 17,00 CHF till 53,00 CHF, inklusive optionerna emitterade under chefsoptionsprogrammet och köpoptioner sålda till en bank till marknadsvärde under 2001. Köpoptionerna löper ut från 2004 till 2007 och är upptagna som aktierelaterade instrument i enlighet med EITF 00-19. Per den 31 december 2002 hade Bolaget även åtaganden att tillhandahålla 85 miljoner aktier till ett inlösenpris av 18,48 CHF som ett resultat av emitteringen av konvertibla obligationer i maj 2002. Enligt omorganisationsförfarandet för Combustion Engineering Inc., som beskrivs i not 17, kommer Bolaget dessutom att tillskjuta 30 miljoner aktier till Asbestos PI Trust.

Under 2000 sålde Bolaget 18 miljoner återköpta aktier till en bank till marknadsvärde samt sålde säljoptioner vilket gjorde det möjligt för banken att sälja upp till 18 miljoner aktier till Bolaget till inlösenpriser mellan 25,54 CHF och 53,00 CHF per aktie. Säljoptionerna togs upp som aktierelaterade instrument i enlighet med EITF 00-19, eftersom villkoren för säljoptionerna medförde att Bolaget kunde välja en nettoaktieavräkning. Under 2001 löste Bolaget de utestående skriftliga säljoptionerna genom att köpa de 18 miljoner aktierna till ett vägt genomsnittligt inlösenpris på 40,93 CHF per aktie.

Utdelning till Bolagets aktieägare sker på grundval av schweizisk lag, ABB Ltd:s bolagsordning och eget kapital som redovisas i ABB Ltd:s bokslut som har utarbetats i enlighet med schweizisk lag. Av de 6 647 miljoner CHF eget kapital som redovisades i bokslut per den 31 december 2002, utgjorde 3 000 miljoner CHF aktiekapital, ytterligare 3 545 miljoner CHF var bundna och inte tillgängliga för utdelning till Bolagets aktieägare, och 102 miljoner CHF är tillgängliga för utdelning.

I mars 2003 sålde Bolaget 80 miljoner egna aktier i två transaktioner för cirka 156 MUSD..

Not 23 Resultat per aktie

Resultat per aktie före konvertering beräknas genom att dividera resultatet med vägt genomsnittligt antal utestående aktier under året. Resultatet per aktie vid full konvertering beräknas genom att dividera resultatet med vägt genomsnittligt antal utestående aktier under året, förutsatt att alla eventuella värdepapper med utspädningsseffekt är inlösta och att eventuella inkomster från sådan inlösning har använts för att förvärva aktier i Bolaget till genomsnittligt marknadspris under året eller under den eventuellt kortare period som aktuella värdepapper var utestående. Eventuella värdepapper med utspädningsseffekt omfattar: utestående köpoptioner vid utspädningsseffekt; värdepapper utställda inom ramen för Bolagets chefsoptionsprogram, motsvarande differensen mellan genomsnittligt marknadspris på Bolagets aktier och inlösenpriserna på sådana instrument; emitterbara aktier i relation till utestående konvertibla obligationer vid utspädningsseffekt; och utestående säljoptioner, för vilka förutsätts aktiebetaltning till genomsnittligt marknadspris på Bolagets aktier vid utspädningsseffekt.

Emitterbara aktier i relation till aktieoptioner och optioner i samband med Bolagets chefsoptionsprogram har exkluderats vid beräkningen av resultatet per aktie vid full konvertering under 2002 och 2001, eftersom de skulle ha motverkat utspädningsseffekten. Under 2000 har endast aktieoptioner och optioner med utspädningsseffekt tagits med i beräkningen av vinst per aktie vid full konvertering. Under 2002 har emitterbara aktier i relation till konvertibla obligationer tagits med i beräkningen av vinst per aktie vid full konvertering under den period de var utestående.

Resultat per aktie

Per den 31 december	2002	2001	2000
Resultat från kvarvarande verksamheter	97	-165	766
Resultat från avvecklade verksamheter, netto efter skatt	-880	-501	677
Akkumulerad effekt av förändrad redovisningsprincip (SFAS 133), netto efter skatt	–	-63	–
Nettoresultat	-783	-729	1 443
Utestående antal aktier, vägt genomsnitt (belopp i miljoner)	1 113	1 132	1 180
Resultat per aktie:			
Resultat från kvarvarande verksamheter	0,09	-0,15	0,65
Resultat från avvecklade verksamheter, netto efter skatt	-0,79	-0,43	0,57
Akkumulerad effekt av förändrad redovisningsprincip (SFAS 133), netto efter skatt	–	-0,06	–
Nettoresultat	-0,70	-0,64	1,22

(Belopp i MUSD, förutom belopp per aktie)

Not 23 Resultat per aktie, fortsättning

Resultat per aktie, vid full konvertering:

Per den 31 december	2002	2001	2000
Resultat från kvarvarande verksamheter	97	-165	766
Utspädningseffekt:			
Konvertibla obligationer, netto efter skatt	-187	–	–
Resultat från kvarvarande verksamheter, justerat	-90	-165	766
Resultat från avvecklade verksamheter, netto efter skatt	-880	-501	677
Akkumulerad effekt av förändrad redovisningsprincip (SFAS 133), netto efter skatt	–	-63	–
Nettoresultat, justerat	-970	-729	1 443
Utestående antal aktier, vägt genomsnitt (i miljoner)	1 113	1 132	1 180
Utspädningseffekt (antal aktier i miljoner):			
Aktieoptioner och optioner	–	–	5
Konvertibla obligationer	53	–	–
Utestående antal aktier, vägt genomsnitt vid full konvertering (i miljoner)	1 166	1 132	1 185
Resultat per aktie:			
Resultat från kvarvarande verksamheter, justerat	-0,08	-0,15	0,65
Resultat från avvecklade verksamheter, netto efter skatt	-0,75	-0,43	0,57
Akkumulerad effekt av förändrad redovisningsprincip (SFAS 133), netto efter skatt	–	-0,06	–
Nettoresultat, justerat	-0,83	-0,64	1,22

Aktieoptioner och optioner för inköp av 40 miljoner aktier var inte medtagna i beräkningen av resultat per aktie vid full konvertering för 2002, eftersom inlösenpriserna var högre än genomsnittligt marknadspris på Bolagets aktier under den period instrumenten var utestående.

Not 24 Omstruktureringskostnader

Under första kvartalet 1999 och i samband med förvärvet av Elsag Bailey fastställde Bolaget en omstruktureringsplan avsedd att integrera de förvärvade verksamheterna och uppnå högre effektivitet i den integrerade verksamheten. Omstruktureringsplanen inbegrep minskning av personalstyrkan med cirka 1 500 tjänstemän framför allt i Tyskland och USA (EB-omstruktureringen). Omstruktureringskostnader och till dessa hänförliga nedskrivningar på 192 MUSD ingår bland övriga intäkter (kostnader) under 2000, av vilka cirka 90 MUSD hänför sig till den fortsatta integrationen av Elsag Bailey. EB-omstruktureringen var i stort sett avslutad vid utgången av år 2000.

I juli 2001 presenterade Bolaget ett omstruktureringsprogram (Program 2001) som beräknades pågå under 18 månader. Avsikten med Program 2001 var att förbättra produktiviteten, minska kostnadsbasen, förenkla produktserier, minska antalet produktionsställen och genomföra andra nedbansningsåtgärder som svar på vacklande marknader och större kunders konsolidering inom vissa branscher.

Under 2001 redovisade Bolaget omstruktureringskostnader på 109 MUSD avseende personalminskningar och 71 MUSD avseende uppsägning av leasingavtal och andra avvecklingskostnader i samband med omstruktureringsplanen. Dessa kostnader inkluderas i övriga nettointäkter (kostnader). Avgångsvederlag uppgående till 32 MUSD betalades till cirka 2 150 anställda och 31 MUSD betalades för att täcka kostnader i samband med uppsägning av leasingavtal och andra avvecklingskostnader. Personalminskningarna omfattar anställda inom produktion, ledning och administration. Per den 31 december 2001 ingår i upplupna kostnader 78 MUSD för avgångsvederlag och 39 MUSD för uppsägning av leasingavtal och andra avvecklingskostnader.

Under 2002 redovisade Bolaget kostnader på 166 MUSD avseende personalminskningar och 38 MUSD avseende uppsägning av leasingavtal och andra avvecklingskostnader i samband med Program 2001. Dessa kostnader ingår i övriga nettointäkter (kostnader). På grund av ändringar i ledningens ursprungliga uppskattning ingår bland övriga nettointäkter (kostnader) en minskning på 21 MUSD av upplupna belopp för personalminskningar, uppsägning av leasingavtal och andra avvecklingskostnader. Valutakursdifferenser resulterade i en ökning på 24 MUSD av upplupna kostnader för personalminskningar, uppsägning av leasingavtal och andra avvecklingskostnader. Avgångsvederlag uppgående till 149 MUSD betalades till cirka 4 000 anställda och 29 MUSD betalades för att täcka kostnader i samband med uppsägning av leasingavtal och andra avvecklingskostnader. Personalminskningarna omfattar anställda inom produktion, ledning och administration. Per den 31 december 2002 ingår i upplupna kostnader 94 MUSD för avgångsvederlag och 52 MUSD för uppsägning av leasingavtal och andra avvecklingskostnader. Program 2001 var i stort sett avslutad under 2002 och resterande åtgärder kommer att genomföras under 2003.

Som ett resultat av Program 2001 har vissa tillgångar, inventarier och materiella anläggningstillgångar skrivits ned eller avförts från kvarvarande verksamheter. Bolaget har redovisat 18 MUSD och 41 MUSD under 2002 respektive 2001 för att skriva ned dessa tillgångar till marknadsvärde. Dessa kostnader ingår i försäljningskostnader och övriga nettointäkter (kostnader).

I oktober 2002 aviserade Bolaget Step change-programmet. Detaljerad projektplanering fortsätter att utvecklas och utvärderas av ledningen. Bolaget uppskattar att omstruktureringskostnaden under programmet kommer att uppgå till cirka 300 MUSD och 200 MUSD under 2003 respektive 2004. Programmets målsättning är att öka konkurrenskraften inom Bolagets kärnverksamheter, minska allmänna kostnader och rationalisera verksamheter med cirka 800 MUSD per år till 2005. Step change-programmet beräknas vara avslutat i mitten av 2004.

(Belopp i MUSD, förutom belopp per aktie)

Not 24 Omstruktureringskostnader, fortsättning

I samband med Step change-programmet redovisade Bolaget under 2002 omstruktureringskostnader på 51 MUSD avseende personalminskningar och 26 MUSD avseende uppsägning av leasingavtal och andra avvecklingskostnader. Dessa kostnader inkluderas i övriga nettointäkter (kostnader). Avgångsvederlag uppgående till 13 MUSD betalades till cirka 200 anställda och 1 MUSD betalades för att täcka kostnader i samband med uppsägning av leasingavtal och andra avvecklingskostnader. Personalminskningarna omfattar anställda inom produktion, ledning och administration. Per den 31 december 2002 ingår i upplupna kostnader 38 MUSD för avgångsvederlag och 25 MUSD för uppsägning av leasingavtal och andra avvecklingskostnader.

Som ett resultat av Step change-programmet har vissa tillgångar skrivits ned och avförts från kvarvarande verksamheter. Bolaget har redovisat 2 MUSD för att skriva ned dessa tillgångar till marknadsvärde. Dessa kostnader ingår i övriga nettointäkter (kostnader).

	Program 2001	Step Change	Övrigt	Totalt
Per den 31 december 2002				
Omstruktureringskostnad för personalminskning	166	51	–	217
Omstruktureringskostnad för uppsägning av leasingavtal och andra avvecklingskostnader	38	26	–	64
Nedskrivning	18	2	–	20
Förändring av redovisning	-21	–	-9	-30
Totala omstruktureringskostnader och till dessa hänförliga nedskrivningar av tillgångar	201	79	-9	271
Per den 31 december 2001				
Omstruktureringskostnad för personalminskning	109	–	–	109
Omstruktureringskostnad för uppsägning av leasingavtal och andra avvecklingskostnader	71	–	–	71
Nedskrivning	41	–	–	41
Förändring av redovisning	–	–	–	–
Totala omstruktureringskostnader och till dessa hänförliga nedskrivningar av tillgångar	221	–	–	221

Not 25 Information per division och region

Under 2001 organiserade Bolaget sin globala verksamhet efter kundgrupper och ersatte de tidigare affärssegmenten med fyra kunddivisioner, två produktdivisioner samt en division för finansiella tjänster (Financial Services). De fyra kunddivisionerna - Utilities, Process Industries, Manufacturing and Consumer Industries samt Oil, Gas and Petrochemicals - betjänade kunderna med produkter, system och tjänster. De två produktdivisionerna - Power Technology Products och Automation Technology Products - betjänade externa marknadskanaler och samarbetspartners som grossister, distributörer, slutprodukttillverkare (OEM:s) och systemintegratörer direkt och slutkunder indirekt via kunddivisionerna. Divisionen Financial Services tillhandahöll tjänster och projektstöd för Bolaget samt även för externa kunder.

Divisionen Utilities betjänade el-, gas- och vattenföretag - både statliga och privata med global eller lokal verksamhet på avreglerade eller reglerade marknader - med ett brett utbud av produkter, tjänster och system. Våra kunder var huvudsakligen kraftverk, ägare och operatörer av kraftöverföringssystem, kraftföretag och lokala distributionsföretag. Divisionen Utilities hade cirka 14 800 medarbetare per den 31 december 2002.

I april 2002 slog Bolaget samman sina divisioner Process Industries och Manufacturing and Consumer Industries till en ny division Industries. Divisionen Industries betjänade industrier inom kemi, läkemedel och bioteknik, marina system, metall, gruvor, cement, papper, petroleum, telekommunikation, livsmedel och drycker, elektronik, distribution samt fordons- och tryckeriindustrin med applikationsspecifik kraft- och automationsteknik. Divisionen Industries hade cirka 23 300 medarbetare per den 31 december 2002.

Divisionen Power Technology Products täckte hela spektrat av teknik för kraftöverföring och kraftdistribution, inklusive transformatorer, ställverk, brytare, kondensatorer och kablar samt andra produkter, plattformar och tekniker för hög- och mellanspänningsapplikationer. Kraftprodukterna används inom industriella och kommersiella applikationer samt kraftanläggningar. Dessa produkter såldes via Bolagets kunddivisioner samt via externa marknadskanaler och samarbetspartners som grossister, distributörer, slutprodukttillverkare (OEM:s) och systemintegratörer. Divisionen Power Technology Products hade cirka 26 400 medarbetare per den 31 december 2002.

Divisionen Automation Technology Products levererade produkter, system, mjukvara och tjänster för automation och optimering av industriella och kommersiella processer. Viktiga tekniker inkluderade mätning och styrning, instrumentering, processanalys, drivutrustningar och motorer, kraftelektronik, robotar och lågspänningsprodukter. Dessa tekniker såldes till kunder via kunddivisionerna samt via externa marknadskanaler och samarbetspartners som grossister, distributörer, slutprodukttillverkare (OEM:s) och systemintegratörer. Divisionen Automation Technology Products hade cirka 33 300 medarbetare per den 31 december 2002.

Divisionen Oil, Gas and Petrochemicals levererade ett omfattande utbud av produkter, system och tjänster till den globala industrin inom olja, gas och petrokemi, från utveckling av tekniker för onshore- och offshoreutvinning till konstruktion och leverans av produktionsanläggningar, raffinaderier och petrokemiska anläggningar. Divisionen Oil, Gas and Petrochemicals hade cirka 11 900 personer per den 31 december 2002. Bolaget aviserade 2002 att man har för avsikt att avyttra denna division (se not 3).

Divisionen Financial Services stödde Bolagets verksamheter och kunder med finansiella lösningar inom strukturerad finansiering, leasing, projektutveckling och äganderätt, finansiell rådgivning, försäkring och internbanksverksamhet. Under 2002 såldes en betydande del av divisionens verksamheter inom strukturerad finansiering och leasing till GE Commercial Finance. Transaktioner med egen risktagning inom internbanksverksamheten upphörde och resterande internbanksverksamhet integrerades i koncerngemensamma verksamheter. Verksamheterna inom försäkring samt projektutveckling och äganderätt överfördes till icke-kärnverksamheter.

(Belopp i MUSD, förutom belopp per aktie)

Not 25 Information per division och region, fortsättning

Icke-kärnverksamheter omfattar följande:

- Bolagets affärsområde Insurance (ingick i den tidigare divisionen Financial Services)
- Equity Ventures och den resterande verksamheten inom Structured Finance som inte såldes till GE Commercial Finance (ingick i den tidigare divisionen Financial Services)
- Bolagets affärsområde Building Systems
- Bolagets affärsområde New Ventures
- Bolagets affärsområden Customer Service, Group Processes, Logistic Systems och Semiconductors

Koncerngemensamma verksamheter omfattar Headquarters, Central Research and Development, Real Estate samt - från och med 2002 - Treasury Services.

Bolaget utvärderar divisionernas prestanda på grundval av resultat före räntenetto och skatter (EBIT), vilket inte inbegriper ränteintäkter och utdelningar, räntekostnader, skatter, minoritetsintressen och resultat från avvecklade verksamheter, netto efter skatt. I enlighet med Statement of Financial Accounting Standards No. 131 (SFAS 131), *Disclosures about Segments of an Enterprise and Related Information*, redovisar Bolaget divisionsintäkter, avskrivning och amortering, goodwillavskrivning under 2001 och 2000, omstruktureringskostnader och till dessa hänförliga nedskrivningar av tillgångar, EBIT, netto omsättningstillgångar och investeringar, som samtliga har räknats om för att avspegla ändringarna i Bolagets interna struktur, inklusive effekten av ökade internttransaktioner mellan divisionerna. Divisionsintäkter och EBIT redovisas som om viss del av dotterbolagens historiska externa försäljning inom produktdivisionerna har skett genom andra divisioner på samma sätt som inom den nya kundcentrerade strukturen. Ledningen har anpassat historisk finansiell information om divisionerna på detta sätt för att möjliggöra analys av utvecklingen av divisionsintäkter och divisionsmarginaler på sätt som överensstämmer med dåvarande struktur och transaktionsflöde.

Följande tabeller sammanfattar informationen för respektive division:

2002	Intäkter ⁽¹⁾	Avskrivningar	Goodwill- avskrivning	Omstrukturerings- kostnad och rela- terad nedskriv- ning av tillgångar	EBIT ^{(2) (3)}	Rörelse- kapital, netto ^{(4) (7)}	Investeringar
Utilities	4 826	52	–	31	75	992	20
Industries	4 412	56	–	59	145	1 129	21
Power Technology Products	4 355	117	–	29	353	1 389	97
Automation Technology Products	5 035	145	–	80	373	2 278	112
Icke-kärnverksamheter:							
Insurance	657	2	–	–	40	1 397	1
Equity Ventures ⁽⁵⁾	21	–	–	–	38	1 096	–
Structured Finance ⁽⁶⁾	92	9	–	–	116	1 346	–
Building Systems	2 372	11	–	22	-114	68	9
New Ventures	132	13	–	15	-68	308	15
Övriga icke-kärnverksamheter	912	75	–	15	-171	-456	29
Totalt icke-kärnverksamheter	4 186	110	–	52	-159	3 759	54
Koncerngemensamt/övrigt	527	76	–	20	-317	9 344	143
Internelimineringar	-5 046	–	–	–	-76	-7 633	–
Konsoliderat	18 295	556	–	271	394	11 258	447

(Belopp i MUSD, förutom belopp per aktie)

Not 25 Information per division och region, fortsättning

2001 (omräknat)	Intäkter ⁽¹⁾	Avskrivningar	Goodwill-avskrivning	Omstrukturerings-kostnad och relaterad nedskrivning av tillgångar	EBIT ^{(2) (3) (8)}	Rörelsekapital, netto ^{(4) (7) (8)}	Investeringar
Utilities	5 634	49	24	24	158	790	27
Industries	4 995	53	41	38	151	924	35
Power Technology Products	3 961	113	6	52	234	1 283	105
Automation Technology Products	4 756	145	54	43	364	2 287	109
Icke-kärnverksamheter:							
Insurance	956	–	6	–	-342	1 093	1
Equity Ventures ⁽⁵⁾	35	–	–	–	76	1 160	–
Structured Finance ⁽⁶⁾	133	10	–	–	27	1 789	3
Building Systems	2 568	16	–	2	20	-23	10
New Ventures	113	17	–	6	-167	262	34
Övriga icke-kärnverksamheter	1 325	68	–	14	-66	-795	74
Totalt icke-kärnverksamheter:	5 130	111	6	22	-452	3 486	122
Koncerngemensamt / Övrigt	612	62	24	42	-165	7 320	173
Internelimineringar	-5 706	–	–	–	-133	-5 346	–
Konsoliderat	19 382	533	155	221	157	10 744	571

2000	Intäkter ⁽¹⁾	Avskrivningar	Goodwill-avskrivning	Omstrukturerings-kostnad och relaterad nedskrivning av tillgångar	EBIT ^{(2) (3)}	Rörelsekapital, netto ^{(4) (7)}	Investeringar
Utilities	5 460	34	41	39	251	755	26
Industries	5 443	47	55	42	197	829	44
Power Technology Products	3 587	114	8	38	244	1 302	105
Automation Technology Products	4 671	190	36	45	445	2 436	111
Icke-kärnverksamheter:							
Insurance	805	1	5	–	98	912	1
Equity Ventures ⁽⁵⁾	41	–	–	–	70	556	–
Structured Finance ⁽⁶⁾	126	13	–	–	47	1 309	10
Building Systems	2 506	17	–	–	57	57	11
New Ventures	108	3	–	–	-12	60	3
Övriga icke-kärnverksamheter	1 236	74	1	–	-43	583	70
Totalt icke-kärnverksamheter:	4 822	108	6	–	217	3 477	95
Koncerngemensamt / Övrigt	780	100	6	28	-135	5 335	58
Internelimineringar	-5 408	–	–	–	-46	-2 567	–
Konsoliderat	19 355	593	152	192	1 173	11 567	439

⁽¹⁾ Intäkterna har omräknats för divisionerna Utilities och Industries för att retroaktivt avspeglar försäljningsökningen som skulle ha ägt rum om Bolagets interna struktur och transaktionsflöde under 2002 hade existerat under samtliga redovisningsperioder. Antagandet att viss historisk försäljning av produktdivisionerna skulle ha skett genom andra divisioner före slutlig försäljning till en extern kund, vilket skulle ha varit fallet om den kundcentrerade strukturen hade existerat under dessa tidigare år, resulterar i ökade divisionsintäkter under 2002, 2001 respektive 2000 med 1 363 MUSD, 2 119 MUSD och 2 139 MUSD för divisionen Utilities och med 276 MUSD, 847 MUSD och 1 039 MUSD för divisionen Industries. Bolaget har även antagit att prisstrukturer för dessa interna försäljningstransaktioner existerade under samtliga redovisningsperioder, vilket resulterar i en minskning av divisionsintäkterna under 2002, 2001 respektive 2000 med 55 MUSD, 99 MUSD och 211 MUSD för divisionen Power Technology Products och med 84 MUSD, 153 MUSD och 200 MUSD för divisionen Automation Technology Products.

⁽²⁾ I enlighet med ovan beskrivna antaganden (punkt 1), avspeglar divisionernas EBIT en retroaktiv överföring av vinster på 0 MUSD, 41 MUSD och 46 MUSD under 2002, 2001 respektive 2000 från Power Technology Products och Automation Technology Products till Utilities och Industries för att avspeglar den effekt som denna internförsäljning skulle ha haft på historiska resultat.

⁽³⁾ Resultat före räntenetto och skatter (EBIT), exklusive goodwillavskrivning under 2001 och 2000, skulle ha uppgått till 394 MUSD, 312 MUSD och 1 325 MUSD under 2002, 2001 respektive 2000.

⁽⁴⁾ "Koncerngemensamt/övrigt" omfattar rörelsekapital netto på 7 723 MUSD, 5 551 MUSD och 4 018 MUSD avseende det tidigare affärsområdet Financial Service Treasury Center under 2002, 2001 respektive 2000.

⁽⁵⁾ Inkluderar Bolagets investering i Jorf Lasfar Energy Company S.C.A.

⁽⁶⁾ Inkluderar Bolagets investering i AB Svensk Exportkredit.

⁽⁷⁾ Rörelsekapital netto har beräknats på basis av totala tillgångar (exklusive likvida medel, korta placeringar, lånefordringar, skatter och upplupna kostnader) med avdrag för kortfristiga skulder (exklusive upplåning, skatter, avsättningar och pensionsrelaterade skulder).

⁽⁸⁾ Omräknat, se not 2 och 13.

För att rationalisera Bolagets struktur och förbättra produktiviteten har Bolaget per den 1 januari 2003 inrättat två nya divisioner: Automation Technologies, som kombinerar de tidigare divisionerna Automation Technology Products och Industries och har cirka 56 600 medarbetare och Power Technologies, som kombinerar de tidigare divisionerna Power Technology Products och Utilities och har cirka 41 200 medarbetare.

(Belopp i MUSD, förutom belopp per aktie)

Not 25 Information per division och region, fortsättning

Geografisk information

	Intäkter			Anläggningstillgångar	
	Per den 31 december			Per den 31 december	
	2002	2001	2000	2002	2001
Europa	10 265	10 852	12 104	2 043	1 947
Amerika	4 101	4 863	4 673	403	467
Asien	2 603	2 435	1 741	281	270
Mellanöstern och Afrika	1 326	1 232	837	65	69
	18 295	19 382	19 355	2 792	2 753

Intäkterna fördelas till de regioner där kunden är lokaliserad. Anläggningstillgångar utgörs i huvudsak av materiella anläggningstillgångar, netto och anges i enlighet med lokalisering av desamma.

Bolaget delar inte upp intäkter från transaktioner med externa kunder på respektive typ eller grupp av produkter och tjänster. Följaktligen är det inte möjligt för Bolaget att redovisa intäkter från externa kunder per produkt eller typ av tjänst.

Ledningen uppskattar att cirka 43 procent av Bolagets anställda är anslutna till kollektivavtal i olika länder. Dessa avtal lyder under olika förordningar och omförhandlas regelbundet i den ordinarie verksamheten.

ABB-koncernens revisionsberättelse

Till aktieägarna i ABB Ltd:

I egenskap av revisorer i ABB-koncernen har vi granskat bifogade koncernbalansräkningar för ABB Ltd för år 2002 samt tillhörande koncernresultat räkningar, kassaflödesanalyser, förändringar av eget kapital och noter för året som slutar den 31 december 2002.

Styrelsen ansvarar för koncernbokslutet. Vi ansvarar för att, baserat på vår revision, uttala oss om koncernbokslutet. Vi bekräftar att vi uppfyller legala krav på yrkesmässig kompetens och oberoende.

Vi har inte granskat koncernbokslutet för ABB Holdings Inc., ett helägt dotterbolag, vars bokslut omfattar totala tillgångar uppgående till 15% och totala intäkter uppgående till 14% av koncernbokslutet för året som slutar den 31 december 2002 och vi har inte granskat bokslutet för Jorf Lasfar Energy Company (ett företag i vilket Bolaget har en 50%-andel) eller koncernbokslutet för AB Svensk Exportkredit (ett företag i vilket Bolaget har en 35%-andel). Bolagets investering i dessa företag ingår i koncernbalansräkningen med 336 MUSD respektive 206 MUSD och Bolagets andel i företagets nettovinst om 132 MUSD respektive 254 MUSD ingår i koncernresultaträkningen med 66 MUSD respektive 89 MUSD för året som slutar den 31 december 2002. Dessa bokslut har granskats av andra revisorer vars yttrande har företetts oss. Revisionsberättelsen i koncernbokslutet för AB Svensk Exportkredit beskriver en korrigering av tidigare redovisade belopp för året som slutar den 31 december 2001. Vi uttalar oss, i den mån det gäller belopp avseende dessa företag och deras dotterbolag, uteslutande på grundval av erhållna yttranden från andra revisorer.

Vår revision har genomförts i enlighet med god revisionssed i Schweiz och i enlighet med övrig internationellt vedertagen god revisionssed, vilket kräver att revisionen planeras och genomförs för att vi med rimlig säkerhet skall kunna försäkra oss om att koncernbokslutet inte innehåller några väsentliga felaktigheter. Vi har stickprovsvis granskat underlagen för belopp och upplysningar i koncernbokslutet. Vi har också prövat de redovisningsprinciper som använts, väsentliga bedömningar som gjorts och den samlade informationen i koncernbokslutet. Vi anser att vår revision och yttranden från andra revisorer ger oss rimlig grund för vårt uttalande nedan.

På grundval av vår revision och yttranden från andra revisorer, ger koncernbokslutet, i alla väsentliga avseenden, en rättvisande bild av ABB-koncernens finansiella ställning per den 31 december 2002 samt koncernens rörelseresultat och kassaflöden för året som slutar den 31 december 2002, i enlighet med vedertagna redovisningsprinciper i USA (U.S. GAAP) och i enlighet med schweizisk lag.

Vi tillstyrker att det avlämnade koncernbokslutet fastställs.

Utan att ändra vår slutsats vill vi fästa uppmärksamheten på följande förhållanden, som beskrivs mer utförligt i not 1 och 17. Combustion Engineering, ett helägt dotterbolag till ABB Ltd, drabbades av fler och större asbestrelaterade skadeståndsanspråk än väntat. Till följd av detta registrerades Combustion Engineering den 17 februari 2003 för rekonstruktion under "Chapter 11" i United States Bankruptcy Code ("the Code"). Efter detta datum kommer finansiella resultat för Combustion Engineering att dekonsolideras och ABB Ltd kommer att börja redovisa sin investering i Combustion Engineering enligt kapitalandelsmetoden. Combustion Engineering står för 4% av ABB Ltd:s konsoliderade skulder och mindre än 1% av ABB Ltd:s konsoliderade tillgångar och konsoliderade intäkter för året som slutar den 31 december 2002. Vissa målsägare har angivit ABB Ltd eller andra dotterbolag till ABB Ltd i samband med ersättningsanspråk gentemot Combustion Engineering, men det finns inget domslut att ABB Ltd eller något av dess övriga dotterbolag är ersättningsskyldiga. Till dess att Combustion Engineering planerar rekonstruktion godkännts för att bolaget ska avföras från "Chapter 11", och åtgärder inom ramen för "the Code" har vidtagits för att begränsa framtida ersättningsanspråk gentemot ABB Ltd och dess dotterbolag, är det emellertid omöjligt att med säkerhet uttala sig om de slutliga kostnaderna för att täcka asbestrelaterade skadeståndsanspråk och den potentiella risken att ABB Ltd och dess övriga dotterbolag blir ersättningsskyldiga vad gäller asbestrelaterade skadeståndsanspråk gentemot Combustion Engineering.

Dessutom, som beskrivs i not 1 och 14, ingick Bolaget den 17 december 2002 ett 364-dagars kreditavtal på 1,5 miljarder USD för att finansiera dagliga verksamheter. I samband med detta avtal måste Bolaget uppfylla strikta villkor avseende finansiella och operativa resultat och avyttra betydande tillgångar för att klara planerad skuld amortering under 2003. Upplåning och nettoförluster som redovisats för koncernen under 2001 och 2002 med åtföljande minskning av Bolagets eget kapital, har resulterat i nedvärdering av Bolagets kreditvärdighet vilket kan påverka Bolagets förmåga att finansiera befintliga åtaganden under 2003.

Rådande asbestrelaterade skadeståndsanspråk gentemot Bolagets dotterbolag Combustion Engineering och ovannämnda strikta villkor i Bolagets kreditavtal, innebär osäkerhet huruvida ABB Ltd kan bedriva fortsatt verksamhet enligt fortlevnadsprincipen "going concern". Vi hänvisar till not 1 som sammanfattar ledningens strategi för att lösa asbestfrågan och förbättra likviditetssläget.

Som beskrivs i not 13 har Bolaget omräknat koncernbokslutet för året som slutar den 31 december 2001 till följd av en omräkning som AB Svensk Exportkredit gjort i sitt koncernbokslut för att korrigera ett fel i dess redovisning av marknadsvärdet på vissa finansiella instrument.

Som anges i not 2 till koncernbokslutet, ändrade Bolaget sin metod för redovisning av derivatinstrument under 2001. Som också anges i not 2 ändrade Bolaget sin metod för redovisning av koncerngoodwill hänförlig till förvärv och sina kriterier för klassificering av poster som redovisas som avvecklade verksamheter, vilket resulterar i omklassificeringar av poster som faller under kriterierna efter den 1 januari 2002. Omräkning har skett för samtliga redovisade perioder.

Vi har även granskat de justeringar som gjorts för att omklassificera belopp som ingår i koncernbokslutet för de två åren som slutar den 31 december 2001 i samband med redovisningen av avvecklade verksamheter som beskrivs i not 2 och 3. Före gjorda justeringar granskades dessa uppgifter av oss för året som slutade den 31 december 2001, samt granskades av oss gemensamt med andra revisorer för året som slutade den 31 december 2000. Enligt vår bedömning är justeringarna skäliga och korrekt klassificerade.

Ernst & Young AG

J. Birgerson

C. Barone

Huvudansvariga revisorer

Zürich den 4 april 2003

Resultaträkning

31 december (kCHF)	2002	2001
Pörelsens intäkter	7	721
Personalkostnader	-33 609	-19 980
Övriga kostnader	-34 432	-44 316
Utdelningar	26 655	4 490 148
Ränteintäkter	103 688	44 639
Räntekostnader	-27 608	-37 636
Vinst från försäljning av andelar	307	-
Nedskrivning av andelar	-4 898 780	-
Realisationsförlust på egna aktier	-	-37 208
Nedskrivning av egna aktier	-289 680	-323 077
Resultat före skatt	-5 153 452	4 073 291
Skatter	-	-60
Nettoresultat	-5 153 452	4 073 231

Balansräkning

31 december (kCHF)	2002	2001
Likvida medel	152	4 300 907
Fordringar	28 054	38 423
Summa omsättningstillgångar	28 206	4 339 330
Lån till dotterbolag	3 570 000	1 070 000
Aktier och andelar	3 750 910	6 847 918
Egna aktier	94 320	384 000
Summa anläggningstillgångar	7 415 230	8 301 918
Summa tillgångar	7 443 436	12 641 248
Kortfristiga skulder	96 329	140 689
Obligationer	700 000	700 000
Summa skulder	796 329	840 689
Aktiekapital	3 000 023	3 000 023
Reservfond	600 005	600 005
Reserv, återköpta aktier	2 944 904	2 944 904
Övriga reserver	302 968	302 968
Balanserade vinstmedel	4 952 659	879 428
Nettovinst (förlust)	-5 153 452	4 073 231
Summa eget kapital	6 647 107	11 800 559
Summa skulder och eget kapital	7 443 436	12 641 248

Noter till bokslutet

Not 1 Allmänt

ABB Ltd, Zürich, kontrollerar direkt eller indirekt samtliga koncernbolag som omfattas av koncernbokslutet för ABB Ltd, Zürich. Detta koncernbokslut ligger till grund för ekonomisk och finansiell värdering av ABB Ltd, Zürich. Bokslutet för enbart ABB Ltd, Zürich, utarbetas i enlighet med schweizisk lag och är avsett som kompletterande information till koncernbokslutet.

Not 2 Likvida medel

(kCHF)	2002	2001
Kassa och bank	152	907
Likvida medel hos dotterbolag	-	4 300 000
Totalt	152	4 300 907

Not 3 Fordringar

(kCHF)	2002	2001
Övriga kortfristiga fordringar 1)	9 897	17 632
Övriga kortfristiga fordringar hos dotterbolag	-	18
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	4	59
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter avseende dotterbolag	18 153	20 714
Summa fordringar	28 054	38 423

(1) Inkluderar ett pensionsåtagande för anställda uppgående till 8 417 kCHF (2001: 14 968 kCHF).

Not 4 Lån till dotterbolag

ABB Ltd har tecknat ett räntebärande kreditavtal med ABB Asea Brown Boveri Ltd, Zürich. Lånet är värderat till anskaffningsvärde och ställt som säkerhet i kreditavtalet (se not 9 nedan).

Not 5 Aktier och andelar

Företag	Funktion	Domicil		2002	Ägarandel	2001
ABB Holding Ltd.	Holding	CH-Zurich	CHF 1 200 009 432	100%		-
BBC Brown Boveri Ltd	Holding	CH-Zurich	CHF 570 580	100%		-
ABB Participation Ltd	Holding	CH-Baden	CHF 462 681 000	-		100%
ABB Participation AB	Holding	SE-Västerås	SEK 4 689 565 105	-		100%
ASEA Holding AB	Holding	SE-Västerås	SEK 100 000	-		100%

Investeringar i dotterbolag värderas till det lägsta av anskaffningsvärdet och verkligt värde. Marknadsvärden beräknas genom att använda olika metoder inklusive metoden "diskonterat kassaflöde" (DCF).

Not 6 Kortfristiga skulder

(kCHF)	2002	2001
Skulder	2 527	1 903
Skulder till dotterbolag	3 202	2 932
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	18 310	29 112
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter avseende dotterbolag	62	93
Kortfristiga lån från dotterbolag	72 228	106 649
Summa kortfristiga skulder	96 329	140 689

Not 7 Obligationer

(kCHF)	2002	2001
Obligationer 1999–2009 3,75 %	500 000	500 000
Skuldbevis 2001–2008 3,75 %	100 000	100 000
Skuldbevis 2001–2003 3,25 % (återbetalning 24 januari 2003)	100 000	100 000
Summa obligationer	700 000	700 000

Not 8 Eget kapital

(kCHF)	Aktie- kapital	Bundna reserver	Övriga reserver	Balanserade vinstmedel	Nettovinst (förlust)	Totalt
Ingående balans	3 000 023	3 544 909	302 968	879 428	4 073 231	11 800 559
Överföring				4 073 231	-4 073 231	-
Nettoförlust					-5 153 452	-5 153 452
Utgående balans	3 000 023	3 544 909	302 968	4 952 659	-5 153 452	6 647 107

Aktiekapital uppdelat i:

(kCHF)	Antal registrerade aktier	Nominellt värde	Totalt
Utestående aktier	1 200 009 432	CHF 2,50	3 000 023
Villkorade aktier	80 000 000	CHF 2,50	200 000

Under 2001 förvärvade ABB Ltd och dess koncernbolag, ABB Equity Limited och ABB Transinvest Limited, följande ABB Ltd-aktier för att uppfylla åtaganden i ett chefsoptionsprogram och för olika koncerngemensamma syften:

Återköpta aktier	2002		2001	
	Antal aktier	Pris per aktie, CHF	Antal aktier	Pris per aktie, CHF
Ingående balans	86 830 312	33,92	16 484 208	38,71
Köp	-	-	82 946 104	31,74
Försäljning	-	-	-12 600 000	25,84
Utgående balans	86 830 312	33,92	86 830 312	33,92

Not 9 Hypotek

(kCHF)	2002	2001
Inteckningslån till dotterbolag	3 570 000	-

Detta hypotek avser kreditavtalet på 1,5 miljarder USD som undertecknades den 17 december 2002 (se även not 14 till koncernbokslutet).

Not 10 Ansvarsförbindelser

(kCHF)	2002	2001
Avsättning till pensionsfond	1 034	-
Finansiell garanti till dotterbolag ¹⁾	333 275	-
Totalt	334 309	-

(1) Avser en intern finansiering.

Dessutom drabbades Combustion Engineering – ett indirekt helägt dotterbolag till ABB Ltd, Zürich, – av fler och större asbestrelaterade skadestånds-anspråk än förväntat. Vissa målsägare har angivit ABB Ltd, Zürich, eller dotterbolag till ABB Ltd, Zürich, i samband med ersättningsanspråk gentemot Combustion Engineering, men det finns inget domslut som säger att ABB Ltd eller dess dotterbolag är ersättningsskyldiga för sådana anspråk. Se ytterligare information i not 17 till koncernbokslutet.

Bolaget ingår i en mervärdesskattekonzern och är därför solidariskt ansvarigt gentemot skattemyndigheten för övriga medlemmars mervärdesskatteskulder.

Not 11 Kreditavtal

Den 17 december 2002 ingick ABB Ltd, Zürich, och vissa dotterbolag till ABB Ltd, Zürich, ett 364 dagars kreditavtal på 1,5 miljarder USD för att finansiera ABB-koncernens dagliga verksamhet. Se ytterligare information i not 14 till koncernbokslutet.

Det finns inga ytterligare poster som kräver publicering enligt Art. 663 b i Swiss Code of Obligations.

Förslag till vinstdisposition

(kCHF)		2002	2001
Årets resultat	-5 153 452	4 073 231	-
Upplösning av övriga reserver		302 968	-
Överfört från tidigare år		4 952 659	879 428
Vinstmedel till stämmans disposition		102 175	4 952 659
Utdelning		-	-
Utgående balans att överföra till ny räkning		102 175	4 952 659

Styrelsen föreslår att övriga reserver på 302 967 172 CHF upplöses genom överföring till balanserade vinstmedel, att ingen utdelning lämnas och att 102 174 342 CHF av de vinstmedel som står till bolagsstämmans förfogande överförs i ny räkning.

Revisionsberättelse

I egenskap av valda revisorer i ABB Ltd har vi granskat räkenskaperna och bokslutet (balans- och resultaträkning samt noter) för ABB Ltd, Zürich, för år 2002.

Styrelsen ansvarar för bokslutet. Vi ansvarar för att, baserat på vår revision, uttala oss om bokslutet. Vi bekräftar att vi uppfyller legala krav på yrkesmässig kompetens och oberoende.

Vår revision har genomförts enligt god revisionssed i Schweiz, vilket kräver att revisionen planeras och genomförs för att vi med rimlig säkerhet skall kunna försäkra oss om att bokslutet inte innehåller några väsentliga felaktigheter. Vi har sticksprovsvis granskat underlagen för belopp och upplysningar i bokslutet. Vi har också provat de redovisningsprinciper som använts, väsentliga bedömningar som gjorts och den samlade informationen i bokslutet. Vi anser att vår revision ger oss rimlig grund för vårt uttalande nedan.

Enligt vår uppfattning är räkenskaperna, bokslutet och förslaget till vinstdisposition i enlighet med schweizisk lag och företagets bolagsordning.

Vi tillstyrker att det avlämnade bokslutet fastställs.

Utan att ändra vår slutsats vill vi fästa uppmärksamheten på följande förhållanden:

Som beskrivs i not 4 och not 5 till bokslutet, värderas lån till och andelar i koncernbolag till det lägsta värdet av anskaffningsvärde eller marknadsvärde. Dessa har beräknats med hjälp av allmänt vedertagna värderingsmetoder inklusive metoden "diskonterat kassaflöde" (DCF) och baseras på ledningens budgetar och uppskattningar av framtida kassaflöden inklusive inkomster från planerade avyttringar av perifera verksamheter.

Vi hänvisar även till not 10 till bokslutet avseende Combustion Engineering, ett indirekt helägt dotterbolag till ABB Ltd, Zürich och till not 11 till bokslutet avseende 364-dagars kreditavtalet på 1,5 miljarder USD för att finansiera ABB-koncernens dagliga verksamhet, vilket beskrivs mer i detalj i not 17 och not 14 till koncernbokslutet för ABB Ltd som har utarbetats i enlighet med allmänt vedertagna redovisningsprinciper i USA.

Rådande asbestrelaterade skadeståndsanspråk gentemot dotterbolaget till ABB Ltd, Zürich, Combustion Engineering, förbehållen i samband med ovannämnda kreditavtal och den potentiella effekten av dessa faktorer (inklusive risken att prognostiserade framtida kassaflöden inte uppnås) på bokförda värden för andelar i och lån till koncernbolag enligt ovan, resulterar i osäkerhet huruvida ABB Ltd, Zürich, kan bedriva fortsatt verksamhet enligt fortlevnadsprincipen, "Going concern". Vi hänvisar till not 1 till koncernbokslutet som sammanfattar ledningens strategi för att lösa asbestfrågan och förbättra likviditetsläget. Om koncernledningens planer misslyckas, måste bokslutet utarbetas på grundval av nettoförsäljningsvärden och styrelsen måste följa föreskrifterna enligt artikel 725 i Swiss Code of obligations.

Ernst & Young AG

J. Birgeron
Auktoriserad revisor

Y. Vontobel
Auktoriserad revisor

Zürich den 4 april 2003

Aktieinformation

Kursutveckling för ABB Ltd-aktien under 2002

Under 2002 har kursen på ABB Ltd-aktien sjunkit med 75 % på SWX Swiss Exchange (virt-x), medan Swiss Performance Index sjönk med 26 %. Kursen på ABB Ltd-aktien på Stockholmsbörsen sjönk med 75 %, vilket är mer än Affärsvärldens generalindex, som sjönk med 37 %.

Källa: Bloomberg

Aktiekurs (baserad på senaste betalkurs)

	SWX Swiss Exchange (virt-x/ CHF)	Stockholmsbörsen (SEK)
Högsta	18,30	113,50
Lägsta	1,63	10,30
2002-12-31	3,93	24,90
Genomsnittligt handlad daglig volym aktier	11 865 000	5 251 000

Källa: SWX Swiss Exchange (virt-x), Stockholmsbörsen

Börsvärdet

Den 31 december 2002 var ABB Ltd:s börsvärde, baserat på antal utestående aktier (totalt antal utestående aktier: 1 113 179 120), cirka 3,1 miljarder USD (4,4 miljarder CHF, 27,5 miljarder SEK, 3,0 miljarder EUR).

Ägarstruktur

Den 31 december 2002 var det totala antalet direktregistrerade aktieägare i ABB Ltd cirka 170 000. Ytterligare cirka 100 000 ägde sina aktier indirekt genom förvaltare. Totalt hade ABB cirka 270 000 aktieägare.

Större aktieägare

Den 31 december 2002 ägde Investor AB, Stockholm, 120 067 731 aktier i ABB Ltd, vilket motsvarar 10,0 % av totalt kapital och antal röster.

Den 31 december 2002 ägde ABB-koncernen 86 830 312 återköpta aktier i ABB Ltd, vilket motsvarade 7,2 % av totalt kapital och antal röster.

Den 17 mars 2003 offentliggjorde ABB-koncernen att koncernens innehav sedan den 14 mars 2003 understiger 1 % av totalt kapital och antal röster i ABB Ltd.

Den 11 mars 2003 informerade Capital Group Companies, Inc., Los Angeles, CA, USA, att de för kunders räkning äger 64 043 388 aktier i ABB Ltd. Detta motsvarar 5,3 % av totalt kapital och antal röster.

Enligt vad företaget känner till äger inga andra aktieägare 5 % eller mer av det totala antalet röster.

Rekommendation beträffande utdelning

Förslaget till bolagsstämman är att ingen utdelning utbetalas för 2002.

Data per aktie

	2002	2001
Utdelning (CHF)	n.a. ⁽¹⁾	n.a. ⁽²⁾
Nominellt värde (CHF)	2,50	2,50
Röst per aktie	1	1
Utestående aktier, vägt genomsnitt (antal i miljoner)	1 113	1 132
Utspädning från konvertibla obligationer (antal i miljoner)	53	–
Utestående aktier, vägt genomsnitt vid full konvertering (antal i miljoner)	1 166	1 132

(1) Förslaget till bolagsstämman är att ingen utdelning utbetalas för 2002.

(2) För att stärka balansräkningen utbetalades ingen utdelning för 2001.

Nyckeltal⁽¹⁾

(USD)	2002	2001
EBITDA per aktie*	0,86	0,83
Resultat per aktie	-0,70	(0,64)
Resultat per aktie, vid full konvertering*	-0,83	(0,64)
Eget kapital per aktie*	1,28	3,16
Kassaflöde per aktie*	0,02	1,75
Utdelningsandel (%)	n.a.	n.a.
Direktavkastning (%)	n.a.	n.a.
Börsvärde/Eget kapital (%)	310,6	545,9
P/E, grundläggande	n.a.	n.a.
P/E, vid full konvertering	n.a.	n.a.

*Beräkning baserad på utestående antal aktier, vägt genomsnitt vid full konvertering.

(1) Uppgifterna för 2001 är omräknade och justerade med hänsyn till aktiespliten 4:1 den 7 maj 2001.

Bolagsstämma i ABB Ltd

Bolagsstämman 2003 i ABB Ltd hålls fredagen den 16 maj 2003 kl 14:00 i Messe Zürich-hallen i Zürich-Oerlikon, Schweiz. Stämman hålls huvudsakligen på tyska och simultantolkas till svenska, engelska och franska. Rösträttsregistrerade aktieägare införda i aktieboken den 6 maj 2003 äger rätt att delta i bolagsstämman.

Inträdeskort

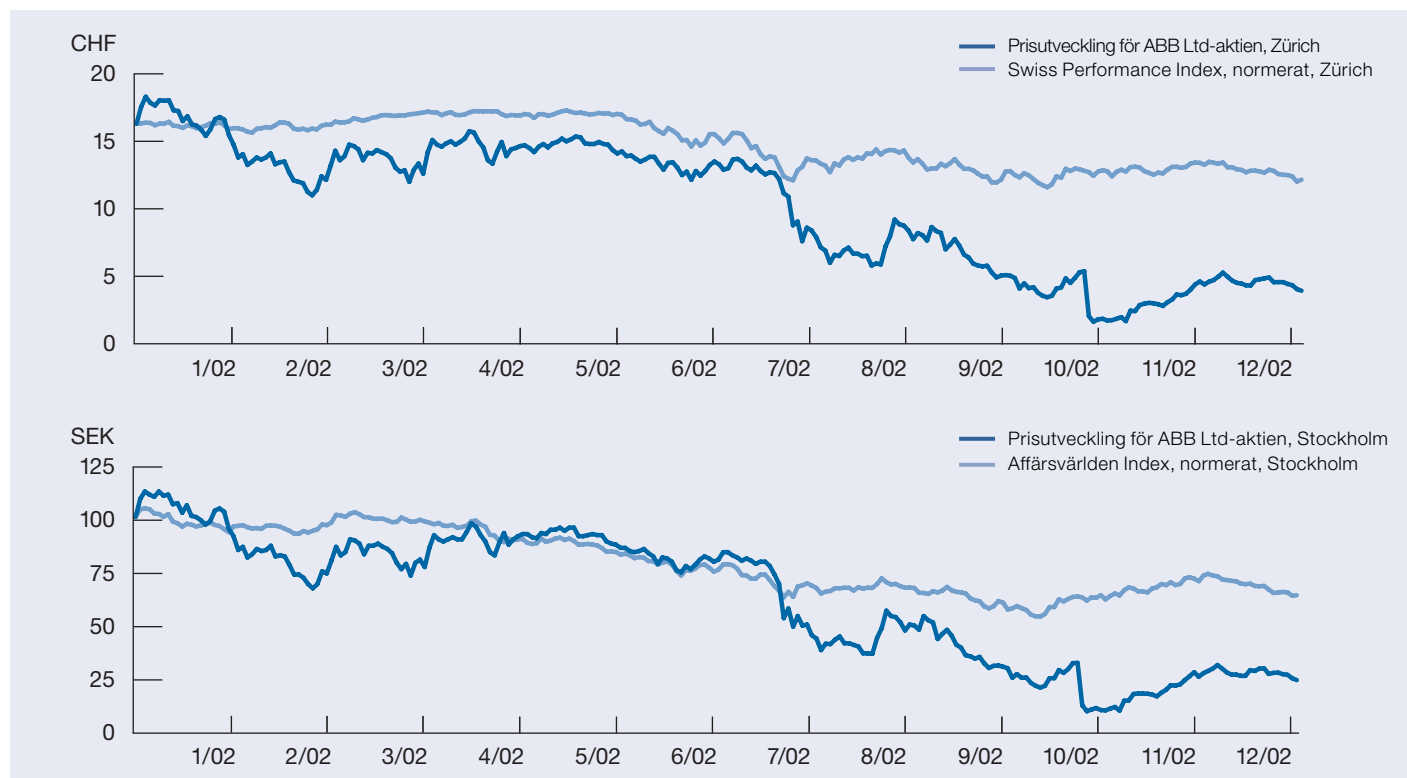
Registrerade aktieägare i ABB Ltd erhåller inträdeskort genom att insända den anmälningssedel som bifogats inbjudan till bolagsstämman.

Anmälningssedeln eller motsvarande anmälan måste vara bolaget till handa senast den 7 maj 2003. Av tekniska skäl kan hänsyn inte tas till anmälan som inkommer efter detta datum. Den fullständiga texten i inbjudan enligt artikel 700 i Swiss Code of Obligations var införd i Schweizerisches Handelsamtsblatt den 23 april 2003. För aktieägare i Sverige hålls ett informationsmöte i Västerås måndagen den 19 maj 2003 kl 15.00.

Viktiga datum för ABB Ltd:s aktieägare 2003

Resultatet första kvartalet	29 april
Bolagsstämma i ABB Ltd i Zürich	16 maj
Informationsmöte i Västerås	19 maj
Resultatet andra kvartalet	29 juli
Resultatet tredje kvartalet	28 oktober

Kursutveckling för ABB Ltd-aktien

Källa: Bloomberg och Affärsvärlden

Handel med ABB Ltd-aktien

ABB Ltd-aktien handlas på SWX Swiss Exchange (virt-x), Stockholmsbörsen, Frankfurt Stock Exchange, London Stock Exchange och New York Stock Exchange.

Tickersymbol för ABB Ltd

SWX Swiss Exchange (virt-x)	ABBN
Stockholmsbörsen	ABB
Frankfurt Stock Exchange	ABJ
London Stock Exchange	ANN
New York Stock Exchange (NYSE)	ABB

Tickersymbol för ABB Ltd på Bloomberg

SWX Swiss Exchange (virt-x)	ABBN VX
Stockholmsbörsen	ABB SS
Frankfurt Stock Exchange	ABJ GR
London Stock Exchange	ANN LN
New York Stock Exchange (NYSE)	ABB US

Tickersymbol för ABB Ltd på Reuters

SWX Swiss Exchange (virt-x)	ABBZn.VX
Stockholmsbörsen	ABB.ST
Frankfurt Stock Exchange	ABBn.F
London Stock Exchange	ABBZnq.L
New York Stock Exchange (NYSE)	ABB.N

Den globala ISIN-koden för ABB Ltd-aktien är: CH 001 222 171 6.

Credit Rating för ABB Ltd per den 31 mars 2003

Standard & Poor's

Long-term Corporate Credit Rating: BB+
 Long-term Senior Unsecured debt: BB-
 Short-term Corporate Credit Rating: B
 Negative Outlook

Moody's

Long-term Senior Implied Rating: Ba3
 Long-term Senior Unsecured Rating: B1
 Short-term Debt rating: Not Prime
 Negative Outlook

Kreditvärderingen kan när som helst bli föremål för omprövning. För senaste rating, se Moody's och Standard & Poor's hemsidor på Internet.

Information om ABB:s obligationer

Utestående obligationer per 31 december 2002

Emittent	Nominellt belopp	Kupongränta	Förfalloår	Bloombergkod	Reuterskod
ABB International Finance Ltd	250 miljoner USD	7%	2003	ABB 7 02/14/03	CH010628296=
ABB International Finance Ltd	350 miljoner CHF	3,5%	2003	ABB 3,5 06/30/03	CH1051943=
ABB International Finance Ltd	250 miljarder ITL	10%	2003	ABB 10 08/06/03	CH004494059=
ABB International Finance Ltd	180 miljoner CAD	"collared FRN"	2003	ABB 0 10/20/03	CH004629256=
ABB International Finance Ltd	300 miljoner EUR	3,5%	2003	ABB 3,5 12/29/03	CH009513361=
ABB International Finance Ltd	500 miljoner EUR	5,25%	2004	ABB 5,25 03/08/04	CH010817129=
ABB International Finance Ltd	200 miljarder ITL	8,125%	2004	ABB 8,125 03/10/04	CH004909615=
ABB International Finance Ltd	400 miljoner CHF	3%	2004	ABB 3 08/19/04	CH830110=
ABB International Finance Ltd	300 miljoner EUR	5,375%	2005	ABB 5,375 06/30/05	CH011319629=
ABB International Finance Ltd	50 miljarder JPY	0,5%	2005	ABB 0,5 09/20/05	CH013519668=
ABB International Finance Ltd	475 miljoner EUR	5,125%	2006	ABB 5,125 01/11/06	CH012214901=
ABB International Finance Ltd	968 miljoner USD, konvertibla	4,625%	2007	ABB 4,625 05/16/07	CH014749721=
ABB International Finance Ltd	500 miljoner EUR	9,5%*	2008	ABB 9,5 01/15/08	CH014855653=
ABB International Finance Ltd	200 miljoner GBP	10%*	2009	ABB 10 05/29/09	CH014855661=
ABB Finance Inc.	250 miljoner USD	6,75%	2004	ABB 6,75 06/03/04	CH007637454=
ABB Ltd	500 miljoner CHF	3,75%	2009	ABB 3,75 09/30/09	CH896367=S

* Exkl. step-up

ABB-koncernens utveckling

(MUSD, om inget annat anges)

	2002	2001 (omräknat)	2000
Koncernresultaträkning			
Rörelsens intäkter	18 295	19 382	19 355
Resultat före räntenetto och skatter (EBIT)	394	157	1 173
Resultat från kvarvarande verksamheter före skatter och minoritetsintressen	251	-66	1 106
Resultat från kvarvarande verksamheter	97	-165	766
Nettoreultat	-783	-729	1 443
Koncernbalansräkning			
Likvida medel	2 478	2 442	1 245
Kortfristiga placeringar	2 135	2 924	4 193
Övriga omsättningstillgångar	15 342	17 294	16 044
Långfristiga tillgångar	9 578	9 645	9 480
Summa tillgångar	29 533	32 305	30 962
Kortfristig upplåning och kortfristig andel av långfristig upplåning	2 576	4 701	3 523
Övriga kortfristiga skulder	15 838	15 465	13 059
Långfristig upplåning	5 376	5 003	3 763
Övriga långfristiga skulder	4 472	4 946	5 125
Eget kapital inklusive minoritetsintressen	1 271	2 190	5 492
Summa skulder och eget kapital	29 533	32 305	30 962
Kassaflödesanalys			
Summa kassaflöde från rörelsen	19	1 983	747
Summa kassaflöde från investeringsverksamheten	2 651	-1 218	-489
Summa kassaflöde från finansieringsverksamheten	-2 812	677	-392
Kursdifferens i likvida medel	141	-72	-84
Förändring i likvida medel, netto	-1	1 370	-218
Övriga data			
Beställningsingång	18 112	19 672	20 908
EBITDA ⁽¹⁾	1 005	944	2 009
Investeringar i materiella anläggningstillgångar	460	607	426
Förvärv	154	597	896
Kostnader för forskning och utveckling	550	593	660
Orderbundet utvecklingsarbete	249	405	555
Föreslagen utdelning för räkenskapsåret (MCHF)	-	-	900
Summa skulder	7 952	9 704	7 286
Finansiell utväxling (gearing)	86,2%	81,6%	57,0%
Netto skuldsättning	-3 339	-4 338	-1 848
Genomsnittligt sysselsatt kapital	11 258	10 744	11 567
Antal anställda	139 051	156 865	160 818
Nyckeltal			
Resultat före räntenetto och skatter/Intäkter	2,2%	0,8%	6,1%
Avkastning på eget kapital	-52,4%	-20,4%	30,6%
Omsättningstillgångar/Kortfristiga skulder	1,08	1,12	1,30
Likviditet	27,3%	27,9%	30,2%
Genomsnittligt sysselsatt kapital/Intäkter	61,5%	55,4%	59,8%
Genomsnittligt rörelsekapital/Intäkter	15,4%	12,4%	16,4%

(1) Resultat före räntenetto, skatter och avskrivningar

Viktiga valautakurser som använts vid omräkning

Valuta	ISO-koder	Genomsnitt 2002/USD	31 december 2002/USD	Genomsnitt 2001/USD	31 december 2001/USD
Australiska dollar	AUD	1,84	1,77	1,94	1,96
Brasilianska real	BRL	2,94	3,54	2,32	2,32
Brittiska pund sterling	GBP	0,67	0,62	0,69	0,69
Danska kronor	DKK	7,90	7,08	8,34	8,45
EURO	EUR	1,06	0,95	1,12	1,14
Indiska Rupee	INR	48,55	47,97	47,18	48,24
Japanska yen	JPY	125,17	118,71	121,55	131,27
Kanadensiska dollar	CAD	1,57	1,58	1,55	1,60
Kinesiska yuan renminbi	CNY	8,28	8,28	8,27	8,28
Norska kronor	NOK	8,00	6,93	9,02	9,05
Polska zloty	PLN	4,07	3,83	4,09	3,98
Schweiziska franc	CHF	1,56	1,39	1,69	1,68
Svenska kronor	SEK	9,71	8,74	10,36	10,56

ABB Ltd
Corporate Communications
P.O. Box 8131
CH-8050 Zürich
Schweiz
Tel: +41 (0) 43 317 7111
Fax: +41 (0) 43 317 7958

www.abb.com

ABB Ltd
Investor Relations
P.O. Box 8131
CH-8050 Zürich
Schweiz
Tel: +41 (0) 43 317 7111
Fax: +41 (0) 1 311 9817

ABB Ltd
Investor Relations
P.O. Box 5308
Norwalk CT 06856-5308
USA
Tel: +1 203 750 7743
Fax: +1 203 750 2262

ABB Ltd
Investor Relations
721 83 Västerås
Tel: 021 - 32 50 00
Fax: 021 - 32 54 48
www.abb.se